ओम्

बृहत्स्तोत्ररत्नाकरः

पण्डितवरश्रीपाराम शर्मणा

सम्पादितेन।

काशीस्थ "तिमिरनाशक" यन्त्रालये।

सप्तचत्वारिंशदधिकैकोनविंशतिशताब्दे

मुद्रापितः।














॥ श्रीः ॥

अथ बृहत्स्तोत्ररत्नाकरस्थस्तोत्राणाम्

अनुक्रमणिका

स्तोत्रनामानि	पृष्ठांकाः

स्तोत्रनामानि	पृष्ठांका

इत्यनुक्रमणिका ।

॥ श्रीः ॥

बृहत्स्तोत्ररत्नाकरः ।

॥ अथ मङ्गलम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीहयग्रीवाय नमः ॥ शुक्लांबरधरंविष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनंध्यायेत्सर्वविघ्नोपशांतये ॥ १ ॥ नारायणंनमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ।देवीं सरस्वतींचैव ततो जयमुदीरयेत् । २ । व्यासं वसिष्ठनप्तारं शक्तेःपौत्रमकल्मषम् ॥ पराशरात्मजं वंदे शुकतातंतपोनिधिम् । ३ । व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपायविष्णवे॥नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ॥ ४ । अचतुर्वदनोब्रह्मा द्विबाहुरपरो हरिः ॥ अभाललोचनः शंभुर्भगवान् बादरायणः ॥ ५ ॥ अस्म

द्गुरुभ्यो नमः ॥

॥ अथ गणेशकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ गौर्युवाच ॥ एषोऽतिचप
लो दैत्यान्बाल्येऽपि नाशयत्यहो ॥ अग्रे किं कर्मक
र्तेति न जाने मुनिसत्तम ॥ १ ॥ दैत्या नानाविधा
दुष्टाः साधुदेवद्रुहः खलाः ॥ अतोऽस्य कंठे किंचि
त्त्वं रक्षार्थं बद्धुमर्हसि ॥ २ ॥ मुनिरुवाच ॥ ध्याये
त्सिंहगतं विनायकममुं दिग्बाहुमाद्ये युगे त्रेता
यां तु मयूरवाहनममुं षड्बाहुकं सिद्धिदम् ॥ द्वाप
रे तु गजाननं युगभुजं रक्तांगरागं विभुं तुर्ये तु
द्विभुजं सितांगरुचिरं सर्वार्थदं सर्वदा ॥ ३ ॥ वि
नायकः शिखां पातु परमात्मा परात्परः ॥ अति
सुंदरकायस्तु मस्तकं सुमहोत्कटः ॥ ४ ॥ लला
टं कश्यपः पातु भ्रूयुगं तु महोदरः ॥ नयने भा

लश्चंद्रस्तु गजास्यस्त्वोष्ठपल्लवौ ॥ ५ ॥ जिव्हां पातु गणक्रीडश्चिबुकं गिरिजासुतः ॥ वाचं विनायकः पातु दंतान् रक्षतु दुर्मुखः ॥ ६ ॥ श्रवणौ पशपाणिस्तु नासिकां चिंतितार्थदः ॥ गणेशस्तु मुखं कंठं पातु देवो गणंजयः ॥ ७ ॥ स्कंधौ पातु गजस्कंधः स्तनौ विघ्नविनाशनः ॥ हृदयं गणनाथस्तु हेरंबो जठरं महान् ॥ ८ ॥ धराधरः पातु पार्श्वौ पृष्ठं विघ्नहरः शुभः ॥ लिंगं गुह्यं सदा पातु वक्रतुंडो महाबलः ॥ ९ ॥ गणक्रीडो जानुजंघे ऊरू मंगलमूर्तिमान् ॥ एकदंतो महाबुद्धिः पादौ गुल्फौ सदाऽवतु ॥ १० ॥ क्षिप्रप्रसादनो बाहू पाणी आशाप्रपूरकः ॥ अंगुलीश्चनखान्पातु पद्महस्तोऽरिनाशनः ॥ ११ ॥ सर्वांगानि मयूरेशो विश्वव्यापी सदाऽवतु ॥ अनुक्तमपि यत्स्थानं धू

मकेतुः सदाऽवतु ॥ १२ ॥ आमोदस्त्वग्रतः पातु प्रमोदः पृष्ठतोऽवतु ॥ प्राच्यां रक्षतु बुद्धीश आग्नेय्यां सिद्धिदायकः ॥ १३ ॥ दक्षिणस्यामुमापुत्रो नैर्ऋत्यां तु गणेश्वरः ॥ प्रतीच्यां विघ्नहर्ताऽव्याद्वायव्यां गजकर्णकः ॥ १४ ॥ कौबेर्यां निधिपः पायादीशान्यामीशनंदनः ॥ दिवाऽव्यादेकदंतस्तु रात्रौ संध्यासु विघ्नहृत् ॥ १५ ॥ राक्षसासुरवेतालग्रहभूतपिशाचतः ॥ पाशांकुशधरः पातु रजः सत्वतमः स्मृतीः ॥ १६ ॥ ज्ञानं धर्मं च लक्ष्मीं च लज्जां कीर्तिं तथा कुलम् ॥ वपुर्धनं च धान्यंच गृहदारान्सुतान्सखीन् ॥ १७ ॥ सर्वायुधधरः पौत्रान् मयूरेशोऽवतात्सदा ॥ कपिलोऽजाविकं पातु गजाश्वान्विकटोऽवतु ॥ १८ ॥ भूर्जपत्रे लिखित्वेदं यः कंठे धारयेत्सुधीः ॥ न भयं जायते तस्य यक्षरक्षःपिशा

घतः ॥ १९ ॥ त्रिसंध्यं जपते यस्तु वज्रसारतनुर्भवे
त् ॥ यात्राकाले पठेद्यस्तु निर्विघ्नेन फलं लभेत् ॥ २०
युद्धकाले पठेद्यस्तु विजयं चाप्नुयाद्ध्रुवं ॥ मार
णोच्चाटनाकर्षस्तंभमोहनकर्मणि ॥ २१ ॥ स
प्तवारं जपेदेतद्दिनानामेकविंशतिम् ॥ तत्तत्फल
मवाप्नोति साधको नात्र संशयः ॥ २२ ॥ एक
विंशतिवारं च पठेत्तावद्दिनानि यः ॥ कारागृहग
तं सद्यो राज्ञा वध्यं च मोचयेत् ॥ २३ ॥ राज
दर्शनवेलायां पठेदेतत्त्रिवारतः ॥ स राजानं व
शं नीत्वा प्रकृतीश्च सभां जयेत् ॥ २४ ॥ इदं
गणेशकवचं कश्यपेन समीरितं ॥ मुद्गलाय च
तेनाथ मांडव्याय महर्षये ॥ २५ ॥ मह्यं स प्रा
ह कृपया कवचं सर्वसिद्धिदम् ॥ न देयं भक्तिही
नाय देयं श्रद्धावते शुभम् ॥ २६ ॥ अनेनास्य कृ

ता रक्षा न बाधाऽस्य भवेत्क्वचित् ॥ राक्षसासु रवेतालदैत्यदानवसंभवाः ॥ २७ ॥ इति श्रीगणेशपुराणे उत्तरखंडे बालक्रीडायां षडशीतितमेऽध्याये गणेशकवचं संपूर्णम् ॥ १ ॥

अथ संकष्टनाशनगणपतिस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नारद उवाच ॥ प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं विनायकम् ॥ भक्तावासं स्मरेन्नित्यमायुष्कामार्थसिद्धये ॥ १ ॥ प्रथमं वक्रतुंडं च एकदंतं द्वितीयकम् ॥ तृतीयं कृष्णपिंगाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥ २ ॥ लंबोदरं पंचमं च षष्ठं विकटमेव च ॥ सप्तमं विघ्नराजं च धूम्रवर्णं तथाष्टमम् ॥ ३ ॥ नवमं भालचंद्रं च दशमं तु विनायकं ॥ एकादशं गणपतिं द्वादशं तु गजाननम् ॥ ४ ॥ द्वादशैतानि नामानि त्रिसंध्यं यः पठे

न्नरः॥ न च विघ्नभयं तस्य सर्वसिद्धिकरं परम् ॥ ५ ॥ विद्यार्थी लभते विद्यां धनार्थी लभते धनम् ॥ पुत्रार्थी लभते पुत्रान्मोक्षार्थी लभते गतिम् ॥ ६ ॥ जपेद्गणपतिस्तोत्रं षडभिर्मासैः फलं लभेत् ॥ संवत्सरेण सिद्धिं च लभते नात्र संशयः ७ ॥ अष्टानां ब्रह्मणानां च लिखित्वा यः समर्पयेत् ॥ तस्य विद्या भवेत्सर्वा गणेशस्य प्रसादतः ॥ ८ ॥ इति श्रीनारदपुराणे संकष्टनाशनं नामगणेशस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ २ ॥

अथ गणेशाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । सर्वे ऊचुः । यतोऽनंतशक्तेरनंताश्च जीवा यतो निर्गुणादप्रमेया गुणास्ते॥ यतोभाति सर्वं त्रिधा भेदभिन्नं सदा तं गणेशं नमामो भजामः॥१॥ यतश्चाविरासीज्जगत्सर्वमे

तत्तथाऽब्जासनो विश्वगो विश्वगोप्ता ॥ तथेन्द्रादयो देवसंघा मनुष्याः सदा तं गणेशं नमामो भजामः ॥ २ ॥ यतो वन्हिभानू भवो भूर्जलं च यतः सागराश्चंद्रमाव्योमवायुः ॥ यतः स्थावरा जंगमा वृक्षसंघाः सदा तंगणेशं नमामो भजामः ॥ ३ ॥ यतो दानवाः किन्नरा यक्षसंघा यतश्चारणा वारणाः श्वापदाश्च ॥ यतः पक्षिकीटाः यतो वीरुधश्च सदा तं गणेशं नमामो भजामः ४ ।यतो बुद्धिरज्ञाननाशोमुमुक्षुर्यतःसंपदो भक्तसंतोषिकाः स्युः।यतो विघ्ननाशो यतः कार्यसिद्धि सदा तं गणेशं नमामो भजामः ॥ ५ ॥ यतः पुत्रसंपद्यतो वाञ्छितार्थो यतोऽभक्तविघ्नास्तथाऽनेकरूपाः ॥ यतः शोकमोहौ यतः काम एव सदा तं गणेशं नमामो भजामः ॥ ६ ॥ यतोऽनंतश

क्तिः सशेषो बभूव धराधारणेऽनेकरूपेष शक्तः॥ यतोऽनेकधा स्वर्गलोका हि नाना सदा तं गणेशं नमामो भजामः ॥ ७ ॥ यतो वेदवाचोति कुंठा मनोभिः सदा नेति नेतीति यत्ता गृणंति ॥ परब्रह्मरूपं चिदानंदभूतं सदा तं गणेशं नमामो भजामः ॥ ८ ॥ श्रीगणेश उ० । पुनरूचे गणाधीशः स्तोत्रमेतत्पठेन्नरः । त्रिसंध्यं त्रिदिनं तस्य सर्वकार्यं भविष्यति ॥ ९ ॥ यो जपेदष्टदिवसं श्लोकाष्टकमिदं शुभम् ॥ अष्टवारं चतुर्थ्यां तु सोष्टसिद्धिरवाप्नुयात् ॥ १० ॥ यः पठेन्मासमात्रं तु दशवारं दिने दिने ॥ स मोचयेद्बंधगतं राजवध्यं न संशयः ॥ ११ ॥ विद्याकामो लभेद्विद्यां पुत्रार्थी पुत्रमाप्नुयात् । वांछितांल्लभते सर्वानेकविंशतिवारतः ॥ १२ ॥ योज

पेत्परदा भक्त्या गजाननपरो नरः ॥एवमुक्त्वा ततो देवश्चांतर्धानं गतःप्रभुः ॥ १३ ॥ इति श्रीगणेश पुराणे उपासनाखंडे श्रीगणेशाष्टकं संपूर्णम्॥३॥

अथ एकदंतस्तोत्रप्रारंभः

श्रीगणेशाय नमः॥ मदासुरं सुशांतं वै दृष्ट्वाविष्णु मुखाःसुराः॥ भृग्वादयश्चमुनयएकदंतंसमाययुः ॥ १ ॥ प्रणम्य तंप्रपूज्यादौ पुनस्तं नेमुरादरात् ॥ तुष्टुवुर्हर्षसयुक्ता एकदंतं गणेश्वरम् । २ । देवर्षय ऊचुः ॥ सदात्मरूपंसकलादिभूतममायिनं सोहम चिंत्यबोधम् ॥ अनादिमध्यांतविहीनमेकं तमेकदं तं शरणं व्रजामः॥ ३॥ अनंतचिद्रूपमयं गणेशं ह्य भेदभेदादिविहीनमाद्यम्।हृदि प्रकाशस्य धरं स्वधी स्थं तमेकदंतं शरणं व्रजामः ॥ ४॥ विश्वादिभूतं हृ दि योगिनां वै प्रत्यक्षरूपेण विभांतमेकम्॥सदानि

रालंबसमाधिगम्यं तमेकदंतं० ॥५॥ स्वबिंबभावे
न विलासयुक्तं बिंदुस्वरूपा रचिता स्वमाया ॥ त
स्यां स्ववीर्यं प्रददाति यो वै तमेकदंतं०॥६॥त्वदी
यवीर्येण समर्थभूता माया तया संरचितं च विश्व
म्॥नादात्मकं ह्यात्मतया प्रतीतं तमेकदंतं श०७
त्वदीयसत्ताधरमेकदंतं गुणेशमेकं त्रयबोधितारं॥
सेवंत आपुस्तमजं त्रिसंस्थास्तमेकदंतं ०॥८॥तत
स्त्वया प्रेरित एव नादस्तेनेदमेवंरचितंजगद्वै आ
नंदरूपं समभावसंस्थं तमेकदं०॥९ ॥तदेव विश्वं
कृपया तवैव संभूतमाद्यं तमसा विभातम् ॥अनेक
रूपं ह्यजमेकभूतं तमेक०॥१० ॥ततस्त्वयाप्रेरि
तमेव तेन सृष्टं सुसूक्ष्मं जगदेकसंस्थम् सत्त्वात्म
कं श्वेतमनंतमाद्यं तमेक०॥११॥तदेव स्वप्नं त
पसा गणेशं संसिद्धिरूपं विविधं बभूव॥ सदेकरूपं

कृपया तवापि तमेक० ।१।२संप्रेरितं तच्च त्वया हृदिस्थं तथा सुसृष्टं जगदंशरूपम्।तेनैव जाग्रन्मयमप्रमेयं तमेक०॥ १३ ॥जाग्रत्स्वरूपं रजसा विभांतं विलोकितं तत्कृपया यदैव॥तदा विभिन्नं भवत्येकरूपं तमेक० ॥१४॥ एवं च सृष्ट्वा प्रकृतिस्वभावात्तदंतरे त्वं च विभासि नित्यम्॥ बुद्धिप्रदाता गणनाथ एकस्तमेक०॥१५॥त्वदाज्ञया भानिग्रहाश्च सर्वे नक्षत्ररूपाणि विभांति खे वै॥आधारहीनानि त्वया धृतानि तमेक०॥१६॥त्वदाज्ञयासृष्टिकरोविधाता त्वदाज्ञया पालक एव विष्णुः ॥त्वदाज्ञया संहरको हरोऽपि तमेक० ॥ १७ ॥ यदाज्ञया भूर्जलमध्यसंस्था यदाज्ञयाऽपः प्रवहंति नद्यः॥ सीमां सदा रक्षति वै समुद्रस्तमेक० ॥१८॥यदाज्ञयादेवगणो दिविस्थो ददाति वै कर्मफलानि नित्यम् ॥ य

दाज्ञया शैलगणोऽचलो वैतमेक० ॥१९॥यदाज्ञया शेष इलाधरो वै यदाज्ञयामोहप्रदश्चकामः।यदाज्ञया कालधरोऽर्यमा च तमेक० ॥२०॥यदाज्ञया वाति विभाति वायुर्यदाज्ञयाऽग्निर्जठरादिसंस्थः।।यदाज्ञया वै सचराचरं च तमेक०॥२१॥सर्वांतरे संस्थितमेकगूढं यदाज्ञया सर्वमिदं विभाति ॥ अनंतरूपं हृदि बोधकं वैतमेक० ॥ २२॥ यं योगिनो योगबलेन साध्यं कुर्वंति तं कःस्तवनेन स्तौति ॥ अतः प्रणामेन सुसिद्धिदोऽस्तु तमेक० ॥ २३ ॥ गृत्समद उवाच ॥ एवंस्तुत्वा च प्रज्ञाद्देवाः समुनयश्च वै॥तूष्णींभावं प्रपद्यैव ननृतुर्हर्षसंयुताः ।२४। स तानुवाच प्रीतात्मा ह्येकदंतः स्तवेन वै॥जगाद तान्महाभागान्देवर्षीन्भक्तवत्सलः ॥२५॥ एकदंत उवाच ॥प्रसन्नोऽस्मि च स्तोत्रेणसुराः सर्षिगणाः

किल॥ वृणुत वरदोऽहं वोदास्यामि मनसीप्सितम् ॥ २६ ॥ भवत्कृतंमदीयं वैस्तोत्रंप्रीतिप्रदं मम ॥ भविष्यति न संदेहःसर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ २७ ॥ यं यमिच्छति तंतं वै दास्यामि स्तोत्रपाठतः॥ पुत्रपौत्रादिकं सर्वं लभते धनधान्यकम् ॥२८॥ गजाश्वादिकमत्यंतं राज्यभोगं लभेद्ध्रुवम् ॥ भुक्तिंमुक्तिं चयोगं वैलभते शांतिदायकम् । २९ । मारणोच्चाटनादीनि राज्यबंधादिकं च यत् । पठतांशृण्वतां नृणांभवेच्च बंधहीनता ।३०। एकविंशतिवारं चश्लोकाश्चैवैकविंशतिम् । पठते नित्यमेवंच दिनानि त्वेकाविंशतिम् । ३१ । न तस्यदुर्लभं किंचित्त्रिषु लोकेषु वै भवेत् । असाध्यंसाधयेन्मर्त्यः सर्वत्र विजयी भवेत् ।३२। नित्यं यःपठते स्तोत्रं ब्रह्मभूतः स वै नरः। तस्य दर्शनतः सर्वे देवाः पूताभवंति वै । ३३ ।एवं तस्य वचः श्रुत्वा प्रहृष्टादेवत

र्षयः। ऊचुः करपुटाःसर्वे भक्तियुक्ता गजाननम्।
। ३४ । इत्येकदंतस्तोत्रं संपूर्णम् । ४ ।

। अथ शिवभुजंगप्रयातस्तोत्रम् ।

श्रीगणेशाय नमः। गलद्दानगंडं मिलद्भृंगखंडं च
लच्चारुशुंडं जगत्त्राणशौंडम् ।लसद्दंतकांडं विप
द्भंगचंडं शिवप्रेमपिंडं भजे वक्रतुंडम्। १।अनाद्यं
तमाद्यं परं तत्त्वमर्थं चिदाकारमेकं तुरीयं त्वमेयम्।
हरिब्रह्ममृग्यं परब्रह्मरुपं मनोवागतीतं महः शैव
मीडे । २ । स्वशक्त्यादिशक्त्यंतसिंहासनस्थं म
नोहारिसर्वांगरत्नादिभूषम्। जटाहींदुगंगास्थिश
इयर्कमौलिं परं शक्तिमित्रं नुमः पंचवक्त्रम् । ३ ।
शिवेशानतत्पूरुषाघोरवामादिभिर्ब्रह्मभिर्हन्मुखैः
षड्भिरंगैः। अनौपम्यषट्त्रिंशतंतत्त्वविद्यामतीतं
परं त्वां कथं वेत्तिको वा। ४। प्रवालप्रवाहप्रभाशो

णमद्वं मरुत्वन्मणिश्रीमहः श्या मम ह्मम् । गुणस्यूत
मेकं वपुश्चैकमंतः स्मरामि स्मरापत्तिसंपत्तिहेतुमे
॥ ५॥स्वसेवासमायातदेवा सुरेंद्रानमन्मौलिमंदा
रमालाभिषिक्तम् ॥ नमस्यामि शंभो पदांभोरुहं ते
भवांभोधिपोतं भवानीविभाव्यम् ॥ ६ ॥ जगन्नाथ
मन्नाथगौरीसनाथ प्रपन्नानुकंपिन्विपन्नार्तिहारि
न् ॥महःस्तोममूर्ते समस्तैकबंधो नमस्ते नमस्ते
पुनस्ते नमोऽस्तु ॥ ७ ॥ महादेव देवेश देवादिदेव
स्मरारे पुरारे यमारे हरेति॥ब्रुवाणः स्मरिष्यामिभ
क्तया भवंतं ततो मे दयाशील देव प्रसीद ॥८॥वि
रूपाक्ष विश्वेश विद्यादिकेश त्रयीमूल शंभो शिव
त्र्यंबक त्वम्॥प्रसीद स्मर त्राहि पश्याऽव पुष्य क्षम
स्वाप्नुहीतिकृपा हि क्षिपामः ॥ ९॥ त्वदन्यःशरण्यः
प्रसन्नस्यनेति प्रसीद स्मरन्नेव हन्यास्तु दैन्यम्॥

न चेत्ते भवेद्भक्तवात्सल्यहानिस्ततो मे दयालो दयां सन्निधेहि ॥ १०॥ अयं दानकालस्त्वहं दानपात्रं भवान्नाथदाता त्वदन्यं न याचे॥भवद्भक्तिमेव स्थिरां देहि मह्यं कृपाशील शंभो कृतार्थोऽस्मि तस्मात्॥११॥पशुं वेत्सि चेन्मां त्वमेवाधिरूढः कलंकीति वा मूर्ध्नि धत्से त्वमेव॥द्विजिह्वः पुनस्तेऽपि ते कंठभूषा त्वदंगीकृताः शर्व सर्वेऽपि धन्याः १२न शक्नोमि कर्तुं परद्रोहलेशं कथं प्रीयसे त्वं न जाने गिरीश॥ तदा हि प्रसन्नोसि कस्यापि कांतासुतद्रोहिणो वा पितृद्रोहिणो वा ॥ १३ ॥ स्तुतिं ध्यानमर्चां यथावद्विधातुं भजन्नप्यजानन्महेशावलंबे॥त्रसंतं सुतं त्रातुमग्रे मृकंडोर्यमप्राणनिर्वापणं त्वत्पदाब्जम्॥ १४ अकंठे कलंकादनंगे भुजंगादपाणौ कपालादभालेऽनलाक्षात् ॥अमौलौ शशांकादवामे कलत्रादहं दे

वमन्यं न मन्ये न मन्ये ॥ १५ ॥ इति श्रीमत्परमहं सपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्य विरचितं श्री शिवभुजंगप्रयातस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ५ ॥

॥ अथ शिवपंचाक्षरस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ नागेंद्रहाराय त्रिलोचनाय भस्मांगरागाय महेश्वराय॥नित्याय शुद्धाय दिगंब राय तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥ १ ॥मंदाकिनी सलिलचंदनचर्चिताय नंदीश्वरप्रमथनाथमहेश्व राय॥मंदारपुष्पबहुपुष्पसुपूजिताय तस्मै मकारा य नमःशिवाय ॥ २॥शिवाय गौरीवदनाब्जवृंद सूर्याय दक्षाध्वरनाशकाय।श्रीनीलकंठायवृषध्वजा य तस्मै शिकाराय नमःशिवाय ॥३ ॥ वसिष्ठकुं भोद्भवगौतमायमुनींद्रदेवार्चितशेखराय ॥चंद्रार्कवै श्वानरलोचनाय तस्मै वकाराय नमःशिवाय ।४।

यक्षस्वरूपाय जटाधराय पिनाकहस्ताय सनातना
य॥दिव्याय देवाय दिगंबराय तस्मै यकाराय नमः
शिवाय॥५॥पंचाक्षरमिदं पुण्यं यःपठेच्छिवसन्निः
धौ॥शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते॥६॥
इतिश्रीमच्छंकराचार्यविरचितंशिवपंचाक्षरस्तोत्रं
संपूर्णम्॥श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ६ ॥ ॥

॥अथ उपमन्युकृतशिवस्तोत्रप्रारंभः॥

श्रीगणेशाय नमः ॥जय शंकर पार्वतीपते मृड शं
भो शशिखंडमंडन॥ मदनांतक भक्तवत्सल प्रियकै
लास दयासुधांबुधे ॥ १॥ सदुपायकथास्वपंडितो हृ
दये दुःखशरेण खंडितः ॥ शशिखंडशिखंमंडनं श
रणं यामि शरण्यमीश्वरम् ॥२ ॥ महतःपरितःप्रस
र्पतस्तमसो दर्शनभेदिनो भिदे॥ दिननाथ इव स्व
तेजसा हृदयव्योम्नि मनागुदेहि नः ॥ ३ ॥ न वयं

तव चर्मचक्षुषा पदवीमप्युपवीक्षितुं क्षमाः ॥ कृप

या ऽभयदेन चक्षुषा सकलेनेश विलोकयाशु नः ॥४॥

त्वदनुस्मृतिरेव पावनी स्तुतियुक्ता नहि वक्तुमीश

सा ॥मधुरं हि पयःस्वभावतो ननु कीदृक्सितशर्क

रान्वितम्॥ ५ ॥सविषोप्यमृतायते भवाञ्छवमु

डाभरणो पि पावनः ॥भव एव भवांतकःसतां सम

दृष्टिर्विषमेक्षणो पि सन् ॥ ६ ॥ अपिशूलधरोनि

रामयोदृढवैराग्यरतो पिरागवान्॥अपि भैक्ष्यचरो

महेश्वरश्चरितं चित्रमिदं हि ते प्रभो॥७॥वितरत्य

भिवांछितं दृशा परिदृष्टः किल कल्पपादपः॥हृदये

स्मृत एव धीमते नमतेऽभीष्टफलप्रदो भवान्॥८॥

सहसैव भुजंगपाशवान्विनिगृह्णाति न यावदंत

कः॥अभयं कुरु तावदाशु मे गतजीवस्यपुनःकिमौ

षधैः ॥९॥सविषैरिव भीमपन्नगैर्विषयैरेभिरलंपरि

क्षतम् ॥ अमृतैरिव संभ्रमेण मामभिषिंचाशु दयाव
लोकनैः ॥ १० ॥ मुनयोबहवोऽद्यधन्यतां गमिताः
स्वाभिमतार्थदर्शिनः ॥ करुणाकर येन तेन मामव
सन्तं ननु पश्य चक्षुषा ॥ ११ ॥ प्रणमाम्यथ या
मिचापरं शरणं कं कृपणाभयप्रदम् ॥ विरहीव वि
भोप्रियामयं परिपश्यामि भवन्मयं जगत्॥ १२॥
बहवो भवताऽनुकंपिताः किमितीशान न मानुकंप
से॥दधता किमु मंदराचलं परमाणुःकमठेन दुर्धरः
॥ १३ ॥ अशुचिं यदि माऽनुमन्यसे किमिदं मूर्ध्नि
कपालदाम ते ॥ उत शाठ्यमसाधुसंगिनं विषल
क्ष्मासि न किं द्विजिह्वधृक् ॥१४॥ क्वदृशं विदधामि
किं करोम्यनुतिष्ठामि कथं भयाकुलः ॥क्वनु तिष्ठ
सि रक्ष रक्ष मामयि शंभोशरणागतास्मि ते॥१५॥
विलुठाम्यवनौ किमाकुलःकिमुरो हन्मि शिरश्छि

नदिमवा ॥ किमु रोदिमि रारटीमि किं कृपणं मां न यदीक्षसे प्रभो॥१६॥शिव सर्वगशर्वशर्मद प्रणतो देव दयां कुरुष्व मे।नम ईश्वर नाथ दिक्पते पुनरेवेश नमो नमो स्तु ते ॥१७॥ शरणं तरुणेंदुशेखरः शरणं मे गिरिराजकन्यका ॥ शरणं पुनरेव तावुभौ शरणं नान्यदुपैमि दैवतम्॥१८ ॥ उपमन्युकृतं स्तवोत्तमं जपतः शंभुसमीपवर्तिनः ।अभिवांछितभाग्यसंपदः परमायुः प्रददाति शंकरः। १९। उपमन्युकृतं स्तवोत्तमं प्रजपेद्यस्तुशिवस्यसंनिधौ शिवलोकमवाप्यसोऽचिरात्सह तेनैव शिवेनमोदते॥ २०॥ इत्युपमन्युकृतं शिवस्तोत्रं संपूर्णम् ७

॥ अथ शिवापराधक्षमापनस्तोत्रं ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ आदौ कर्मप्रसंगात् कलयति कलुषं मातृकुक्षौ स्थितं मां विण्मूत्रामेध्यमध्ये

वर्थयति नितरां जाठरो जातवेदाः।यद्यद्बै तत्रदुः
खं व्यथयति नितरां शक्यतेकेनवक्तुं क्षंतव्योमेऽ
पराधःशिव शिव शिव भोःश्रीमहादेवशंभो। १ ।बा
ल्येदुःखातिरेकान्मलुलितवपुस्ता न्यपानेपिपन्
सा नो शक्यश्चेंद्रियेभ्योभ वगुणजनिताजंतवोमां
तुदंति ।नानारोगादिदुःखाद्रुदनपर वशः शंकरं न
स्मरामि क्षंतव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भो
श्रीम० । २। प्रौढोऽहं यौवनस्थो विषयविषधरैःपं
चभिर्मर्मसंधौ दष्टोनष्टोविवेकः सुतधनयुवतिस्वा
दुसौख्ये निषण्णः । शैवी चिंताविहीनं मम हृदयम
हो मानगर्वा धिरूढं क्षंतव्यो मेऽपराधःशिव शिव
शिव भोः श्रीमहादेव० । ३ । वार्धक्ये चेंद्रियाणां
विगतगतिमतिश्चाधिदैवादितापैः पापै रोगैर्वियो
गैस्त्वनवसितवपुःप्रौढिहीनं च दीनम् ॥ मिथ्यामो

हाभिलाषैर्भ्रमति ममममनोधूर्जटेर्ध्या नशून्यं क्षंत
व्यो मेऽपराधः शिव शिव० ।४। नो शक्यं स्मार्तक
र्म प्रतिपदगहनप्रत्यवायाकुलाख्यं श्रौते वार्ता
कथं मे द्विजकुलविहिते ब्रह्ममार्गे सुसारे। ज्ञातो ध
र्मो विचारैः श्रवणमननयोः किं निदिध्यासितव्यं
क्षंतव्यो मेऽपराधः शिव० । ५। स्नात्वा प्रत्यूष
कालेस्नपनविधिविधौनाहृतं गांगतोयं पूजार्थंवा
कदाचिद्बहुतरगहनात्खंडविल्वीदलानि। नानीता
पद्ममाला सरसि विकसिता गंधपुष्पैस्त्वदर्थं क्षंत
व्यो मेऽपराधःशिव शिव०। ६ ।दुग्धैर्मध्वाज्ययुक्तैर्द
धिसितसहितैः स्नापितं नैवलिंगं नो लिप्तं चंन्द
नाद्यैःकनकविरचितं पूजितं न प्रसूनैः।धूपैः कर्पूर
दीपैर्विविधरसयुतैर्नैवभक्ष्योपहारैः क्षंतव्यो मेऽप
राधःशिव शिव० । ७। ध्यात्वा चित्ते शिवाख्यं प्रचु

त्वरधनं नैव दत्तंद्विजेभ्योहव्यंते लक्षसंख्यैर्हुतवह वदने नार्पितं बीजमंत्रैः ।नो तप्तं गांगतीरे व्रतज पनियमैरुद्रजाप्यैर्न वेदैःक्षंतव्यो मेऽपराधःशिव शिव० ।८।स्थित्वा स्थाने सरोजे प्रणवमयमरुत्कुं डले सूक्ष्ममार्गे शांते स्वांतेप्रलीने प्रकटितविभवे ज्योतिरूपे पराख्ये । लिंगज्ञे ब्रह्मवाक्ये सकलतनु गतं शंकरं न स्मरामि क्षंतव्योमेऽपराधःशिवशिव ०।९।नग्नो निःसंग शुद्धस्त्रिगुणविरहितो ध्वस्तमो हांधकारो नासाग्रे न्यस्तदृष्टिर्विदितभवगुणो नैवदृ ष्टः कदाचित् ।उन्मन्याऽवस्थया त्वांविगतकलिम लं शंकरं न स्मरामि क्षंतव्यो मेऽपराधः शिवशिव ०।१०।चंद्रोद्भासितशेखरे स्मरहरे गंगाधरेशंकरे सर्पैर्भूषितकंठकर्णविवरेनेत्रोत्थवैश्वानरे ।दंतित्व त्कृतसुंदरांबरधरे त्रैलोक्यसारे हरे मोक्षार्थंकुरुचि

त्तवृत्तिमखिलामन्यैस्तु किं कर्मभिः । ११ । किं वाऽ
नेन धनेन वाजिकरिभिः प्राप्तेन राज्येनकिं किंवा
पुत्रकलत्र मित्रपशुभिर्देहेनगेहेन किम् । ज्ञात्वैत
त्क्षणभंगुरं सपदिरे त्याज्यं मनोदूरतःस्वात्मार्थंग
रुवाक्यतोभजभज श्रीपार्वतीवल्लभम् १२आयु
र्नश्यति पश्यतां प्रतिदिनं याति क्षयं यौवनं प्रत्या
यांति गताः पुनर्न दिवसाः कालो जगद्भक्षकः
लक्ष्मीस्तोयतरंगभंगचपला विद्युच्चलंजीवितंत
स्मात्त्वांशरणागतंशरणद त्वंरक्षरक्षाऽधुना १३।क
रचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वाश्रवणनयनजंवा
मानसं वाऽपराधम् ।विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्ष
मस्वजय जय करुणाब्धे श्रीमहादेव शंभो । १४ ।
इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितंशिवापराधक्षमाप
नस्तोत्रं संपूर्णम् ।८।

। अथ रावणकृत शिवतांडवस्तोत्रम् ।

श्रीगणेशाय नमः । जटाकटाहसंभ्रमभ्रमन्निलिंप
निर्झरीविलोलवीचिवल्लरीविराजमानमूर्धनि । ध
गद्धगद्धगज्ज्वलल्ललाटपट्टपावके किशोरचंद्रशे
खरेरतिःप्रतिक्षणंमम ।१।धराधरेंद्रनंदिनीविलासबं
धुबंधुरस्फुरद्दृगंतसंततिप्रमोदमानमानसे । कृपा
कटाक्षधोरणीनिरुद्धदुर्धरापदि क्वचिच्चिदंबरे मनोः
विनोदमेतु वस्तुनि ।२। जटाभुजंगपिंगलस्फुरत्फ
णामणिप्रभाकदंबकुंकुमद्रवप्रलिप्तदिग्वधूमुखे॥
मदांधसिंधुरस्फुरत्त्वगुत्तरीयमेदुरे मनोविनोदमद्भु
तंबिभर्तु भूतभर्तरि ।३। सहस्रलोचनप्रभृत्यशेषले
खशेखरप्रसूनधूलिधोरणीविधूसरांघ्रिपीठभूः । भु
जंगराजमालयानिबद्धजाटजूटकः श्रियै चिराय जा
यतां चकोरबंधुशेखरः ।४। ललाटचत्वरज्वलद्धनं

जयस्फुलिंगभानिपीतपंचसायकं नमन्निलिंपना
यकम् ।सुधामयूखलेखया विराजमानशेखरं महाक
पालि संपदे शिरो जटालमस्तु नः। ५। करालभा
लपट्टिकाधगद्धगद्धगज्ज्वलद्धनंजयाधरीकृतप्रचंड
पंचसायके।धराधरेंद्रनंदिनीकुचाग्रचित्रपत्रकप्रक
ल्पनैकशिल्पिनि त्रिलोचने मतिर्मम । ६ । नवीन
मेघमंडलीनिरुद्धदुर्धरस्फुरत्कुहूनिशीथिनीतमः प्र
बंधबंधुकंधरः । निलिंपनिर्झरीधरस्तनोतु कृत्तिसिं
धुरः कलानिधानबंधुरः श्रियं जगद्धुरंधरः।७। प्रफु
ल्लनीलपंकजप्रपंचकालिमच्छटा विडंबिकंठकंध
रारुचिप्रबंधकंधरम्। स्मरच्छिदं पुरच्छिदं भवच्छि
दं मखच्छिदं गजच्छिदांधकच्छिदं तमंतकच्छि
दं भजे । ८। अगर्वसर्वमंगलाकलाकदंबमंजरीरस
प्रदाहमाधुरीविजृंभणामधुव्रतम्।स्मरांतकं पुरांत

त्कं भवांतकं मखांतकं गजांतकांधकांतकंत
मंतकांतकं भजे ॥९॥ जयत्वदभ्रविभ्रमभ्रमद्भुजं
गमस्फुरद्धगद्धगद्विनिर्गमत्करालभालहव्यवाट् ॥
धिमिद्धिमिद्धिमिध्वनन्मृदंगतुंगमंगलध्वनिक्रमप्र
वर्तितप्रचंडतांडवः शिवः ॥१०॥ दृषद्विचित्रतल्पयो
र्भुजंगमौक्तिकस्रजोर्गरिष्ठरत्नलोष्ठयोः सुहृद्विप
क्षपक्षयोः॥तृणारविंदचक्षुषोः प्रजामहीमहेंद्रयो
समंप्रवर्तयन्मनः कदा सदाशिवं भजे ॥११॥कदा
निलिंपनिर्झरीनिकुंजकोटरे वसन्विमुक्तदुर्मतिः स
दा शिरःस्थमंजलिं वहन् ॥ विमुक्तलोललोचना
ललामभाललग्नकः शिवेति मंत्रमुच्चरन्कदा सुखी
भवाम्यहम् ॥१२॥ इमं हि नित्यमेवमुक्तमुत्तमोत्त
मंस्तवं पठन्स्मरन्ब्रुवन्नरो विशुद्धिमेतिसंततम् ॥ह
रेगुरौ सुभक्तिमाशु याति नान्यथागतिं विमोहनंहि

देहिनां सुशंकरस्य चिंतनम्॥ १३ ॥ पूजावसान समयेदशवक्त्रगीतं यः शंभुपूजनमिदंपठतिप्रदोषे। तस्य स्थिरां रथगजेंद्रतुरंगयुक्तां लक्ष्मींसदैव सुमुखींप्रददाति शंभुः॥ १४ ॥ इति श्रीरावणविरचितं शिवतांडवस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ९ ॥

॥ अथ द्वादशज्योतिर्लिंगस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ सौराष्ट्रदेशे विशदेऽतिरम्येज्योतिर्मयं चंद्रकलावतंसम्। भक्तिप्रदानाय कृपावतीर्णं तं सोमनाथं शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥ श्रीशैलसंगे विबुधातिसंगे तुलाद्रितुंगेपि मुदावसंतम्॥ तमर्जुनं मल्लिकपूर्वमेकं नमामि संसारसमुद्रसेतुम्॥ २ ॥ अवंतिकायां विहितावतारं मुक्तिप्रदानायच सज्जनानाम् ॥ अकालमृत्योः परिरक्षणार्थं वंदेमहाकालमहासुरेशम् ॥ ३ ॥ कावेरिकानर्मदयोःप

चित्रे समागमे सज्जनतारणाय॥ सदैव मांधातृ पुरे वसंतमोंकारमीशं शिवमेकमीडे ॥ ४ ॥ पूर्वोत्तरे प्रज्वलिकानिधाने सदा वसंतं गिरिजासमेतम् ॥ सुरासुराराधितपादपद्मं श्रीवैद्यनाथं तमहं नमामि । ५ । याम्ये सदंगे नगरेऽतिरम्ये विभूषितांगं विविधैश्चभोगैः । सद्भक्तिमुक्तिप्रदमीशमेकंश्रीनागनाथं शरणं प्रपद्ये । ६ ।महाऽद्रिपार्श्वे च तटे रमंतं संपूज्यमानं सततं मुनींद्रैः । सुरासुरैर्यक्षमहोरगाद्यैः केदारमीशं शिवमेकमीडे । ७ । सह्याद्रिशीर्षे विमले वसंतं गोदावरीतीरपवित्रदेशे । यद्दर्शनात्पातकमाशु नाशं प्रयाति तं त्र्यंबकमीशमीडे ॥ ८ ॥ सुताम्रपर्णीजलराशियोगे निबद्ध्य सेतुं विशिखैरसंख्यैः । श्रीरामचंद्रेण समर्पितं तं रामेश्वराख्यंनियतं नमामि । ९ । यं डाकिनीशाकि

निकासमाजे निषेव्यमाणं पिशिताशनैश्च। सदैव भीमादिपदप्रसिद्धं तं शंकरंभक्तहितंनमामि ।१०। सानंदमानंदवने वसंतमानंदकंदं हतपापवृंदम् ॥ वाराणसीनाथमनाथनाथंश्रीविश्वनाथं शरणंप्रपद्ये ।११। इलापुरे रम्य विशालके ऽस्मिन्समुल्लसंतं च जगद्वरेण्यम्। वंदेमहोदारतरस्वभावंघृष्णेश्वराख्यं शरणं प्रपद्ये । १२ । ज्योतिर्मयद्वादशलिंगकानां शिवात्मनांप्रोक्तमिदंक्रमेण ॥स्तोत्रं पठित्वा मनुजोऽतिभक्त्या फलं तदालोक्य निजं भजेच्च ॥ १३ ॥इतिश्रीद्वादशज्योतिर्लिंगस्तोत्रम्॥१०॥

॥ अथ शिवमानसपूजा ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ रत्नैःकल्पितमासनं हिमजलैः स्नानंचदिव्यांबरं नानारत्नविभूषितंमृगमदामोदांकितं चंदनम्। जातीचंपकबिल्वपत्र रचितं पुष्पं च

धूपं तथा दीपं देव दयानिधे पशुपते हृत्कल्पितं गृ
ह्यताम् ॥ १ ॥ सौवर्णे मणिखंडरत्नरचिते पात्रे
घृतं पायसं भक्ष्यं पंचविधं पयोदधियुतं रंभाफ
लं पायसम् ॥ शाकानामयुतं जलं रुचिकरं कर्पू
रखंडोज्ज्वलं तांबूलं मनसा मया विरचितं भक्त्या
प्रभो स्वीकुरु ॥ २ ॥ छत्रं चामरयोर्युगं व्यजन
कं चादर्शकं निर्मलं वीणाभेरिमृदंगकाहलकला
गीतं च नृत्यं तथा ॥ साष्टांगं प्रणतिः स्तुतिर्बहु
विधा एतत्समस्तं मया संकल्पेन समर्पितं तव
विभो पूजां गृहाण प्रभो ॥ ३ ॥ आत्मा त्वं गि
रिजापतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं पूजा ते
विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः ॥ सं
चारः पदयोः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा गिरो
यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलं शंभो तवाराधनम्

॥४ ॥ करचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा श्रवण नयनजं वा मानसं वाऽपराधम् ॥ विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व जय जय करुणाब्धे श्रीमहा देव शंभो ॥

॥ ५ ॥ इति श्रीशिवमानसपूजा समाप्ता ॥११॥

॥ अथ शिवस्तुतिप्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ स्फुटं स्फटिकमप्रभं स्फुटित हारकश्रीजटं शशांकदलशेखरं कपिलफुल्लनेत्रत्र यम् ॥ तरक्षुवरकृतिमद्भुजगभूषणं भूतिमत् क दा नु शितिकंठ ते बपुरवेक्षते वीक्षणम् ॥ १ ॥ त्रि लोचन विलोचने लसति ते ललामायिते स्मरो नियमघस्मरो नियमिनामभूद्भस्मसात् ॥ स्वभ क्तिलतया वशीकृतवती सतीयं सती स्वभक्तव शतोभवानसि वशी प्रसीद प्रभो ॥ २ ॥ महेश

महितोसि तत्पुरुष पूरुषाग्रयो भवानघोररि
पुघोर तेऽनवम वामदेवांजलिः ॥ नमः सपदिजा
त ते त्वमिति पंचरूपोचित प्रपंचचयपंचवन्मम
मनस्तमस्ताडय ॥ ३ ॥ रसा घनरसानलानिळ
बियद्विवस्वद्विधु प्रयष्टृषु निविष्टमित्यज भजा
मि मूर्त्यष्टकम् ॥ प्रशांतमुत भीषणं भुवनमोहनं
चेत्यहो वपूंषिगुणपूषिते ऽहमहमात्मनोऽहंभिदे॥
४॥ विमुक्तिपरमाध्वनां तव षडध्वनामास्पदं पदं
निगमवेदिनो जगति वामदेवादयः ॥ कथंचिदुप
शिक्षिताभगवतैव संविद्रते वयं तु बिरलांतराः क
थमुमेश तन्मन्महे ॥ ५ ॥ कठोरितकुठारया ललि
तशूलया वाहया रणड्डमरुणा स्फुरद्धरिणया स
खट्वांगया ॥ चलाभिरचलाभिरप्यगणिताभिरु
न्नृत्यतश्चतुर्दश जगंति ते जय जयेत्ययुर्विस्म

यम् ॥ ६ ॥ पुरा त्रितुररंधनं विविधदैत्यविध्वंस
नं पराक्रमपरंपरा अपि परा न ते विस्मयः ॥ अ
मर्षबलहर्षितक्षुभितवृत्तनेत्रोज्ज्वलज्ज्वलज्ज्व
लन हेलया शलभितं हि लोकत्रयम् ॥ ७ ॥ सह
स्रनयनो गुहः सहसहस्ररश्मिर्विधुर्बृहस्पतिरुता
प्पतिः ससुरसिद्धविद्याधराः ॥ भवत्पदपरायणाः
श्रियमिमां ययुः प्रार्थितां भवान् सुरतरुर्भृशं शि
व शिवां शिवावल्लभ ॥ ८ ॥ तवप्रियतमादति प्रि
यतमं सदैवांतरं पयस्युपहितंभृतं स्वयमिव श्रि
योवल्लभम् ॥ विबुध्य लघुबुद्धयः स्वपरपक्षलक्ष्या
यितं पठंति हि लुठंति ते शठहृदः शुचा शुंठिताः
॥ ९ ॥ निवास निलयाचिता तव शिरस्ततिर्मा
लिका कपालमपि ते करे त्वमशिवोस्यनंतर्धिया
म् ॥ तथापि भवतः पदं शिवशिवेत्यदो जल्पता

मकिंचन न किंचन वृजिन मस्ति भस्मीभवेत् ॥ १० ॥ त्वमेव किल कामधुक् सकलकाममापूरय न् सदात्रिनयनो भवान्वहसिचार्चिनेत्रोद्भवम् ॥ विषं विषधरान्दधत्पिबसि तेन चानंदवान्विरुद्ध चरितोचिता जगदधीश ते भिक्षुता ॥ ११ ॥ नमः शिवशिवाशिवाशिवशिवार्थकृंता शिवं नमो हरहराहराहरहरांतरीं मे दृशम्॥नमोभव भवाभव प्रभवभूतये मे भवान्नमोमृडनमोनमोनम उमेश तुभ्यं नमः ॥ १२ ॥ सतां श्रवणपद्धतिं सरतु सन्नतोक्तेत्यसौ शिवस्य करुणांकुरात्प्रतिकृतात्स दा सोचिता ॥ इति प्रथितमानसो व्यधित नाम नारायणः शिवस्तुतिमिमां शिवालिकुचिसूरिसूनुः सुधीः ॥ १३ ॥ इति श्रीमल्लिकुचिसूरिसूनुनारायणपंडिताचार्यविरचिता शिवस्तुतिः संपूर्णा १२॥

॥ अथ पशुपत्यष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ पशुपतींदुपतिं धरणीपतिं भुजगलोकपतिं च सतीपतिम् ॥ प्रणतभक्तजनार्तिहरंपरं भजत रे मनुजा गिरिजापतिम् ॥ १ ॥ न जनको जननीनचसोदरो न तनयो नच भूरिबलं कुलम् ॥ अवति को पि न कालवशंगतं भजत रे मनुजा गिरिजापतिम् ॥ २ ॥ मुरजडिंडिमवाद्य विलक्षणं मधुरपंचमनादविशारदम् ॥ प्रमथभूत गणैरपि सेवितं भरे जत मनुजा० ॥ ३ ॥ शरणदं सुखदं शरणान्वितं शिव शिवेति शिवेति नतं नणाम् ॥ अभयदं करुणावरुणालयं भजत रे मनुजा० ॥ ४ ॥ नरशिरोरचितं मणिकुडलं भुजगहारमुदं वृषभध्वजम् ॥ चितिरजोधवलीकृतविग्रहं भजत रे म० ॥ ५ ॥ मखविनाशकरं शशिशेखरं

सततमध्वरभाजि फलप्रदम् ॥ प्रलयदग्धसुरासुरमानवं भजत रे म० ॥ ६ ॥ मदमपास्यचिरं हृदि संस्थितं मरणजन्मजराभयपीडितम् ॥ जगदुदीक्ष्य समीपभयाकुलं भजत रे म० ॥ ७ ॥ हरिविरंचिसुराधिपपूजितं यमजनेशधनेशनमस्कृतम् ॥ त्रिनयनंभुवनत्रितयाधिपं भजत रे म॥ ०८॥ पशुपतेरिदमष्टकमद्भुतं विरचितं पृथिवीपतिसूरिणा॥ पठति संशृणुते मनुजः सदा शिवपुरीं वसते लभते मुदम् ।९।इति श्रीपशुपत्यष्टकं संपूर्णम्।१३।

॥ अथ लिंगाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ब्रह्ममुरारिसुरार्चितलिंगं निर्मलभाषितशोभितलिंगम् ॥ जन्मजदुःखविनाशकलिंगं तत्प्रणमामि सदाशिवलिंगम् ॥१॥देवमुनिप्रवरार्चितलिंगं कामदहं करुणाकरलिंगं रावणद

पविनाशनलिंगं तत्प्रण० ॥ २ ॥ सर्वसुगंधिसुलेपि
तलिंगं बुद्धिविवर्द्धनकारणलिंगम् ॥ सिद्धसुरासुरवं
दितलिंगं तत्प्र० ॥ ३ ॥ कनकमहामणि भूषितलिं
गंफणिपतिवेष्टितशोभितलिंगम् ॥दक्षसुयज्ञविना
शनलिंगं तत्प्र० ॥ ४ ॥ कुंकुमचंदनलेपितलिंगंप
कजहारसुशोभितलिंगम्। सञ्चितपापविनाशनलिं
गं तत्प्र०। ५ ।देवगणार्चितसेवितलिंगंभावैर्भक्ति
भिरेवचलिंगम्॥दिनकरकोटिप्रभाकरलिंगंतत्प्र०
॥६॥अष्टदलोपरिवेष्टितलिगं सर्वसमुद्भवकारण
लिंगम्॥ अष्टदरिद्रविनाशितलिंगंतत्प्र० ।७। सु
रगुरुसुरवरपूजितलिंगं सुरवनपुष्पसदार्चितलिंगं।
परात्परं परमात्मकलिंगंतत्प्र० ॥८॥लिंगाष्टकमि
दं पुण्यंयःपठेच्छिवसन्निधौ ॥ शिवलोकमवाप्नो
तिशिवेन सह मोदते॥९॥ इति श्रीलिंगाष्टकस्तो

त्रं संपूर्णम् ॥ १४ ॥

अथ शिवकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥अस्य श्रीशिवकवचस्तोत्रमंत्र
स्य ब्रह्माऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्रीसदाशिवरुद्रोदेव
ताह्रींशक्तिः रंकीलकम् श्रीं ह्रीं क्लीं बीजम् श्रीसदा
शिवप्रीत्यर्थं शिवकवचस्तोत्रंजपेविनियोगः ॥ अ
थन्यासः ओं नमो भगवतेज्वलज्ज्वालामालिने ओं
ह्रां सर्वशक्तिधाम्ने ईशानात्मनेअंगुष्ठाभ्यां नमः।
ओं नमो भगवते ज्वलज्ज्वालामालिने ओं नं रिं नि
त्यतृप्तिशक्तिधाम्ने तत्पुरुषात्मने तर्जनीभ्यां न
मः ॥ ओं नमो भगवते ज्वलज्ज्वालामालिने ओं मं
रुं अनादिशक्तिधाम्ने अघोरात्मने मध्यमाभ्यां
नमः ॥ ओं नमो भगवतेज्वलज्ज्वालामालिने ओं
शिं रैं स्वतंत्रशक्तिधाम्ने वामदेवात्मने अनामि

काभ्यां नमः ओं नमो भगवतेज्वलज्ज्वालामालि
ने ओंवां रौं अलुप्तशक्तिधाम्ने सद्योजातात्मने क
निष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ओं नमो भगवते ज्वलज्वा
लामालिने ओयं रः अनादिशक्तिधाम्ने सर्वात्मने क
रतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृदयादि अथध्या
नम् ॥ वज्रदंष्ट्रं त्रिनयनं कालकंठमरिंदमम् ॥
सहस्रकरमत्युग्रं वंदे शंभुमुमापतिम् ॥ १ ॥
अथापरं सर्वपुराणगुह्यं निःशेषपापौघहरं पवि
त्रम् ॥ जयप्रदं सर्वविपत्प्रमोचनं वक्ष्यामि शैवं
कवचं हिताय ते ॥ २ ॥ ऋषभ उवाच ॥ नम
स्कृत्य महादेवं विश्वव्यापिनमीश्वरम् ॥ वक्ष्ये
शिवमयं वर्म सर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥३ ॥ शुचौ दे
शेसमासीनो यथावत्कल्पितासनः ॥ जितेंद्रियो
जितप्राणश्चिंतयेच्छिवमव्ययम् ॥ ४ ॥ हृत्पुंडरी

कांतरसन्निविष्टं स्वतेजसा व्याप्तनभोवकाश
म् ॥ अतींद्रियं सूक्ष्ममनंतमाद्यं ध्यायेत्परानंदम
यं महेशम् ॥ ५ ॥ ध्यानात्रधूताखिलकर्मबंधश्चि
रं चिदानंदनिमग्नचेताः ॥ षडक्षरन्याससमाहि
तात्मा शैवेन कुर्यात्कवचेन रक्षाम् ॥ ६ ॥ मां पा
तु देवोऽखिलदेवतात्मासंसारकूपे पतितं गभीरे॥
तन्नामदिव्यं वर मंत्रमूलं धुनोतु मे सर्वमघं हृ
दिस्थम्॥ ७ ॥ सर्वत्र मां रक्षतु विश्वमूर्तिर्ज्यो
तिर्मयानंदघनश्चिदात्मा ॥ अणोरणीयानुरुश
क्तिरेकः स ईश्वरः पातु भयादशेषात् ॥ ८ ॥यो
भूस्वरूपेण बिभर्ति विश्वं पायात्सभूमेर्गिरिशोऽ
ष्टमूर्तिः ॥ योऽपांस्वरूपेण नृणां करोति संजीव
नं सोऽवतु मां जलेभ्यः ॥ ९ ॥ कल्पावसाने भु
वनानि दग्ध्वा सर्वाणि यो नृत्यति भूरिलीलः ॥

सकालरुद्रोऽवतु मां दवग्नेर्वात्यादिभीत्ते रखिला
च्चतापात् ॥ १० ॥ प्रदीप्तविद्युत्कनकावभासो
विद्याधराभीति कुठारपाणिः ॥ चतुर्मुखस्तत्पुरुष
स्त्रिनेत्रः प्राच्यां स्थितं रक्षतु मामजस्रम्॥ ११ ॥
कुठारवेदांकुशपाशशूलकपालढक्काक्षगुणान्दधा
नः ॥ चतुर्मुखो नीलरुचिस्त्रिनेत्रः पायादघोरो
दिशिदक्षिणस्याम् ॥ १२ ॥ कुंदेंदुशंखस्फटिका
वभासो वेदाक्षमालावरदाभयांकः ॥ त्र्यक्षश्चतुर्व
क्त्र उरुप्रभावः सद्योधिजातोऽवतु मांप्रतीच्याम् ॥
१३॥ वराक्षमालाभयटंकहस्तः सरोजकिंजल्कस
मानवर्णः ॥ त्रिलोचनश्चारुचतुर्मुखो मां पाया
दुदीच्यां दिशिवामदेवः॥ १४ ॥ वेदाभयेष्टांकुश
पाशटंककपालढक्काक्षकशूलपाणिः॥ सितद्युतिःपं
चमुखोऽवतान्मामीशानऊर्ध्वे परमप्रकाशः ॥१५॥

मूर्धानमव्यान्ममचंद्रमौलिर्भालं ममाव्यादथ भाल
नेत्रः ॥ नेत्रेम माव्याद्भगनेत्रहारी नासां सदा
रक्षतु विश्वनाथः ॥ १६ ॥ पायाच्छ्रुतीमे श्रुतिगी
तकीर्तिः कपोलमव्यात्सततं कपाली ॥ वक्त्रंसदा
रक्षतु पंचवक्त्रो जिव्हांसदारक्षतु वेदजिव्हः १७॥
कंठं गिरीशोऽवतु नीलकंठःपाणिद्वयं पातु पिना
कपाणिः ॥ दोर्मूलमव्यान्मम धर्मबाहुर्वक्षःस्थलं
दक्षमखांतकोऽव्यात् ॥ १८ ॥ ममोदरं पातु गिरीं
द्रधन्वा मध्यंममाव्यान्मदनांतकारी ॥ हेरंबता
तो मम पातु नाभिं पायात्कटीं धूर्जटिरीश्वरोमे
॥ १९ ॥ ऊरुद्वयं पातुकुबेरमित्रो जानुद्वयं मे
जगदीश्वरोऽव्यात् ॥ जंघायुगं पुंगवकेतुरव्यात्पा
दौ ममाव्यात्सुरवंद्यपादः ॥ २० ॥ महेश्वरःपा
तु दिनादियामे मां मध्ययामेऽवतु वामदेवः ॥

त्रिलोचनः पातुतृतीययामे वृषध्वजः पातुदिनां
त्ययामे ॥ २१ ॥ पायान्निशादौशशिशेखरो मां
गंगाधरो रक्षतु मां निशीथे ॥ गौरीपतिः पातु
निशावसानेमृत्युंजयोरक्षतु शंकरो माम् ॥ २२ ॥
अंतःस्थितं रक्षतु शंकरोमां स्थाणुः सदा पातु
वहिः स्थितंमां ॥ तदंतरे पतु पातिःपशूनां सदा
शिवोरक्षतुमा समंतात् ॥ २३ ॥ तिष्ठंतमव्याद्भु
वनैकनाथः पायाद्व्रजंतं प्रमथाधिनाथः ॥ वेदांत
वेद्योऽवतु मां निषण्णं मामव्ययः पातु शिवः शया
नम् ॥ २४ । मार्गेषु मां रक्षतु नीलकंठः शैला
दिदुर्गेषु पुरत्रयारिः ॥ अरण्यवासादिमहाप्रवासे
पायान्मृगव्याधउदारशक्तिः ॥ २५ ॥ कल्पान्तका
टोपपटुप्रकोपस्फुटाट्टहासोच्चलिताण्डकोशः ॥
घोरारिसेनार्णवदुर्निवार महाभयाद्रक्षतु वीरभद्रः

या ॥२६॥पत्त्यश्वमातंगरथावरूथसहस्रलक्षायुत कोटिभीषणम्॥ अक्षौहिणीनांशतमाततायिनांछिन्मृडो घोरकुठारधारया ॥ २७ ॥ निहंतु दस्यून्प्रलयानलार्चिर्ज्वलत्त्रिशूलंत्त्रिपुरांतकस्य॥ शार्दूल सिंहर्क्षवृकादिहिंस्रान्संत्रासयत्वीशधनुः पिनाकः ॥ २८ ॥ दुःस्वप्नदुःशकुनदुर्गतिदौर्मनस्यदुर्भिक्षदुर्व्यसनदुःसहदुर्यशांसि ॥उत्पाततापविषभीतिमसद्ग्रहार्तिंव्याधींश्चनाशयतुमे जगतामधीशः२९ ओं नमोभगवतेसदाशिवायसकलतत्त्वात्मकायसर्वमंत्रस्वरूपायसर्वयंत्राधिष्ठितायसर्वतंत्रस्वरूपाय सर्वतत्त्वविदूराय ब्रह्मरुद्रावतारिणे नीलकंठाय पार्वतीमनोहरप्रियाय सोमसूर्याग्निलोचनाय भस्मोद्धूलितविग्रहाय महामणिमुकुटधारणायमाणिक्यभूषणाय सृष्टिस्थितिप्रलयकालरौद्रावताराय

दक्षाध्वरध्वंसकाय महाकालभेदनाय मूलाधारैक
निलयाय तत्त्वातीताय गंगाधराय सर्वदेवाधिदे
वाय षडाश्रयाय वेदांतसाराय त्रिवर्गसाधनायान
तकोटिब्रह्मांडनायकायानन्तवासुकितक्षककर्कोटक
शंखकुलिकपद्ममहापद्मेत्यष्टमहानागकुलभूषणा
यप्रणवस्वरूपाय चिदाकाशायाकाशादिक्स्वरूपा
य ग्रहनक्षत्रमालिने सकलाय कलंकरहिताय स
कललोकैककर्त्रे सकललोकैकसंहर्त्रे सकललोकैकगु
रवे सकललोकैकसाक्षिणे सकलनिगमगुह्याय स
कलवेदांतपारगाय सकललोकैकवरप्रदाय सक
ललोकैकशंकराय शशांकशेखराय शाश्वतनिजा
वासाय निराभासाय निरामयाय निर्मलाय निलो
भाय निर्मदाय निश्चिंताय निरहंकाराय निरंकुशा
यनिष्कलंकाय निर्गुणाय निष्कामाय निरुपप्लवा

य निरवद्याय निरंतराय निष्कारणाय निरातंका
य निष्प्रपंचाय निःसंगाय निर्द्वंद्वाय निराधाराय
नीरागाय निष्क्रोधाय निर्मलाय निष्पापायनिर्भ
याय निर्विकल्पाय निर्भेदाय निष्क्रियाय निस्तुला
य निः संशयाय निरंजनाय निरुपमविभवाय नि
त्यशुद्धबुद्धपरिपूर्णसच्चिदानंदाद्वयाय परमशांत
स्वरूपाय तेजोरूपायतेजोमयाय जय जयरुद्रम
हारौद्रभद्रावतार महाभैरव कालभैरव कल्पांतभैर
व कपालमालाधर खट्वांगखड्गचर्मपाशांकुशडम
रुशूलचापबाणगदाशक्तिभिंडिपालतोमरमुसलमु
द्गरपाशपरिघभुशुंडीशतघ्नी चक्राद्यायुधभीषण
कर सहस्रमुख दंष्ट्राकरालवदन विकटाट्टहास वि
स्फारितब्रह्मांडमंडल नागेंद्रकुंडल नागेंद्रहारना
गेंद्रवलय नागेंद्रचर्मधर मृत्युंजय त्र्यंबक त्रि

पुरांतक विश्वरूप विरूपाक्ष विश्वेश्वर वृषभवा हन विश्वतोमुख सर्वतो रक्ष रक्ष मांज्वल ज्वल म हा मृत्युमपमृत्युभयं नाशय नाशय चोरभयमुत्सा दयोत्सादय विषसर्पभयंशमयशमयचोरान्मारय मारयममशत्रूंनुच्चाटयोच्चाटय त्रिशूलेन विदा रय विदारय कुठारेण भिंधि भिंधि खड्गेनछिं धि छिंधि खट्वांगेन विपोथय विपोथय मुसलेन निष्पेषय निष्पेषय बाणैः संताडय संताडय रक्षां सि भीषय भीषयाशेषभूतानि विद्रावय विद्रावय कूष्मांडवेतालमारीगणब्रह्मराक्षसगणान् संत्रासय संत्रासयममाभयं कुरु कुरु वित्रस्तं मामाश्वास याश्वासयनरकमहाभयान्मामुद्धरोद्धर संजीवय सं जीवय क्षुत्तृड्भ्यां मामाप्याययाप्यायय दुःखातुरं मामानंदयानंदय शिवकवचेन मामाच्छादयाच्छा

दयमृत्युं जय त्र्यंबक सदाशिव नमस्ते नमस्ते॥ ऋ
षभ उवाच॥ इत्येतत्कवचं शैवं वरदं व्याहृतं मया॥
सर्वबाधाप्रशमनं रहस्यं सर्वदेहिनाम् ॥ ३० ॥
यः सदा धारयेन्मर्त्यः शैवं कवचमुत्तमम् ॥ न त
स्य जायते क्वापि भयं शंभोरनुग्रहात् ॥ ३१ ॥
क्षीणायुः प्राप्तमृत्युर्वा महारोगहतो पि वा ॥ स
द्यः सुखमवाप्नोति दीर्घमायुश्च विंदति ॥३२॥
सर्वदारिद्र्यशमनं सौमंगल्यविवर्धनम् ॥ यो धत्ते
कवचं शैवं सदेवैरपि पूज्यते ॥ ३३ ॥ महापा
तकसंघातैर्मुच्यते चोपपातकैः ॥ देहांते मुक्ति
माप्नोति शिववर्मानुभावतः ॥ ३४ ॥ त्वमपि
श्रद्धया वत्स शैवं कवचमुत्तमम् ॥ धारयस्व म
या दत्तं सद्यः श्रेयो ह्यवाप्स्यसि ॥ ३५ ॥ सूत
उवाच ॥ इत्युक्त्वा ऋषभो योगी तस्मै पार्थिवसू

नवे ॥ ददौ शंखं महारावंखड्गं चारिनिषूदन
म् ॥ ३६ ॥ पुनश्च भस्म संमंत्र्य तदंगं परि
तोऽस्पृशत् ॥ गजानां षट्सहस्रस्यद्विगुणस्य
बलं ददौ ॥ ३७ ॥ भस्मप्रभावात्संप्राप्त बलैश्व
र्यधृतिस्मृतिः ॥ स राजपुत्रः शुशुभे शरदर्कइव
श्रिया ॥ ३८ ॥ तमाह प्रांजलिं भूयः स योगी
नृपनंदनम् ॥ एष खड्गो मया दत्तस्तपोमंत्रा
नुभावितः ॥ ३९ ॥ शितधारमिमं खड्गं यस्मै
दर्शयसे स्फुटम् ॥ स सद्यो म्रियते शत्रुः साक्षा
न्मृत्युरपिस्वयम् ॥ ४० ॥ अस्य शंखस्य निर्ह्रा
दं ये शृण्वंति तवाहिताः ॥ ते मूर्च्छिताः पतिष्यं
ति न्यस्तशस्त्रा विचेतनाः ॥ ४१ ॥ खड्गशंखा
विमौ दिव्यौ परसैन्यविनाशिनौ ॥ आत्मसैन्यस्व
पक्षाणां शौर्यतेजोविवर्धनौ ॥ ४२ ॥ एतयोश्च

प्रभावेन शैवेन कवचेनच ॥ द्विषट्सहस्रनागानां बलेन महतापि च ॥ ४३ ॥ भस्मधारणसामर्थ्याच्छत्रुसैन्यं विजेष्यसि ॥ प्राप्य सिंहासनंपित्र्यं गोप्ताऽसि पृथिवीमिमाम् ॥ ४४ ॥ इति भद्रायुषं सम्यगनुशास्य समातृकम् ॥ ताभ्यां संपूजितः सोऽथ योगी स्वैरगतिर्ययौ ॥ ४ ॥ इतिश्री स्कंदपुराणेब्रह्मोत्तरखंडे शिवधर्मकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥ १५ ॥

॥ अथ शिवमहिम्नस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ पुष्पदंत उवाच ॥ महिम्नः पारं ते परमविदुषो यद्यसदृशी स्तुतिर्ब्रह्मादीनामपि तद् वसन्नास्त्वयि गिरः ॥ अथावाच्यःसर्वः स्वमतिपरिणामावधि गृणन् ममाप्येष स्तोत्रे हर निरपवादः परिकरः ॥ १ ॥ अतीतः पंथा

नं तव च महिमावाङ्मनसयोरतद्व्यावृत्त्यायंचकि
तमभिधत्तेश्रुतिरपि॥स कस्य स्तोतव्यः कतिविधगु
णः कस्य विषयः पदे त्ववीचीने पतति न मनः क
स्यन वचः ॥२॥मधुस्फोता वाचः परमममृतं नि
र्मितवत स्तवब्रह्मन्किंवागपि सुरगुरोर्विस्मयप
दं ॥ ममत्वेतां वाणीं गुणकथनपुण्येन भवतः पु
नामीत्यर्थे स्मिन् पुरमथन बुद्धिर्व्यवसिता ॥३॥
तवैश्वर्यं यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत्त्रयीवस्तुव्य
स्तं तिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु॥ अभव्यानामस्मि
न्वरद रमणीयामरमणीं विहंतुं व्याक्रोशीं वि
दधत इहैके जडधियः ॥ ४॥ किमीहः किं कायः
स खलु किमुपायस्त्रिभुवनं किमाधारो धाता सृ
जति किमुपादान इति च ॥ अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्य
नवसरदुस्थो हतधियः कुतर्कोऽयं कांश्चिन्मुखर

यति मोहाय जगतः ॥ ५ ॥ अजन्मानो लोकाः किमवयववंतोऽपि जगतामधिष्ठातारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ॥ अनीशोवा कुर्याद्भुवनजनने कः परिकरो यतो मंदास्त्वां प्रत्यमरवर संशेरत इमे ॥ ६ ॥ त्रयी सांख्यं योगः पशुपतिमतं वैष्णवमिति प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदमदः पथ्यमिति च ॥ रुचीनां वैचित्र्यादृजुकुटिलनानापथजुषां नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णवइव ॥ ७ ॥ महोक्षः खट्वांगं परशुरजिनं भस्म णिफनः कपालं चेतीयत्तव वरद तंत्रोपकरणम् ॥ सुरास्तां तामृद्धिं दधति तु भवद्भ्रूप्रणिहितां नहि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ॥ ८ ॥ ध्रुवं कश्चित्सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं परो ध्रौव्याध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ॥ समस्तेऽ

ह्येतस्मिन्पुरमथन तैर्विस्मित इव स्तुवन्जिह्रे
मि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता ॥ ९ ॥ तवै
श्वर्यं यत्नाद्यदुपरि विरिंचो हरिरधः परिच्छेत्तुं
यातावनलमनलस्कंध वपुषः ॥ ततो भक्तिश्रद्धा
भरगुरुगृणद्भ्यां गिरिश यत् स्वयं तस्थे ताभ्यां
तव किमनुवृत्तिर्न फलति॥१०॥अयत्नादापाद्य त्रि
भुवनमवैरव्यतिकरं दशास्यो यद्बाहूनभृतरणकंडू
परवशान्॥शिरःपद्मश्रेणीरचितचरणांभोरुहबलेः
स्थिरायास्त्वद्भक्तेस्त्रिपुरहर विस्फूर्जितमिदम् ।
११॥अमुष्य त्वत्सेवासमधिगतसारं भुजवनं बला
त्कैलासेऽपि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः॥अलभ्यापा
तालेऽप्यलसचलितांगुष्ठशिरसि प्रतिष्ठात्वय्या
सीद्ध्रुवमुपचितोमुह्यति खलः॥१२॥यदृद्धिं सुत्रा
म्णो वरद परमोच्चैरपि सतीमधश्चक्रे बाणः परि

जनविधेयत्रिभुवनः ॥न तच्चित्रं तस्मिन्वरिवसित
रि त्वच्चरणयोर्न कस्याप्युन्नत्यै भवति शिरसस्त्व
य्यवनतिः॥ १३॥ अकांडब्रह्मांडक्षयचकितदेवासुर
कृपाविधेयस्याऽऽसीद्यस्त्रिनयन विषं संहृतवतः
स कल्माषः कंठे तव न कुरुते न श्रियमहो विका
रोऽपि श्लाघ्यो भुवनभयभंगव्यसनिनः ॥ १४॥
असिद्धार्था नैव क्वचिदपि सदेवासुरनरे निवर्तं
ते नित्यं जगति जयिनो यस्य विशिखाः ॥ स प
श्यन्नीश त्वामितरसुरसाधारणमभूत् स्मरः स्म
र्तव्यात्मा नहि वशिषु पथ्यः परिभवः ॥ १५ ॥ म
हीपादाघाताद्व्रजति सहसा संशयपदं पदं विष्णो
र्भ्राम्यद्भुजपरिघरुग्णग्रहगणं ॥ मुहुर्द्यौर्दौस्थ्यं
यात्यनिभृतजटाताडिततटा जगद्रक्षायै त्वं नटसि
ननु वामैव विभुता ॥ १६ ॥ वियद्व्यापी तारा

गणगुणितफेनोद्गमरुचिः प्रवाहो वारांयः पृषत
लघुदृष्टः शिरसिते ॥ जगद्द्वीपाकारं जलधिव
लयं तेन कृतमित्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिम दिव्यं
तव वपुः ॥ १७॥ रथः क्षोणी यंता शतधृतिरगें
द्रोधनुरथो रथांगे चंद्रार्कौ रथचरणपाणिः शर
इति ॥ दिधक्षोस्ते कोऽयं त्रिपुरतृणमाडंवरविधि
र्विधेयैः क्रीडंत्यो न खलु परतंत्राः प्रभुधियः॥ १८॥
हरिस्ते साहस्रं कमलवलिमाधाय पदयोर्यदेकोने
तस्मिन्निजमुदहरन्नेत्रकमलम् ॥ गतो भक्त्युद्रे
कः परिणतिमसौ चक्रवपुषा त्रयाणां रक्षायै त्रि
पुरहरजागर्ति जगतां॥ १९ ॥ क्रतौ सुप्ते जा
ग्रत्त्वमसि फलयोगे क्रतुमतां क्व कर्म प्रध्वस्तं फ
लति पुरुषाराधनमृते ॥ अतस्त्वां संप्रेक्ष्य क्रतुषु
फलदानप्रतिभुवं श्रुतौ श्रद्धां वध्वा दृढपरिकरः

कर्मसु जनः ॥ २० ॥ क्रियादक्षो दक्षः क्रतुपति
रधीशस्तनुभृतामृषीणामार्त्विज्यं शरणद सद
स्याः सुरगणाः ॥ क्रतुभ्रेषस्त्वत्तः क्रतुफलविधा
नव्यसनिनो ध्रुवं कर्तुः श्रद्धाविधुरमभिचाराय
हि मखाः ॥ २१ ॥ प्रजानाथं नाथ प्रसभमभि
कं स्वां दुहितरं गतं रोहिद्भूतां रिरमयिषुमृष्य
स्य वपुषा ॥ धनुष्पाणर्यातं दिवमपि सपत्राकृत
ममुं त्रसंतं तेऽद्यापि त्यजति न मृगव्याधरभ
सः ॥ २२ ॥ स्वलावण्याशंसा धृतधनुषमह्नाय
तृणवत्पुरः प्लुष्टं दृष्ट्वा पुरमथन पुष्पायुधमपि
॥ यदिस्त्रैणं देवीयमनिरतदेहार्द्धघटनादवैतित्वा
मद्धा वत वरद मुग्धा युवतयः ॥ २३ ॥श्मशाने
ष्वाक्रीडा स्मरहर पिशाचाःसहचराश्चिताभस्मा
लेपः स्रगपिनृकरोटीपरिकरः ॥ अमंगल्यं शीलं

तव भवतु नामैवमखिलं तथाऽपि स्मर्तॄणां वरद प
रमं मंगलमसि॥ २४॥ मनः प्रत्यक्चित्ते सविधमवि
धायात्तमरुतः प्रहृष्यद्रोमाणः प्रमदसलिलोत्संगि
तदृशः॥ यदालोक्याह्लादं ह्रद इव निमज्यामृतम
ये दधत्यंतस्तत्त्वं किमपि यमिनस्तत्किल भवान्॥
२५ ॥ त्वमर्कस्त्वं सोमस्त्वमसि पवनस्त्वं हुतवह
स्त्वमापस्त्वं व्योम त्वमु धरणिरात्मा त्वमिति च ॥
परिच्छिन्नामेवं त्वयि परिणता बिभ्रति गिरं न वि
द्मस्तत्तत्त्वं वयमिह तु यत्त्वं न भवसि॥ २६॥ त्रयीं
तिस्रो वृत्तीस्त्रिभुवनमथो त्रीनपि सुरानकाराद्यैर्वर्ण
स्त्रिभिरभिदधत्तीर्णविकृति। तुरीयं ते धाम ध्वनिभि
रवरुंधानमणुभिः समस्तं व्यस्तं त्वां शरणद गृणा
त्योमिति पदम्॥ २७॥ भवः शर्वो रुद्रः पशुपतिरथोग्रः
सह महांस्तथा भीमेशानाविति यदभिधानाष्टकमि

दम् ॥अमुष्मिन्प्रत्येकं प्रविचरति देवश्रुतिरपि प्रि
यायास्मै धाम्ने प्रणिहितनमस्योऽस्मि भवते॥२८
॥ नमो नेदिष्ठाय प्रियदवदविष्ठाय च नमोनमः
क्षोदिष्ठायस्मरहर महिष्ठायचनमः ॥ नमो वर्षि
ष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय चनमो नमः सर्वस्मै ते त
दिदमिति शर्वाय च नमः ॥२९॥ बहलरजसे विश्वो
त्पत्तौ भवाय नमोनमः प्रबलतमसे तत्संहारे ह
रायनमो नमः॥जनसुखकृते सत्त्वोद्रिक्तौ मृ
डाय नमो नमः प्रमहसि पदे निस्त्रैगुण्ये शिवा
य नमो नमः ॥ ३० ॥ कृशपरिणति चेतः
क्लेशवश्यं क्व चेदं क्व च तव गुणसीमोल्लंघि
नी शश्वदृद्धिः ॥ इति चकितममंदीकृत्य
मां भक्तिराधाद्वरद चरणयोस्ते वाक्यपुष्पो
पहारम् ॥३१॥ असितगिरिसमं स्यात्कज्जलं

सिंधुपात्रे सुरतरुवरशाखा लेखनी पत्रमुर्वी॥ लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सार्वकालं तदपि तव गुणानामीश पारं न याति॥३२॥असुरसुरमुनींद्रैरर्चितस्येंदुमौलेर्ग्रथितगुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ॥ सकलगणवरिष्ठः पुष्पदंताभिधानो रुचिरमलघुवृत्तैः स्तोत्रमेतच्चकार ॥ ३३ ॥अहरहरनवद्यंधूर्जटेःस्तोत्रमेतत्पठति परमभक्त्या शुद्धचित्तः पुमान्यः॥ स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथाऽत्र प्रचुरतरधनायुः पुत्रवान्कीर्तिमांश्च॥ ३४ ॥ महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुतिः ॥ अघोरान्नापरो मंत्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ॥ ३५ ॥ दीक्षा दानं तपस्तीर्थं ज्ञानं यागादिकाः क्रियाः महिम्नस्तव पाठस्य कलां नार्हंति षोडशीम् ॥ ३६ ॥ कुसुमदशननामा सर्वगंधर्वराजः शिशुश्च

शिखरमौलेर्देवदेवस्य दासः ॥ सगुरुनिजमहिम्नो भ्रष्टएवास्यरोषात्स्तवनमिदमकार्षीद्दिव्य दिव्यं महिम्नः ॥ ३७ ॥ सुरवरमुनिपूज्यं स्वर्ग मोक्षैकहेतुं पठति यदि मनुष्यः प्रांजलिर्नान्यचेताः ॥ व्रजति शिवसमीपं किन्नरैः स्तूयमानः स्तवनमिदममोघं पुष्पदंतप्रणीतम् ॥३८॥ श्री पुष्पदंतमुखपंकजानिर्गतेन स्तोत्रेण किल्बिषहरेण हरप्रियेण ॥ कंठास्थितेन पठितेन समाहितेन सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेशः ॥ ३९ ॥ इत्येषावाङ्मयी पूजा श्रीमच्छंकरपादयोः ॥ अर्पिता तेन मे देवः प्रीयतां च सदाशिवः ॥ ४० ॥ इति श्रीपुष्पदंतविरचितं शिवमहिमाख्यस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ अथ वेदसारशिवस्तवः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ पशूनां पतिं पापनाशं परेशं गजेंद्रस्य कृत्तिं वसानं वरेण्यम् ॥ जटाजूटमध्ये स्फुरद्गांगवारिं महादेवमेकं स्मरामि स्मरारिम् ॥१॥ महेशं सुरेशं सुरारातिनाशं विभुं विश्वनाथं विभूत्यंगभूषम् ॥ विरूपाक्षमिंद्वर्कवन्हित्रिनेत्रं सदानंदमीडे प्रभुं पंचवक्त्रम् ॥२॥ गिरीशं गणेशं गले नीलवर्णं गवेंद्राधिरूढं गुणातीतरूपम् ॥ भवं भास्वरं भस्मना भूषितांगं भवानीकलत्रं भजे पंचवक्त्रम् ॥ शिवाकांत शंभो शशांकार्धमौले महेशान शूलिन् जटाजूटधारिन् ॥ त्वमेको जगद्व्यापको विश्वरूप प्रसीद प्रसीद प्रभो पूर्णरूप ॥ ४ ॥ परात्मानमेकं जगद्बीजमाद्यं निरीहं निराकारमोंकारवेद्यम् ॥

यतो जायते पाल्यते येन विश्वं तमीशं भजे लीयते यत्र विश्वम् ॥ ५ ॥ न भूमि र्न चापो न वन्हि र्न वायु र्न चाकाशमास्ते न तंद्रा न निद्रा ॥ न ग्रीष्मो न शीतं न देशो न वेषो न यस्यास्ति मूर्तिस्त्रिमूर्तिं तमीडे ॥ ६ ॥ अजं शाश्वतं कारणं कारणानां शिवं केवलं भासकं भासकानाम् ॥ तुरीयं तमः पारमाद्यंतहीनं प्रपद्ये परं पावनं द्वैत हीनम् ॥ ७ ॥ नमस्ते नमस्ते विभो विश्वमूर्ते नमस्ते नमस्ते चिदानंदमूर्ते । नमस्ते नमस्ते तपोयोगगम्य नमस्तेनमस्तेश्रुतिज्ञानगम्य ॥ ८ ॥ प्रभोशूलपाणेविभोविश्वनाथमहादेव शंभो महेशत्रिनेत्र॥शिवाकांतशांतस्मरारेपुरारे त्वदन्यो वरेण्यो नमान्यो नगण्यः ॥ ९ ॥शंभोमहेशकरुणामय शूलपाणे गौरीपते पशुपते पशुपाशनाशिन्

॥ काशीपते करुणया जगदेतदेकस्त्वं हंसि पासि विदधासि महेश्वरोऽसि ॥ १० ॥ त्वत्तो जगद्भवति देव भव स्मरारे त्वय्येव तिष्ठति जगन्मृड विश्वनाथ ॥ त्वय्येव गच्छति लयं जगदेतदीश लिंगात्मके हर चराचरविश्वरूपिन् ॥ ११ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं वेदसारशिवस्तोत्रं संपूर्णम्। १७

॥ अथ विश्वनाथाष्टक प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ गंगातरंगरमणीयजटाकलापं गौरीनिरंतरविभूषितवामभागं ॥ नारायणप्रियमनंगमदापहारं वाराणसीपुरपतिं भज विश्वनाथम् ॥ १ ॥ वाचामगोचरमनेकगुणस्वरूपं वागीशविष्णुसुरसेवितपादपीठम् ॥ वामेन विग्रहवरेण कलत्रवंतं वाराणसीपुरपतिं भजविश्वनाथम् ॥ २ ॥ भूताधिपं भुजगभूषणभूषितांगं व्याघ्राजिनांबरध

रंजटिलं त्रिनेत्रम् ॥ पाशांकुशाभयवरप्रदशूलपा
णिं वाराणसीपुरपतिं भज०॥ ३ ॥शीतांशुशोभित
किरीटविराजमानं भालेक्षणानलविशोषितपंचबा
णम्। नागाधिपारचितभासुरकर्णपूरं वाराणसी०।
। ४ ॥ पंचाननं दुरितमत्तमतंगजानां नागांतकं द
नुजपुंगवपन्नगानाम्॥ दावानलं मरणशोकजराट
वीनां वाराणसीपुर०॥ ५ ॥ तेजोमयं सगुणनिर्गु
णमद्वितीयमानंदकंदमपराजितमप्रमेयम् ॥नागा
त्मकं सकलनिष्कलमात्मरूपं वाराणसीपुर० ॥
॥ ६॥ आशां विहाय परिहृत्य परस्य निंदां पापेर
तिं च सुनिवार्य मनः समाधौ ॥ आदाय हृत्कम
लमध्यगतं परेशं वाराणसीपुर० ॥ ७ ॥रागादि
दोषरहितं स्वजनानुरागवैराग्यशांतिनिलयं गिरि
जासहायम् ॥ माधुर्य्यधैर्यसुभगं गरलाभिरामं वारा

णसीपुर० ॥८॥ वाराणसीपुरपतेः स्तवनं शिवस्य व्याख्यातमष्टकमिदं पठते मनुष्यः ॥ विद्यां श्रियं विपुलसौख्यमनंतकीर्तिं संप्राप्यदेहविलयेलभते च मोक्षम् ॥९॥ व्यासाष्टकमिदं पुण्यं यःपठेच्छिव सन्निधौ ॥ शिवलोकमवाप्नोति शिवेनसहमोदते ।१०इतिश्रीव्यासकृतंविश्वनाथाष्टकंसंपूर्णम्।१८

॥ अथ शिवनामावल्यष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ।। हे चंद्रचूड मदनांतक शूलपाणे स्थाणो गिरिश गिरिजेश महेश शंभो । भूतेश भीतिभयसूदनमामनाथं संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ १ ॥हे पार्वतीहृदयवल्लभ चंद्रमौले भूताधिप प्रमथनाथ गिरीशजाप ॥ हे वामदेवभव रुद्र पिनाकपाणे संसारदुःखग० ॥ २ ॥ हेनीलकंठ वृषभध्वजपंचवक्त्रलोकेश शेषवलय प्रमथेशशर्व

॥ हे धूर्जटे पशुपते गिरिजापते मां संसार० ॥ ३ ॥
हे विश्वनाथ शिव शंकर देवदेव गंगाधर प्रमथना
यक नंदिकेश ॥ बाणेश्वरांधकरिपो हर लोकनाथसं
सारदुःखग० ॥ ४ ॥ वाराणसीपुरपते मणिकर्णिके
शर्वीरेश दक्षमखकाल विभो गणेश ॥ सर्वज्ञ सर्वह
दयैकनिवास नाथ संसारदुःखग० ॥ ५ ॥ श्रीम
न्महेश्वरकृपामय हे दयालो हे व्योमकेश शितिकं
ठगणाधिनाथ ॥ भस्मांगरागनृकपालकलापमाल
संसार० ॥ ६ ॥ कैलासशैलविनिवास वृषाकपे हेमृ
त्युंजय त्रिनयन त्रिजगन्निवास ॥ नारायणप्रिय
मदापहशक्तिनाथ संसार० ॥ ७ ॥ विश्वेश विश्वभ
वनाशितविश्वरूपविश्वात्मक त्रिभुवनैकगुणाभि
वेश ॥ हे विश्वबंधुकरुणामय दीनबंधो संसार० ।
।८। गौरीविलासभुवनाय महेश्वराय पंचानना

य शरणागतकल्पकाय॥ सर्वाय सर्वजगतामधिपा
य तस्मै दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय॥ ९ ॥
इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं शिवनामावल्यष्ट
कं संपूर्णम् ॥ १९ ॥

॥ अथ प्रदोषस्तोत्राष्टकं प्रारभ्यते ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सत्यं ब्रवीमि परलोकहितं ब्र
वीमि सारं ब्रवीम्युपनिषद्धृदयं ब्रवीमि ॥ संसारमु
ल्बणमसारमवाप्य जंतोःसारोयमीश्वरपदांबुरुह
स्य सेवा ॥ १ ॥ ये नार्चयंति गिरिशं समये प्रदोषे
ये नार्चितं शिवमपि प्रणमंति चान्ये॥ एतत्कथां
श्रुतिपुटैर्न पिबंति मूढास्ते जन्मजन्मसु भवंति न
रा दरिद्राः॥ २ ॥ ये वै प्रदोषसमये परमेश्वरस्य
कुर्वंत्यनन्यमनसोंघ्रिसरोजपूजाम् ॥ नित्यं प्रवृ
द्धधनधान्यकळत्रपुत्रसौभाग्यसंपदधिकास्तइहैव

लोके ॥ ३ ॥ कैलासशैलभुवने त्रिजगज्जनित्रीं
गौरीं निवेश्य कनकाचितरत्नपीठे ॥ नृत्यं
विधातुमभिवांछति शूलपाणौ देवाः प्रदोषसम
ये नु भजंति सर्वे ॥ ४ ॥ वाग्देवी धृतवल्लकी शत
मखो वेणुं दधत्पद्मजस्तालोन्निद्रकरो रमा भग
वती गेयप्रयोगान्विता ॥ विष्णुः सांद्रमृदंगवाद
नपटुर्देवाःसमंतात्स्थिताः सेवंते तमनु प्रदोषसम
ये देवं मृडानीपतिम् ॥ ॥ ५ ॥ गंधर्वयक्षपतगोर
गसिद्धसाध्यविद्याधरामरवराप्सरसां गणाश्च ॥
येऽन्ये त्रिलोकनिलयाः सहभूतवर्गाःप्राप्ते प्रदोष
समये हरपार्श्वसंस्थाः ॥ ६ ॥ अतः प्रदोषे शिवए
क एव पूज्योऽथ नान्ये हरिपद्मजाद्याः ॥ तस्मिन्म
हे हविविधिनेज्यमाने सर्वे प्रसीदंतिसुराधिनाथाः ॥
७ ॥ एष ते तनयः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणोत्तमः ॥ प्र

तिग्रहैर्वयो नित्यं न दानाद्यैः सुकर्मभिः ॥ ८ ॥ अतो दारिद्र्यमापन्नः पुत्रस्ते द्विजभामिनि॥तद्दोषपरिहारार्थं शरणं यातु शंकरम् ॥ ९ ॥ इतिश्री स्कंदपुराणे प्रदोषस्तोत्राष्टकंसंपूर्णम् ॥ २० ॥

॥ अथ चंद्रशेखराष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ चंद्रशेखर चंद्रशेखर चंद्रशेखर पाहि माम् ॥ चंद्रशेखर चंद्रशेखर चंद्रशेखर रक्ष माम् ॥ १ ॥रत्नसानुशरासनंरजताद्रिशृंगनिकेतनं सिंजिनीकृतपन्नगेश्वरमच्युताननसायकं॥ क्षिप्रदग्धपुरत्रयं त्रिदिवालयैरभिवंदितं चंद्रशेखर माश्रये ममकिं करिष्यति वै यमः ॥ २ ॥ पंचपादपुष्पगंधपदांबुजद्वयशोभितं भाललोचनजातपावकदग्धमन्मथविग्रहम्॥ भस्मदिग्धकलेवरंभवनाशनं भवमव्ययं चंद्रशेखर० ॥ ३ ॥ मत्तवारणमु

स्यचर्मकृतोत्तरीयमनोहरं पंकजासनपद्मलोचन
पूजितांघ्रिसरोरुहम्॥ देवसिंधुतरंगसीकरसिक्तशु
भ्रजटाधरं चंद्रशेखर०॥४॥ यक्षराजसखं भगाक्षह
रंभुजंगविभूषणं शैलराजसुतापरिष्कृतचारुवाम
कलेवरम् ॥ क्ष्वेडनीलगलं परश्वधधारिणं मृगधारि
णं चंद्रशेखर०॥ ५॥ कुंडलीकृतकुंडलेश्वरकुंडलं
वृषवाहनं नारदादिमुनीश्वरस्तुतिवैभवं भुवनेश्व
रम् ॥ अंधकांधकमाश्रितामरपादपं शमनांतकं चं
द्रशेखर० ॥६॥ भेषजं भवरोगिणामखिलापदामप
हारिणं दक्षयज्ञविनाशनं त्रिगुणात्मकं त्रिविलोच
नम् ॥ भुक्तिमुक्तिफलप्रदं सकलाघसंघनिबर्हणं चं
द्रशेखर० ॥ ७॥ भक्तवत्सलमर्चितं निधिमक्षयं ह
रिदंबरं सर्वभूतपतिं परात्परमप्रमेयमनुत्तमम्। सो
मवारिनभूहुताशनसोमपानिलखाकृतिं चंद्रशेखर

०॥ ८ ॥ विश्वसृष्टिविधायिनं पुनरेवपालनतत्परं संहरंतमपि प्रपंचमशेषलोकनिवासिनम् ॥ क्रीडयंतमहर्निशं गणनाथयूथसमन्वितं चंद्रशेखर ०। ९ । मृत्युभीतमृकंडसूनुकृतस्तवंशिवसन्निधौ यत्रकुत्र च यः पठेन्नहि तस्य मृत्युभयं भवेत् ॥ पूर्णमायुररोगितामखिलार्थसंपदमादरं चंद्रशेखर एव तस्य ददाति मुक्तिमयत्नतः ॥ १० ॥ इति श्री चंद्रशेखराष्टकस्तोत्रंसंपूर्णम् ॥ २१ ॥

॥ अथ दक्षिणामूर्तिस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ विश्वंदर्पणदृश्यमाननगरीतुल्यंनिजांतर्गतं पश्यन्नात्मनि मायया बहिरिवोद्भुतं यथा निद्रया ॥ यः साक्षी कुरुते प्रबोधसमये स्वात्मानमेवाव्ययंतस्मै श्रीगुरुमूर्तये नम इदं श्रीदक्षिणामूर्तये ॥ १ ॥ बीजस्यांतरिवांकुरो

जगदिदं प्राङ्निर्विकल्पं पुनर्मायाकल्पितदेश
कालकलन।वैचित्र्यचित्रीकृतम् ॥मायावीव विजृं
भयत्यपि महायोगीव यः स्वेच्छया तस्मै श्रीगुरुमु
र्तये नमइदं श्रीदक्षि० ॥ २ ॥ यस्यैवस्फुरणंसदा
त्मकमसत्कल्पार्थकं भासतेसाक्षात्तत्त्वमसीति वेद
वचसा यो बोधयत्याश्रितान् । यत्साक्षात्करणाद्भ
वेन्नपुनरावृत्तिर्भवांभोनिधौ तस्मै श्रीगुरुमूर्तये०
॥ ३ ॥ नानाच्छिद्रघटोदरस्थितमहादीपप्रभाभा
स्वरं ज्ञानं यस्य तु चक्षुरादि करणद्वारा‍द्बहिःस्पंद
ते ॥ जानामीति तमेव भांतमनुभात्येतत्समस्तंज
गत्तस्मै श्रीगुरु० ॥ ४ ॥ देहं प्राणमपींद्रियाण्य
पि चलां बुद्धिं च शून्यंविदुःस्त्रीबालांधजडोपमा
स्त्वहमितिभ्रांताभृशं वादिनः मायाशक्तिविलास
कल्पितमहा व्यामोहसंहारिणे तस्मै श्रीगुरु०

॥ ५ ॥ राहुग्रस्तदिवाकरेंदुसदृशी मायासमा च्छादनात्सन्मात्रः करणोपसंहरणतो योऽभूत्सुषु प्तःपुमान् ॥ प्रागस्वाप्समितिप्रवोधसमये यः प्रत्यभिज्ञायते तस्मै श्रीगुरु० ॥ ६ ॥ वाल्यादि ष्वपि जाग्रदादिषु तथा सर्वास्ववस्थास्वपिव्या वृत्तास्वनुवर्तमानमहमित्यंतः स्फुरंतं सदा ॥ स्वात्मानं प्रकटीकरोति भजतां योमुद्रया भद्रया तस्मै श्रीगुरु० ॥ ७ ॥ विश्वं पश्यति कार्यकार णतयास्वस्वामि संबंधतः शिष्याचार्यतया तथैव पितृपुत्राद्यात्मना भेदतः॥स्वप्नेजाग्रति वा य ए ष पुरुषोमायापरिभ्रामितस्तस्मैश्रीगु० ॥ ८ ॥ भूरंभांस्यनलोनिलोंबरमहर्नाथो हिमांशुः पुमा नित्याभाति चराचरात्मकमिदं यस्यैवमूर्त्यष्टकम् । नान्यत्किंचनविद्यतेविमृशतांयस्मात् परस्माद्वि

भोस्त स्मैश्रीगु० ॥ ९ ॥ सर्वात्मत्वमिति स्फुटीकृत मिदं यस्मादमुष्मिंस्तवे तेनास्य श्रवणात्तदर्थम ननाद्ध्यानाच्च संकीर्तनात् ॥ सर्वात्मत्वमहाविभू तिसहितं स्यादीश्वरत्वं स्वतः सिध्येत्तत्पुनरष्ट धापरिणतं चैश्वर्यमव्याहतम् ॥ १० ॥ वटविट पिसमीपेभूमिभागे निषण्णं सकलमुनिजनानां ज्ञानदातारमारात् ॥ त्रिभुवनगुरुमीशं दक्षिणा मूर्तिदेवं जननमरणदुःखच्छेददक्षं नमा मि ॥ ११ ॥ चित्रं वटतरोर्मूले वृद्धाः शिष्या गुरुर्युवा ॥ गुरोस्तु मौनं व्याख्यानं शिष्यास्तु च्छिन्नसंशयाः ॥ १२ ॥ ओं नमः प्रणवार्थाय शुद्ध ज्ञानैकमूर्तये ॥ निर्मलाय प्रशांताय दक्षिणामूर्त ये नमः ॥ १३ ॥ निधये सर्वविद्यानां भिषजे भव रोगिणाम् ॥ गुरवे सर्वलोकानां दक्षिणामूर्तये नमः

॥ १४ ॥ मौनव्याख्याप्रकटितपरब्रह्मतत्त्वं युवा नं वर्षिष्ठांते वसदृषिगणैरावृतंब्रह्मनिष्ठैः ॥ आ चार्येंद्रं करकलितचिन्मुद्रमानंदरूपं स्वा त्मारामं मुदितवदनं दक्षिणामूर्तिमीडे ॥ १५ ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्री मच्छंकराचार्य विरचितं दक्षिणामूर्तिस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ २२ ॥

॥ अथ निर्वाणदशक प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न खं नेंद्रियं वा न तेषां समूहः ॥ अनेकां तिकत्वा त्सुषुप्त्येकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवःहं केवलोऽहम्॥ १ ॥ न वर्णनवर्णाश्रमाचारधर्मा न मे धारणा ध्यानयोगादयोऽपि ॥ अनात्माश्रयोहंम माध्यासहानात्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम् ॥ २ ॥ न माता पिता वा न देवा न लोका न

वेदा न यज्ञा न तीर्थं ब्रुवंति ॥ सुषुप्तौ निर स्तातिशून्यात्मकत्वा त्तदेकोऽवशि० ॥ ३ ॥ न सांख्यं न शैवं नतत्पांचरात्रं न जैनं न मीमांसकादेर्मतं वा ॥ विशिष्टानुभूत्या विशुद्धात्मकत्वात्तदेकोऽवशि० ॥ ४ ॥ न शुक्लं न कृष्णं न रक्तं न पीतं न पीनं न कुब्जं न ह्रस्वं न दीर्घम् ॥ अरूपं तथा ज्योतिराकारकत्वा त्तदेकोऽवशि० ॥ ५ ॥ न जाग्रन्न मे स्वप्नको वा सुषुप्तिर्न विश्वो न वा तैजसः प्राज्ञकोवा ॥ अविद्यात्मकत्वात्त्रयाणां तुरीयं तदेकोऽवशि०॥ ६ ॥ न शास्ता न शास्त्रं न शिष्यो न शिक्षा न च त्वं न चाहं न चायं प्रपंचः ॥ स्वरूपाववोधाद्विकल्पासहिष्णुस्तदेकोऽवशि० ॥ ७ ॥ न चोर्ध्वं नचाधो न चांत र्न बाह्यं न मध्यं न तिर्यङ् न

पूर्वापरा दिक् ॥ वियद्व्यापकत्वादखंडैकरूपस्त देकोऽवशि० ॥ ८ ॥ अपिव्यापकत्वाद्धितत्वात् प्रयोगात् स्वतः सिद्धभावादनन्याश्रयत्वात् जगत्तुच्छमेतत्समस्तं तदन्यस्तदेकोऽवशि० ॥ ९ ॥ न चैकं तदन्यद्वितीयं कुतः स्यान्न घा केवलत्वं न वा केवलत्वम् ॥ न शून्यं न चाशू न्यमद्वैतकत्वात्कथं सर्ववेदांतसिद्ध ब्रवीमि ॥ ॥ १० ॥इतिश्रीमच्छंकराचार्यविरचितंनिर्वाणद शकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ २३ ॥

अथ निर्वाणषट्कप्रारंभः

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ नमोबुद्ध्यहंकारचित्तानिना हं न च श्रोत्रजिव्हे न च घ्राणनेत्रे॥ न चव्योम भूमिर्न तेजो न वायुश्चिदानंदरूपः शिवोऽहं शिवो हम् ॥ १ ॥ नचप्राणसंज्ञोनवैपंचवायुर्नवासप्तधा

तुर्नवा पंचकोशः ॥ न वाक्पाणिपादं न चोपस्थ
पायुश्चिदानंदरूपः शिवो० ॥ २ ॥नमेद्वेषरागौन
मेलोभमोहौ मदो नैव मे नैवमात्सर्यभावः ॥ न
धर्मो न चार्थो न कामो न मोक्षश्चिदानंद० ॥ ३ ॥
न पुण्यं नपापं न सौख्यं न दुःखं न मंत्रो न तीर्थं
न वेदा न यज्ञाः॥ अहंभोजनंनैव भोज्यंनभोक्ता
चिदानंद० ॥ ४ ॥ न मृत्युर्न शंका नमेजातिभेदः
पिता नैव मे नैव माता च जन्म॥नबंधुर्न मित्रं गुरु
नैंव शिष्यश्चिदानंद० ॥ ५ ॥ अहं निर्विकल्पीनि
राकाररूपीविभुत्वाच्च सर्वत्र सर्वेंद्रियाणाम् ॥ न
चासंगतं नैव मुक्तिर्न मेयश्चिदानंद०। ६। इति श्री
मच्छंकराचार्यविरचितं निर्वाणषट्कं संपूर्णम्॥२४

॥ अथात्मपंचकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नाहं देहो नेंद्रियाण्यंतरंगं ना

हंकारः प्राणवर्गो न बुद्धिः ॥ दारापत्यक्षेत्रवित्तादि
दूरः साक्षीनित्यः प्रत्यगात्मा शिवोऽहम् ॥ १ ॥ रज्ज्व
ज्ञानाद्भाति रज्जुर्यथाऽहिः स्वात्माज्ञानादात्मनो
जीवभावःआप्तोक्त्याहिभ्रांतिनाशेसरज्जुर्जीवो
नाहं देशिको क्त्या शिवोहम् ॥ २ ॥ आभातीदं विश्व
मात्मन्यसत्यं सत्यज्ञानानंदरूपेत्रिमोहात् ॥ निद्रा
मोहात्स्वप्नवत्तन्नसत्यंशुद्धःपूर्णो नित्यएकःशिवो
हम् ॥ ३ ॥ मत्तो नान्यत्किंचिदत्रास्ति विश्वं सत्यं
बाह्यं वस्तु मायोपक्लृप्तम् ॥ आदर्शांतर्भासमान
स्यतुल्यं मय्यद्वैते भाति तस्माच्छिवोऽहम् ॥ ४ ॥ नंहा
जातो न प्रवृद्धो न नष्टो देहस्योक्ताःप्राकृताःसर्वध
र्माः ॥ कर्तृत्वादिश्चिन्मयस्यास्ति नाहंकारस्यैवह्या
त्मनो मे शिवोऽहम् । ५ ॥ नाहं जातो जन्ममृत्यू कु
तो मे नाहं प्राणः क्षुत्पिपासे कुतो मे ॥ नाहं चित्तं

शोकमोहौ कुतोमे नाहं कर्ता बंधमोक्षौ कुतो मे ।६
॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितंआत्मपंचकस्तो
त्रं संपूर्णम् ॥ २५ ॥

॥ अथ कालभैरवाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ देवराजसेव्यमानपावनांघ्रिपं
कजंव्यालयज्ञसूत्रमिंदुशेखरं कृपाकरम् ॥ नारदा
दियोगिवृंदवंदितं दिगंबरंकाशिकापुराधिनाथका
लभैरवंभजे ॥ १ ॥ भानुकोटिभास्करं भवाब्धिता
रकं परं नीलकंठमीप्सितार्थदायकं त्रिलोचनम्
कालकालमंबुजाक्षमक्षशूलमक्षरं काशिकापुराधि
नाथकालभैरवं भजे ॥ २ । शूलटंकपाशदंडपाणि
मादिकारणं श्यामकायमादिदेवमक्षरं निरामयम्
भीमविक्रमंप्रभुंविचित्रतांडवप्रियंकाशिकापुराधि
नाथ का० ।३। भुक्तिमुक्तिदायकं प्रशस्तचारुविग्रहं

भक्तवत्सलं स्थितं समस्तलोकविग्रहम् । निक्वणन्म
नोज्ञहेमकिंकिणीलसत्कटिं काशिकापुराधि० ॥ ४॥
धर्मसेतुपालकं त्वधर्ममार्गनाशकं कर्मपाशमोच
कंसुशर्मदायकं विभुम् । स्वर्णवर्णशेषपाशशोभितां
गमंडलं काशिकापुराधि० ॥ ५ ॥ रत्नपादुकाप्रभा
भिरामपादयुग्मकं नित्यमद्वितीयमिष्टदैवतं निरं
जनम् ॥ मृत्युदर्पनाशनं करालदंष्ट्रमोक्षणं काशि
कापुराधिनाय० ॥ ६ । अट्टहासभिन्नपद्मजांडकोशसं
ततिं दृष्टिपातनष्टपापजालमुग्रशासनम् । अष्टसि
द्धिदायकं कपालमालिकंधरं काशिकापुराधिना०
॥ ७ ॥ भूतसंघनायकं विशालकीर्तिदायकं काशि
वासलोकपुण्यपापशोधकं विभुम् । नीतिमार्गकोवि
दं पुरातनं जगत्पतिं काशिकापुरा० ॥ ८ ॥ का
लभैरवाष्टकं पठंति ये मनोहरं ज्ञानमुक्तिसाधनं

विचित्रपुण्यवर्धनम्। शोकमोहदैन्यलोभकोपतापनाशनं ते प्रयांति कालभैरवांघ्रिसन्निधिं ध्रुवम्। ९।
इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं कालभैरवाष्टकं संपूर्णम् ॥ २६ ॥

॥ अथ असितकृतशिवस्तोत्र प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ असित उवाच ॥ जगद्गुरो नमस्तुभ्यं शिवाय शिवदाय च ॥ योगींद्राणां च योगींद्र गुरूणां गुरवे नमः । १ ।मृत्योर्मृत्युस्वरूपेण मृत्युसंसारखंडन ॥ मृत्योरीश मृत्युबीज मृत्युंजय नमोस्तु ते। २। कालरूपं कलयतां कालकालेश कारण ॥ कालादतीतकालस्थ कालकालनमोस्तु ते ॥ ३ ॥ गुणातीत गुणाधार गुणबीज गुणात्मक ॥ गुणीश गुणिनां बीज गुणिनां गुरवे नमः ।४॥ ब्रह्मस्वरूप ब्रह्मज्ञ ब्रह्मभावे च तत्पर ॥ ब्र

ह्मबीजस्वरूपेण ब्रह्मबीजनमोस्तुते ॥ ५ ॥ इति स्तुत्वा शिवं नत्वा पुरस्तस्थौ मुनीश्वरः ॥ दीनव त्साश्रुनेत्रश्च पुलकांचितविग्रहः ॥ ६ ॥ असितेन कृतं स्तोत्रं भक्तियुक्तश्च यः पठेत् ॥ वर्षमेकं हवि ष्याशी शंकरस्य महात्मनः ॥ ७ ॥ स लभेद्वैष्णवं पुत्त्रंज्ञानिनं चिरजीविनम् ॥ भवेद्धनाढ्यो दुःखीच मूको भवति पंडितः ॥ ८ ॥ अभार्यो लभते भार्यां सुशीलां च पतिव्रताम् ॥ इहलोके सुखं भुक्त्वाया त्यंते शिवसन्निधिम् ॥९॥ इदं स्तोत्रं पुरा दत्तं ब्रह्म णा च प्रचेतसे ॥ प्रचेतसा स्वपुत्त्रायासिताय दत्त मुत्तमम् ॥ १० ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणे श्री कृष्णजन्मखंडेअसितकृतशिवस्तोत्रंसंपुर्णं ॥२७

॥ अथ हिमालयकृतशिवस्तोत्र प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ हिमालय उवाच ॥ त्वं ब्रह्मा

सृष्टिकर्ता च त्वं विष्णुः परिपालकः ॥ त्वं शिवः शिवदोनंतः सर्वसंहारकारकः ॥ १ ॥त्वमीश्वरोगुणातीतोज्योतीरूपःसनातनः ।प्रकृतःप्रकृतीशश्च प्राकृतःप्रकृतेःपरः ॥ २ ॥ नानारूपविधाता त्वं भक्तानां ध्यानहेतवे ॥ येषुरूपेषु यत्प्रीतिस्तत्तद्रूपं बिभर्षि च ॥ ३ ॥ सुर्यस्त्वं सृष्टिजनक आधारः सर्वतेजसाम् ॥ सोमस्त्वं सस्यपाता च सततं शीतरश्मिना ॥ ४ ॥ वायुस्त्वं वरुणस्त्वं च विद्वांश्च विदुषांगुरुः ॥ मृत्युंजयो मृत्युमृत्युः कालकालो यमांतकः ॥ ५ ॥ वेदस्त्वं वेदकर्ता च वेदवेदांगपारगः ॥ विदुषां जनकस्त्वं च विद्वांश्च विदुषां गुरुः ॥ ६ ॥ मंत्रस्त्वं हि जपस्त्वंहि तपस्त्वं तत्फलप्रदः । वाक् त्वं रागाधिदेवी त्वं तत्कर्ता तद्गुरुः स्वयम् ॥ ७ ॥ अहोसरस्वतीबीजं कस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥

इत्येवमुक्त्वा शैलेंद्रस्तस्थौ धृत्वा पदांबुजम् ॥ ॥ ८ ॥ तत्रोवास तमाबोध्य चावरुह्य वृषाच्छिवः॥ स्तोत्रमेतन्महापुण्यं त्रिसंध्यं यः पठेन्नरः ॥ ९ ॥ मुच्यते सर्वपापेभ्यो भयेभ्यश्च भवार्णवे॥ अपुत्रो लभतेपुत्त्रं मासमेकं पठेद्यदि ॥ १० ॥ भार्याहीनो लभेद्भार्यां सुशीलां सुमनोहराम् ॥ चिरकालगतं वस्तु लभते सहसा ध्रुवम् ॥ ११ ॥ राज्यभ्रष्टो ल भेद्राज्यं शंकरस्य प्रसादतः॥ कारागारे श्मशानेच शत्रुग्रस्तेऽतिसंकटे ॥ १२ ॥ गभीरेऽतिजलाकीर्णे भग्नपोते विषादने॥ रणमध्ये महाभीते हिंस्रजंतु समन्विते ॥ १३ ॥ सर्वतो मुच्यते स्तुत्वा शंकरस्य प्रसादतः॥ १४ ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणेश्री कृष्ण जन्मखंडे हिमालयकृतं श्रीशिवस्तोत्रं संपुर्ण म् ॥ २८ ॥

॥ अथ शिवाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रभुं प्राणनाथं विभुं विश्वनाथं जगन्नाथनाथं सदानंदभाजाम् ॥ भवद्भव्यभूतेश्वरं भूतनाथं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे ॥ १ ॥ गले रुंडमालं तनौ सर्पजालं महाकालकालं गणेशाधिपालं ॥ जटाजूटगंगोत्तरंगैर्विशालं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे ॥ २ ॥ मुदामाकरं मंडनं मंडयंतं महामंडलं भस्मभूषाधरं तम् । अनादिं ह्यपारं महामोहमारं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे॥ ३ ॥ तटाधोनिवासं महाट्टाट्टहासं महापापनाशं सदा सुप्रकाशं ॥गिरीशं गणेशं सुरेशं महेशं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे। ४। गिरींद्रात्मजासंगृहीतार्धदेहं गिरौ संस्थितं सर्वदासन्नगेहम् ।परब्रह्मब्रह्मादिभिर्वंद्यमानं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे॥ ५ ॥ क

पालं त्रिशूलं कराभ्यां दधानं पदांभोजनम्राय कामं ददानम् ॥ वलीवर्दयानं सुराणां प्रधानं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे ॥६॥ शरच्चंद्रगात्रं गणानंदपात्रं त्रिनेत्रं पवित्रं धनेशस्य मित्रम् । अपर्णाकलत्रं चरित्रं विचित्रं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे ॥ ७ ॥ हरं सर्पहारं चिताभूविहारं भवं वेदसारं सदा निर्विकारं ॥ श्मशाने वसंतं मनोजं दहतं शिवं शंकरं शंभुमीशानमीडे ॥ ८ ॥ स्तवं यः प्रभाते नरः शूलपाणेः पठेत्सर्वदा भर्गभावानुरक्तः ॥ सुपुत्त्रं धनं धान्यमित्रं कलत्रं विचित्रःसमासाद्य मोक्षं प्रयाति । ९

इति श्रीशिवाष्टकं संपूर्णम् ॥ २९ ॥

॥ अथ द्वादशज्योतिर्लिंगानि ॥

श्रीगणेशाय नमः । सौराष्ट्रे सोमनाथं च श्रीशैलेमल्लिकार्जुनम्‌उज्जयिन्यां महाकालमोंकारममले

श्वरम् ॥ १ ॥ पर्ल्यां वैद्यनाथं च डाकिन्यां भीम शंकरम्॥सेतुबंधे तु रामेशंनागेशं दारुकावने॥२ ॥ वाराणस्यां तु विश्वेशं त्र्यंबकं गौतमीतटे॥हिमाल ये तु केदारं घुसृणेशं शिवालये॥ ३ ॥एतानि ज्यो तिर्लिंगानि सायं प्रातः पठेन्नरः।सप्त जन्मकृतं पा पं स्मरणेन विनश्यति॥४॥इति द्वादशज्योतिर्लिंगा नि ॥ ३० ॥

॥ अथ दारिद्र्यदहनस्तोत्र प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ विश्वेश्वराय नरकार्णवतारणा य कर्णामृताय शशिशेखरधारणाय ॥ कर्पूरकांति धवलायजटाधराय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवा य ॥ १ ॥ गौरीप्रियाय रजनीशकलाधराय का लांतकाय भुजगाधिपकंकणाय ॥ गंगाधराय गज राजविमर्दनाय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय

॥ २ ॥ भक्तिप्रियाय भवरोगभयापहाय उग्राय दु र्गभवसागरतारणाय॥ ज्योतिर्मयाय गुणनामसुन त्यकाय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमःशिवाय । ३ ॥ चर्मांबराय शवभस्मविलेपनाय भालेक्षणाय म णिकुंडलमंडिताय ॥ मंजीरपादयुगलाय जटाध राय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय ॥४॥ पंचा ननाय फणिराजविभूषणाय हेमांशुकाय भुवनत्र यमंडिताय॥ आनंदभूमिवरदाय तमोमयाय दारि द्र्यदुःखदहनाय नमःशिवाय ॥५॥ भानुप्रियायभ वसागरतारणायकालांतकाय कमलासनपूजिता य॥ नेत्रत्रयाय शुभलक्षणलक्षितायदारिद्र्यदुःखद हनाय नमः शिवाय ॥ ६ ॥ रामप्रियाय रघुनाथ वरप्रदाय नामप्रियाय नरकार्णवतारणाय ॥ पुण्ये षु पुण्यभरिताय सुरार्चिताय दारिद्र्यदुःखदहनाय

नमः शिवाय॥ ७ ॥मुक्तेश्वराय फलदाय गणेश्वराय गीतप्रियाय वृषभेश्वरवाहनाय॥मातंगचर्मवसनाय महेश्वराय दारिद्र्य दुःखदहनाय नमः शिवाय ॥ ८ ॥वसिष्ठेन कृतं स्तोत्रं सर्वरोगनिवारणम् ॥ सर्वसंपत्करं शीघ्रं पुत्रपौत्रादिवर्द्धनम् ॥ ९ ॥ त्रिसंध्यं यः पठेन्नित्यं सहि स्वर्गमवाप्नुयात् ॥ १० इति श्रीवसिष्ठविरचितं दारिद्र्यदहनस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ३१ ॥

॥ अथ कल्किकृतशिवस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ गौरीनाथं विश्वनाथं शरण्यं भूतावासं वासुकीकंठभूषम् ॥ त्र्यक्षं पंचास्यादिदेवं पुराणं वन्दे सान्द्रानंदसंदोहदक्षम् ॥ १ ॥ योगाधीशं कामनाशं करालं गंगासंगक्लिन्नमूर्धानमीशम् ॥ जटाजूटाटोपरिक्षिप्तभावं महाकालं चंद्रभालं

मामि ॥ २ ॥ श्मशानस्थं भूतवेतालसंगं नाना
शस्त्रैः खड्गशूलादिभिश्च ॥ व्यग्रात्युग्रा बाहवो
लोकनाशे यस्य क्रोधोद्भूतलोकोऽस्तमेति ॥३॥यो
भूतादिः पंचभूतैःसिसृक्षुस्तन्मात्रात्मा कालकर्म
स्वभावैः ॥ प्रहृत्येदं प्राप्य जीवत्वमीशो ब्रह्मानंदो
रमते तं नमामि ॥ ४ ॥ स्थितौ विष्णुःसर्वजिष्णुः
सुरात्मा लोकान्साधून्धर्मसेतून्बिभर्ति॥ ब्रह्माद्यंशे
योभिमानी गुणात्मा शब्दाद्यङ्गैस्तं परेशं नमामि
॥ ५ ॥ यस्याज्ञया वायवो वन्ति लोके ज्वलत्य
ग्निः सविता याति तप्यन्॥शीतांशुःखे तारकासं
गृहश्च प्रवर्तते तं परेशं प्रपद्ये॥ ६ ॥यस्यश्वासा
त्सर्वधात्री धरित्री देवो वर्षत्यंबु कालः प्रमाता ॥
मेरुर्मध्येभुवनानां च भर्ता तमीशानं विश्वरूपंन
मामि ॥ ७ ॥ इति श्रीकल्किपुराणे कल्किकृतशि

वस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ३२ ॥

॥ अथचतुःश्लोकिभागवतप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥श्रीभगवानुवाच ॥ ज्ञानं परम गुह्यं मे यद्विज्ञानसमन्वितं॥सरहस्यं तदंगं च गृहा ण गदितंमया॥१॥यावानहं यथाभावो यद्रूपगुण कर्मकः ॥ तथैव तत्त्वविज्ञानमस्तु ते मदनुग्रहात् ॥ २ ॥ अहमेवासमेवाग्रे नान्यद्यत्सदसत्परम् ॥प श्चादहं यदेतच्च योऽवशिष्येत सोऽस्म्यहम्॥३ ऋ तेऽर्थं यत्प्रतीयेत नप्रतीयेत चात्मनि ॥ तद्विद्यादा त्मनो मायां यथा भासो यथा तमः॥ ४ ॥यथा म हांति भूतानि भूतेषूच्चावचेष्वनु॥प्रविष्टान्यप्रवि ष्टानि तथा तेषु नतेष्वहम्॥५ ॥एतावदेव जिज्ञां स्यं तत्त्वजिज्ञासुनाऽऽत्मनः॥ अन्वयव्यतिरेकाभ्यां यत्स्यात्सर्वत्र सर्वदा ॥ ६॥ एतन्मतं समातिष्ठ प

रमेण समाधिना ॥भवान्कल्पविकल्पेषु न विमुह्य
ति कर्हिचित्॥७॥इति० श्रीमद्भागवते महापुराणेऽ
ष्टादशसाहस्र्यांसंहितायांवैयासिक्यां द्वितीयस्कंधे
भगवद्ब्रह्मसंवादेचतुःश्लोकि भागवतं समाप्तम्॥३३

॥ अथ पांडवगीता प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥पांडव उवाच॥प्रह्लादनारदपरा
शरपुंडरीकव्यासांबरीषशुकशौनकभीष्मदाल्भ्या
न् रुक्मांगदार्जुनवसिष्ठविभीषणादीन्पुण्यानि
मान्परमभागवतान्स्मरामि।१।लोमहर्षणउवाच।
धर्मो विवर्धति युधिष्ठिरकीर्तनेन पापं प्रणश्यति
वृकोदरकीर्तनेन ॥शत्रुर्विनश्यति धनंजयकीर्तनेन
माद्रीसुतौ कथयतां नभवंतिरोगाः॥ २ ॥ ब्रह्मो
वाच। येमानवाविगतरागपरावरज्ञा नारायणं
सुरगुरुं सततं स्मरंति। ध्यानतेन हतकिल्बि

षचेतनास्ते मातुः पयोधररसं न पुनः पिबंति ।३
।। इंद्र उवाच ।। नारायणो नाम नरो नरा
णां प्रसिद्धचोरः कथितः पृथिव्याम् । अनेकजन्मा
र्जितपापसंचयं हरत्यशेषं स्मरतां सदैव । ४ यु
धिष्ठिर उवाच । मेघश्यामं पीतकौशेयवासं श्री
वत्सांकं कौस्तुभोद्भासितांगम् । पुण्योपेतं पुंडरी
कायताक्षं विष्णुं वंदे सर्वलोकैकनाथम् । ५ ।भी
मसेन उवाच ।। जलौघमग्ना सचराचरा धरावि
षाणकोट्याखिलविश्वमूर्तिना। समुद्धृता येन वरा
हरूपिणा स मे स्वयंभूर्भगवान्प्रसीदताम् । ६।
अर्जुनउवाच॥ अचिंत्यमव्यक्तमनंतमव्ययं विभुं
प्रभुं भावितविश्वभावनम् ॥ त्रैलोक्यविस्तारवि
चारकारकं हरिं प्रपन्नोऽस्मि गतिं महात्मनाम्॥
॥ ७ ॥ नकुल उवाच ॥ यदिगमनमधस्तात्काल

पाशानुबद्धो यदि च कुलविहीने जायते पक्षिकीटे ॥ कृमिशतमपि गत्वा जायते चांतरात्मा मम भवतु हृदिस्थे केशवे भक्तिरेका ॥ ८ ॥ सहदेव उवाच॥ तस्य यज्ञवराहस्य विष्णोरतुलतेजसः॥ प्रणामं ये प्रकुर्वंति तेषामपि नमोनमः॥ ९॥कुंत्युवाच ॥ स्वकर्मफलनिर्दिष्टां यां यां योनिं व्रजाम्यहं ॥ तस्यां तस्यांहृषीकेश त्वयिभक्तिर्दृढाऽस्तुमे ॥ १० ॥ माद्र्युवाच ॥ कृष्णे रताः कृष्णमनुस्मरंति रात्रौ च कृष्णं पुनरुत्थिता ये ॥ ते भिन्नदेहाः प्रविशंति कृष्णं हविर्यथा मंत्रहुतं हुताशे ॥ ॥ ११ ॥ द्रुपद उवाच ॥ कीटेषु पक्षिषु मृगेषु सरीसृपेषु रक्षःपिशाचमनुजेष्वपि यत्र यत्र॥ जातस्य मे भवतु केशव त्वत्प्रसादात्त्वय्येव भक्तिरचलाऽव्यभिचारिणी च ॥ १२॥सुभद्रोवाच॥एकोपि

कृष्णस्य सकृत्प्रणामो दशाश्वमेधावभृथेनतुल्यः।दशाश्वमेधी पुनरेतिजन्म कृष्णप्रणामी न पुनर्भवाय॥१३॥अभिमन्युरुवाच॥गोविंद गोविंदहरे मुरारे गोविंद गोविंदरथांगपाणे।गोविंद गोविंद मुकुंदकृष्ण गोविंदगोविंद नमोनमस्ते।१४।धृष्टद्युम्न उवाच।श्रीराम नारायण वासुदेवगोविंदवैकुंठ मुकुंद कृष्ण ॥श्रीकेशवानंत नृसिंहविष्णो मां त्राहिसंसारभुजंगदष्टं॥१५॥सात्यकिरुवाच॥ अप्रमेय हरेविष्णो कृष्ण दामोदराच्युत ॥गोविंदानंद सर्वेश वासुदेवनमोऽस्तुते॥१६॥उद्धवउवाच वासुदेवं परित्यज्ययेऽन्यं देवमुपासते ॥तृषिताजान्हवीतीरे कूपंवांछंतिदुर्भगाः॥१७॥धौम्यउवाच। अपां समीपे शयनासनस्थं दिवा च रात्रौचयथाधिगच्छताम्॥यद्यस्तिकिञ्चित्सुकृतंकृतंमयाज

नार्दनस्तेन कृतेन तुष्यतु॥१८॥ संजय उवाच॥
आर्ताविषण्णाःशिथिलाश्च भीताघोरेषु व्याघ्रादि
षु वर्तमानाः॥ संकीर्त्य नारायणशब्दमात्रं विमुक्त
दुःखाःसुखिनो भवंति॥१९॥ अक्रूर उवाच॥ अहं
तु नारायणदासदासदासस्य दासस्य च दासदा
सः॥ अन्येभ्य ईशो जगतो नराणां तस्मादहं चा
न्यतरोऽस्मि लोके॥ २०॥ विदुर उवाच॥वासुदेव
स्य ये भक्ताः शांतास्तद्गतमानसाः॥ तेषां दास
स्य दासोऽहं भवे जन्मनि जन्मनि॥ २१॥भीष्म
उ०॥विपरीतेषु कालेषु परिक्षीणेषु बंधुषु॥त्राहि
मां कृपया कृष्ण शरणागतवत्सल। २२ ।द्रोणा
चार्य उवाच। ये ये हताश्चक्रधरेणराजंस्त्रैलोक्य
नाथेन जनार्दनेन॥ ते ते गता विष्णुपुरीं प्रयाताः
क्रोधोपि देवस्य वरेण तुल्यः॥ २३॥ कृपाचार्य

उवाच । मज्जन्मनःफलमिदं मधुकैटभारे मत्प्रार्थ नीयमदनुग्रह एषएव ॥ त्वद्भृत्यभृत्यपरिचारकभृ त्यभृत्यभृत्यस्य भृत्य इति मां स्मर लोकनाथ ॥ २४ ॥ अश्वत्थामोवाच ॥ गोविंदकेशव जनार्दन वासुदेव विश्वेश विश्व मधुसूदन विश्वनाथ। श्रीप द्मनाभ पुरुषोत्तम पुष्कराक्ष नारायणाच्युतनृसिं हनमो नमस्ते ॥ २५ ॥कर्ण उवाच । नान्यं वदा मि न शृणोमि न चिंतयामि नान्यं स्मरामिन भ जामि न चाश्रयामि ॥ भक्त्या त्वदीयचरणांबुजमं तरेण श्रीश्रीनिवासपुरुषोत्तम देहि दास्यम् ॥ २६ धृतराष्ट्र उवाच ॥ नमो नमः कारणवामनाय ना रायणायामितविक्रमाय ॥श्रीशार्ङ्गचक्राब्जगदाध राय नमो स्तु तस्मैपुरुषोत्तमाय॥ २७ ॥गांधार्यु वाच ॥ त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बं

धुश्च सखा त्वमेव। त्वमेव विद्या द्रविणंत्वमेवत्व
मेव सर्वं मम देवदेव ॥ २८ ॥ द्रौपद्युवाच ॥ य
ज्ञेशाच्युतगोविंदमाधवानंतकेशव।कृष्णविष्णो
हृषीकेश वासुदेव नमोस्तुते ॥ २९॥ जयद्रथ उवा
च ॥ नमः कृष्णायदेवाय ब्रह्मणेऽनंतमूर्तये॥योगे
श्वराय योगाय त्वामहं शरणंगतः ॥ ३० ॥ विक
र्ण उवाच ॥ कृष्णाय वासुदेवाय देवकीनंदनायच
नंदगोपकुमाराय गोविंदाय नमो नमः॥ ३१ ॥सो
मदत्त उवाच ॥नमः परमकल्याण नमस्तेविश्वभा
वन॥वासुदेवाय शांताय यदूनां पतये नमः॥३२॥
विराट उवाच ॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मणहि
तायच ।जगद्धिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः
॥ ३३ ॥ शल्य उवाच ॥ अतसीपुष्पसंकाशं पीत
वाससमच्युतं ॥ ये नमस्यंतिगोविंदं नतेषांविद्य

ते भयम्॥३४॥वलभद्र उ० ॥ कृष्ण कृष्ण कृपालु स्त्वमगतीनां गतिर्भव।संसारार्णवमग्नानांप्रसीदपुरुषोत्तम। ३५ ।श्रीकृष्ण उवाच। कृष्ण कृष्णेति कृष्णेति योमां स्मरति नित्यशः। जलं भित्त्वायथा पद्मं नरकादुद्धराम्यहम् ।३६। सत्यं व्रवीमि मनुजाःस्वयमूर्ध्वबाहुर्योमांमुकुंद नरसिंह जनार्दनेति ।जीवो जपत्यनुदिनं मरणे रणे वापाषाणकाष्ठसदृशाय ददाम्यभीष्टम् ।३७। सूत उवाच। तत्रैव गंगा यमुना च वेणी गोदावरी सिंधुसरस्वती च। सर्वाणि तीर्थानि वसति तत्र यत्राच्युतोदारकथा प्रसंगः॥ ३८॥यम उवाच। नरके पच्यमानं तु यमेन परिभाषितम्। किं त्वया नार्चितो देवः केशवः क्लेशनाशनः। ३९ ।नारद उवाच।जन्मांतरसहस्रेणतपोध्यानसमाधिभिः। नराणां क्षीणपापानां

कृष्णेभक्तिःप्रजायते । ४० । प्रह्लाद उवाच । नाथ योनिसहस्रेषु येषु येषुव्रजाम्यहम्॥तेषु तेष्वचला भक्तिरच्युताऽस्तु सदा त्वयि । ४१ । याप्रीतिरविवेकानां विषयेष्वनपायिनी । त्वामनुस्मरतःसामे हृदयान्मापसर्पतु । ४२ । विश्वामित्र उवाच । किं तस्य दानैःकिं तीर्थैः किं तपोभिः किमध्वरैः । यो नित्यं ध्यायते देवं नराणां मनसि स्थितम् । ४३ । जमदग्निरुवाच । नित्योत्सवस्तदा तेषां नित्यश्रीर्नित्यमंगलम् येषां हृदिस्थो भगवान्मंगलायतनं हरिः ॥४४॥ भरद्वाज उवाच ॥ लाभस्तेषांजयस्तेषां कुतस्तेषां पराजयः । येषामिंदीवरश्यामो हृदयस्थो जनार्दनः । ४५ ।गौतम उवाच । गोकोटिदानं ग्रहणेषु काशीप्रयागगंगाऽयुतकल्पवासः यज्ञायुतं मेरुसुवर्णदानं गोविंदनाम्नानकदापितु

ष्त्यम्।४६। अत्रिरुवाच।गोविंदेतिसदास्नानंगो विंदेति सदा जपः। गोविंदेतिसदा ध्यानं स दा गोविंदकीर्तनम्।४७। अक्षरं हि परं ब्रह्म गो विंदेत्यक्षरत्रयम्। तस्मादुच्चरितं येन ब्रह्मभूयाय कल्पते।४८।श्रीशुक उवाच। अच्युतः कल्पवृ क्षोसावनंतः कामधेनवः। चिंतामणिश्च गोविंदो हरिनाम विचिंतयेत्। ४९। हरिरुवाच। जयति जयति देवो देवकीनंदनोऽयं जयति जयति कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः। जयति जयति मेघश्यामलःको मलांगो जयति जयति पृथ्वीभारनाशो मुकुंदः॥ ।५०। पिप्पलायन उवाच। श्रीमन्नृसिंहविभ वे गरुडध्वजाय तापत्रयोपशमनाय भवौषधाय॥ कृष्णाय वृश्चिकजलाग्निभुजंगरोगक्लेशव्ययाय हरये गुरवे नमस्ते॥ ५१ ॥आविर्होत्र उवाच ॥कृ

ष्ण त्वदीयपदपंकजपंजरांते अद्यैव मे विशतु मा नसराजहंसः ॥ प्राणप्रयाणसमये कफवातपित्तैःकं ठावरोधनविधौ स्मरणं कुतस्ते ॥ ५२ ॥ विदुरउ वाच ॥ हरेर्नामैव नामैव नामैव मम जीवनम् ॥ कलौनास्त्येव नास्त्येव नास्त्येवगतिरन्यथा ॥५३ वसिष्ठ उवाच ॥ कृष्णेति मंगलं नाम यस्य वाचि प्रवर्तते ॥ भस्मीभवंति तस्याशु महापात ककोटयः ॥ ५४ ॥अरुंधत्युवाच ॥ कृष्णायवा सुदेवाय हरये परमात्मने॥प्रणतक्लेशनाशायगो विंदायनमोनमः ॥ ५५ । कश्यप उवाच ॥ कृ ष्णानुस्मरणादेव पापसंघातपंजरः॥शतधाभेदमा प्नोति गिरिर्वज्रहतो यथा ॥ ५६ ॥ दुर्योधन उवा च ॥ जानामि धर्मं न च मे प्रवृत्तिर्जानामि पा पं नच मे निवृत्तिः ॥ केनापि देवेन हृदि स्थितेन

यथानियुक्तोऽस्मि तथा करोमि ॥ ५७ ॥ यत्र स्वगु
णदोषेण क्षम्यतां मधुसूदनः ॥ अहमेवमहंहंतुं म
म दोषो नविद्यते ॥ ५८ ॥ भृगुरुवाच ॥ नामैवत
व गोविंद कलौ त्वत्तःशताधिकम् ॥ ददात्युच्चार
णान्मुक्तिं विना अष्टांगयोगतः ॥ ५९ ॥ लोमह
र्षण उवाच ॥ नमामि नारायणपादपंकजं क
रोमि नारायणपूजनं सदा ॥ वदामि नारायणना
म निर्मलं स्मरामि नारायणतत्त्वमव्ययम् ॥ ६०
शौनक उवाच ॥ स्मृत्वा सकलकल्याणभाजनं
यत्र जायते ॥ पुरुषं तमजं नित्यं व्रजामि शरणं
हरिम् ॥ ६१ ॥ गर्ग उवाच ॥ ॥ नारायणेति
मंत्रोऽस्ति वागस्तिवशवर्तिनी ॥ तथापि नरकेघो
रे पतंतीत्येतदद्भुतम् ॥ ६२ ॥ दाल्भ्य उवाच
किंतस्य बहुभिर्मंत्रैर्भक्तिर्यस्य जनार्दने ॥ नमो ना

रायणायेति मंत्रः सर्वार्थसाधकः ॥ ६३ ॥ वैशंपा
यन उवाच ॥ ॥ यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो
धनुर्धरः ॥ तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवानीतिर्मतिर्मम
॥ ६४ ॥ अंगिरा उवाच ॥ हरिर्हरति पापानि दु
ष्टचित्तैरपिस्मृतः ॥ अनिच्छयाऽपिसंस्पृष्टो दहत्ये
व हि पावकः ॥ ६५ ॥ पराशर उवाच ॥ सकृदु
च्चरितं येन हरिरित्यक्षरद्वयम् ॥ बद्धः परिकरस्ते
न मोक्षाय गमनं प्रति ॥ ६६ ॥ पौलस्त्य उवाच ॥
हे जिव्हे रससारज्ञे सर्वदा मधुरप्रिये ॥ नारायणा
ख्यपीयूषं पिबजिव्हे निरंतरम् ॥ ६७ ॥ व्यास उ
वाच ॥ सत्यं सत्यं पुनःसत्यं भुजमुत्थाप्य चोच्यते
॥ न वेदाच्च परं शास्त्रं न देवः केशवात्परः ॥ ६८ ॥
धन्वंतरिरुवाच । अच्युतानंतगोविंदनामोच्चारण
भेषजात् ॥ नश्यंति सकलारोगाः सत्यंसत्यंवदाम्य

हम् ॥ ६९॥ मार्कंडेयउ० ॥साह्यानिस्तन्महच्छिद्र सा चांधजडमूढता ॥ यन्मुहूर्तं क्षणं वापि वासुदेवं न चिंतयेत् ॥ ७० ॥ अगस्त्य उवाच ॥ निमिषं निमिषार्धं वा प्राणिनां विष्णुचिंतनम् ॥ क्रतुकोटिसहस्राणांध्यानमेकं विशिष्यते ॥ ७१ ॥ मनसा कर्मणावाचा ये स्मरंति जनार्दनम् ॥ तत्र तत्र कुरुक्षेत्रं प्रयागो नैमिषं वनम् ॥ ७२ ॥ श्रीशुक उवाच ॥ आलोड्य सर्वशास्त्राणि विचार्यैवं पुनः पुनः ॥ इदमेकंसुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणःसदा ॥ ॥ ७३ ॥ श्रीमहादेवउवाच ॥शरीरं च नवच्छिद्र व्याधिग्रस्तं कलेवरम् ॥ औषधं जान्हवीतोयं वैद्यो नारायणो हरिः ॥ ७४ ॥ शौनक उवाच भोजनाच्छादने चिंता वृथा कुर्वंति वैष्णवाः ॥ योसौ विश्वंभरो देवः स भक्तान् किमुपेक्षते ॥ ७५ ॥

एवं ब्रह्मादयो देवाऋषयश्चतपोधनाः॥कीर्तयंति सुरश्रेष्ठं देवंनारायणं विभुम्॥ ७६ ॥ सनत्कुमार उवाच ॥ यस्य हस्ते गदा चक्रं गरुडो यस्य वाहनम् ॥ शंखः करतले यस्य स मे विष्णुः प्रसीदतु ॥ ७७ ॥ इदं पवित्रमायुष्यं पुण्यं पापप्रणाशनम् ॥ यः पठेत्प्रातरुत्थाय वैष्णवंस्तोत्रमुत्तमम्॥ ७८॥ सर्वपापविनिर्मुक्तोविष्णुसायुज्यमाप्नुयात्॥ धर्मार्थकाममोक्षार्थं पांडवैः परिकीर्तितम् ॥ ७९ ॥ आकाशात्पतितं तोयं यथा गच्छतिसागरम् ॥ सर्वदेवनमस्कारः केशवं प्रतिगच्छति ॥ ८० ॥ इतिश्रीपांडवकृताप्रपन्नगीतासंपूर्णा ॥ ३२ ॥

॥ अथ सप्तश्लोकीगीताप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म व्याहरन्मामनुस्मरन् ॥ यः प्रयाति त्यजन्देहंसयाति प

रमां गतिम् ॥ १ ॥ स्थाने हृषीकेश तव प्रकीर्त्या जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च ॥ रक्षांसि भीतानिदिशो द्रवंति सर्वे नमस्यंतिच सिद्धसंघाः ॥ २ ॥ सर्वतः पाणिपादं तत्सर्वतोक्षिशिरोमुखम् ॥ सर्वतःश्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति ॥ ३॥कविं पुराणमनुशासितारमणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः॥ सर्वस्यधातारमचिंत्यरूपमादित्यवर्णं तमसःपरस्तात्॥४॥ ऊर्ध्वमूलमधःशाखमश्वत्थंप्राहुरव्ययम् । छंदांसि यस्यपर्णानि यस्तं वेद स वेदवित् ॥ ५॥ सर्वस्य चाहं हृदिसन्निविष्टोमत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनंच॥ वेदैश्चसर्वै रहमेववेद्योवेदांतकृद्वेदविदेवचाहं॥६ । मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मांनमस्कुरु॥मामेवैष्यसि युक्त्वैवमात्मानं मत्परायणः ॥७॥ इतिश्री भगवद्गीतासूपनिषत्सुब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे

श्रीकृष्णार्जुनसंवादेसप्तश्लोकीगीता समाप्ता॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ३४ ॥

॥ अथ कल्किस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः। सुशांतोवाच । जयहरेऽमराधी
शसेवितं तव पदांबुजं भूरिभूषणम् ॥ कुरुममाग्र
तः साधुसत्कृतं त्यज महामते मोहमात्मनः॥१॥
तव वपुर्जगद्रूपसंपदाविरचितंसतांमानसेस्थित
म् ॥ रतिपतेर्मनोमोहदायकं कुरुविचेष्टितंकामलं
पटम् ॥ २ ॥ तव यशो जगच्छोकनाशनं मृदुकथा
मृतं प्रीतिदायकम् ॥ स्मितसुधोक्षितं चंद्रवन्मुखं
तव करोत्वलं लोकमंगलम् ॥ ३ ॥ ममपतिस्त्वयं
सर्वदुर्जयो यदि तवाप्रियं कर्मणाऽऽचरेत् ॥ ज
हि तदात्मनः शत्रुमुद्यतं कुरु कृपां न चेदीदृगी
श्वरः । ४ । महदहंयुतं पंचमात्रया प्रकृतिजा

ययानिर्मितंवपुः ॥ तवनिरीक्षणाल्लिलया जगत्स्थितिलयोदयंब्रह्मकल्पितम् ॥ ५ ॥ भूवियनृमरुद्वारितेजसां राशिभिःशरीरैंद्रियाश्रितैः ॥ त्रिगुणयास्त्वया मायया विभो कुरुकृपां भवत्सेवनार्थिनाम् ॥ ६ ॥ तवगुणालयं नाम पावनं कलिमलापहंकीर्तयंति ये ॥ भवभयक्षयं तापतापिता मुहुरहो जनाः संसरंति नो ॥ ७ ॥ तव जनुः सतां मानवर्धनंजिनकुलक्षयं देवपालकम् ॥ कृतयुगार्पकं धर्मपूरकं कलिकुलांतकं शं तनोतु मे ॥ ८ ॥ मम गृहं पतिपुत्रनप्तृकं गजरथैर्ध्वजैश्चामरैर्धनैः॥मणिवरासनंसत्कृतिं विनातव पदाब्जयोः शोभयंति किम् ॥ ९ ॥ तव जगद्वपुः सुंदरस्मितं मुखमनिंदितंसुंदरांबरम् ॥ यदि न मे प्रियं वल्गुचेष्टितं परिकरोत्यहो मृत्युरस्त्व

ह॥ १० ॥ हयचर भयहरकर हरशरणखरतरव रशर दशबलदमन । जय हतपरभर भववरनशन शशधरशतसमरसभरमदन ॥ ११ ॥ इति श्रीकल्किपुराणे सुशांताकृतं कल्किस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ३५ ॥

॥ अथ संकष्टनाशनलक्ष्मीनृसिंहस्तोत्रप्रा० ॥

श्रीगणेशाय नमः । श्रीमत्पयोनिधिनिकेतनचक्रपाणे भोगींद्रभोगमणिरंजितपुण्यमूर्ते। योगीशशाश्वत शरण्य भवाब्धिपोत लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलंबम् ॥१॥ ब्रह्मेंद्ररुद्रमरुदर्ककिरीटकोटिसंघट्टितांघ्रिकमलामलकांतिकांत । लक्ष्मीलसत्कुचसरोरुहराजहंस लक्ष्मीनृसिंह मम देहि करावलंबम् । २ । संसारघोरगहने चरतो मुरारे मारोग्रभीकरमृगप्रवरार्दितस्य । आर्तस्यमत्सरनिदाघनिपीडितस्य लक्ष्मीनृसिंह० । ३ । संसारकूपम

तिघोरमगाधमूलं संप्राप्य दुःखशतसर्पसमाकुल
स्य ॥ दीनस्य देव कृपणापदमागतस्य लक्ष्मीनृ
सिंह०। ४।संसारसागरविशालकरालकालनक्रग्रह
ग्रसननिगृहविग्रहस्य॥व्यग्रस्य रागरसनोर्मिनिपी
डितस्य लक्ष्मीनृसिंह० । ५। संसारवृक्षमघबीज
मनंनकर्मशाखाशतं करणपत्रमनंगपुष्पम् ॥आरु
ह्यदुःखफलितं पततो दयालो लक्ष्मीनृसिंह म०
॥ ६ ॥संसारसर्पघनवक्त्रभयोग्रतीव्रदंष्ट्राकरालवि
षदग्धविनष्टमूर्तेः । नागारिवाहन सुधाब्धिनिवा
स शौरे लक्ष्मीनृसिंह० ॥ ७ ॥ संसारदावदहनातु
रभीकरोरुज्वालावलीभिरतिदग्धतनूरुहस्य ॥ त्व
त्पादपद्मसरसीशरणागतस्य लक्ष्मीनृसिंह०॥८॥
संसारजालपतितस्य जगन्निवाससर्वेंद्रियार्थवडि
शार्थझषोपमस्य॥प्रोत्खंडितप्रचुरतालुकमस्तक

स्व। लक्ष्मीनृसिंह०। ९। संसारभीकरकरींद्रकला
भिघातनिष्पिष्टमर्मवपुषःसकलार्तिनाश। प्राण
प्रयाणभवभीतिसमाकुलस्य लक्ष्मीनृसिंह०। १०
अंधस्य मे हृतविवेकमहाधनस्य चौरैःप्रभो बलि
भिरिंद्रियनामधेयैः। मोहांधकूपकुहरे विनिपाति
तस्य लक्ष्मीनृसिंह०। ११। लक्ष्मीपते कमलना
भ सुरेश विष्णो वैकुंठ कृष्ण मधुसूदन पुष्कराक्ष।
ब्रह्मण्य केशव जनार्दन वासुदेव देवेशदेहिकृपण
स्य करावलंबम्। १२। यन्माययोर्जितवपुःप्रचु
रप्रवाहमग्नार्थमत्र निवहोरुकरावलंबम्। लक्ष्मी
नृसिंहचरणाब्जमधुव्रतेन स्तोत्रं कृतं सुखकरं भु
वि शंकरेण। १३। इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राज
काचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितंसंकष्टनाशनंल
क्ष्मीनृसिंहस्तोत्रं संपूर्णम्। ३६।

॥ अथ ज्वरस्तोत्र प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः। विद्राविते भूतगणे ज्वरस्तु त्रिशिरास्त्रिपात्। अभ्यपद्यत दाशार्हं दहन्निव दिशो दश ॥ अथ नारायणो देवस्तं दृष्ट्वा व्यसृजज्ज्वरम् ॥ १ ॥ माहेश्वरो वैष्णवश्च युयुधाते ज्वरावुभौ ॥ माहेश्वरः समाक्रंदन्वैष्णवेन बलार्दितः ॥ २ ॥ अलब्ध्वाऽभयमन्यत्र भीतो माहेश्वरोज्वरः। शरणार्थी हृषीकेशं तुष्टाव प्रयतांजलिः ॥ ३ ॥ज्वर उवाच ॥ नमामि त्वानंतशक्तिं परेशं सर्वात्मानं केवलं ज्ञप्तिमात्रम् ॥ विश्वोत्पत्तिस्थानसंरोधहेतुं यत्तद्ब्रह्म ब्रह्मलिंगं प्रशांतम् ॥ ४ ॥ कालो दैवं कर्म जीवः स्वभवो द्रव्यं क्षेत्रं प्राण आत्मा विकारः ॥ तत्संघातो बीजरोहप्रवाहस्त्वन्मायैषा तन्निषेधं प्रपद्ये ॥ ५ ॥ नानाभावैर्लीलयैवोपपन्नैर्देवान्साधू

न् लोकसेतून्विभर्षि ॥हंस्युन्मार्गान्हिं सयावर्तमा नान्जन्मैतत्ते भारहाराय भूमेः ।६ ।तप्तोऽहं तेते जसा दुःसहेन शांतोग्रेणात्युल्वणेन ज्वरेण ॥ ताव त्तापा देहिनांतेऽघ्रिमूलंनोसेवेरन्यावदाशानुबद्धाः ।७। श्रीभगवानुवाच । त्रिशिरस्ते प्रसन्नोऽस्मि व्येतु ते मज्ज्वराद्भयम् । यो नौ स्मरति संवादं त स्य त्वन्नभवेद्भयम् ।८। इत्युक्तोऽच्युतमानम्य ग तो माहेश्वरो ज्वरः । वाणस्तु रथमारूढःप्रागाद्यो त्स्यन्जनार्दनं । ९ । इति श्रीज्वरस्तोत्रंसंपूर्णं ३७

॥ अथाचार्यकृतषट्पदी प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । अविनयमपनय विष्णो दम य मनः शमय विषयमृगतृष्णाम् । भूतदयां वि स्तारय तारय संसारसागरतः । १ । दिव्यधुनीम करंदे परिमलपरिभोगसच्चिदानंदे । श्रीपतिपदार

विंदे भवभयखेदच्छिदे वंदे । २ । सत्यपि भेदापगमे नाथ तवाहं न मामकीनस्त्वम् । सामुद्रो हि तरंगः क्वचन समुद्रो न तारंगः । ३ । उद्धृतनग नगभिदनुज दनुजकुलामित्र मित्रशशिदृष्टे । दृष्टे भवति प्रभवति न भवति किं भवतिरस्कारः । ४ । मत्स्यादिभिरवतारैरवतारवताऽवता सदा वसुधाम् । परमेश्वर परिपाल्यो भवता भवतापभीतोऽहम् । ५ । दामोदर गुणमंदिर सुंदरवदनारविंद गोविंद । भवजलधिमथनमंदर परमं दरमपनय त्वं मे । ६ । नारायण करुणामय शरणं करवाणि तावकौ चरणौ । इति षट्पदी मदीये वदनसरोजे सदा वसतु । ७ । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं षट्पदीस्तोत्रं संपूर्णम् । श्रीकृष्णार्पणमस्तु । ३८ ।

॥ अथ देवकृतगर्भस्तुति प्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । देवा ऊचुः । जगद्योनिरयोनि
स्त्वमनंतोऽव्यय एव च ॥ ज्योतिःस्वरूपो ह्यनशः
सगुणो निर्गुणो महान् ॥१॥ भक्तानुरोधात्साका
रो निराकारोनिरंकुशः ॥ निर्व्यूहो निखिलाधारो
निःशंको निरुपद्रवः । २ । निरुपाधिश्च निर्लिप्तो
निरीहो निधनांतकः । स्वात्मारामः पूर्णकामो नि
मिषो नित्य एव च । ३ । स्वेच्छामयःसर्वहेतुः
सर्वः सर्वगुणाश्रयः । सर्वदो दुःखदो दुर्गो दुर्जनां
तक एव च । ४ । सुभगो दुर्भगो वाग्मी दुरा
राध्यो दुरत्ययः। वेदहेतुश्च वेदाश्च वेदांगो वेदवि
द्विभुः । ५ ।इत्येवमुक्त्वा देवाश्च प्रणेमुश्च मुहुर्मु
हुः । हर्षाश्रुलोचनाः सर्वे ववृषुः कुसुमानिच॥६॥
द्विचत्वारिंशन्नामानि प्रातरुत्थाय यःपठेत्।दृढां

भक्तिं हरेर्दास्यं लभते वांछितं फलम् ॥ ७ ॥ इत्येवंस्तवनंकृत्वा देवास्ते स्वालयंययुः ॥ बभूव जलवृष्टिश्च निश्चेष्टा मथुरापुरी ॥ ८ ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणे श्रीकृष्णजन्मखंडे देवकृतगर्भस्तुतिः संपूर्णा॥श्रीकृष्णार्पणमस्तु ३८

॥ अथ वसुदेवकृतश्रीकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ वसुदेव उवाच ॥ त्वामतींद्रियमव्यक्तमक्षरं निर्गुणंविभुम् ॥ ध्यानासाध्यं च सर्वेषां परमात्मानमीश्वरम् ॥ १ स्वेच्छामयं सर्वरूपंस्वेच्छारूपधरंपरम् ॥ निर्लिप्तं परमं ब्रह्म बीजरूपंसनातनम् ॥ २ ॥ स्थूलात्स्थूलतरं प्राप्तमतिसूक्ष्ममदर्शनम् ॥ स्थितं सर्वशरीरेषु साक्षिरूपमदृश्यकम् ॥ ३ ॥ शरीरवंतं सगुणमशरीरं गुणोत्करम् ॥ प्रकृतिंप्रकृतीशं च प्राकृतं प्रकृतेः

परम् ॥ ४ ॥ सर्वेशं सर्वरूपं च सर्वांतकरमव्य
यम् ॥ सर्वाधारंनिराधारं निर्व्यूहं स्तौमिकिं वि
भुम् ॥ ५ अनंतः स्तवनेऽशक्तोऽशक्ता देवी सर
स्वती ॥ यं वा स्तोतुमशक्तश्च पंचवक्त्रः षडान
नः ॥ ६ ॥ चतुर्मुखो वेदकर्तायं स्तोतुमक्षमः स
दा ॥ गणेशो न समर्थश्च योगींद्राणां गुरोर्गु
रुः ॥ ७ ॥ ऋषयो देवताश्चैव मुनींद्रमनुमान
वाः ॥ स्वप्ने तेषामदृश्यंच त्वामेवं किंस्तुवंतिते
॥ ८ ॥ श्रुतयः स्तवनेऽशक्ताः किंस्तुवंति विपश्चि
तः ॥ विहायैवं शरीरंच बालो भवितुमर्हसि ॥ ९
वसुदेवकृतं स्तोत्रं त्रिसंध्यं यः पठेन्नरः ॥ भक्ति
दास्यमवाप्नोति श्रीकृष्णचरणांबुजे ॥ १० ॥ वि
शिष्टपुत्रं लभते हरिदासं गुणान्वितम् ॥ संकटं
निस्तरेत्तूर्णं शत्रुभीत्या प्रमुच्यते ॥ ११ ॥ इति

श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणे श्रीकृष्णजन्मखंडे वसुदेवकृतंकृष्णस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ४० ॥

अथ बालकृतकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ बाला ऊचुः ॥ यथासंरक्षितं ब्रह्मन्सर्वापत्स्वेव नः कुलम् ॥ तथा रक्षां कुरु पुनर्दावाग्नेर्मधुसूदन ॥ १ ॥ त्वमिष्टदेवताऽस्माकं त्वमेवकुलदेवता ॥ स्रष्टा पाता च संहर्ता जगतां च जगत्पते ॥ २ ॥ वन्हिर्वा वरुणो वापि चंद्रो वा सूर्य एव च ॥ यमः कुबेरः पवन ईशानाद्याश्च देवताः ॥ ३ ॥ ब्रह्मेशशेषधर्मेंद्रा मुनींद्रा मनवःस्मृताः ॥मानवाश्च तथा दैत्या यक्षराक्षसकिंनराः॥ ४॥ ये येचराचराश्चैव सर्वे तव विभूतयः ॥ आविर्भावस्तिरोभावःसर्वेषां च तवेच्छया ॥ ५ ॥ अभयं देहि गोविंद वन्हिसंहरणं कु

रु ॥ वयं त्वां शरणं यामो रक्ष नः शरणागता
न् ॥ ६ ॥ इत्येवमुक्त्वा तेसर्वे तस्थुर्ध्यात्वा प
दाम्बुजं। दूरीभूतस्तु दावाग्निः श्रीकृष्णामृतदृष्टि
तः ॥ ७ ॥ दूरीभूते च दावाग्नौ ननृतुस्ते मुदा
न्विताः ॥ सर्वापदः प्रणश्यंति हरिस्मरणमात्रतः
॥ ८ ॥ इदंस्तोत्रं महापुण्यं प्रातरुत्थाय यः पठे
त् ॥ वन्हितो न भवेत्तस्यभयं जन्मनि जन्मनि
॥ ९ ॥ शत्रुग्रस्ते च दावाग्नौ विपत्तौ प्राणसंक
टे ॥ स्तोत्रमेतत्पठित्वा तु मुच्यते नात्र संशयः
॥ १० ॥ शत्रुसैन्यं क्षयं याति सर्वत्र विजयीभ
वेत् ॥ इह लोके हरेर्भक्तिमंते दास्यं लभेद्ध्रुवम् ।
११ ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणेश्रीकृष्णजा
न्मखंडेबालकृतंश्रीकृष्णस्तोत्रं संपूर्णं ॥ ४१ ॥

श्रीमदच्युताष्टकप्रारंभः

नमः ॥ अच्युताच्युत हरे परमात्म
रुषोत्तम विष्णो ॥ वासुदेव भगव
पते शमय दुःखमशेषम् ॥ १ ॥ वि
भो जगदीश नंदनंदन नृसिंह नरेंद्र॥
[illegible] कुंद मुरारे श्रीपते शमय दुःखमशे
षम् ॥ २ ॥ रामचंद्र रघुनायक देव दीननाथदु
रितक्षयकारिन् ॥ यादवेंद्र यदुभूषण यज्ञ श्रीप
ते शमय दुःखमशेषम् ॥ ३ ॥ देवकीतनय दुः
खदवाग्ने राधिकारमण रम्यसुमूर्ते ॥ दुःखमोच
न दयार्णव नाथ श्रीपते शमय दुःखमशेषम्॥
४ ॥ गोपिकावदनचंद्रचकोर नित्यनिर्गुणनिरंज
न जिष्णो ॥ पूर्णरूप जय शंकर शर्व श्रीपते श
मयदुःखमशेषम् ॥ ५ ॥ गोकुलेश गिरिधारणधी
र यमुनाच्छतटखेलन वीर ॥ नारदादिमुनिवं

दित्तपाद श्रीपते शमय दुःखमशेषम् ॥ ६ ॥ द्वारकाधिप दुरंतगुणाब्धे प्राणनाथ परिपूर्ण भवारे ॥ ज्ञानगम्यगुणसागर ब्रह्मन् श्रीपते शमय दुःखमशेषम् ॥ ७ ॥ दुष्टनिर्दलन देव दयालो पद्मनाभ धरणीधरधर्मिन् ॥ रावणांतक रमेश मुरारे श्रीपते शमय दुःखमशेषम् ॥ ८ ॥ अच्युताष्टकमिदं रमणीयं निर्मितं भवभयं विनिहंतुम् ॥ यः पठेद्विषयवृत्तिनिवृत्तिर्जन्मदुःखमखिलं स जहाति ॥ ९ ॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितमच्युताष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ४२ ॥

॥ अथ पांडुरंगाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ महायोगपीठे तटे भीमरथ्या वरं पुंडरीकाय दातुं मुनींद्रैः ॥ समागत्य तिष्ठंतमानंदकंदं परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥१॥

तडिद्वासस नीलमेघावभासं रमामंदिरं सुंदरं चित्प्रकाशम् ॥ वरं त्विष्टिकायां समन्यस्तपादं परब्रह्मलिंगं भजेपांडुरंगम् ॥ २ ॥ प्रमाणं भवाब्धेरिदं मामकानां नितंवः कराभ्यां धृतो येन तस्मात् ॥ विधातुर्वसत्यै धृतो नाभिकोशः परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥ ३ ॥ स्फुरत्कौस्तुभालंकृतं कंठदेशे श्रिया जुष्टकेयूरकंश्रीनिवासम् ॥ शिवं शांतमीड्यं वरं लोकपालं परब्रह्मरूपं भजे पांडुरंगम् ॥ ४ ॥ शरच्चंद्रबिंबाननं चारुहासं लसत्कुंडलाक्रांतगंडस्थलांगम् ॥ जपारागबिंबाधरं कंजनेत्रं परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥५॥ किरीटोज्ज्वलत्सर्वदिक्प्रांतभागं सुरैरर्चितं दिव्यरत्नैरनर्घ्यैः त्रिभंगाकृतिं बर्हमाल्यावतंसं परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥ ६ ॥ विभुं वेणुनादं च

रंतंदुरंतं स्वयं लीलया गोपवेषं दधानम् ॥ गवां वृंदकानंददंचारुहासं परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥ ७ ॥ अजंरुक्मिणीप्राणसंजीवनं तं परंधामकैवल्यमेकं तुरीयम् ॥ प्रसन्नं प्रपन्नार्तिहं देवदेवंपरब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥ ८ ॥ स्तवं पांडुरंगस्य वै पुण्यदं ये पठंत्येकचित्तेन भक्त्या च नित्यम् ॥भवांभोनिधिं ते पि तीर्त्वांऽतकालेह रेरालयं शाश्वतं प्राप्नुवंति ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितंश्री पांडुरंगाष्टकं संपूर्णम् ॥ ४३ ॥

अथ विष्णुस्तवराजप्रारंभः

श्रीगणेशाय नमः ॥ पद्मोवाच ॥ योगेन सिद्धविबुधैः परिभाव्यमानं लक्ष्म्यालयं तुलसिकाचितभक्तभृंगम् ॥ प्रोत्तुंगरक्तनखरांगुलिपत्रचित्रं गं

गारसं हरिपदांबुजमाश्रयेऽहम् ॥ १ ॥ गुंफन्म
णिप्रचयघट्टितराजहंससिंजत्सुनूपुरयुतं पदपद्म
वृंतम्।। पीतांबरांचलविलोलचलत्पताकं स्वर्णत्रि
वक्रवलयं च हरेः स्मरामि ॥ २ ॥ जंघे सुपर्णग
लनीलमणिप्रवृद्धे शोभास्पदारुणमणिद्युतिचुंचु
मध्ये ॥ आरक्तपादतललंबनशोभमानेलोकेक्षणो
त्सवकरे च हरेः स्मरामि ॥ ३ ॥ ते जानुनी मखप
तेर्भुजमूलसंगरंगोत्सवावृततडिद्वसने विचित्रे॥
चंचत्पतत्रिमुखनिर्गतसामगीत विस्तारितात्मय
शसी च हरेः स्मरामि ॥ ४ ॥ विष्णोः कटिं वि
धिकृतांतमनोजभूमिं जीवांडकोशगणसंगदुकूलम
ध्याम् ॥ नानागुणप्रकृतिपीतविचित्रवस्त्रांध्याये
न्निबद्धवसनां खगपृष्ठसंस्थाम् ॥ ५ ॥ शांतोद
रंभगवतास्त्रिवलिप्रकाशमावर्तनाभिविकसद्विधिज

न्मपद्मम् ॥ नाडीनदीगणरसोत्थसितांत्रसिंधुं ध्यायेऽण्डकोशनिलयं तनुलोमरेखं ॥६॥ वक्षः पयोधितनयाकुचकुंकुमेनहारेणकौस्तुभमणिप्रभयाविभातम् ॥ श्रीवत्सलक्ष्म हरिचंदनजप्रसूनमालोचितं भगवतः सुभगं स्मरामि ॥७॥ बाहू सुवेषसदनौ वलयांगदादिशोभास्पदौ दुरितदैत्यविनाशदक्षौ ॥ तौ दक्षिणौ भगवतश्च गदासुनाभतेजोर्जितौसुललितौ मनसा स्मरामि ॥८॥ वामौ भुजौ मुररिपोर्धृतपद्मशंखौश्यामौ करींद्रकरवन्मणिभूषणाढ्यौ॥ रक्तांगुलिप्रचयचुंबितजानुमध्यौपद्मालयाप्रियकरौ रुचिरौ स्मरामि ॥९॥ कंठंमृणालममलंमुखपंकजस्यलेखात्रयेण वनमालिकया निवीतम् ॥ किं वा विमुक्तिवशमंत्रकसत्फलस्य वृत्तं चिरंभगवतः सुभगं स्मरामि १०॥

वक्त्रांबुजं दशनहासविकासरम्यं रक्ताधरौष्ठवरको मलवाक्सुधाढ्यं ॥ सन्मानसोद्भवचलेक्षणपत्रचित्रं लोकाभिराममलं च हरेः स्मरामि ॥ ११ ॥ सूरात्मजावसथगंधविदंसुनासंभ्रूपल्लवं स्थितिलयोदयकर्मदक्षम् ॥ कामोत्सवं च कमलाहृदयप्रकाशं संचिंतयामि हरिवक्त्रविलासदक्षम ॥ ११ ॥ कर्णौ लसन्मकरकुंडलगंडलोलौ नानादिशां चनभसश्च विकासगेहं लोलालकप्रचयचुंबनकुंचितात्रौ लग्नौ हरेर्मणिकिरीटतटे स्मरामि ॥ १३ ॥ भालं विचित्रतिलकं प्रियचारुगंधगोरोचनारचनया ललनाक्षिसख्यम् ॥ ब्रह्मैकधाम मणिकांतकिरीटजुष्टं ध्याये मनोनयनहारकमीश्वरस्य ॥ १४ ॥ श्रीवासुदेवचिकुरं कुटिलं निवद्धं नानासुगंधिकुसुमैः स्वजनादरेण ॥ दीर्घं रमाहृदयगाशमनं धुनंतंध्या

येऽम्बुवाहरुचिरं हृदयाब्जमध्ये ॥ १५ ॥ मेघाकारं सोमसूर्यप्रकाशं सुभ्रून्नासं शक्रचापैकमानम् ॥ लोकातीतंपुंडरीकायताक्षं विद्युच्चैलं चाश्रयेऽहं त्वपूर्वम् ॥ १६ ॥ दीनं हीनं सेवया दैवगत्या पापैस्तापैः पूरितंमे शरीरम् ॥ लोभाक्रांतं शोकमोहादिविद्धं कृपादृष्ट्या पाहि मां वासुदेव १७ ये भक्त्याद्यां ध्यायमानां मनोज्ञां व्यक्तिं विष्णोः षोडशश्लोकपुष्पैः । स्तुत्वा नत्वा पूजयित्वाविधिज्ञाः शुद्धा मुक्ता ब्रह्म सौख्यं प्रयान्ति ॥ १८ ॥ पद्मेरितमिदं पुण्यं शिवेन परिभाषितम् ॥ धन्यंयशस्यमायुष्यं स्वर्ग्यं स्वस्त्ययनं परम् ॥ १९ ॥ पठंति ये महाभागास्ते मुच्यंतेंऽहसोऽखिलात् ॥ धर्मार्थकामोक्षाणां परत्रेहफलप्रदम् ॥ २० ॥ इति श्री कल्किपुराणेऽनुभागवते भविष्ये पद्माप्रोक्तो विष्णु

स्तवराजः संपूर्णः ॥ ४ ॥

॥ अथ विष्णुपंजरस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ओं अस्य श्रीविष्णुपंजरस्तोत्र मंत्रस्य ॥ नारदऋषिः । अनुष्टप्छंदः श्रीविष्णुः परमात्मा देवता ॥ अहं बीजम् ॥ सोहं शक्तिः ओं ह्रीं कीलकम् ॥ मम सर्वदेहरक्षणार्थं जपे विनियोगः । नारदऋषये नमः मूखे ॥ श्रीविष्णु परमात्मदेवतायैनमः हृदये ॥ अहंबीजं नमः गुह्ये ॥सोहंशक्तिः पादयोः। ओं ह्रींकीलकं पादाग्रे ॥ ओं ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः इति मंत्रः॥ ओं ह्रां अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ ओं ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः॥ ओं ह्रूं मध्यमाभ्यां नमः ॥ ओं ह्रैं अनामिकाभ्यां नमः ॥ ओं ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ओं ह्रः करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः॥इति करन्यासः।

ओंह्रां हृदयायनमः ॥ ओंह्रींशिरसे स्वाहा॥ ओंह्रूंशिखायै वषट् ॥ ओंह्रैं कवचाय हुं ॥ ओंह्रौंनेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ओंह्रःअस्त्राय फट॥ इति अंगन्यासः अहंबीजं प्राणायाममं त्रत्रयेणकुर्यात् ॥ अथ ध्यानम् ॥ परं पर स्मात्प्रकृतेरनादिमेकं निविष्टं वहुधा गुहायाम्॥ सर्वालयं सर्वचराचरस्थं नमामि विष्णुं जगदेक नाथम् ॥ १ ॥ ओंविष्णुपंजरकं दिव्यं सर्वदुष्ट निवारणम् ॥ उग्रतेजोमहावीर्यं सर्वशत्रुनिकृंत नम् ॥ २ ॥ त्रिपुरं दह्यमानस्य हरस्यब्रह्मणो दितम् ॥ तदहं संप्रवक्ष्यामि आत्मरक्षाकरं नृ णाम् ॥ ३ ॥ पादौ रक्षतु गोविंदो जंघे चै न त्रिविक्रमः ॥ ऊरू मेकेशवः पातु कटिं चैवज नार्दनः ॥ ४ ॥ नाभिं चैवाच्युतः पातु गुह्यं चैव

तु वामनः ॥ उदरं पद्मनाभश्च पृष्ठं चैव तु मा
धवः ॥ ५ ॥ वामपार्श्वे तथा विष्णुर्दक्षिणं मधु
सूदनः बाहू वै वासुदेवश्चहृदिदामोदरस्तथा ६
कंठं रक्षतु वाराहः कृष्णश्च मुखमंडलम् । माध
वः कर्णमुले तु हृषीकेशश्च नासिके ॥ ७ ॥नेत्रे
नारायणो रक्षेल्ललाटंगरुडध्वजः ॥ कपोलौ के
शवो रक्षेद्वैकुंठः सर्वतोदिशम् । ८ । श्री वत्सां
कश्च सर्वेषामंगानांरक्षको भवेत् । पूर्वस्यांपुंड
रीकाक्षआग्नेय्यांश्रीधरस्तथा । ९ । दक्षिणे नर
सिंहश्च नैर्ऋत्यां माधवोऽवतु । पुरुषोत्तमोमेवारु
ण्यांवायव्यांच जनार्दनःगदा धरस्तुकौबेर्यामी शा
न्यांपातुकेशवः॥ आकाशेचगदापातुपातालेच सु
दर्शनम्॥ ११ ॥सन्नद्धः सर्वगात्रेषु प्रविष्टो विष्णु
पंजरः ॥ विष्णुपंजरविष्टोऽहं विचरामि महीतले

॥ १२ ॥ राजद्वारेऽपथे घोरे संग्रामे शत्रुसंकटे॥
नदीषु च रणे चैव चोरव्याघ्रभयेषु च ॥ १३ ॥
डाकिनीप्रेतभूतेषु भयं तस्य न जायते ॥ रक्षर
क्ष महादेव रक्षरक्ष जनेश्वर ॥ १४ ॥ रक्षंतु दे
वताः सर्वा ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥जले रक्षतु वारा
हः स्थले रक्षतु माधवः ॥ १५ ॥ अटव्यां नरसिं
हश्च सर्वतः पातु केशवः ॥ दिवारक्षतु मां सूर्यो
रात्रौ रक्षतु चंद्रमाः ॥ १६ ॥ पंथानं दुर्गमं रक्षे
त्सर्वमेव जनार्दनः ॥ रोगविघ्नहतश्चैव ब्रह्महा
गुरुतल्पगः ॥ १७ ॥ स्त्रीहत्याबालघातीच सुरा
पी वृषलीपतिः॥ मुच्यते सर्वपापेभ्यो यः पठेन्ना
त्र संशयः ॥ १८ ॥ अपुत्रो लभतेपुत्रं धनार्थील
भते धनम् ॥ विद्यार्थी लभते विद्यां मोक्षार्थी ल
भते गतिम् ॥ १९ ॥ आपदो हरते नित्यं विष्णु

स्तोत्रार्थसंपदा ॥ यस्त्विदं पठते स्तोत्रं विष्णुपंजरमुत्तमम् ॥ २० ॥ मुच्यते सर्वपापेभ्यो विष्णुलोकं सगच्छति ॥ गोसहस्रफलं तस्य वाजपेयशतस्य च ॥ २१ ॥ अश्वमेधसहस्रस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥ सर्वकामंलभेदस्य पठनान्नात्र संशयः ॥ २२ ॥ जले विष्णुः स्थले विष्णुर्विष्णुः पर्वतमस्तके ॥ ज्वालामालाकुले विष्णुः सर्वं विष्णुमयं जगत् ॥ २३ इतिश्रीब्रह्मांडपुराणे इंद्रनारदसंवादे श्रीविष्णुपंजरस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ४९

अथ नारायणस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नारायण नारायण जय गोविंदहरे ॥ नारायण नारायणजय गोपाल हरे॥ध्रु करुणापारावारा वरुणालयगंभीरा ॥नारायण०॥ १ ॥ घननीरदसंकाशा कृतकलिकल्मषनाशा ॥

नारायण० ॥ २ ॥ यमुनातीरविहारा धृतकौस्तुभमणिहारा ॥ नारायण० ॥ ३ ॥ पीतांबरपरिधाना सुरकल्याणनिधाना ॥ नारायण० ॥ ४ ॥ मंजुळगुंजाभूषा मायामानुषवेषा ॥ नारायण० ५ राधाऽधरमधुरसिका रजनीकरकुलतिलका ॥ नारायण० ॥ ६ ॥ मुरलीगानविनोदा वेदस्तुतभूपादा ॥ नारायण० ॥ ७ ॥ बर्हिनिबर्हापीडा नटनाटकफणिक्रीडा ॥ नारायण० ॥ ८ ॥ वारिजभूषाभरणा राजीवरुक्मिणरमणा ॥ नारायण० ॥ ९ ॥ जलरुहदलनिभनेत्रा जगदारंभकसूत्रा ॥ नारायण नारायण० ॥ १० ॥ पातकरजनीसंहरकरुणालयमामुद्धर ॥ नारायण० ॥ ११ ॥ अघबकक्षयकंसारे केशवकृष्णमुरारे ॥ नारायण० १२॥ हाटकनिभपीतांबर अभयं कुरु मे मावर॥

नारायण० ॥ १३ ॥ दशरथराजकुमारा दानव मदसंहारा ॥ नारायण० ॥ १४ ॥ गोवर्धनगिरि रमणा गोपीमानसहरणा ॥ नारायण० ॥ १५॥ शरयूतीरविहारा सज्जनऋषिमंदारा ॥नारायण० १६ ॥ विश्वामित्रमखत्रा विविधपरासुचरित्रा ॥ नारायण० ॥ १७ ॥ ध्वजवज्रांकुशपादाधरणीसुतसहमोदा ॥ नारायण० ॥१८॥ जनकसुताप्रति पालाजय जय संस्मृतिलीला ॥ नारायण० ॥ १९ ॥ दशरथवाग्धृतिभारा दंडकवनसंचारा ॥ नारायण० ॥ २० ॥ मुष्टिकचाणूरसंहारा मुनि मानसविहारा ॥ नारायण० ॥ २१ ॥ वालीनि ग्रहशौर्यावरसुग्रीवहितार्या ॥ नारायण० २१॥ मामुरलीकरधीवर पालयपालकधीधर ॥ नाराय ण० ।२३।जलनिधिबंधनधीरारावणकंठविदारा ॥

नारायण० ।। २४ ।। ताटीमददलनाढ्यानटगुण विविधधनाढ्या ।। नारायण० ।। २५ ।। गौतमपत्नीपूजन करुणाघनावलोकन ।। नारायण० ।। २६ ।। संभ्रमसीताहारासाकेतपुरविहारा ।। नारायण० ।। २७ ।। अचलोद्धृतिचंचत्करभक्तानुग्रहतत्पर ।। नारायण० ।। २८ ।। नैगमगानविनोद रक्षःसुतप्रल्हादा ।। नारायण० ।। २९ ।। भारतियतिवरशंकरनामामृतमखिलांतर ।। नारायण० ।। नारायणनारायणजयगोपालहरे ।। ३० ।। इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं नारायणस्तोत्रं संपूर्णम् ४६ ।।

अथ शालिग्रामस्तोत्रप्रारंभः ।।

श्रीगणेशाय नमः ।। अस्य श्रीशालिग्रामस्तोत्रमंत्रस्य श्रीभगवान् ऋषिः ।।नारायणो देवता ।।अनु

ष्टुप् छंदः श्रीशालिग्रामस्तोत्रमंत्रजपेविनियोगः युधिष्ठिर उवाच ॥ श्रीदेवदेव देवेश देवतार्चन मुत्तमम् ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मेपुरुषो त्तम ॥ १ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ गंडक्यांचोत्तरे तीरे गिरिराजस्य दक्षिणे ॥ दशयोजनविस्तीर्णा महाक्षेत्रवसुंधरा ॥ २ ॥ शालिग्रामो भवेद्देवो देवी द्वारावती भवेत् ॥ उभयोः संगमो यत्र मु क्तस्तत्र न संशयः ॥ ३ ॥ शालिग्रामशिला यत्र यत्र द्वारावती शिला ॥ उभयोःसंगमो यत्र मुक्तिस्त त्र न संशयः ॥ ४ ॥ आजन्मकृतपापानां प्राय श्चित्तं य इच्छति ॥ शालिग्रामशिलावारि पापहा रि नमोस्तुते ॥ ५ ॥ अकालमृत्युहरणं सर्वव्या धिविनाशनम् ॥ विष्णोः पादोदकं पीत्वा शिरसा धारयाम्यहम् ॥ ६ ॥ शंखमध्ये स्थितं तोयं भ्रा

मितं केशवोपरि ॥ अंगलग्नं मनुष्याणां ब्रह्महत्या
दिकं दहेत् ॥ ७ ॥ स्नानोदकं पिबेन्नित्यं चक्रां
कितशिलोद्भवम् ॥ प्रक्षाल्यइति तत्तोयं ब्रह्महत्यां
व्यपोहति ॥ ८ ॥ अग्निष्टोमसहस्राणि वाजपेय
शतानि च ॥ सम्यक् फलमवाप्नोतिविष्णोर्नैवे
द्यभक्षणात् ॥ ९ ॥ नैवेद्ययुक्तां तुलसीं च मिश्रि
तां विशेषतः पादजलेन विष्णोः योऽश्नाति नित्यंपु
रतो मुरारेः प्राप्नोति यज्ञायुतकोटिपुण्यम् ॥ १०
खंडिताः स्फुटिताभिन्ना अग्निदग्धास्तथैवच ॥
शालिग्रामशिला यत्र तत्र दोषो न विद्यते ॥ ११
न मंत्रः पूजनं नैव न तीर्थं न च भावना ॥ न
स्तुतिर्नोपचारश्च शालिग्रामशिलार्चने ॥ १२ ॥
ब्रह्महत्यादिकंपापं मनोवाक्कायसंभवम् ॥ शीघ्रं न
श्यति तत्सर्वं शालिग्रामशिलार्चनात् । १३ । ना

नाविवर्णाभयं चैव नानाभोगेन वेष्टितम् ॥ तथा व रप्रसादेनलक्ष्मीकांतं वदाम्यहम् ॥ १४ ॥ नारायणो भवो देवश्चक्रमध्ये च कर्मणा ॥ तथा वरप्रसादेन लक्ष्मीकांतं वदाम्यहम् ॥ १५ ॥ कृष्णोशिलातले यत्र सूक्ष्मं चक्रं सुदृश्यते ॥ सौभाग्यं संततिं धत्ते सर्वसौख्यं ददाति च ॥ १६ ॥ वासुदेवस्य चिन्हानि दृष्ट्वा पापैः प्रमुच्यते ॥ श्रीधरः सुकरे वामे हरिवर्णस्तु दृश्यते ॥ १७ ॥ वाराहरूपिणं देवं कूर्मांगैरपि चिन्हितं ॥ गोपदं तत्र दृश्येत वाराहं वामनं तथा ॥ १८ ॥ पीतवर्णस्तु देवानां रक्तवर्णं भयावहम् ॥ नरसिंहो भवेद्देवो मोक्षदं च प्रकीर्तितम् ॥ १९ ॥ शंखचक्रगदाकूर्माः शंखो यत्र प्रदृश्यते ॥ शंखवर्णस्य देवानां वामे देवस्य लक्षणम् ॥ २० ॥ दामोदरं

तथास्थूलं मध्येचक्रं प्रतिष्ठितम् ॥ पूर्णद्वारे
ण संकीर्णापीतरेखा च दृश्यते ॥ २१ ॥ छत्रा
कारे भवेद्राज्यंवर्तुले च महाधिपः ॥ चपटे च म
हद्दुःखं शूलाग्रेतुरणं ध्रुवम् ॥ २२ ॥ ललाटे शे
षभोगस्तु शिरोपरिसुकांचनम् ॥ चक्रकांचनव
र्णानां वामदेवस्य लक्षणम् ॥ २३ ॥ वामपार्श्वे
च द्वे चक्रे कृष्णवर्णस्तु पिंगलम् ॥ लक्ष्मीनृसिं
हदेवानां पृथग्वर्णस्तु दृश्यते ॥ २४ ॥ लंबोष्ठे
च दरिद्रं स्यात्पिंगले हानिरेव च ॥ लग्नचक्रे
भवेद्व्याधिर्विदारे मरणं ध्रुवम् ॥ २५ ॥ पादो
दकं च निर्माल्यं मस्तके धारयेत्सदा ॥ विष्णो
र्दृष्टं भक्षितव्यं तुलसीदलमिश्रितम् ॥ कल्पकोटि
सहस्राणि वैकुंठेवसते सदा ॥ शालिग्रामशिलाबिं
दुर्हत्याकोटिविनाशनः ॥ २७ ॥ तस्मात्संपूजये

दृध्यात्वा पूजितं चापिसर्वदा ॥ शालिग्रामशिला स्तोत्रं यः पठेच्च द्विजोत्तमः ॥ २८ ॥ सगच्छेत्प रमंस्थानं यत्रलोकेश्वरो हरिः ॥ सर्वपापविनिर्मु क्तोविष्णुलोकं सगच्छति ॥ २९ ॥ दशावतारो देवानांपृथग्वर्णस्तु दृश्यते ॥ ईप्सितं लभते रा ज्यं विष्णुपूजामनुक्रमात् ॥ ३० ॥ कोट्यो हि ब्रह्महत्यानामगम्यागम्यकोटयः ॥ ताः सर्वानाश मायांति विष्णुनैवेद्यभक्षणात् ॥ ३१ ॥ विष्णोः पादोदकं पीत्वाकोटिजन्माघनाशनम् ॥ तस्माद ष्टगुणं पापं भूमौ बिंदुनिपातनात् ॥ ३२ ॥ इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गंडकीशिलामाहात्म्ये श्रीकृ ष्णयुधिष्ठिरसंवादे शालिग्रामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ २७

॥ अथ गोपालस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीनारद उवाच ॥ नवीननी

रदश्यामंनीलेंदीवरलोचनम् ॥ बल्लवीनंदनंवंदे कृ
ष्णं गोपालरूपिणम् ॥ १ ॥ स्फुरद्बर्हदलोद्ब
द्धनीलकुंचितमूर्धजम् ॥ कदंबकुसुमोद्बद्धवन
मालाविभूषितम् ॥ २ ॥ गंधमंडलसंसर्गिचलत्कुं
चितकुंतलम् ।स्थूलमुक्ताफलोदारहारोद्योतितवक्ष
सम् ॥ ३ ॥ हेमांगदतुलाकोटिकिरीटोज्ज्वलविग्र
हम् ॥ मंदमारुतसंक्षोभचलितांबरसंचयम् ॥४॥
रुचिरोष्ठपुटन्यस्तवंशीमधुरनिःस्वनैः ॥ लसद्गो
पालिकाचेतोमोहयंतंपुनःपुनः॥५॥बल्लवीवदनांभो
जमधुपानमधुव्रतम् ॥ क्षोभयंतं मनस्तासांसस्मे
रापांगवीक्षणैः॥६।यौवनोद्भिन्नदेहाभिःसंसक्ताभिः
परस्परम् ॥ विचित्रांबरभूषाभिर्गोपनारीभिरावृत
म् ॥ ७ प्रभिन्नांजनकालिंदीजलकेलिकलोत्सुक
म् ॥ योधयंतं क्वचिद्गोपान् व्याहरंतं गवांगणम्॥

८ ॥ कालिंदीजलसंसर्गिशीतलानिलसेविते ॥ कदंबपादपच्छाये स्थितंवृंदावने क्वचित्॥९॥रत्नभूधरसल्लग्नरत्नासनपरिग्रहम् ॥ कल्पपादपमध्यस्थहेममंडपिकागतं ॥१०॥ वसंतकुसुमामोदसुरभीकृतदिङ्मुखे ॥ गोवर्धनगिरौ रम्ये स्थितं रासरसोत्सुकम् । ११ । सव्यहस्ततलन्यस्तगिरिवर्यातपत्रकम् । खंडिताखंडलोन्मुक्तामुक्तासारघनाघनम् ॥ १२ ॥ वेणुवाद्यमहोल्लासकृतहुंकारनिःस्वनैः । सरसैरुन्मुखैः शश्वद्गोकुलैरभिवीक्षितम् १३ कृष्णमेवानुगायद्भिस्तच्चेष्टावशवर्तिभिः । दंडपाशोद्यतकरैर्गोपालैरुपशोभितम् । १४ । नारदाद्यैर्मुनिश्रेष्ठैर्वेदवेदांगपारगैः । प्रीतिसुस्निग्धया वाचास्तूयमानं परात्परम् । १५। यएनं चिंतयेद्देवं भक्त्या संस्तौति मानवः । त्रिसंध्यं तस्यतुष्टोऽसौ

ददाति वरमीप्सितम् । १६ । राजवल्लभतामेति भवेत्सर्व्वजनप्रियः । अचलांश्रियमाप्नोति सवाग्मी जायते ध्रुवम् । १७ । इतिश्रीनारदपंचरात्रे ज्ञानामृतसारे गोपालस्तोत्रं समाप्तम् ।४८।

॥ अथ श्रीकृष्णस्तवराजप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । श्रीमहादेव उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि स्तोत्रं परमदुर्ल्लभम् । यज्ज्ञात्वा नपुनर्गच्छेन्नरो निरययातनाम् । १ । नारदाय च यत्प्रोक्तं ब्रह्मपुत्त्रेण धीमता ।सनत्कुमारेण पुरा योगींद्रगुरुवर्त्मना।२। श्रीनारद उवाच॥ प्रसीद भगवन्मह्यमज्ञांनात्कुण्ठितात्मने ॥ तवांघ्रिपंकजरजोरागिणीं भक्तिमुत्तमाम् । ३ ।अज प्रसीदभगवन्नमितद्युतिपंजर । अप्रमेय प्रसीदास्मद्दुःखहन्पुरुषोत्तम ।४ ।स्वसंवेद्य प्रसीदास्मदान

न्दात्मन्ननामय ॥ अचिन्त्यसार विश्वात्मन्प्रसीद परमेश्वर ॥ ५ ॥ प्रसीद तुंग तुंगानां प्रसीद शिव शोभन । प्रसीद गुणगंभीर गंभीराणां महा द्युते । ६ । प्रसीद व्यक्त विस्तीर्ण विस्तीर्णानाम गोचर । प्रसीदार्द्रार्द्रजातीनांप्रसीदान्तान्तदायि नाम् ॥ ७ ॥ गुरोर्गरीयः सर्वेश प्रसीदानंत देहिना म् । जय माधव मायात्मञ्जय शाश्वत शंखभृ त् । ८ । जय शंखधर श्रीमञ्जय नंदकनंदन ॥ जय चक्रगदापाणे जय देव जनार्दन । ९ । ज य रत्नवराबद्धकिरीटाक्रांतमस्तक ॥ जय पक्षिपति च्छायानिरुद्धार्ककरारुण ॥ १० ॥ नमस्ते नरका राते नमस्ते मधुसूदन । नमस्ते ललितापांगनम स्ते नरकांतक । ११ । नमः पापहरेशान नमः स र्वभयापह । नमः संभूतसर्वात्मन्नमः संभृतकौस्तु

भ । १२ । नमस्ते नयनातीत नमस्ते भयहारक नमो विभिन्नवेषाय नमः श्रुतिपथातिग । १३ । नमस्त्रिमूर्तिभेदेन सर्गस्थित्यंतहेतवे । विष्णवे त्रिदशारातिजिष्णवे परमात्मने ॥ १४ ॥ चक्रभिन्नारिचक्राय चक्रिणे चक्रवल्लभ ॥ विश्वाय विश्ववंद्यायविश्वभूतानुवर्तिने ॥ १५ ॥ नमोऽस्तु योगिध्येयात्मन्नमोस्त्वध्यात्मरूपिणे । भक्तिप्रदाय भक्तानांनमस्ते भक्तिदायिने ॥ १६ ॥ पूजनं हवनं चेज्याध्यानं पश्चान्नमस्क्रिया ॥ देवेश कर्म सर्वं मे भवेदाराधनं तव ॥ १७ ॥ इतिहवनजपार्चाभेदतोविष्णुपूजानियतहृदयकर्मायस्तु मन्त्री चिराय ॥ स खलुसकलकामान् प्राप्यकृष्णांतरात्मा जननमृतिविमुक्तोऽत्युत्तमां भक्तिमेति॥१८॥ गोगोपगोपिकावीतंगोपालं गोषु गोप्रदम् ॥ गो

पैरीड्यं गोसहस्रैर्नौमि गोकुलनायकम् ॥ १९॥
प्रीणयेदनया स्तुत्याजगन्नाथं जगन्मयम् ॥ ध
र्मार्थकाममोक्षाणामाप्तये पुरुषोत्तमम् ॥ २९ ॥
इति श्रीनारदपंचरात्रे ज्ञानामृतसारेश्रीकृष्णस्त
वराजः संपूर्णः ॥ ४९ ॥

॥ अथ त्रैलोक्यमंगलकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । नारद उवाच । भगवन्सर्वं
धर्मज्ञ कवचं यत्प्रकाशितम् । त्रैलोक्यमंगलं नाम
कृपया कथय प्रभो । १ । सनत्कुमार उवाच ॥
शृणु वक्ष्यामि विप्रेंद्र कवचं परमाद्भुतम् ॥ ना
रायणेन कथितं कृपया ब्रह्मणे पुरा ॥ २ ॥ ब्रह्म
णा कथितं मह्यं परं स्नेहाद्ददामि ते । अतिगुह्य
तरं तत्त्वं ब्रह्ममंत्रौघविग्रहम् ॥ ३ । यद्धृत्वा पठ
नाद्ब्रह्मासृष्टिंवितनुतेध्रुवम् ॥ यद्धृत्वा पठनात्पा

ति महालक्ष्मीर्जगत्त्रयम् । ४ । पठनाद्धारणाच्छं
भुः संहर्त्ता सर्वमंत्रवित् ॥ त्रैलोक्यजननी दुर्गा
महिषादिमहासुरान् ॥ ५ ॥ वरदृप्तान्जघानैव
पठनाद्धारणाद्यतः । एवमिंद्रादयः सर्वे सर्वैश्वर्य
मवाप्नुयुः । ६ । इदं कवचमत्यंतगुप्तं कुत्रापि
नो वदेत् । शिष्याय भक्तियुक्ताय साधकाय प्रका
शयेत् । ७ । शठाय परिशिष्याय दत्त्वा मृत्युमवा
प्नुयात् । त्रैलोक्यमंगलस्यास्य कवचस्य प्रजा
पतिः । ८ । ऋषिश्छंदश्च गायत्री देवोनाराय
णः स्वयम् । धर्मार्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकी
र्तितः । ९ । प्रणवो मे शिरः पातु नमो नाराय
णाय च । भालं मे नेत्रयुगलमष्टार्णो भुक्तिमु
क्तिदः । १० । क्लीं पायाच्छ्रोत्रयुग्मं चैकाक्षरः स
र्वमोहनः क्लीं कृष्णाय सदा घ्राणं गोविंदायेति जि

ह्निकाम् ॥ ११ ॥ गोपीजनपदवल्लभायस्वाहा
ऽऽननं मम ॥ अष्टादशाक्षरो मंत्रः कंठं पातु द
शाक्षरः ॥ १२ ॥ गोपीजनपदवल्लभाय स्वाहा
भुजद्वयम् ॥ क्लींग्लौंक्लीं श्यामलांगाय नमःस्कं
धौ दशाक्षरः । १३ । क्लींकृष्णः क्लीं करौ पा
यात् क्लींकृष्णायांगतोऽवतु । हृदयं भुवनेशानः
क्लीं कृष्णाय क्लीं स्तनौ मम । १४ । गोपाला
याग्निजायांतंकुक्षियुग्मं सदाऽवतु । क्लीं कृष्णा
य सदा पातु पार्श्वयुग्ममनुत्तमः । १५ । कृष्ण
गोविंदकौ पातु स्मराद्यौ ङेयुतौ मनुः ॥ अष्टा
क्षरः पातु नाभिं कृष्णेतिद्वयक्षरोऽवतु ॥ १६ ॥
पृष्ठं क्लीं कृष्णाकं गल्लं क्लीं कृष्णाय द्विठान्त
कः ॥ सक्थिनी सततं पातु श्रीं ह्रींक्लींकृष्ण
ठद्वयम् ॥ १७ ॥ उरू सप्ताक्षरः पायात् त्रयोद

शाक्षरोऽवतु। श्रीं ह्रींक्लीं पदतो गोपीजनव
ल्लभपदंततः ।१७। भाय स्वाहेति पायुं वै क्लीं
ह्रीं श्रीं सदशार्णकः। जानुनी च सदापातु ह्रीं
श्रीं क्लींच दशाक्षरः ।१९। त्रयोदशाक्षरः पा
तु जंघे चक्रायुदायुधः ॥ अष्टादशाक्षरोह्रींश्रीं
पूर्वको विंशदर्णकः ।२०। सर्वांगंमे सदा पातु
द्वारकानायको बली ॥ नमो भगवते पश्चाद्वासु
देवाय तत्परम् ॥२१॥ तारायो द्वादशार्णोऽयं
प्राच्यां मां सर्वदावतु श्रीं ह्रींक्लींचदशार्णस्तु
क्लीं ह्रींश्रीं षोडशार्णकः ॥२२॥ गदाद्युदा
युधो विष्णुर्मामग्नेर्दिशिरक्षतु ॥ ह्रीं श्रीं दशा
क्षरो मंत्रो दक्षिणे मांसदावतु।२३। तारो नमो
भगवते रुक्मिणीवल्लभाय च। स्वाहेति षोडशा
र्णोयं नैऋत्यां दिशि रक्षतु।२४। क्लीं हृषीके

पदंशाय नमो मां वारुणाऽवतु ॥ अष्टादशार्णः
कामान्तो वायव्ये मां सदावतु ॥ २५ श्रीं माया
कामकृष्णाय गोविंदाय द्विठामनुः ॥ द्वादशार्णा
त्मको विष्णुरुत्तरे मां सदावतु ॥ २६ ॥ वाग्भयं
कामकृष्णाय ऱ्हीं गोविंदाय तत्परम्॥श्रीं गोपी
जनवल्लभांते भाय स्वाहा हस्ताततः ॥ २७ ॥
द्वात्रिंशत्यक्षरा मंत्रा मामैशान्ये स दावतु कालि
यस्यफणामध्ये दिव्यं नृत्यं करोति तम् ॥ १८॥
नमामि देवकीपुत्र नृत्यराजा नमच्युतम् । द्वात्रिं
शदक्षरो मंत्रोऽप्यधः मां सदावतु ॥ २९ ॥ का
मदेवाय विद्महे पुष्पबाणाय धीमहि ॥ तन्नोऽनं
गः प्रचोदयादेषा मां पातु चाध्वंतः ॥ ३० ॥ इ
ति ते कथितं विप्र ब्रह्ममंत्रौघविग्रहम् । त्रैलोक्य
मंगळं नाम कवचं ब्रह्मरूपकम् ॥ ३१ ॥ ब्रह्मणा

कथितं पूर्वं नारायणमुखाच्छ्रुतम् ॥ तव स्नेहा न्मयाऽऽख्यातं प्रवक्तव्यं न कस्यचित् ॥३२॥ गुरुं प्रणम्य विधिवत्कवचं प्रपठेत्ततः ॥ सकृद् द्वि स्त्रिर्यथाज्ञानं सहि सर्वतपोमयः । ३३ । मंत्रेषु सकलेष्वेव देशिको नात्र संशयः । शतमष्टोत्तरं चास्यपुरश्चर्य्याविधिः स्मृतः ॥३४ ॥ हवनादीन्दशांशेनकृत्वा तत्साधयेद्ध्रुवम् । यदि स्यात् सिद्धकवचोविष्णुरेव भवेत् स्वम् ॥ ३५ ॥ मंत्रसिद्धिर्भवेत्तस्य पुरश्चर्याविधानतः ॥ स्पर्धामुद्धूय सततं लक्ष्मीर्वाणीवसेत्ततः ॥ ३६ ॥ पुष्पांजल्यष्टकं दत्त्वा मूलेनैव पठेत्सकृत् ॥ दशवर्षसहस्राणि पूजाया फलमाप्नुयात् ॥ ३७ ॥ भूर्जे विलिख्य गुलिकां स्वर्णस्थां धारयेद्यदि कंठे वा दक्षिणे बाहौ सोऽपि विष्णुर्न संशयः ॥ ३८ ॥ अश्वमेधसहस्राणि

वाजपेयशतानि च ॥ महादानानी यान्येव प्राद क्षिण्यं भुवस्तथा ॥ ३९ ॥ कलांनार्हंति तान्येव सकृदुच्चारणात्ततः ॥ कवचस्य प्रसादेन जीव न्मुक्तो भवेन्नरः ॥ ४० ॥ त्रैलोक्यं क्षोभयत्येव त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ इदं कवचमज्ञात्वा य जेद्यः पुरुषोत्तमम् ॥ ४१ ॥ शतलक्षप्रजप्तोपि न मंत्रस्तस्य सिद्ध्यति॥ इतिश्रीनारदपंचरात्रेज्ञा नामृतसारे त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं संपूर्णम्५

॥ अथ कृष्णाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रियाश्लिष्टो विष्णुः स्थिरच रगुरुर्वेदविषयोधियां साक्षी शुद्धो हरिरसुरहंताऽब्ज नयनः ॥ गदीशंखी चक्री विमलवनमाली स्थिर रुचिः शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविष यः ॥ १ ॥ यतः सर्वं जातं वियदनिलमुख्यं जग

दिदं स्थितौ निःशेषं योऽवति निजसुखांशेन म

धुहा ॥ लये सर्वं स्वस्मिन् हरतिकलया यस्तुस

विभुः शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोक्षिविष

यः ॥ २ ॥ असूनायम्याद‍ौ यमनियममुख्यैः सुक

रणैर्निरुध्येदं चितं हृदि विलयमानीय सकलम्॥

यमीड्यंपश्यंति प्रवरमतयो मायिनसौ शरण्यो

लकेशोमम० ॥ ३ ॥ पृथिव्यां तिष्ठन्यो यमय

तिमहीं वेदन धरा यमित्याद‍ौ वेदो वदति जग

तामीशममलम् ॥ नियंतारं ध्येयं मुनिसुरनृणां मो

क्षदमसौ शरण्यो लोकेशो मम० ॥ ४ ॥ महेंद्रा

द्दिर्देवो जयतिदितिजान् यस्य बलतो न कस्य

स्वतंत्र्यं क्वचिदपि कृतौ यत्कृतिमृते ॥ कवित्वा

देर्गर्वं परिहृति योसौ विजयिनः शरण्यो लोके

शो मम० ॥ ५ ॥ विनायस्यध्यानं व्रजति पशुतां

सूकरमुखांविना यद्यज्ञानं जनिमृतिभयं याति स जनता ॥ विना यस्य स्मृत्या कृमिशतजनिं याति स विभुः शरण्यो लोकेशो मम० ॥ ६ ॥ नरातंकोत्तंकश्शरणशरणोभ्रांतिहरणो घनश्यामो वामो व्रजशिशुवयःस्थो ऽर्जुनसखा ॥ स्वयंभूर्भूतानां जनक उचिताचारसुखदः शरण्यो लोकेशो मम० ॥ ७ ॥ यदा धर्मग्लानिर्भवति जगतां क्षोभकरणो तदा लोकस्वामी प्रकटितवपुः सेतुधृगजः ॥ सतांधाता स्वच्छो निगमगुणगीतोव्रजपतिः शरण्यो लोकेशो मम० ॥ ८ ॥ इति हरिरखिलात्माराधितःशंकरेण श्रुतिविशदगुणोसौ मातृमोक्षार्थमाद्यः ॥ यतिवरनिकटे श्रीयुक्तआविर्बभूव स्वगुणवृतउदारः शंखचक्राब्जहस्तः ॥ ९ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं कृष्णाष्टकं संपूर्ण

म् ॥ ५१ ॥

॥ अथ जगन्नाथाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कदाचित्कालिंदीतटविपिनसं
गीतकरवो मुदाभोरीनारीवदनकमलास्वादमधुपः
रमाशंभुब्रह्मामरपतिगणेशार्चितपदो जगन्नाथः
स्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥ १ भुजे सव्ये
वेणुं शिरसि शिखिपिच्छं कटितटे दुकूलं नेत्रांते
सहचरकटाक्षं विदधते ॥ सदाश्रीमद्वृन्दावनव
सतिलीलापरिचयो जगन्नाथः स्वामी० ॥ २ ॥
महांभोधेस्तीरे कनकरुचिरे नलीशिखरे वसन्प्रासा
दांतस्सहजबलभद्रेण बलिना ॥ सुभद्रामध्यस्थः
सकलसुरसेवावसरदो जगन्नाथः स्वामी ० ३ ॥
कथापारावारः सकलजलदश्रेणिरुचिरो रमावाणी
रामस्फुरदमलपद्मेक्षणमुखैः ॥ सुरेन्द्रै राराध्यः श्रु

त्तिगणशिखागीतचरितो जगन्नाथः स्वामी० ४॥ रथारूढो गच्छन्पथि मिलितभुदेवपटलैः स्तुति प्रादुर्भावं प्रतिपदमुपाकर्ण्यसदयः ॥ दयासिंधुर्बंधुः सजलजगतां सिंधुसुतया जगन्नाथः स्वामी ० ॥ ५ ॥ परब्रह्मापीडः कुवलयदलोत्फुल्लनयनो निवासीनीलाद्रौनिहितचरणोऽनन्तशिरसि ॥ रसानंदो राधासरसवपुरालिंगनसुखो जगन्नाथः स्वा० ॥ ६ ॥ नवैप्रार्थ्यै राज्यं न च कनकतां भोगविभवं न याचेऽहंरम्यां निखिलजनकाम्यां वरवधूम् ॥ सदाकालेकाले प्रमथपतिना गीतचरितो जगन्नाथः स्वामी० ॥ ७ ॥ हर त्वं संसारंद्रुततरमसारं सुरपते हर त्वं पापानां विततिमपरां यादवपते ॥ अहो दीनानाथंनिहितमचलं निश्चितपदं जगन्नाथः स्वामी नयनपथगमी भवतु मे

८ ॥ इति श्रीजगन्नाथाष्टकंसंपूर्णम् ॥ ५२ ॥

॥ अथ मोहिनीकृत श्रीकृष्णस्तोत्रप्रा० ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मोहिन्युवाच ॥ सर्वेंद्रिया णांप्रवरं विष्णोंरशं च मानसम् ॥ तदेव कर्मणां बीजंतदुद्भव नमोस्तुते ॥ १ ॥ स्वयमात्मा हि भ गवान् ज्ञानरूपो महेश्वरः ॥ नमो ब्रह्मन् जग त्स्रष्टस्तदुद्भव नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥ सर्वाजित ज गज्जेतर्जीवजीवमनोहर ॥ रतिबीज रतिस्वामिन् रतिप्रिय नमोऽस्तु ते ॥ ३ ॥ शश्वद्योषिदधिष्ठा न योषित्प्राणाधिकप्रिय ॥ योषिद्वाहन योषास्त्र योषिद्बंधो नमोऽस्तुते ॥ ४ ॥ पतिसाध्यकराशे षरूपाधार गुणाश्रय ॥ सुगंधिवातसचिव मधुमि त्र नमोस्तु ते ॥ ५ ॥ शश्वद्योनिकृताधार स्त्रीसं दर्शनवर्धन ॥ विदग्धानां विरहिणांप्राणांतक नमो

ऽस्तुते॥६॥ अकृपा येषु तेऽनर्थं तेषां ज्ञानं विनाशनम् ॥ अनूहरूपभक्तेषु कृपासिंधो नमोस्तु ते७ तपस्विनां च तपसां विघ्नबीजावलीलया ॥ मनः सकामं मुक्तानां कर्तुं शक्त नमोऽस्तु ते ॥ ८ ॥ तपः साध्यास्तथाराध्याः सदैवं पांचभौतिकाः ॥ पंचेंद्रियकृताधार पंचवाणनमोऽस्तु ते ॥ ९ ॥ मोहिनीत्येवमुक्त्वा तु मनसा सा विधेः पुरः॥ विरराम नम्रवक्त्रा बभूव ध्यानतत्परा ॥१०॥ उक्तं माध्यंदिने कांते स्तोत्रमेतन्मनोहरम् पुरा दुर्वाससा दत्तं मोहिन्यै गंधमादने ॥ ११ ॥ स्तोत्रमेतन्महापुण्यं कामी भक्त्या यदा पठेत् ॥ अभीष्टं लभते नूनं निष्कलंको भवेद्ध्रुवम् ॥ १२ ॥ चेष्टां नकुरुते कामः कदाचिदपि तं प्रियम् ॥ भवेद् रोगी श्रीयुक्तः कामदेवसमप्रभः ॥ वनितां लभते

साध्वीं पत्नीं त्रैलोक्यमोहिनीम् ॥ १३ ॥ इतिश्री मोहिनीकृतकृष्णस्तोत्रं समाप्तम् ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ५३ ॥

॥ अथ ब्रह्मदेवकृतकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः । ब्रह्मोपोवाच । रक्ष रक्ष रक्ष हरे मांच निमग्नं कामसागरे दुष्कीर्तिजलपूर्णे च दुष्पारे बहुसंकटे ॥ १ ॥ भक्तिविस्मृतिबीजे च विपत्सोपानदुस्तरे ॥ अतीव निर्मलज्ञानचक्षुःप्रच्छन्नकारणे ॥ २ ॥ जन्मोर्मिसंगसहिते योषिन्नक्रौघसंकुले ॥ रतिस्रोतः समायुक्ते गंभीरे घोर एव च ॥ ३ ॥ प्रथमामृतरूपे च परिणामविषालये ॥ यमालयप्रवेशाय मुक्तिद्वारातिविस्मृतौ ४ ॥ बुद्ध्या तरण्या विज्ञानैरुद्धरास्मानतः स्वयम् ॥ स्वयं च त्वं कर्णधारः प्रसीद मधुसूदन ५॥

मद्विधाः कतिचिन्नाथनियोज्या भवकर्मणि ॥ सं
ति विश्वेश विधयो हे विश्वेश्वर माधव ॥ ६ ॥
न कर्मक्षेत्रमेवेदं ब्रह्मलोकोयमीप्सितः ॥ तथापि
न स्पृहा कामे त्वद्भक्तिव्यवधायके ॥ ७ ॥ हे ना
थ करुणासिंधो दीनबंधो कृपांकुरु ॥ त्वंमहेश म
हाज्ञाताता दुःस्वप्नं मां न दर्शय ॥ ८ ॥ इत्यु
क्त्वा जगतां धाता विरराम सनातनः॥ ध्यायंध्यां
यं मत्पदाब्जंशश्वत्सस्मार मामिति ॥ ९ ॥ ब्र
ह्मणा च कृतं स्तोत्रं भक्तियुक्तश्च यः पतेत् ॥ स
चैवाकर्णविषये न निमग्नो भवेद्ध्रुवम् ॥१०॥
ममम्मायां विनिर्जित्य स ज्ञानं लभते ध्रुवम् ॥
इह लोके भक्तियुक्तो मद्भक्तप्रवरो भवेत् ॥ ११॥
इति श्रीब्रह्मदेवकृतं कृष्णस्तोत्रं संपूर्णम् ॥५४॥

॥ अथ श्रीकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

वंदे नवघनश्यामं पीतकौशेयवाससम् ॥ सानंदं सुंदरं शुद्धं श्रीकृष्णं प्रकृतेः परम् ॥ १ ॥ राधेशं राधिकाप्राणवल्लभं वल्लवीसुतम् ॥ राधासेवितपादाब्जं राधावक्षःस्थलस्थितम् ॥ २ ॥ राधानुगं राधिकेष्टं राधापहृतमानसम् ॥ राधाधारं भवाधारं सर्वाधारं नमामि तम् ॥ ३ ॥ राधाहृत्पद्ममध्ये च वसंतं संततं शुभम् ॥ राधासहचरं शश्वद् राधाज्ञापरिपालकम् ॥ ४ ॥ ध्यायंते योगिनो योगान् सिद्धाः सिद्धेश्वराश्च यम् ॥ तं ध्याये सततं शुद्धं भगवंतं सनातनम् ॥ ५ ॥ सेवंते सततं संतो ब्रह्मेशशेषसंज्ञकाः ॥ सेवंते निर्गुणं ब्रह्म भगवंतं सनातनम् ॥ ६ ॥ निर्लिप्तं च निरीहं च परमात्मानमीश्वरम् ॥ नित्यं सत्यं च परमं भगवंतं सनातनम् ॥ ७ ॥ यं सृष्टेरादिभूतं च सर्वबीजं

परात्परम् ॥ योगिनस्तं प्रपद्यंते भगवंतं सनातनम् ॥ ८ ॥ वीजं नानावताराणां सर्वकारण कारणम् ॥ वेदावेद्यं वेदवीजं वेदकारणकारणम् ॥ ९ ॥ योगिनस्तं प्रपद्यंते भगवंतं सनातनम् ॥ इत्येवमुक्त्वा गंधर्वः पपातधरणीतले ॥ १० ॥ ननाम दंडवद्भूमौ देवदेवं परात्परम् ॥ इति तेनकृतंस्तोत्रं यःपठेत्प्रयतः शुचिः ॥ ११ ॥ इहैव जीवन्मुक्तश्च परं यातिपरां गतिम् ॥ हरिभक्तिं हरेर्दास्यंगोलोके च निरामयः ॥ १२ ॥ पार्षदप्रवरत्वं च लभते नात्र संशयः ॥ इतिश्रीनारदपंचरात्रे ज्ञानामृतसारे श्रीकृष्णस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ५९

॥ अथाच्युताष्टकं प्रारभ्यते ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अच्युतं केशवं रामनारायणं कृष्णदामोदरं वासुदेवं हरिम् ॥ श्रीधरं माधवं

गोपिकावल्लभं जानकीनायकं रामचंद्रं भजे १॥
अच्युतं केशवं सत्यभामाधवं माधवं श्रीधरं रा
धिकाऽऽराधितम्॥ इंदिरामंदिरं चेतसा सुंदरं देव
कीनंदनं नंदजं संदधे॥२॥ विष्णवे जिष्णवे शंखिने
चक्रिणे रुक्मिणीरागिणे जानकीजानये ॥ वल्ल
वीवल्लभायाऽर्चितायात्मने कंसविध्वंसिने वंशिने
ते नमः ॥ ३ ॥ कृष्णगोविंद हे राम नारायण
श्रीपते वासुदेवाजित श्रीनिधे ॥ अच्युतानंत हे
माधवाधोक्षजद्वारकानायकद्रौपदीरक्षक ॥ ४ ॥
राक्षसक्षोभितः सीतया शोभितो दंडकारण्यभूपु
ण्यताकारणम् लक्ष्मणेनान्वितो वानरैः सेवितोऽ
गस्त्यसंपूजितो राघवः पातु माम् ॥ ५ ॥ धेनुका
रिष्टकोऽनिष्टकृद्द्वेषिणां केशिहा कंसहृद्वंशिकावाद
कः ॥ पूतनाकोपकः सूरजाखेलनो बालकः पातु

मांसर्वदा ॥६॥ विद्युदुद्योतवान्प्रस्फुरद्वाससं प्रावृडंभोदवत्प्रोल्लसद्विग्रहम् ॥ वन्यया मालया शोभितोरस्थलं लोहितांघ्रिद्वयं वारिजाक्षं भजे ७॥ कुंचितैः कुंतलैर्भ्राजमानाननं रत्नमौलिं लसत्कुंडलं गंडयोः ॥ हारकेयूरकंकणप्रज्वलं किंकिणीमंजुलं श्यामलं तंभजे ॥ ८ ॥ अच्युतस्याष्टकं यः पठेदिष्टदं प्रेमतः प्रत्यहं पूरुषः सस्पृहम् ॥ वृत्ततः सुंदरं कर्तृ विश्वंभरं तस्य वश्यो हरिर्जायते सत्वरम् ॥ ९ ॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितं अच्युताष्टकं संपूर्णम् ॥ ५६ ॥

॥ अथ श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रप्रा० ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनाम्नः श्रीशेषऋषिरनुष्टुप्छंदः श्रीकृष्णोदेवता ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थे श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनामजपे०

शेषउवाच ॥ श्रीकृष्णः कमलानाथो वासुदेवःस
नातनः ॥ वसुदेवात्मजः पुण्यो लीलामानुषविग्र
हः ॥ १ ॥ श्रीवत्सकौस्तुभधरो यशोदावत्सलो ह
रिः ॥ चतुर्भुजात्तचक्रासिगदाशंखांबुजायुधः॥२॥
देवकीनंदनः श्रीशो नंदगोपप्रियात्मजः ॥ यमु
नावेगसंहारी बलभद्रप्रियानुजः ॥ ३ ॥ पूतना
जीवितहरः शकटासुरभंजनः ॥ नंदव्रजजनानं
दी सच्चिदानंदविग्रहः ॥ ४ ॥ नवनीतनवाहारी
मुचुकुंदप्रसादकः ॥ षोडशस्त्रीसहस्रेशस्त्रिभंगो
मधुराकृतिः ॥ ५ ॥ शुकवागमृताब्धीन्दुर्गोविंदो
गोविदांपतिः ॥ वत्सपालनसंचारी धेनुकासुरभंज
नः ॥ ६ ॥ तृणीकृततृणावर्तो यमलार्जुनभंजनः॥
उत्तालतालभेत्ता च तमालश्यामलाकृतिः ॥ ७॥
गोपगोपीश्वरो योगी सूर्यकोटिसमप्रभः ॥ इला

पतिः परं ज्योतिर्यादवेंद्रो यदूद्वहः ॥ ८ ॥ वनमा
लीपीतवासाः पारिजातापहारकः ॥ गोवर्द्धनाच
लोद्धर्त्ता गोपालः सर्वपालकः ॥ ९ ॥ अजो निरं
जनः कामजनकः कंजलोचनः ॥ मधुहामथुराना
थो द्वारकानायकोबली ॥ १० ॥ वृंदावनान्तसं
चारी तुलसीदामभूषणः ॥ स्यमंतकमणेर्हर्त्तानर
नारायणात्मकः ॥ ११ ॥ कुब्जाकृष्णांबरधरोमा
यी परमपूरुषः ॥ मुष्टिकासुरचाणूरमहायुद्धविशा
रदः ॥ १२ ॥ संसारवैरी कंसारिर्मुरारिर्नरकांत
कः ॥ अनादिब्रह्मचारी च कृष्णाव्यसनकर्षकः॥
॥ १३ ॥ शिशुपालशिरश्छेत्ता दुर्योधनकुलांतकृ
त् ॥ विदुराक्रूरवरदोविश्वरूपप्रदर्शकः ॥ १४॥
सत्यवाक् सत्यसंकल्पः सत्यभामारतो जयी ॥ सु
भद्रापूर्वजो विष्णुर्भीष्ममुक्तिप्रदायकः ॥ १५ ॥
जगद्गुरुर्जगन्नाथो वेणुवाद्यविशारदः ॥ वृषभा

सुरविध्वंसीबाणासुरबलांतकृत् ॥ १६ ॥ याधेष्ठि रम्नतिष्ठातावर्हिर्बर्हावतंसकः ॥ पार्थसारथिरव्य क्तो गीतामृतमहोदधिः ॥ १७ ॥ कालीयफणिमा णिक्यरंजित श्रीपदांबुजः ॥ दामोदरो यज्ञभोक्ता दानवेंद्रविनाशनः ॥ १८ ॥ नारायणः परब्रह्म प न्नगाशनवाहनः ॥ जलक्रीडासमासक्तगोपीव स्त्रापहारकः ॥ १० ॥ पुण्यश्लोकस्तीर्तकरो वेद विद्यादयानिधिः ॥ सर्वतीर्थात्मकः सर्वग्रहरूपी परात्परः ॥ २० ॥ इत्येवं कृष्णदेवस्य नाम्नाम ष्टोत्तरं शतम् ॥ कृष्णेन कृष्णभक्तेन श्रुत्वा गो तामृतं पुरा ॥ २१ ॥ स्तत्रंकृष्णप्रियकरं कृतं त स्मान्मया पुरा ॥ कृष्णनामामृतंनाम परमानंद दायकम् ॥ २२ ॥ अनुपद्रवदुःखघ्नं परमायुष्यव र्धनम् ॥ दानं श्रुतं तपस्तोर्थं यत्कृतंत्विह जन्म

नि ॥ २३ ॥ पठतां शृण्वतां चैव कोटि कोटिगुणं भवेत् ॥ पुत्रप्रदमपुत्राणामगतीनां गतिप्रदम् ॥ २४ ॥ धनावहं दरिद्राणां जयेच्छूनां जयावहम् ॥ शिशूनां गोकुलानां च पुष्टिदं पुष्टिवर्धनम् ॥ २५ ॥ वातग्रहज्वरादीनां शमनं शांतिमुक्तिदम् ॥ समस्तकामदं सद्यः कोटिजन्माघनाशनम् ॥ २६ ॥ अन्ते कृष्णस्मरणदं भवतापभयापहम् ॥ कृष्णाय यादवेंद्राय ज्ञानमुद्राय योगिने ॥ नाथायरुक्मिणीशाय नमो वेदांतवेदिने ॥ २७ ॥ इमं मत्रं महादेव जपन्नेव दिवानिशम् ॥ सर्वग्रहानुग्रहभाक्सर्वप्रियतमो भवेत् ॥ २८ ॥ पुत्रपौत्रैः परिवृतः सर्वसिद्धिसमृद्धिमान् ॥ निर्विश्यभोगानन्ते ऽपि कृष्णसायुज्यमाप्नुयात् ॥ २९ ॥ इति श्रीनारदपंचरात्रे ज्ञानामृतसारे उ

मामहेश्वरसंवादे धरणीशेषसंवादे श्रीकृष्णाष्टो
त्तरशतनामस्तोत्रं संपूर्णं ॥ ५७ ॥

॥ अथ मुकुंदमालाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ वंदे मुकुंदमरविंददलायता
क्षंकुंदेंदुशंखदशनं शिशुगोपवेषम् ॥ इंद्रादिदेव
गणवंदितपादपीठं वृंदावनालयमहं वसुदेवसूनु
म् ॥ १ ॥ श्रीवल्लभेति वरदेति दयापरेति भक्ति
प्रियेति भवलुंठनकोविदेति ॥ नाथेति नागशय
नेति जगन्निवासेत्यालापिनं प्रतिदिनं कुरु मां
मुकुंद ॥ २ ॥ जयतु जयतु देवो देवकीनंदनोऽयं
जयतु जयतु कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ॥ जयतु
जयतु मेघश्यामलः कोमलांगो जयतु जयतु पृ
थ्वीभारनाशो मुकुंदः ॥ ३ ॥ मुकुंद मूर्ध्ना प्र
णिपत्य याचे भवंतमेकां तमियंतमर्थम् ॥ अविस्मृ

तिरस्त्वच्चरणारविंदे भवे भवे मे ऽस्तु तव प्रसादात् ॥ ४ ॥ श्रीगोविंदपदांभोजमधुनो महदद्भुतम् ॥ तत्पायिनोन मुंचंति मुंचंति यदपायिनः ॥ ५ ॥ नाहंवंदे तवचरणयोर्द्वन्द्वमद्वंद्वहेतोः कुंभीपाकंगुरुमपि हरे नारकं नापनेतुम् ॥ रम्यारामामृदुतनुलतानंदनेनापि रंतुं भावेभावे हृदयभवने भावयेयं भवंतम् ॥ ६ ॥ नास्थाधर्मे न वसुनिचये नैव कामोपभोगे यद्भाव्यं तद्भवतुभगवन्पूर्वकर्मानुरूपम् ॥ एतत्प्रार्थ्यं मम बहु मतं जन्मजन्मांतरे ऽपि त्वत्पादांभोरुहयुगगतानिश्चलाभक्तिरस्तु ॥ ७ ॥ दिवि वा भुवि वा ममास्तु वासो नरकेवा नरकांतक प्रकामम् ॥ अवधीरितशारदारविंदौचरणौ ते मरणे विचिंतयामि ॥८॥ सरसिजनयने सशंखचक्रेमुरभिदि मा विरमेहचि

त्त रंतुम् ॥ सुखतरमपरं न जातु जाने हरिचरण स्मर णामृतेन तुल्यम् ॥ ९ ॥ मामैसींद मनो विचिंत्य बहुधा यामीश्चिरं यातना नैवामी प्रभवंति पापरिपवः स्वामी ननु श्रीधरः ॥ आलस्यं व्यपनीय भक्तिसुलभं ध्याय स्व नारायणं लोकस्यव्यसनापनोदनकरो दासस्य किंन क्षमः ॥ १० भवजलधिगतानां द्वंद्ववाताहतानां सुतदुहितृकलत्रत्राणभारावृतानाम् ॥ विषमविषयतोये मज्जतामप्लवानां भवति शरणमेकोविष्णुपोतो नराणाम् ॥ ११ ॥ रजसि निपतितानां मोहजालावृतानां जननमरणदोलादुर्गसंसर्गगानाम् ॥ शरणमशरणानामेक एवातुराणां कुशलपथनियुक्तश्चक्रपाणिर्नराणाम् ॥ १२ ॥ अपराधसहस्रसंकुलं पतितं भीमभवार्णवोदरे ॥ अगतिं शरणाग

तं हरे कृपया केवलमात्मसात्कुरु ॥ १३ ॥ मामे
स्त्रीत्वं मा च मे स्यात्कुभावो मा मूर्खत्वं मा कु
देशेषु जन्म ॥ मिथ्यादृष्टिर्मा च मे स्यात्कदाचि
ज्जातौजातौ विष्णुभक्तो भवेयम् ॥ १४ ॥ का
येन वाचा मनसेंद्रियैश्च बुद्ध्यात्मनावानुसृति
स्वभावात् ॥ करोमि यद्यत्सकलं परस्मै नारा
यणायैव समर्पयामि ॥ १५ ॥ यत्कृतंयत्करिष्या
मि तत्सर्वं न मया कृतम् ॥ त्वया कृतं तु फल
भुक्त्वमेव मधुसूदन ॥ १६ ॥ भवजलधिमगाधं
दुस्तरं निस्तरेयं कथमहमिति चेतो मास्मगाः का
तरत्वम् ॥ सरसिजदृशिदेवे तारकी भक्तिरेका न
रकभिदि निषण्णा तारयिष्यत्यवश्यम् ॥ १७ ॥
तृष्णातोये मदनपवनोद्धूतमोहोर्मिमाले दाराव
र्ते तनयसहजग्राहसंघाकुले च ॥ संसाराख्ये म

हृति जलधौ मज्जतां नश्चिधामन् पादांभोजे वर
द भवतो भक्तिभावं प्रदेहि ॥ १८ ॥ पृथ्वीरेणुर
णुः पयांसि कणिकाः फल्गुः स्फुलिंगो लघुस्तेजो
निःश्वसनं मरुत्तनुतरं रंध्रं सुसूक्ष्मं नभः ॥ क्षुद्रा
रुद्रपितामहप्रभृतयः कीटाः समस्ताः सुराहृष्टा
यत्र स तारको विजयते श्रीपादधूलीकणः॥१९॥
आम्नायाभ्यसनान्यरण्यरुदितं कृच्छ्रव्रतान्यन्वहं
मेदच्छेदपदानि पूर्तविधयः सर्वं हुतं भस्मनि ॥
तीर्थानामवगाहनानि च गजस्नानं विना यत्पद
द्वंद्वांभोरुहसंस्तुतिं विजयते देवः स नारायणः
॥ २० ॥ आनंद गोविंद मुकुंद राम नारायणा
नंत निरामयेति ॥ वक्तुं समर्थोऽपि न वक्ति क
श्चिदहो जनानां व्यसनानि मोक्षे ॥ २१ ॥ क्षी
रसागरतरंगसीकरासारतारकितचारुमूर्तये ॥ भो

गिभोगशयनीयशायिने माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ २२ ॥ इति श्रीकुलशेखरेण राज्ञा विरचिता मुकुंदमाला संपूर्णा ॥ ५८ ॥

॥ अथ नारायणवर्मप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ राजोवाच ॥ येन गुप्तः सहस्राक्षः सवाहान् रिपुसैनिकान् ॥ क्रीडन्निवविनिर्जित्य त्रिलोक्या बुभुजे श्रियम् ॥ १ ॥ भगवंस्तन्ममाख्याहि वर्मनारायणात्मकम् ॥ यथाऽऽततायिनः शत्रून्येन गुप्तोऽजयन्मृधे ॥ २ श्रीशुक उवाच ॥ वृतः पुरोहितस्त्वाष्ट्रो महेंद्रायानुपृच्छते ॥ नारायणाख्यंवर्माह तदिहैकमनाः शृणु ॥ ३ ॥ विश्वरूप उवाच धौतांघ्रिपाणिराचम्यसपवित्र उदङ्मुखः ॥ कृतस्वांगकरन्यासो मंत्राभ्यां वाग्यतः शुचिः ॥ ४ ॥ नारायणमयं वर्म सन्नह्ये

द्भय आगते ॥ दैवभूतात्मकर्मभ्यो नारायणम
यःपुमान् ॥ ५ ॥ पादयोर्जानुनोरूर्वोरुदरे हृद्यथरो
रसि ॥ मुखे शिरस्यानुपूर्व्यादोंकारादीनि बिन्य
सेत् ॥ ६ ॥ ॐनमो नारायणायेति विपर्ययमथो
पि वा ॥ करन्यासं ततः कुर्याद् द्वादशाक्षरविद्यया
॥ ७ ॥ प्रणवादियकारांतमंगुल्यंगुष्ठपर्वसु ॥ न्य
सेद्धृदयओंकारं विकारमनु मूर्धनि ॥ ८ ॥ षका
रं तु भ्रुवोर्मध्ये णकारं शिखयान्यसेत् ॥ वेकारं
नेत्रयोर्युंज्यान्नकारं सर्वसंधिषु ॥ ९ ॥ मकारम
स्त्रमुद्दिश्य मंत्रमूर्तिर्भवेद्बुधः ॥ सविसर्गंफडंतं
तत्सर्वदिक्षु विनिर्दिशेत् ॥ १० ॥ ॐ विष्णवे न
मः ॥ इत्यात्मानं परं ध्यायेद्ध्येयं षट्शक्तिभिर्यु
तम् ॥ विद्यातेजस्तपोमूर्त्तिमिमं मंत्रमुदाहरेत्
॥ ११ ॥ ॐहरिर्विदध्यान्मम सर्वरक्षां न्यस्तांघ्रि

पद्मः पतगेन्द्रपृष्ठे ॥ दरारिचर्मासिगदेषुचापपा
शान्दधानोऽष्टगुणोऽष्टबाहुः ॥ १२ ॥ जलेषु मां
रक्षतु मत्स्यमूर्तिर्यादोगणेभ्यो वरुणस्य पाशात्॥
स्थलेषु मायाबटुवामनोऽव्यात्त्रिविक्रमः खेऽव
तु विश्वरूपः ॥ १३ ॥ दुर्गेष्वटव्याजिमुखादिषु
प्रभुः पायान्नृसिंहोऽसुरयूथपारिः ॥ विमुंचतो य
स्य महाऽट्टहासं दिशो विनेदुर्न्यपतंश्चगर्भाः ॥ १४॥
रक्षत्वसौमाध्वनि यज्ञकल्पः स्वदंष्ट्रयोन्नीतध
रो वराहः ॥ रामोऽद्रिकूटेष्वथ विप्रवासे सलक्ष्म
णोऽव्याद्भरताग्रजो माम् ॥ १५ ॥ मामुग्रधर्मा
दखिलात्प्रमादान्नारायणः पातु नरश्चहासात् ॥
दत्तस्त्वयोगादथयोगनाथः पायाद्गुणेशः कपि
लः कर्मबंधात् ॥१६॥ सनत्कुमारोऽवतु कामदेवा
द्धयाननो मां पथिदेवहेलनात् ॥ देवर्षिवर्यः पुरु

षार्चनांतरात्कूर्मोहरिर्मां निरयादशेषात् ॥१७॥
धन्वंतरिर्भगवान्पात्वपथ्याद्द्वंद्वाद्भयादृषभो नि
र्जितात्मा ॥ यज्ञश्चलोकादवताज्जनांताद्बलोग
णात्क्रोधवशादहींद्रः ॥ १८ ॥ द्वैपायनो भगवा
नप्रबोधाद्बुद्धस्तु पाषंडगणात्प्रमादात् ॥ कल्किः
कलेःकालमलात्प्रपातु धर्मावनायोरुकृतावतार
॥ १९ ॥ मांकेशवो गदया प्रातरव्याद्गोविंद आ
संगवमात्तवेणुः ॥ नारायणः प्राह्ण उदात्तशक्तिर्म
ध्यंदिने विष्णुररींद्रपाणिः ॥ २० ॥ देवोऽपराह्णे
मधुहोग्रधन्वा सायं त्रिधामाऽवतुमाधवोमाम् ॥
दोषे हृषीकेश उतार्धरात्रे निशीथ एकोऽवतुपद्म
नाभः ॥ २१ ॥ श्रीवत्सधामाऽपररात्र ईशः प्रत्यू
षईशोऽसिधरो जनार्दनः॥दामोदरोऽव्यादनुसंध्यं
प्रभाते विश्वेश्वरो भगवान्कालमूर्तिः ॥ २२ ॥

चक्रं युगांतानलतिग्मनेमिभ्रमत्समंताद्भगवत्प्र
युक्तम् ॥ दंदग्धिदंदग्ध्यरिसैन्यमाशुकक्षं यथा वा
तसखो हुताशः ॥ २३ ॥ गदेशनिस्पर्शनविस्फु
लिंगे निष्पिंपढि निष्पिंढ्यजितप्रियासि ॥ कूष्मां
डवैनायकयक्षरक्षोभूतग्रहांश्चूर्णय चूर्णयारीन् २४
त्वं यातुधानप्रथप्रेतमातृपिशाचविप्रग्रहघोरदृ
ष्टीन् ॥ दरेंद्र विद्रावय कृष्णपूरितोभीमस्वनोऽ
रेर्हृदयानि कंपयन् ॥ २५ ॥ त्वं तिग्मधारासिव
रारिसैन्यमीशप्रयुक्तो मम छिंधि छिंधि ॥ चक्षूंषि
चर्मन् शतचंद्रछादय द्विषामघोनां हर पापचक्षु
षाम् ॥ २६ ॥ यन्नोभयं ग्रहेभ्यो भूत्केतुभ्यो नृ
भ्य एव च ॥ सरीसृपेभ्योदंष्ट्रिभ्योभूतेभ्योभूते
भ्योऽघेभ्य एव च ॥ २७ ॥ सर्वाण्येतानिभगव
न्नामरूपास्त्रकीर्तनात् ॥ प्रयांतुसंक्षयं सद्यो येन्ये

श्रेथः प्रतीपकाः ॥ २८॥ गरुडोभगवांस्तोत्रस्तो
भश्छंदोमयः प्रभुः॥ रक्षत्वशेषकृच्छ्रेभ्यो विष्वक्से
नस्य वाहनं॥ २९ ॥ सर्वापद्भ्योहरेर्नामरूपया
नायुधानि नः ॥ बुद्धींद्रियमनः प्राणान्पांतु पार्ष
द्भूषणाः॥ ३० ॥ यथाहि भवगानेव वस्तुतः स
दसच्च यत् ॥ सत्येनानेन नः सर्वेयांतु नाशमु
पद्रवाः ॥३१॥ यथैकात्म्यानुभावानां विकल्परहि
तः स्वयम् ॥ भूषणायुधलिंगाख्या धत्ते शक्तीः
स्वमायया ॥ ३२ ॥ तेनैव सत्यमानेन सर्वज्ञो
भगवान्हरिः।। पातु सर्वैः स्वरूपैर्नः सदा सर्वत्र
सर्वगः॥ ३३ ॥ दिक्षु दिक्षूर्ध्वमधः समंतादंतर्ब
हिर्भगवान्नारसिंहः ॥ प्रह्रापयंल्लोकभयं स्वनेन
स्वतेजसाग्रस्तसमस्ततेजाः। ३४ ॥ मघवन्निय
दमाख्यातं वर्मनारायणात्मकम् ॥ विजेष्यस्यंज
सायेन दंशितोऽसुरयूथपान् ॥ ३५ ॥ एतद्धार

माणस्तु यं यं पश्यति चक्षुषा ॥ पदा वा संस्पृशेत्सद्यः साध्वसात्स विमुच्यते ॥ ३६ ॥ न कुतश्चिद्भयं तस्य विद्यां धारयतो भवेत् ॥ राजदस्युग्रहादिभ्यो व्याध्यादिभ्यश्च कर्हिचित् ॥ ३७ ॥ इमां विद्यां पुरा कश्चित्कौशिको धारयन् द्विजः॥ योगधारणया स्वांगं जहौ स मरुधन्वनि ॥ ३८॥ तस्योपरि विमानेन गंधर्वपतिरेकदा ॥ ययौ चित्ररथः स्त्रीभिर्वृतो यत्र द्विजक्षयः ॥ ३९ ॥ गगनान्न्यपतत्सद्यः सविमानो ह्यवाक्शिराः ॥ स वालखिल्यवचनादस्थीन्यादाय विस्मितः ॥ ४० ॥ प्रास्य प्राचीसरस्वत्यां स्नात्वा धाम स्वमन्वगात् य इदं शृणुयात्काले यो धारयति चादृतः ॥ तं नमस्यंति भूतानि मुच्यते सर्वतोभयात् ॥ ४१ ॥ श्रीशुक उवाच ॥ एतां विद्यामधिगतो विश्वरूपा

च्छतक्रतुः ॥ त्रैलोक्यलक्ष्मीं बुभुजे विनिर्जित्य मृधेऽसुरान् ॥ ४२ ॥ इति श्रीमद्भागवते महापुराणेऽष्टादशसाहस्त्र्यां संहितायांवैयासिक्यां षष्ठ स्कंधे नारायणवर्मकथनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ५९ ॥

॥ अथ इंद्रकृतकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ इंद्र उवाच ॥ अक्षरं परमं ब्रह्मज्योतीरूपं सनातनम् ॥ गुणातीतं निराकारं स्वेच्छामयमनंतकम् ॥ १ ॥ भक्तध्यानाय सेवाये नानारूपधरं वरम् ॥ शुक्लरक्तपीतश्यामं युगानुक्रमणे नच ॥ २ ॥ शुक्लतजः स्वरूपं च सत्ये सत्यस्वरूपिणम् ॥ त्रेतायां कुंकुमाकारं ज्वलंतं ब्रह्मतेजसा ॥ ३ ॥ द्वापरे पीतवर्णं च शोभितंपीतवाससा ॥ कृष्णवर्णं कलौ कृष्णं परिपूर्णतमं

प्रभुम् ॥ ४ ॥ नवधाराधरोत्कृष्टश्यामसुंदरविग्र
हम् ॥ नंदैकनंदनं वंदे यशोदानंदनं प्रभुम् ॥ ५ ॥
गोपिकाचेतनहरं राधाप्राणाधिकं परम् ॥ विनोद
मुरलीशब्दं कुर्वंतं कौतुकेनच ॥ ६ ॥ रूपेणाप्र
तिमेनैव रत्नभूषणभूषितम् ॥ कंदर्पकोटिसौंदर्यं
विभ्रतं शांतमीश्वरम् ॥ ७ ॥ क्रीडंतंराधयासार्धं
वृंदारण्ये च कुत्रचित् ॥ कुत्रचिन्निर्जनेऽरण्ये रा
धावक्षःस्थलस्थितम् ॥ जलक्रीडांप्रकुर्वंतंराधिका
सहकुत्रचित्राधिकाकवरीभारंकुर्वंतंकुत्रचिद्वने ॥
९ ॥कुत्रचिद्राधिकापादे दत्तवंतमलक्तकम् ॥ राधा
चर्वितताम्बूलं गृह्णंतं कुत्रचिन्मुदा ॥ १० ॥पश्यंतंकु
त्रचिद्राधां पश्यंतीं वक्रचक्षुषा ॥ दत्तवंतं च राधायै
कृत्वामालां च कुत्रचित् ॥ ११ ॥ कुत्रचिद्राधया
सार्द्धं गच्छंतं रासमंडलम् ॥ राधादत्तां गले मा

लां धृतवंतं च कुत्रचित् ॥ १२ ॥ सार्द्धं गोपालिकाभिश्च विहरंतं च कुत्रचित् ॥ राधां गृहीत्वा गच्छंतं विहाय तां च कुत्रचित् ॥ १३ ॥ विप्रपत्नीदत्तमन्नं भुक्तवंतं च कुत्रचित् ॥ भुक्तवंतं ताळफलं बालकैः सह कुत्रचित् ॥ १४ ॥ वस्त्रं गोपालिकानां च हरंतं कुत्रचिन्मुदा ॥ गवां गणं व्याहरंतं कुत्रचिद्बालकैः सह ॥ १५ ॥ कालीयमूर्ध्नि पादाब्जं दत्तवंतं च कुत्रचित् ॥ विनोदमुरलीशब्दं कुर्वंतं कुत्रचिन्मुदा ॥ १६ ॥ गायंतं रम्यसंगीतं कुत्रचिद्बालकैः सह ॥ स्तुत्वा शक्रः स्तवेंद्रेण प्रणनामहरिं भिया ॥ १७ ॥ पुरा दत्तेन गुरुणा रणे वृत्रासुरेण च ॥ कृष्णेन दत्तं कृपया ब्रह्मणे चतपस्यते ॥ १८ ॥ एकादशाक्षरो मंत्रः कवचं सर्वलक्षणम् ॥ दत्तमेतत्कुमाराय

पुष्करे ब्रह्मणा पुरा ॥ १९ ॥ तेन अंगिरसे दत्तं गुरवेंऽगिरसा मुन ॥ इदमिंद्रकृतं स्तोत्रं नित्यं भक्त्या च यः पठेत् ॥ २० ॥ इह प्राप्य दृढां भक्तिमंते दास्यं लभेद्ध्रुवम् ॥ जन्ममृत्यु जराव्याधि शोकेभ्यो मुच्यते नरः ॥ २१ ॥ नहि पश्यति स्वप्नेपियमदूतं यमालयम् ॥ २२ ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्तें महापुराणे कृष्णजन्मखंडे इंद्रकृतं कृष्णस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ६० ॥

॥ अथ विप्रपत्नीकृतकृष्णस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ विप्रपत्न्य ऊचुः ॥ त्वं ब्रह्म परमं धामनिरीहो निरहंकृतिः ॥ निर्गुणश्च निराकारः साकारः सगुणः स्वयम् ॥ साक्षिरूपश्चनिर्लिप्तः परमात्मा निराकृतिः ॥ प्रकृतिः पुरुषस्त्वं च कारणं च तयोः परम् ॥ २ ॥ सृष्टिस्थित्यंत

विषये ये च देवास्त्रयः स्मृताः ॥ ते त्वदंशाः सर्व बीजा ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ ३ ॥ यस्य लोम्नां च विवरे चाखिलं विश्वमीश्वर ॥ महाविराण्म हाविष्णुस्त्वं तस्य जनको विभो ॥४॥ तेजस्त्वं चापि तेजस्वी ज्ञानं ज्ञानी च तत्परः ॥ वेदेऽनि र्वचनीयस्त्वं कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः ॥ महदादि सृष्टिसूत्रं पंचतन्मात्र मेव च ॥ बीजं त्वं सर्वश क्तीनां सर्वशक्तिस्वरूपकः ॥ ६ ॥ सर्वशक्तीश्वरः सर्वः सर्वशक्त्याश्रयः सदा ॥ त्वमनीहः स्वयंज्यो तिः सर्वानंदः सनातनः ॥ ७ ॥ अहो आकारही नस्त्वं सर्वविग्रहवानपि ॥ सर्वेंद्रियाणां विषयं जा नासि नेंद्रियी भवान् ॥ ८ ॥ सरस्वती जडीभूता यत्स्तोत्रे यन्निरूपणे। जडीभूतो महेशश्च शेषो धर्मो विधिः स्वयम् ॥ ९ पार्वती कमला राधा सावि

श्री वेदसूरपि ॥ वेदश्च जडतां याति केवा शक्ता विपश्चितः ॥ १० वयं किं स्तवनं कुर्मः स्त्रियः प्राणेश्वरेश्वर ॥ प्रसन्नो भव नो देव दीनबंधो कृपां कुरु । ११ । इति पेतुश्च ता विप्रपत्न्यस्तच्चरणांबुजे । अभयं प्रददौ ताभ्यः प्रसन्नवदनेक्षणः ॥ १२ ॥ विप्रपत्नीकृतं स्तोत्रं पूजाकाले च यः पठेत् । स गतिं विप्रपत्नीनां लभते नात्रसंशयः ॥ १३ ॥ इति श्रीब्रह्मवैवर्तेमहापुराणेकृष्णजन्मखंडे विप्रपत्नीकृतकृष्णस्तोत्रंसमाप्तम् । ६१ ।

॥ अथ गोदाचतुर्विंशतिप्रारंभः ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीमान् वेंकटनाथार्यः कवितार्किककेसरी । वेदांताचार्यवर्यो मे संनिधत्तां सदाहृदि । १ वंदे वृंदावनचरं वल्लवीजनवल्लभम् ॥ जयंतीसंभवं धाम वैजयंतीविभूषणम् ॥ २ ॥

बाचं निजांकरसिकां प्रसमीक्षमाणो वक्त्रारविंद विनिवेशितपांचजन्यः ॥ वर्णत्रिकोणरुचिरे वरपुंडरीके बद्धासनो जयति वल्लवचक्रवर्ती ॥ ३ ॥ आम्नायगंधरुचिरस्फुरिताधरोष्ठमास्त्राविलेक्षणमनुक्षणमंदहासम् ॥ गोवालडिंभवपुषं कुहनाजनन्याः प्राणस्तनंधयमवैमि परं पुमांसम् ॥ ४ ॥ आविर्भवत्यनिभृताभरणं पुरस्तादाकुंचितैकचरणं निहितान्यपादम् ॥ दध्ना निबद्धमुकुरेण निबद्धतालं नाथस्यनंदभवने नवनीतनाट्यम् ॥ ५ ॥ कुंदप्रसूनविशदैर्दशनैश्चतुर्भिः संदश्य मातुरनिशं कुचचूचुकाग्रम् ॥ नंदस्य वक्त्रमवलोकयतो मुरारेर्मंदस्मितं मम मनीषितमातनोतु ॥ ६ ॥ हर्तुं कुंभे विनिहितकरः स्वादु हैयंगवीनं दृष्ट्वा दामग्रहणचटुलां मातरं जातरोषाम् पायादीषत्प्रचलितपदो

नापगच्छन्नतिष्ठन्मिथ्यागोपः सपदि नयने मी
लयन् विश्वगोप्ता ॥ ७ ॥ व्रजयोषिदपांगवेदनी
यं मथुराभाग्यमनन्यभोग्यमीडे ॥ वसुदेववधूस्त
नंधयं तत् किमपि ब्रह्म किशोरभावदृश्यम् ॥८॥
परिवर्तितकंधरं भयेन स्मितफुल्लाधरपल्लवं स्म
रामि ॥ विटपित्वनिरासकं कयोश्चिद्विपुलोलूख
लकर्षकं कुमारं ॥ ९ ॥ निकटेषु निशामयामि नि
त्यं निगमांतैरधुनापि मृग्यमाणम् ॥ यमलार्जु
नदृष्टबालकेलिं यमुनासाक्षिकयौवतं युवानम् ॥
१० ॥ पदवीमदवीयसीं विमुक्तेरटवीसंपदमंबुवा
हयंतीम् ॥ अरुणाधरसाभिलाषवंशां करुणाकार
णमानुषीं भजामि ॥ ११ ॥ अनिमेषनिषेवणीय
मक्ष्णोरजहद्यौवनमाविरस्तु चित्ते ॥ कलहायि त
कुंतलं कलापैः करुणोन्मादकविभ्रमं मनो मे ॥

१२ ॥ अनुयायिमनोज्ञवंशनालैरवतु स्पर्शितबल्लवीविमोघैः ॥ अनवस्मितशीतलैरसौ मामनुकंपासरिदंबुजैरपांगैः ॥ १३ ॥ अधराहितचारुवंशनाला मुकुटालंबिमयूरपिच्छमालाः ॥ हरिनीलशिलाविहंगलीलाः प्रतिभास्वंतु ममांतिमप्रयाणे ॥ १४ ॥ अखिलानवलोकयामि कालान्महिलाधीनभुजांतरस्य यूनः ॥ अभिलाषपदंव्रजांगनानामभिलापक्रमदूरमाभिरूप्यम् ॥ १५ ॥ महसे महिताय मौलिना विनतेनांजलिमंजनत्विषे ॥ कलयामि विमुग्धवल्लवीवलयाभाषितमंजुवेणवे ॥ १६ ॥ जयतु ललितकृत्यं शिक्षको वल्लवीनां शिथिलवलयसिंजाशीतलैर्हस्ततालैः ॥ अखिलभुवनरक्षागोपवेषस्य विष्णोरधरमणिसुधाया वंशवान्वंशनालः ॥ १७ ॥ चित्राकल्पश्रवसि कलयल्लांगलीक

र्णपूरं वहीत्तंसस्फुरितचिकुरो बंधुजीवं दधानः॥ गुंजां बद्धामुरसिललितां धारयन् हारयष्टिं गोपस्त्रीणां जयति कितवः कोपि कौमारहारी ॥ १८॥ लीलायष्टिं करकिसलये दक्षिणे न्यस्य धन्यामंसे देव्याः पुलकनिविडे सन्निविष्टान्यबाहुः ॥ मेघश्यामो जयति ललितं मेखलादत्तवेणुर्गुंजापीडस्फुरितचिकुरो गोपकन्याभुजंगः ॥१९॥ प्रत्यालीढस्मृतिमधिगतांप्राप्तगाढांगपालीं पश्चादीषन्मिलितनयनां प्रेयसींप्रेक्षमाणः ॥ भस्त्रायंत्रप्रणिहितकरो भक्तजीवातुरव्याद्वारिक्रीडानिविडवसनो बल्लवीवल्लभोनः ॥ २० ॥ वासो हृत्वा दिनकरसुतासन्निधौ बल्लवीनां लीलास्मेरो जयति ललितामास्थितः कुंदशाखाम् ॥ सव्रीडाभिस्तदनु वसनं ताभिरभ्यर्थ्यमानः कामी कश्चित्करक

मलयोरंजलिं याचमानः ॥ २१ ॥ इत्यनन्यमनसा विनिर्मितां वेंकटेशकविना स्तुतिं पठन् ॥ दिव्य वेणुरसिकैः समीक्षते दैवतं किमपियौवतप्रियमे ॥ २२ ॥ इति गोपालविंशतिः संपूर्णा ॥ ६२ ॥

॥ अथ वैराग्यपंचक प्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ शिलं किमनलं भवेदनलमौदरं वाधितुं पयः प्रसृतिपूरकं किमु न धारकं सारसम् ॥ अयत्नमलमल्पकं पथि पटच्चरं कच्चरं भजंति विबुधा मुधा अहह कुक्षितः कुक्षितः॥१॥ दुरीश्वरद्वारबहिर्वितर्दिकादुरासिकायै रचितोयमंजलिः॥ यदंजनाभं निरपायमस्तिनो धनंजयस्यंदनभूषणं धनम् ॥ २ ॥ काचाय नीचं कमनीय वाचामोचाफलस्वादमुचा न याचे ॥ दया कुचेले धनदत्कुचेले स्थितेऽकुचेले श्रितमाकुचेले॥३॥

क्षोणीकोणशतांशपालनखलद्दुर्वारगर्वानलक्षुभ्यत्क्षुद्रनरेंद्रचाटुरचनां धन्यां न मन्यामहे ॥ देवं सेवितुमेव निश्चिनुमहे योसौ दयालुः पुरा धानामुष्टिमुचे कुचेलमुनये धत्ते स्म वित्तेशताम् ॥४॥ शरीरपतनावधि प्रभुनिषेवणापादनादबिंधनधनंजयप्रशमदं धनं दंधनम् ॥ धनंजयविवर्धनं धनमुदूढगोवर्धनं सुसाधनमबाधनं सुमनसां समाराधनम् ॥ ५ ॥ इति श्रीसर्वतंत्रस्वतंत्रवेदांताचार्यकृतं वैराग्यपंचकं संपूर्णम् ॥ ६३ ॥

॥ अथ भगवन्मानसपूजाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ हृदंभोजे कृष्णः सजलजलदश्यामलतनुः सरोजाक्षः स्रग्वी मुकुटकटकाद्याभरणवान् ॥ शरद्राकानाथप्रतिमवदनः श्रीमुरलिकां वहन्ध्येयो गोपीगणपरिवृतः कुंकुमाचितः

॥ १ ॥ पयोंभोधेर्द्वीपान्मम हृदय मायाहि भगव
न्मणिव्रातभ्राजत्कनकवरपीठं भज हरे ॥ सुचि
न्हौ ते पादौयदुकुलज नेनेज्मि सुजलैर्गृहाणेदं
दूर्वाफलजलवदर्घ्यं मुररिपो ॥ २ ॥ त्वमाचामो
पेंद्रत्रिदशसरिदंभोतिशिशि रंभजस्वेमंपंचामृतर
चितमाप्लावमघहन् ॥ द्युनद्याः कालिंद्या अपि
कनककुंभस्थितमिदं जलं तेन स्ननं कुरु कुरुकु
रुष्वाचमनकम् ॥ ३ ॥ तडिद्वर्णे वस्त्रे भज विज
यकांताधिहरण प्रलंबारिभ्रातमृदुलमुपवीतं कुरु
गले ॥ ललाटे पाटीरं मृगमदयुतं धारय हरे गृ
हाणेदं माल्यं शतदलतुलस्यादिरचितम् ॥ ४ ॥
दशांगं धूपं सद्वरदचरणाग्रेऽर्पितमये मुखं दी
पेनेंदुप्रभवरजसा देव कलये ॥ इमौ पाणी वाणी
पतिनुतसकर्पूररजसा विशोध्याग्रे दत्तं सलिल

मिदमाचाम नृहरे ॥ ५ ॥ सदा तृप्तान्नं षड्रस वदखिलव्यंजनयुतं सुवर्णामत्रे गोघृतचषकयुक्ते स्थितमिदम् ॥ यशोदासूनो तत्परमदययाऽशान सखिभिः प्रसादं वांछद्भिः सह तदन नीरं पिब प्रभो ॥ ६ ॥ सचंद्रं तांबूलं मुखरुचिकरं भक्षय हरिफलं स्वादु प्रीत्या परिमलवदास्वादय चिरम् ॥ सपर्यापर्याप्त्यै कनकमणिजातं स्थितमिदं प्रदीपैरारातिं जलधितनयाश्लिष्ट रचये ॥ ७॥ विजातीयैः पुष्पैरतिसुरभिभिर्बिल्वतुलसीयुतैश्चेमं पुष्पांजलिमजित ते मूर्ध्नि निदधे ॥ तव प्रादक्षिण्यक्रमणमघविध्वंसि रचितं चतुर्वारं विष्णो जनिपथगतिश्रांतविदुषा ॥ ८ ॥ नमस्कारोऽष्टांगः सकलदुरितध्वंसनपटुः कृतं नृत्यं गीतं स्तुतिरपि रमाकांत त इयम् ॥ तव प्रीत्यै भूयादहमपि

च दासस्तव विमोकृतं छिद्रं पूर्णं कुरु कुरु नम स्ते ऽस्तु भगवन् ॥ ९ ॥ सदा सेव्यः कृष्णः स जलघननीलः करतले दधानो दध्यन्नं तदनु नव नीतं मुरलिकाम् ॥ कदाचित्कांतानां कुचकलश पत्रालिरचनासमासक्तः स्निग्धैः सह शिशुविहारं विरचयन् ॥ १० ॥ मणिकर्णीचछया जातमिदं मानसपूजनम् ॥ यः कुर्वीतोषसि प्राज्ञस्तस्य कृष्णः प्रसीदति ॥ ११ ॥ इति श्रीमच्छंकरा० भगवन्मानसपूजनं समाप्तम् ॥ ६४ ॥

॥ अथ श्रीबालरक्षाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ श्रीकृष्णाय नमः ॥ अव्यादजोंघ्रिमणिमांस्तवजान्वथोरू यज्ञोच्युतः कटितटं जठरं हयास्यः ॥ हृत्केशवस्त्वदुरईशइन स्तुकंठंविष्णुर्भुजंमुखमुरुक्रमईश्वरः कं ॥ १ ॥

चक्यग्रतः सहगदोहरिरस्तुपश्चात्त्वत्पार्श्वयोर्धनुरसीमधुहा जनश्च ॥ कोणेषुशंखउरुगायउपर्युपेंद्रस्तार्क्ष्यः क्षितौहलधरः पुरुषः समंतात्॥२॥ इंद्रियाणि हृषीकेशः प्राणान्नारायणोऽवतु ॥ श्वेतद्वीपपतिश्चित्तं मनो योगेश्वरोऽवतु ॥ ३ ॥ पृश्निगर्भश्चतेबुद्धिमात्मानंभगवान्परः ॥ क्रीडंतं पातुगोविंदः शयानं पातुमाधवः ॥ ४ व्रजंतमव्याद्वैकुंठआसीनंत्वांश्रियः पतिः॥ भुंजानंयज्ञभुक्पातुसर्वग्रहभयंकरः ॥ ५ ॥ डाकिन्योयातुधान्यश्च कूष्मांडा येऽर्भकग्रहाः ॥ भूतप्रेतपिशाचाश्चयक्षरक्षोविनायकाः ॥ ६ ॥ कोटरारेवतीज्येष्ठापूतना मातृकादयः ॥ उन्मादायेह्यपस्मारादेहप्राणेंद्रियद्रुहः ॥ ७ ॥ स्वप्नदृष्टा महोत्पाता वृद्धबालग्रहाश्चये ॥ सर्वे नश्यंतु ते विष्णोर्नामग्रहणभीरवः

॥ ८ ॥ इति श्रीमद्भागवतेदशमस्कंधेगोपीकृतबा
लरक्षासमाप्ता ॥ ६५ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

॥ विष्णोरष्टाविंशतिनामस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अर्जुनउवाच ॥ किंनुनामस
हस्त्राणिजपंतेचपुनः पुनः ॥ यानिनामानिदिव्या
नितानिचाचक्ष्वकेशव॥ १ ॥श्रीभगवानुवाच ॥ म
त्स्यंकूर्मंवराहंचवामनंचजनार्दनं ॥ गोविंदंपुंड
रीकाक्षंमाधवंमधुसूदनं ॥ २ ॥ पद्मनाभंसहस्त्रा
क्षंवनमालिंहलायुधं ॥ गोवर्धनंहृषीकेशंवैकुंठंपुरु
षोत्तमं ॥ विश्वरूपंवासुदेवंरामंनारायणंहरिं ॥
दामोदरं श्रीधरंचवेदांगंगरुडध्वजं ॥ ४ ॥ अनं
तंकृष्णगोपालंजपतोनास्तिपातकं ॥ गवांकोटि
प्रदानस्य अश्वमेधशतस्यच ॥ ५ ॥ कन्यादान
सहस्त्राणांफलंप्राप्नोतिमानवः ॥ अमायांवापौ

मास्यामेकादश्यांतथैवच ॥ ६ ॥ संध्याकालेस्मरन्नित्यंप्रातः कालेतथैवच ॥ मध्यान्हेचजपन्नित्यं सर्वपापै प्रमुच्यते ॥ ७ ॥ इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादेविष्णोरष्टाविंशतिनामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥६६

॥ अथहरिस्तुतिप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ स्तोष्येभक्त्याविष्णुमनादिंजगदादिं यस्मिन्नेतत्संसृतिचक्रंभ्रमतीत्थं ॥ यस्मिन्दृष्टे नश्यति तत्संसृतिचक्रं तंसंसारध्वांतविनाशंहरिमीडे ॥ १ ॥ यस्यैकांशादित्थमशेषंजगदेतत् प्रादुर्भूतंयेनपिनद्धं पुनरित्थं ॥ येनव्याप्तंयेन विबुद्धंसुखदुःखे स्तंसंसारध्वांतविनाशंहरिमीडे २ सर्वज्ञोयोयश्चहिसर्वस्सकलो योयश्चानंदोनंतगुणोयोगुणधामा ॥ यश्चाव्यक्तोव्यस्तसमस्तःस द्सद्यस्तंसंसारध्वां० ॥ ३ ॥ यस्मादन्यन्नास्त्य

पिनैनंपरमार्थंदृश्यादन्योनिर्विषयज्ञानमयत्वात् ॥ ज्ञातृज्ञानज्ञेयविहीनोपिसदाज्ञस्तंसंसार० ॥४॥ आचार्येभ्योलब्धसुसूक्ष्माच्युततत्त्वा वैराग्येणाभ्यासबलाच्चैवद्रढिम्ना॥ भक्त्यैकाग्र्यध्यानपरायंविदुरीशं तंसंसार०॥ ५ ॥ प्राणानायम्योमितिचित्तंहृदिरुध्वानान्यत्स्मृत्वातत्पुनरत्रैवविलाप्य ॥ क्षीणेचित्तेभादृशिरस्मीतिविदुर्यं तंसंसार० ॥ ६ ॥ यंब्रह्माख्यंदेवमनन्यं परिपूर्णं हृत्स्थं भक्तैर्लभ्यमजंसूक्ष्ममतर्क्यं ॥ ध्यात्वात्मस्थंब्रह्मविदोयंविदुरीशंतंसंसार० ॥ ७ ॥ मात्रातीतंस्वात्मविकाशात्मविबोधं ज्ञेयातीतंज्ञानमयंहृद्युपलभ्यं ॥ भावग्राह्यानंदमनन्यंचविदुर्यंतंसंसार० ॥ ८ ॥यद्यद्वेद्यंवस्तुसतत्त्वंविषयाख्यंतत्तद्ब्रह्मैवेतिविदित्वातदहंच ॥ध्यायंत्येवंसनकाद्यामुनयोजंतंसंसार० ९॥

यद्यद्देद्यंतत्तदहंनेनिविहायस्वात्मज्योतिर्ज्ञानमया
नंदमवाप्य ॥ तस्मिन्नस्मोत्यात्मविदोयंविदुरीशं
तंसंसार० ॥ १० ॥ हित्वाहित्वादृश्यमशेषंसवि
कल्पं मत्वाशिष्टंभादृशिमात्रंगगनाभं ॥ त्यक्त्वा
देहंयंप्रविशंत्यच्युतभक्तास्तंसंसार० ॥ ११ ॥ स
र्वत्रास्तेसर्वशरीरीनचसर्वः सर्वंवेत्त्येवेहनयंवेत्ति
चसर्वः ॥ सर्वत्रांतर्यामितयेत्थंयमयन्यस्तंसंसार०
१२ ॥ सर्वंदृष्ट्वास्वात्मनियुक्त्याजगदेतद् दृष्ट्वा
त्मानंचैवमजंसर्वजनेषु ॥ सर्वात्मैकोस्मीतिविदुर्यं
जनहृत्स्थं तंसंसार० ॥ १३ ॥ सर्वत्रैकः पश्य
तिजिघ्रत्यथभुंक्ते स्प्रष्टाश्रोताबुद्ध्यतिचेत्याहु
रिमंयं ॥ साक्षीचास्तेकर्तृषुपश्यन्नितिचान्येतंसं
सार० ॥ १४ ॥ पश्यन्शृण्वन्नत्रविजानन्रसय
न्सन्जिघ्रन्बिभ्रद्देहमिमंजीवतयेत्थं ॥ इत्यात्मान

यंविदुरीशंविषयज्ञं तंसंसार० ॥ १५ ॥ जाग्रद्दृष्टास्थूलपदार्थानथमायां दृष्ट्वास्वप्नेथापिसुषुप्तौसुखनिद्रां ॥ इत्यात्मानंवीक्ष्यमुदास्तेचतुरीयेतंसंसार० ॥ १६ ॥ पश्यन्शुद्धोप्यक्षरएकोगुणभेदान्नानाकारान् स्फाटिकवद्भातिविचित्रः ॥ भिन्नश्छिन्नश्चायमजः कर्मफलैर्यस्तंसंसार० ॥१७॥ ब्रह्माविष्णूरुद्रहुताशौ रविचंद्राविंद्रो वायुर्यज्ञइतीत्थं परिकल्प्य॥एकंसंतं यंबहुधाहुर्मतिभेदात्तंसंसार० ॥१८॥सत्यंज्ञानं शुद्धमनंतव्यतिरिक्तं शांतं गूढं निष्कलमानंदमनन्यं ॥ इत्याहादौयंवरुणोसौभृगवेऽजंतंसंसार० ॥ १९ ॥कोशानेतान्पंचरसादीनतिहायब्रह्मास्मीतिस्वात्मनि निश्चित्यदृशिस्थः ॥ पित्रादिष्टोवेदभृगुर्यंयजुरंतेतंसंसार० ॥ २० ॥ येनाविष्टोयस्यचशक्त्यायदधीन

क्षेत्रज्ञोयंकारयिताजंतुषुकर्तृः ॥ कर्ताभोक्तात्मात्र हिचिच्छक्त्यधिरूढस्तंसंसार० ॥ २१ ॥ सृष्ट्वा सर्वंस्वात्मतयैवेत्थमतर्क्यैर्व्याप्यायांतःकृत्स्नमिदं सृष्टमशेषं ॥ सच्चत्यच्चाभूत्परमात्मासयएकस्तं संसार० ।२२।वेदांतैश्चाध्यात्मिकशास्त्रैश्चपुराणैः शास्त्रैश्चान्यैःसात्वततंत्रैश्चयमीशं ॥ दृष्ट्वाथांत श्चेतसिबुध्वाविविशुर्यंतंसंसार० ॥२३ ॥ श्रद्धा भक्तिध्यानशमाद्यैर्यतमानैर्ज्ञातुं शक्यो देवइहैवा शुयईशः ॥ दुर्विज्ञेयोजन्मशतैश्चापिविनातैस्तं संसार० ॥२४यस्यातर्क्यंस्वात्मविभूतेःपरमार्थं सर्वंखल्वित्यत्रनिरुक्तंश्रुतिविद्भिः ॥ तज्जादित्वादब्धितरंगाभमभिन्नं तंसंसार० ॥२५॥दृष्ट्वागीता स्वक्षरतत्त्वं विधिनाजंभक्त्यागुर्व्यालभ्यहृदिस्थं दृशिमात्रं॥ ध्यात्वातस्मिन्नस्म्यहमित्यत्रविदुर्यंतं

संसार० ॥ २६ ॥ क्षेत्रज्ञत्वंप्राप्यविभुःपंचमुखै
र्यो भुंक्तेजस्त्रंभोग्यपदार्थान्प्रकृतिस्थः क्षेत्रेक्षेत्रे
ऽप्स्विंदुवदेकोबहुधाऽऽस्तेतंसंसार० ॥ २७ ॥
युक्त्यालोड्यव्यासवचांस्यत्रहिलभ्यः क्षेत्रक्षेत्र
ज्ञांतरविद्भिःपुरुषाख्यः ॥ योहंसोसौसोस्म्यहमेवे
तिविदुर्यं तंसंसार० ॥ २८ ॥ एकीकृत्यानेकशरी
रस्थमिमंज्ञं यंविज्ञायेहैवसएवाशुभवंति ॥ यस्मिं
ल्लीनानेहपुनर्जन्मलभंते तंसंसार० ॥ २९ ॥ द्वंद्वै
कत्वंयच्चमधुब्राह्मणवाक्यैः कृत्वाशक्रोपासनमा
साद्यविभूत्या ॥ योऽसौसोहंसोस्म्यहमेवेतिविदु
र्यं तंसंसार० ॥ ३० ॥ योयंदेहेचेष्टयितांतः क
वणस्थः सूर्येचासौतापयितासोस्म्यहमेव ॥ इत्या
त्मैक्योपासनयायंविदुरीशंतं संसार०॥ ३१ ॥वि
ज्ञानांशोयस्यसतः शक्त्यधिरूढोबुद्धिर्बुध्यत्यत्रब

हिर्बोध्यपदार्थान् ॥ नैवांतस्थं बुध्यतियंवोधयिता रं तंसंसार० ॥ ३२ ॥ कोयंदेहेदेवइतीत्थं सुविचार्यंज्ञाताश्रोतानंदयिताचैषहिदेवः ॥ इत्यालोच्यज्ञांशइहास्मीतिविदुर्यंतंसंसार ० ॥ ३३॥ कोह्येवान्यादात्मनि नस्यादयमेष ह्येवानंदः प्राणिति चापानितिचेति ॥ इत्यस्तित्वंवत्त्युपपत्त्या श्रुतिरेषा तंसंसार० ॥३४॥ प्राणोवाहंवाक्श्रवणादीनिमनोवा बुद्धिर्वाहंव्यस्तउताहोपिसमस्तः इत्यालोच्यज्ञप्तिरिहास्मीतिविदुर्यं तंसंसार० ॥ ॥ ३५ ॥ नाहंप्राणोनैवशरीरंनमनोहं नाहंबुद्धिर्नाहमहंकारधियौच ॥ योत्रज्ञांशः सोस्म्यहमेवेतिविदुर्यं तंसंसार० ॥ ३६ ॥ सत्तामात्रंकेवलविज्ञानमजंसत्सूक्ष्मंनित्यंतत्त्वमसीत्यात्मसुताय ॥साम्नामंतेप्राहपितायं विभुमाद्यं तंसंसार ० ३७ ॥ मू

त्तोमूर्त्तंपूर्वमपोह्याथसमाधौ दृश्यंसर्वंनेतिचनेती
तिविहाय ॥ चैतन्यांशेस्वात्मनिसंतंचविदुर्यं तं
संसार० ॥ ३८ ॥ ओतंप्रोतंयत्रचसर्वं गगनांतं
योस्थूलानण्वादिषु सिद्धोक्षरसंज्ञः ॥ ज्ञाताऽतोन्यो
नेत्युपलभ्योनचवेद्यस्तंसंसार० ॥ ३९ ॥ तावत्स
र्वंसत्यमिवाभातियदेतद्यावत्सोस्मीत्यात्मनियो
ज्ञोनहिदृष्टः ॥ दृष्टेतस्मिन्सर्वमसत्यंभवतीदं तं
संसार० ॥ ४० ॥ रागामुक्तंलोहयुतंहेमयथाग्नौ
योगाष्टांगैरुज्ज्वलितज्ञानमयाग्नौ ॥ दग्ध्वात्मा
नंज्ञंपरिशिष्टंचविदुर्यं तंसंसार० ॥ ४१॥ यंविज्ञा
नज्योतिषमाद्यंसुविभातं हृद्यर्के ह्रग्न्यीकसमोड्यं
तडिदाभं ॥ भक्त्याराध्यैहैवविशंत्यात्मनिसंतं तं
संसार० ॥ ४२ ॥ पायाद्भक्तंस्वात्मनिसंतंपुरुषंयो
भक्त्यास्तौतीत्यांगिरसंविष्णुरिमंमां ॥ इत्यात्मानं

स्वात्मनिसंहृत्यसदैकस्तंसंसार० ॥ ४३ ॥ इत्थं स्तोत्रंभक्तजनेड्यं भवभीतिध्वांतार्काभंभगवत्पादीयमिदंयः ॥ विष्णोर्लोकंपठतिशृणोतिव्रजतिज्ञोज्ञानंज्ञेयंस्वात्मनिचाप्नोतिमनुष्यः ॥ ४४ ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचिताहरिस्तुतिः समाप्ता ॥ ६७ ॥

अथ महालक्ष्म्यष्टकप्रारंभः॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ इंद्र उवाच ॥ नमस्तेऽस्तु महामाये श्रीपीठे सुरपूजिते ॥ शंखचक्रगदाहस्ते माहालक्ष्मि नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥ नमस्ते गरुडारूढे कोलासुरभयंकरि ॥ सर्वपापहरे देवि महालक्ष्मि ० ॥ २ ॥ सर्वज्ञे सर्ववरदे सर्वदुष्टभयंकरि॥ सर्वदुःखहरे देविमहाल ० ॥ ३ ॥ सिद्धिबुद्धिप्रदेदेविभुक्तिमुक्तिप्रदायिनि ॥ मंत्रमूर्ते सदा देवि

महाल० ॥ ४ ॥ आद्यं तरहिते देविआ-
द्यशक्तिमहेश्वरि ॥ योगजे योगसंभूतेमहा
लक्ष्मि० ॥ ५ ॥ स्थूलसूक्ष्ममहारौद्रे महाशक्ति
महोदरे ॥ महापाप हरे देवि महालक्ष्मि०
॥ ६ ॥ पद्मासनस्थिते देवि परब्रह्मस्वरूपिणि॥
परमेशिजगन्मातर्महालक्ष्मि० ॥ ७ ॥ श्वेतांबर
धरे देवि नानाऽलंकारभूषिते ॥ जगत्स्थिते जग
न्मातर्महालक्ष्मि० ॥ ८ ॥ महालक्ष्म्यष्टकस्तोत्रं
यः पठेद्भक्तिमान्नरः ॥ सर्वसिद्धिमवाप्नोति राज्यं
प्राप्नोति सर्वदा ॥ ९ ॥ एककाले पठेन्नित्यं महा
पापविनाशनम् ॥ द्विकालं यः पठेन्नित्यं धनधा
न्यसमन्वितः ॥ १० ॥ त्रिकालं यः पठेन्नित्यं म
हाशत्रुविनाशनम् ॥ महालक्ष्मीर्भवेन्नित्यं प्रस
न्ना वरदा शुभा ॥ ११ ॥ इतींद्रकृतः श्रीमहाल

क्ष्म्यष्टकस्तवः संपूर्णः ॥ ६८ ॥

॥ अथत्रिपुरसुंदरीस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कदंबवनचारिणीं मुनिकदंब
कादंबिनीं नितंबजितभूधरां सुरनितंबिनीसेविता
म् ॥ नवांबुरुहलोचनामभिनवांबुदश्यामलां त्रि
लोचनकुटुंबिनीं त्रिपुरसुंदरीमाश्रये ॥ १ ॥ क
दंबवनवासिनीं कनकवल्लकीधारिणीं महार्हमणि
हारिणींमुखसमुल्लसद्वारुणीम् ॥ दयाविभवकारि
णीं विशदलोचनीं चारिणीं त्रिलोचनकुटुंबिनीं
त्रिपुरसुंदरीमाश्रये ॥ २ ॥ कदंबवनशालया कुच
भरोल्लसन्मालया कुचोपमितशैलया गुरुकृपाल
सद्वेलया ॥ मदारुणकपोलया मधुरगीतवाचा
लया कयापि घननीलया कवचिता वयं लीलया
॥ ३ ॥ कदंबवनमध्यगां कनकमंडलोपस्थितां ष

डंबुरुहवासिनीं सततसिद्धसौदामिनीम् ॥ विडंवि तजपारुचिं विकचचंद्रचूडामणिं त्रिलोचनकुटुंबिनीं त्रिपुरसुंदरीमाश्रये ॥ ४ ॥ कुचांचितविपंचिकां कुटिलकुंतलालंकृतां कुशेशयनिवासिनीं कुटिलचित्तविद्वेषिणीम् ॥ मदारुणविलोचनां मनसिजारिसंमोहिनीं मतंगमुनिकन्यकां मधुरभाषिणीमाश्रये ॥ ५ ॥ स्मरेत्प्रथमपुष्पिणीं रुधिरबिंदुनीलांबरां गृहीतमधुपात्रिकां मधुविघूर्णनेत्रांचलाम् ॥ घनस्तनभरोन्नतां गलितचूलिकां श्यामलां त्रिलोचनकुटुंबिनीं त्रिपुरसुंदरीमाश्रये॥६॥ सकुंकुमविलेपनामलकचुंबिकस्तूरिकां समंदहसितेक्षणां सशरचापपाशांकुशाम् ॥ अशेषजनमोहिनीमरुणमाल्यभूषांबरां जपाकुसुमभासुरां जपविधौ स्मराम्यंबिकाम् ॥ ७ ॥ पुरंदरपुरंध्रिकां चि

कुरबंधसैरंध्रिकां पितामहपतिव्रतां पटुपटीरच र्चारताम् ॥ मुकुंदरमणीं मणीलसदलंक्रियाका रिणीं भजामि भुवनांबिकां सुरवधूटिकाचेटिका म् ॥ ८ ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं त्रिपुरसुंदरीस्तोत्रं सं पूर्णम् ॥ ६९ ॥

॥ अथ देव्यपराधक्षमापनस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ न मंत्रं नो यंत्रं तदपि च न जानेस्तुतिमहो न चाव्हानं ध्यानं तदपि च न जा ने स्तुतिकथाः ॥ न जाने मुद्रास्ते तदपि च न जाने विलपनं परं जाने मातस्त्वदनुसरणं क्लेश हरणम् ॥ १ ॥ विधेरज्ञानेन द्रविणविरहेणालसत या विधेयाशक्यत्वात्तव चरणयोर्याच्युतिरभूत् ॥ तदेतत्क्षंतव्यं जननि सकलोद्धारिणि शिवेकुपुत्रो

जायेत क्वचिदपि कुमाता न भवति ॥ २ ॥ पृथि
व्यां पुत्त्रास्ते जननि बहवः संति सरलाः परं तेषां
मध्ये विरलतरलोहं तव सुतः ॥ मदीयोयं त्यागः
समुचितमिदं नो तव शिवे कुपुत्त्रो जायेत क्वचिद
पि कुमाता न भवति ॥ ३ ॥ जगन्मातर्मातस्त
व चरणसेवा न रचिता नवा दत्तं देवि द्रविणम
पि भूयस्तव मया ॥ तथापि त्वं स्नेहं मयि निरु
पमं यत्प्रकुरुषे कुपुत्त्रो जायेत क्वचिदपि कुमाता
न भवति ॥ ४ ॥ परित्यक्ता देवान्विविधविधि
सेवाकुलतया मयापंचाशीतेरधिकमपनीते तु वय
सि ॥ इदानीं चेन्मातस्तव यदि कृपा नापि भ
विता निरालंबोलंबोदरजननि कं यामि शरण
म् ॥ ५ ॥ श्वपाको जल्पाको भवति मधुपाकोप
मगिरा निरातंको रंकोविहरतिचिरं कोटिकन

कैः ॥ तवापर्णे कर्णे विशतिमनुवर्णे फलमिदं ज
नः को जानीते जननि जपनीयंजपविधौ ॥ ६॥
चिताभस्मालेपो गरलमशनं दिक्पटधरो जटाधा
री कंठेभुजगपतिहारी पशुपतिः ॥ कपाली भूते
शो भजति जगदीशैकपदवींभवानि त्वत्पाणिग्रह
णपरिपाटीफलमिदम् ॥ ७ ॥ न मोक्षस्याकांक्षा
न च विभववांछापि च न मे न विज्ञानापेक्षा श
शिमुखिसुखेच्छापिन पुनः ॥ अतस्त्वां संयाचे ज
ननि जननं यातु मम वै मृडानीरुद्राणीशिवशि
वभवानीति जपतः ॥ ८ ॥ नाराधितासि विधि
ना विविधोपचारैः किं रूक्षचिंतनपरैर्नकृतं व
चोभिः ॥ श्यामे त्वमेव यदि किंचन मय्यनाथे
धत्से कृपामुचितमंब परं तवैव ॥ ९ ॥ आपत्सु
मग्नःस्मरणं त्वदीयं करोमि दुर्गे करुणार्णवेशि

॥ नैतच्छठत्वं मम भावयेथाः क्षुधातृषार्ता जननीं स्मरंति ॥ १० ॥ जगदंबविचित्रमत्र किं परिपूर्णा करुणाऽस्ति चेन्मयि ॥ अपराधपरंपरावृतं न हि माता समुपेक्षते सुतम् ॥ ११ मत्समः पातकी नास्ति पापघ्नी त्वत्समा न हि ॥ एवं ज्ञात्वामहा देवि यथा योग्यं तथा कुरु॥११॥इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्य विरचितंदेव्यपराधक्षमापनस्तोत्रं संपूर्णम् ॥७०॥

॥ अथानंदलहरी प्रारभ्यते ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ भवानिस्तोतुं त्वां प्रभवति चतुर्भिर्न वदनैः प्रजानामीशानस्त्रिपुरमथनः पंचभिरपि ॥ नषड्भिःसेनानीर्दशशतमुखैरप्यहिपतिस्तदा न्येषां केषां कथय कथमस्मिन्नवसरः ॥१॥ घृतक्षीरद्राक्षामधुमधुरिमाकैरपिपदैर्वि शिष्याना

स्थेयोभवति रसनामात्रविषयः॥ तथा ते सौंदर्यं परमशिवदृङ्मात्रविषयः कथंकारं ब्रूमःसकल निगमागोचरगुणे ॥ २ ॥ मुखे ते तांबूलं नय नयुगुले कज्जलकला ललाटे काश्मीरं विलसति गले मौक्तिकलता ॥ स्फुरत्कांची शाटी पृथुकटि तटे हाटकमयी भजामस्त्वां गौरीं नगपतिकिशो रीमविरतम् ॥ ३ ॥ विराजन्मंदारद्रुमकुसुमहार स्तनतटी नदद्वीणानादश्रवणविलसत्कुंडलगुणा नतांगी मातंगी रुचिरगतिभंगी भगवती सती शंभोरंभोरुहचटुलचक्षुर्विजयते ॥ ४ ॥ नवीना र्कभ्राजन्मणिकनकभूषापरिकरैर्वृतांगी सारंगीरु चिरनयनांगीकृतशिवा ॥ तडित्पीता पीतांबरल लितमंजीरसुभगा ममाऽपर्णापूर्णा निरवधिसुखै रस्तु सुमुखी ॥ ५ ॥ हिमाद्रेः संभूता सुललित

करैः पल्लवयुता सुपुष्पा मुक्ताभिर्भ्रमरकलिताचा
लकभरैः ॥ कृतस्थाणुस्थानाकुचफलनता सूक्ति
सरसा रुजांहंत्री गंत्री विलसतिचिदानंदलतिका
॥ ६ ॥ सपर्णामाकीर्णां कतिपयगुणैः सादरमिह
श्रयंत्यन्ये वल्लीं मम तु मतिरेवं विलसति ॥ अ
पर्णैं का सेव्या जगति सकलैर्यत्परिवृतः पुराणो
ऽपि स्थाणुः फलति किल कैवल्यपदवीम् ॥ ७॥
विधात्री धर्माणां त्वमसि सकलाम्नायजननी त्व
मर्थानां मूलं धनदनमनीयांघ्रिकमले ॥ त्वमादिः
कामानां जननि कृतकंदर्पविजये सतांमुक्तेर्बीजं त्व
मसि परमब्रह्ममहिषी ॥ ८ प्रभूता भक्तिस्ते यद
पि न ममालोलमनसस्त्वयातु श्रीमत्यासदयमव
लोक्योऽहमधुना ॥ पयोदः पानीयं दिशति मधु
रं चातकमुखे भृशं शंके कैर्वा विधिभिरनुनीता

मम मतिः ॥ ९ ॥ कृपापांगालोकं वितरतरसासाधु चरिते न ते युक्तोपेक्षा मयि शरणदीक्षामुपगते ॥ नचेदिष्टं दद्यादनुपदमहो कल्पलतिका विशेषः सामान्यैः कथमितरवल्लीपरिकरैः ॥ १० ॥ महांतं विश्वासं तव चरणपंकेरुहयुगे निधायान्यन्नैवाश्रितमिह मया दैवतमुमे ॥ तथाऽपि त्वच्चेतो यदि मयि न जायेत सदयं निरालंबो लंबोदरजननि कं यामि शरणम् ॥ ११ ॥ अयः स्पर्शे लग्नं सपदि लभते हेमपदवीं यथा रथ्यापाथः शुचि भवति गंगौघमिलितम् ॥ तथा तत्तत्पापैरतिमलिनमंतर्ममयदित्वयिप्रेम्णा सक्तं कथमिव नजायेतविमलम् ॥ १२ ॥ त्वदन्यस्मादिच्छाविषयफललाभेन नियमस्त्वमर्थानामिच्छाधिकमपि समर्था वितरणे ॥ इति प्राहुः प्राञ्चः कमलभवनाद्यास्त्व

यि मनस्त्वदासक्तं नक्तं दिवमुचितमीशानि कुरुत
त् ॥ १३ ॥ स्फुरन्नानारत्नस्फटिकमयभित्तिप्रति
फलत्त्वदाकारं चंचच्छशधरविलासौधशिखरम् ॥
मुकुंदब्रह्मेंद्रप्रभृतिपरिवारं विजयते तवागारं र
म्यंत्रिभुवनमहाराजगृहिणि ॥ १४॥ निवासः कैला
से विधिशतमखाद्याः स्तुतिकराः कुटुंबं त्रैलोक्यं
कृतकरपुटः सिद्धिनिकरः ॥ महेशः प्राणेशस्तदव
निधराधीशतनये न ते सौभाग्यस्य क्वचिदपि मना
गस्ति तुलना ॥ १५ ॥ वृषो वृद्धो यानं विषमशन
माशानिवसनं श्मशानंक्रीडाभूभुंजगनिवहो भूष
णविधिः ॥ समग्रा सामग्री जगति विदितैव स्म
ररिपोर्यदेतस्यैश्वर्यं तव जननि सौभाग्यमहिमा
॥ १६ ॥ अशेषब्रह्मांडप्रलयविधिनैसर्गिकमतिः
श्मशानेष्वासीनः कृतभसितलेपः पशुपतिः ॥ द

धौकंठे हालाहलमखिलभूगोलकृपया भवत्याः सं
गत्याः फलमिति च कल्याणि कलये ॥ १७॥त्व
दीयं सौंदर्यं निरतिशयमालोक्य परया भियैवा
सीद्गंगा जलमयतनुः शैलतनये ॥ तदेतस्यास्ता
न्यद्वदनकमलं वीक्ष्य कृपया प्रतिष्ठामातेने निज
शिरसिवासेन गिरिशः ॥ १८ ॥ विशालश्रीखंड
द्रवमृगमदाकीर्णघुसृणप्रसूनव्यामिश्रं भगवति
तवाभ्यंगसलिलम् ॥ समादाय स्रष्टा चलितप
दपांसून्निजकरैः समाधत्ते सृष्टिं विबुधपुरपंकेरु
हदृशाम् ॥ १९ ॥ वसंते सानंदे कुसुमितलता
भिः परिवृते स्फुरन्नानापद्मे सरसि कलहंसालिसु
भगे ॥ सखीभिः खेलंतीं मलयपवनांदोलितजले
स्मरेद्यस्त्वां तस्य ज्वरजनितपीडाऽपसरति २०
इतिश्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकरा

चार्यविरचिताऽऽनंदलहरी संपूर्णा ॥ ७१ ॥

॥ अथ देवकृतलक्ष्मीस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ क्षमस्वभगवत्यंब क्षमाशी लेपरात्परे ॥ शुद्धसत्त्वस्वरूपे च कोपादिपरिव र्जिते ॥१॥ उपमे सर्वसाध्वीनां देवीनां देवपूजि ते ॥ त्वया विना जगत्सर्वं मृततुल्यंच निष्फलम् ॥ २ ॥ सर्वसंपत्स्वरूपा त्वं सर्वेषां सर्वरूपिणी ॥ रासेश्वर्यधिदेवी त्वं त्वत्कलाः सर्वयोषितः ॥३ ॥ कैलासेपार्वती त्वं च क्षीरोदे सिंधुकन्यका ॥स्वर्गे च स्वर्गलक्ष्मीस्त्वंमर्त्यलक्ष्मीश्चभूतले ॥४॥ वैकुंठे च महालक्ष्मीर्देवदेवीसरस्वती ॥गंगा च तुलसी त्वंच चसावित्री ब्रह्मलोकतः ॥ ५ ॥ कृष्णप्राणाधिदेवी त्वंगोलोके राधिका स्वयम् ॥ रासेरासेश्वरी त्वं वृंदावनवने वने ॥ ६ ॥ कृष्णप्रिया त्वं भांडीरे

चंद्राचंदनकानने ॥ विरजा चंपकवने शतशृंगे चसुंदरी ॥ ७ ॥ पद्मावती पद्मवने मालती मालतीवने ॥ कुंददंतो कुंदवने सुशीला केतकीवने ॥ ८ ॥ कदंवमाला त्वं देवी कदंबकाननेऽपि च ॥ राजलक्ष्मीराजगेहे गृहलक्ष्मीर्गृहे गृहे ९॥ इत्युक्त्वा देवताः सर्वे मुनयो मनवस्तथा ॥ रुरुदुर्नम्रवदनाः शुष्ककंठोष्ठतालुकाः ॥ १० ॥ इति लक्ष्मीस्तवं पुण्यं सर्वदेवैः कृतं शुभम् ॥ यः पठेत्प्रातरुत्थाय स वै सर्वंलभेद् ध्रुवम् ॥ ११ ॥ अभार्यो लभते भार्यां विनीतां च सुतां सतीम् ॥ सुशीलां सुंदरीं रम्यामतिसुप्रियवादिनीम् ॥ १२॥ ॥ पुत्त्रपौत्त्रवतीं शुद्धां कुलजांकोमलां वराम् ॥ अपुत्त्रोलभते पुत्त्रं वैष्णवं चिरजीविनम् ॥ १३ ॥ परमैश्वर्ययुक्तं च विद्यावंतं यशस्विनम् ॥ भ्र

ष्टराज्यो लभेद्राज्यं भ्रष्टश्रीर्लभते श्रियम् ॥१४॥ हतबंधुर्लभेद्बंधुं धनभ्रष्टो धनं लभेत् ॥ कीर्तिहीनो लभेत्कीर्तिं प्रतिष्ठां च लभेद् ध्रुवम् ॥ १५ ॥ सर्वमंगलदं स्तोत्रं शोकसंतापनाशनम् ॥ हर्षानंदकरं शश्वद्धर्ममोक्षसुहृत्प्रदम् ॥ १६ ॥ इति श्रीदेवकृतलक्ष्मीस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ७२ ॥

॥ अथ बाराहीनिग्रहाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ देवि क्रोडमुखि त्वदंघ्रिकमलद्वंद्वानुरक्तात्मने मह्यं द्रुह्यति यो महेशि मनसा कायेन वाचा नरः ॥ तस्याशु त्वदयोग्रनिष्ठुरहलाघातप्रभूतव्यथापर्यस्यन्मनसो भवंतु वपुषः प्राणाः प्रयाणोन्मुखाः ॥ १ ॥ देवि त्वत्पदपद्मभक्तिविभवप्रक्षीणदुष्कर्मणि प्रादुर्भूतनृशंसभावमलिनां वृत्तिं विधत्ते मयि ॥ यो देही

भुवने तदीयहृदयान्निर्गत्वरैर्लोहितैः सद्यः पूरय से कराब्जचषकं वांछाफलैर्मामपि ॥ २ ॥ चंडो त्तुंडविदीर्णदुष्टहृदयप्रोद्भिन्नरक्तच्छटाहालापान मदाट्टहासनिनदाटोपप्रतापोत्कटम् ॥ मातर्मत्प रिपंथिनामपहृतैः प्राणैस्त्वदंघ्रिद्वयं ध्यानोद्दामरवै र्भवोदयवशात्संतर्पयामि क्षणात् ॥ ३ ॥ श्यामां तामरसाननांघ्रिनयनां सोमार्द्धचूडां जगत्त्राण व्यग्रहलायुधाग्रमुसलां संत्रासमुद्रावतीम् ॥ येत्वां रक्तकपालिनीं हरवरारोहे वराहाननां भावैः संदध ते कथं क्षणमपि प्राणंति तेषां द्विषः ॥ ४ ॥ वि श्वाधीश्वरवल्लभे विजयसे या त्वं नियंत्र्यात्मि काभूतांता पुरुषायुषावधिकरी पाकप्रदा कर्मणाम् ॥ त्वां याचे भवतीं किमप्यवितथं को मद्विरोधी जनस्तस्यायुर्मम वांछितावधि भवेन्मातस्तवैवाज्ञ

या ॥ ५ ॥ मातः सम्यगुपासितुं जडमतिस्त्वां नैव शक्नोम्यहं यद्यप्यन्वितदैशिकांघ्रिकमलानुक्रोशपात्रस्य मे ॥ जंतुः कश्चन चिंतयत्यकुशलं यस्तस्य तद्वैशसं भूयाद्देवि विरोधिनो मम च ते श्रेयःपदासंगिनः ॥ ६ ॥ वाराहि व्यथमानमानसगलत्सौख्यं तदाशाबलिं सीदंतं यमपाकृताध्यवसितं प्राप्ताखिलोत्पादितम् ॥ क्रंदद्बंधुजनैः कलंकितकुलं कंठव्रणोद्यत्कृमिं पश्यामि प्रतिपक्षमाशु पतितं भ्रांतं लुठंतं मुहुः ॥ ७ ॥ वाराहि त्वमशेषजंतुषु पुनः प्राणात्मिका स्पंदसे शक्तिव्याप्तचराचरा खलु यतस्त्वामेतदभ्यर्थये ॥ त्वत्पादांबुजसंगिनो मम सकृत्पापं चिकीर्षंति ये तेषां माकुरु शंकरप्रियतमे देहांतरावस्थितिम् ॥ ८ ॥ इति श्रीवाराहीनिग्रहाष्टकं संपूर्णम् ॥ ७३ ॥

॥ अथ वाराह्यनुग्रहाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ईश्वर उवाच ॥मातर्जगद्रच ननाटकसूत्रधारः सद्रूपमाकलयितुं परमार्थतो यम् ॥ ईशोप्यनीश्वरपदं समुपैति तादृक्केन स्तवं किमिव तावकमादधातु ॥ १ ॥ नामानि किंतु गृणतस्तव लोकतुंडे नाडंबरंस्पृशति दंडधरस्य दंडः ॥ यल्लेशलंबितभवांबुनिधिर्यतोयत्त्वन्नामसंसृतिरियं ननुन स्तुतिस्ते ॥ २ ॥ त्वच्चिंतनादरसमुल्लसदप्रमेयानंदोदयात्समुदितः स्फुटरोमहर्षः ॥ मातर्नमामिसुदिनानि सदेत्यमुं त्वामभ्यर्थयेऽर्थमिति पूरयताद्दयालो ॥ ३ ॥ इंद्रेंदुमौलिविधिकेशवमौलिरत्नरोचिश्चयोज्ज्वलितपादसरोजयुग्मे ॥ चेतो मतौ मम सदा प्रतिबिंबिता त्वं भुया भवानि विदधातु सदोरुहारे ॥ ४ ॥

लीलोद्धृतक्षितितलस्य वराहमूर्तेर्वाराहिमूर्तिरखि
लार्थकरीत्वमेव ॥ प्रालेयरश्मिसुकलोल्लसितावतं
सा त्वं देवि वामतनुभागहरा हरस्य ॥ ५ ॥
त्वामंब तप्तकनकोज्ज्वलकांतिमंतर्ये चिंतयंति
युवतीतनुमागलांताम् ॥ चक्रायुधत्रिनयनांबरपो
तृवक्त्रां तेषां पदांबुजयुगं प्रणमंति देवाः ॥६॥
त्वत्सेवनस्खलितपापचयस्य मातर्मोक्षोऽपि य
त्रनसतांगणनामुपैति ॥ देवासुरोरगनृपालनम
स्यपादस्तत्र श्रियः पटुगिरः कियदेवमस्तु ॥७॥
किं दुष्करंत्वयिमनोविषयं गतायां किं दुर्लभं त्व
यि विधानवदर्चितायाम् ॥ किं दुष्करं त्वयि स
कृत्स्मृतिमागतायां किं दुर्जयं त्वयि कृतस्तुतिवा
दपुंसाम् ॥ ८ ॥
इति श्रीवाराह्यनुग्रहाष्टकं संपूर्णम् ॥ ७४ ॥

॥ अथ ताराष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मातर्नीलसरस्वति प्रणमतां सौभाग्यसंपत्प्रदे प्रत्यालीढपदस्थिते शिवहृदि स्मेराननांभोरुहे ॥ फुल्लेंदीवरलोचनत्रययुते कर्त्रीकपालोत्पले खड्गं चादधती त्वमेव शरणं त्वामीश्वरीमाश्रये ॥ १ ॥ वाचामीश्वरि भक्तकल्पलतिके सर्वार्थसिद्धिप्रदे गद्यप्राकृतपद्यजातरचनासर्वत्रसिद्धिप्रदे ॥ नीलेंदीवरलोचनत्रययुते कारुण्यवारांनिधे सौभाग्यामृतवर्षणेन कृपया सिंच त्वमस्मादृशम् ॥ २ ॥ सर्वे गर्वसमूहपूरिततनो सर्पादिवेषोज्ज्वले व्याघ्रत्वक्परिवीतसुंदरकटि व्याधूतघंटांकिते ॥ सद्यःकृत्तगलद्रजः परिमिलन्मुंडद्वयीमूर्धजग्रंथिश्रेणिनृमुंडदावललिते भीमे भयं नाशय ॥ ३ ॥ मायानंगविकार

रूपललनाविन्द्वर्धचंद्रात्मिके हुंफट्कारमयि त्व मेव शरणं मंत्रात्मिके मादृशः ॥ मूर्तिस्ते जननि त्रिधामघटिता स्थूलाऽतिसूक्ष्मा परा वेदानां न हि गोचरा कथमपि प्राप्तां नुतामाश्रये ॥ ४ ॥ त्वत्पादांबुजसेवया सुकृतिनो गच्छंति सायुज्यतां तस्य श्री परमेश्वरी त्रिनयनब्रह्मादिसाम्यात्मनः ॥ संसारांबुधिमज्जने पटुतनून्देवेंद्रमुख्यान्सुरान्मातस्त्वत्पदसेवने हि विमुखो यो मंदधीः सेवते ॥ ५ ॥ मातस्त्वत्पदपंकजद्वयरजोमुद्रांककोटीरिणस्ते देवाजयसंगरे विजयिनो निःशंकमंके गताः ॥ देवोऽहंभुवने न मे सम इति स्पर्धावहंतः परे तत्तुल्यं नियतं यथाऽसुभिरमी नाशं व्रजंति स्वयम् ॥ ६ ॥ त्वन्नामस्मरणात्पलायनपरा द्रष्टुं च शक्ता न ते भूतप्रेतपिशा

चराक्षसगणा यक्षाश्च नागाधिपाः ॥ दैत्यादान
वपुंगवाश्च खचरा व्याघ्रादिका जंतवो डाकि
न्यः कुपितांतकाश्च मनुजं मातः क्षणं भूतले ॥
। ७ ॥ लक्ष्मीःसिद्धगणाश्च पादुकमुखाः सिद्धा
स्तथावारिणः स्तंभश्चापि रणांगणे गजघटा
स्तंभस्तथा मोहनम् ॥ मातस्त्वत्पदसेवया खलु
नृणां सिध्यंति तेते गुणाः कांतिः कांतमनोभव
स्य भवति क्षुद्रोऽपि वाचस्पतिः ॥ ८ ॥ ताराष्ट
कमिदं रम्यं भक्तिमान् यः पठेन्नरः ॥ प्रातर्मध्या
न्हकाले च सायान्हेनियतःशुचिः ॥ ९ ॥ लभते
कवितां दिव्यां सर्वशास्त्रार्थविद्भवेत् ॥ लक्ष्मीमन
श्चरां प्राप्य भुक्त्वा भोगान् यथेप्सितान् ॥१०॥
कीर्तिं कांतिं च नैरुज्यं सर्वेषां प्रियतां व्रजेत् ॥
विख्यातिं चापि लोकेषु प्राप्यांते मोक्षमाप्नुया

त् ॥ ११ ॥ इति नीलतंत्रे ताराष्टकं संपूर्णम् ॥
॥ ७९ ॥

॥ अथ शीतलाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीशीतलास्तोत्रस्य ॥
महादेवऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ शीतला दे
वता ॥ लक्ष्मीर्बीजम् ॥ भवानी शक्तिः ॥ सर्ववि
स्फोटकनिवृत्तये जपे विनियोगः ॥ ईश्वर उवा
च ॥ वंदेऽहंशीतलां देवींरासभस्थां दिगंबराम् ॥
मार्जनीकलशोपेतां शूर्पालंकृतमस्तकाम् ॥ १ ॥
वंदेऽहं शीतलां देवीं सर्वरोगभयापहाम् ॥ यामा
साद्य निवर्तेतविस्फोटकभयं महत् ॥ २ ॥ शीत
ले शीतले चेति योब्रूयाद्दाहपीडितः ॥ विस्फो
टकभयं घोरं क्षिप्रं तस्य प्रणश्यति ॥ ३ ॥ य
स्त्वामुदकमध्ये तु धृत्वा पूजयते नरः ॥ विस्फो

टकभयं घोरं गृहे तस्य न जायते ॥ ४ ॥ शीत
ले ज्वरदग्धस्य पूतिगंधयुतस्यच ॥ प्रणष्टचक्षुषः
पुंसस्त्वामाहुर्जीवनौषधम् ॥ ५ ॥ शीतले तनु
जान्रोगान्नृणां हरसि दुस्त्यजान् ॥ विस्फोटक
विशीर्णानांत्वमेकाऽमृतवर्षिणी ॥ ६ ॥ गलगंड
ग्रहारोगा येचान्ये दारुणा नृणाम् ॥ त्वदनुध्या
नमात्रेण शीतले यांति संक्षयम् ॥ ७ ॥ न मंत्रं
नौषधं तस्य पापरोगस्य विद्यते ॥ त्वामेकां शी
तले धात्रीं नान्यां पश्यामि देवताम् ॥ ८ ॥ मृ
णालतंतुसदृशीं नाभिहृन्मध्यसंस्थिताम् ॥ य
स्त्वां संचिंतयेद्देवि तस्य मृत्युर्न जायते ॥ ९ ॥
अष्टकं शीतलादेव्या यो नरः प्रपठेत्सदा ॥ वि
स्फोटकभयं घोरं गृहे तस्य न जायते ॥ १० ॥
श्रोतव्यं पठितव्यं च श्रद्धाभक्तिसमन्वितैः ॥ उप

सर्गविनाशाय परं स्वस्त्ययनं महत् ॥ ११ ॥
शीतले त्वं जगन्माता शीतले त्वं जगत्पिता ॥
शीतले त्वं जगद्धात्री शीतलायै नमो नमः ॥१२॥
रासभो गर्दभश्चैव खरो वैशाखनंदनः ॥ शीत
लावाहनश्चैव दूर्वाकंदनिकृंतनः ॥ १३ ॥ एता
नि खरनामानि शीतलाग्रे तु यः पठेत् ॥ तस्य
गेहेशिशूनां च शीतला रुङ्न जायते ॥ १४ ॥
शीतलाष्टकमेवेदं न देयं यस्य कस्य चित् ॥ दा
तव्यं चसदा तस्मै श्रद्धाभक्तियुताय वै ॥ १५॥
इति श्रीस्कंदपुराणे शीतलाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम्
॥ ७६ ॥

॥ अथ अन्नपूर्णास्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नित्यानंदकरी वराभयकरी
सौंदर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्र

त्यक्षमाहेश्वरी ॥ प्रालेयाचलवंशपावनकरी का
शीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलंबनकरी मा
तान्नपूर्णेश्वरी ॥ १ ॥ नानारत्नविचित्रभूषणक
री हेमांबराडंबरी मुक्ताहारविलंबमानविलसद्वक्षो
जकुंभांतरी ॥ काश्मीरागुरुवासिता रुचिकरी
काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपा० ॥ २ ॥ यो
गानंदकरी रिपुक्षयकरी धर्मार्थनिष्ठाकरी चंद्रा
र्कानलभासमानलहरी त्रैलोक्यरक्षाकरी ॥ सर्वै
श्वर्यसमस्तवांछनकरो काशीपुराधीश्वरी भिक्षां
देहि कृपा० ॥ ३ ॥ कैलासाचलकंदरालयकरी
गौरी उमा शंकरी कौमारीनिगमार्थगोचरकरी
ओंकारबीजाक्षरी ॥ मोक्षद्वारकपाटपाटनकरी का
शोपुराधीश्वरो भिक्षां देहि कृपा० ॥ ४ ॥ दृश्या
दृश्यप्रभूतवाहनकरी ब्रह्मांडभांडोदरी लीलाना

दकसूत्रभेदनकरी विज्ञानदीपाकुरी ॥ श्रीवि
श्वेशमनःप्रसादनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां
देहि कृपावलंबनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ ५ ॥
उर्वी सर्वजनेश्वरी भगवती मातान्नपूर्णेश्वरी
वेणीनीलसमानकुंतलहरी नित्यान्नदानेश्वरी॥
सर्वानंदकरी दशाशुभकरी काशीपुराधीश्वरी
भिक्षां देहि कृपा० ॥ ६ ॥ आदिक्षांतिसमस्तव
र्णनकरी शंभोस्त्रिभावाकरी काश्मीरा त्रिजले
श्वरी त्रिलहरी नित्यांकुरा शर्वरी ॥ कामाकांक्ष
करी जनोदयकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां दे
हि कृपा० ॥ ७ ॥ देवी सर्वविचित्ररत्नरचिता
दाक्षायणी सुंदरी वामंस्वादुपयोधरप्रियकरी सौ
भाग्यमाहेश्वरी ॥ भक्ताभीष्टकरी दशाशुभकरी
काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपा० ॥ ८ ॥

चंद्रार्कानलकोटिकोटिसदृशाचंद्रांशुबिंबाधरी चं
द्रार्काग्निसमानकुंतलधरी चंद्रार्कवर्णेश्वरी ॥
मालापुस्तकपाशसांकुशधरी काशीपुराधीश्वरी
भिक्षां देहि कृपा० ॥ ९ ॥ क्षत्रत्राणकरी महा
ऽभयकरी माता कृपासागरी साक्षान्मोक्षकरी स
दाशिवकरी विश्वेश्वरश्रीधरी ॥ दक्षाक्रंदकरी
निरामयकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृ
पा० ॥ १० ॥ अन्नपूर्णे सदापूर्णे शंकरप्राणव
ल्लभे ॥ ज्ञानवैराग्यसिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पा
र्वति ॥ ११ ॥ माता च पार्वती देवी पिता दे
वो महेश्वरः ॥ बांधवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो
भुवनत्रयम् ॥ १२ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यवि
रचितं अन्नपूर्णाष्टकस्तोत्रंसंपूर्णम् ॥ ७७ ॥ ॥

॥ अथ राधाकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ पार्वत्युवाच ॥ कैलासवासि न्भगवन् भक्तानुग्रहकारक ॥ राधिकाकवचं पुण्यं कथयस्व मम प्रभो ॥ १ ॥ यद्यस्ति करुणा नाथ त्राहि मां दुःखतोभयात् ॥ त्वमेव शरणं नाथ शूलपाणे पिनाकधृक् ॥ २ ॥ शिव उवाच ॥ शृणुष्व गिरिजे तुभ्यं कवचं पूर्वसूचितम् ॥ सर्वरक्षाकरं पुण्यंसर्वहत्याहरं परम् ॥ ३ ॥ हरिभक्तिप्रदं साक्षाद् भुक्तिमुक्तिप्रसाधनम् ॥ त्रैलोक्याकर्षणं देवि हरिसान्निध्यकारकम् ॥ ४ ॥ सर्वत्र जयदं देवि सर्वशत्रुभयावहम् ॥ सर्वेषां चैव भूतानां मनोवृत्तिहरं परम् ॥ ५ ॥ चतुर्धामुक्तिजनकं सदानंदकरं परम् ॥ राजसुयाश्वमेधानां यज्ञानां फलदायकम् ॥ ६ ॥ इदं कवचमज्ञात्वाराधामंत्रं च यो जपेत् ॥ स नाप्नोतिफलं

तस्य विघ्नास्तस्य पदे पदे ॥ ७ ॥ ऋषिरस्य म
हादेवोऽनुष्टुपछंदश्चकीर्तितं ॥ राधास्य देवता
प्रोक्ता रांबीजं कीलकं स्मृतम् ॥ ८ ॥ धर्मार्थका
ममोक्षेषु बिनियोगः प्रकीर्तितः ॥ श्रीराधा मे
शिरःपातुललाटं राधिका तथा ॥ ९ ॥ श्रीमती
नेत्रयुगुलं कर्णौ गोपेंद्रनंदिनी ॥ हरिप्रिया ना
सिकां च भ्रूयुगं शशिशोभना ॥ १० ॥ ओष्ठं
पातु कृष्णादेवी अधरंगोपिका तथा ॥ बृषभानुसु
ता दन्तांश्चिबुकं गोपनंदिनी ॥ ११ ॥ चंद्राव
ली पातुगण्डं जिव्हा कृष्णप्रियातथा ॥ कंठं पा
तु हरिप्राणा हृदयं विजया तथा ॥ १२ ॥ बाहू
द्वौ चंद्रवदना उदरं सुबलस्वसा ॥ कोटियोगा
न्विता पातु पादौ सौभद्रिकातथा ॥ १३ ॥ न
खांश्चंद्रमुखी पातु गुल्फौ गोपालवल्लभा ॥ न

खान् विधुमुखी देवी गोपी पादतलं तथा ॥१४॥
शुभप्रदा पातु पृष्ठं कक्षौ श्रीकांतवल्लभा ॥ जा
नुदेशं जया पातु हरिणी पातु सर्वतः ॥ १५ ॥
वाक्यं वाणी सदा पातु धनागारं धनेश्वरी ॥
पूर्वां दिशंकृष्णरता कृष्णप्राणा चपश्चिमाम् ।
॥ १६ ॥ उत्तरां हरिता पातु दक्षिणां वृषभानु
जा ॥ चंद्रावली नैशमेव दिवा क्ष्वेडितमेखला ।
॥ १७ ॥ सौभाग्यदा मध्यदिनेसायान्हे कामरु
पिणी ॥ रौद्रीप्रातः पातु मां हि गोपिनी रजनी
क्षये॥ १८ ॥ हेतुदा संगवेपातु केतुमाला दि
वार्धके ॥ शेषाऽपराह्णसमयेशमिता सर्वसंधिषु
॥ १९ ॥ योगिनीभोगसमये रतौ रतिप्रदा सदा
॥ कामेशी कौतुके नित्यं योगे रत्नावली मम ॥
॥ २० ॥ सर्वदा सर्वकार्येषुराधिका कृष्णमानसा

॥ इत्येतत्कथितं देवि कवचं परमाद्भुतम् ॥२१॥ सर्वरक्षाकरं नाम महारक्षाकरं परम् ॥ प्रातर्मध्या न्हसमये सायान्हे प्रपठेद्यदि ॥ २२ ॥ सर्वार्थ सिद्धिस्तस्य स्याद्यद्यन्मनसि वर्त्तते ॥ राजद्वारे सभायां च संग्रामे शत्रुसंकटे ॥ २३ ॥ प्राणार्थ नाशसमये यः पठेत्प्रयतोनरः ॥ तस्य सिद्धिर्भवे द्देवि न भयं विद्यते क्वचित् ॥ २४ ॥ आराधि ता राधिका च तेन सत्यं न संशयः ॥ गंगास्ना नाद्धरेर्नामग्रहणाद्यत्फलं लभेत् ॥ २५ ॥ तत्फ लंतस्य भवति यः पठेत्प्रयतः शुचिः ॥ हरिद्रार चनाचंद्रमंडितं हरिचंदनम् ॥ २६ ॥ कृत्वा लि खित्वाभूर्जे च धारयेन्मस्तके भुजे ॥ कंठे वा द वदेवेशि सहरिर्नात्र संशयः ॥ २७ ॥ कवचस्य प्रसादेन ब्रह्मासृष्टिं स्थितिं हरिः ॥ संहारं चाहं

नियतं करोमि कुरुते तथा ॥ २८ ॥ वैष्णवाय विशुद्धाय विरागगुणशालिने ॥ दद्यात्कवचमव्यग्रमन्यथा नाशमाप्नुयात् ॥ २९ ॥ इति श्रीनारदपंचरात्रे ज्ञानामृतसारेराधाकवचं समाप्तम् ॥ ७८ ॥

॥ अथ सूर्यकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्य उवाच ॥ सांब सांबमहाबाहो शृणु मे कवचं शुभम् ॥ त्रैलोक्यमंगलंनाम कवचं परमाद्भुतम् ॥ १ ॥ यज्ज्ञात्वा मंत्रवित्सम्यक् फलं प्राप्नोति निश्चितम् ॥ यद्धृत्वा च महादेवो गणानामधिपोऽभवत् ॥ २ ॥ पठनाद्धारणाद्विष्णुः सर्वेषां पालकः सदा ॥ एवमिंद्रादयः सर्वे सर्वैश्वर्यमवाप्नुयुः ॥ ३ ॥ कवचस्य ऋषिर्ब्रह्मा छंदोऽनुष्टुबुदाहृतः ॥ श्रीसूर्यो

देवता चात्र सर्वदेवनमस्कृतः ॥ ४ ॥ यशआ
रोग्यमोक्षेषुविनियोगः प्रकीर्तितः ॥ प्रणवो मे
शिरः पातु घृणिर्मे पातु भालकम् ॥ ५ ॥ सूर्यो
ऽव्यान्नयनद्वंद्वमादित्यः कर्णयुग्मकम् ॥ अष्टा
क्षरोमहामंत्रः सर्वाभीष्टफलप्रदः ॥ ६ ॥ ह्रीं
बीजंमे मुखं पातु हृदयं भुवनेश्वरी ॥ चंद्रबिंब
विंशदाद्यं पातु मे गुह्यदेशकम् ॥ ७ ॥ अक्षरोऽ
सौ महामंत्रः सर्वतंत्रेषु गोपितः ॥ शिवो वह्नि
समायुक्तो वामाक्षीबिंदुभूषितः ॥ ८ ॥ एकाक्ष
रो महामंत्रः श्रीसूर्यस्य प्रकीर्तितः ॥ गुह्याद्गुह्य
तरो मंत्रो वांछाचिंतामणिः स्मृतः ॥ ९ ॥ शीर्षा
दिपादपर्यंतं सदा पातु मनूत्तमः ॥ इति ते कथि
तं दिव्यं त्रिषुलोकेषु दुर्लभम् ॥ १० ॥ श्रीप्रदं
कांतिदं नित्यं धनारोग्यविवर्धनम् ॥ कुष्ठादिरो

नियतं करोमि कुरुते तथा ॥ २८ ॥ वैष्णवाय
विशुद्धाय विरागगुणशालिने ॥ दद्यात्कवचमव्य
ग्रमन्यथा नाशमाप्नुयात् ॥ २९ ॥ इति श्रीनार
दपंचरात्रे ज्ञानामृतसारेराधाकवचं समाप्तम्
॥ ७८ ॥

॥ अथ सूर्यकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्य उवाच ॥ सांब सां
बमहाबाहो शृणु मे कवचं शुभम् ॥ त्रैलोक्यमंग
लंनाम कवचं परमाद्भुतम् ॥ १ ॥ यज्ज्ञात्वा मं
त्रवित्सम्यक् फलं प्राप्नोति निश्चितम् ॥ यद्धृ
त्वा च महादेवो गणानामधिपोऽभवत् ॥ २ ॥
पठनाद्धारणाद्विष्णुः सर्वेषां पालकः सदा ॥ एव
मिंद्रादयः सर्वे सर्वैश्वर्यमवाप्नुयुः ॥ ३ ॥ कवच
स्य ऋषिर्ब्रह्मा छंदोऽनुष्टुबुदाहृतः ॥ श्रीसूर्यो

देवता चात्र सर्वदेवनमस्कृतः ॥ ४ ॥ यशआ
रोग्यमोक्षेषुविनियोगः प्रकीर्तितः ॥ प्रणवो मे
शिरः पातु घृणिर्मे पातु भालकम् ॥ ५ ॥ सूर्यो
ऽव्यान्नयनद्वंद्वमादित्यः कर्णयुग्मकम् ॥ अष्टा
क्षरोमहामंत्रः सर्वाभीष्टफलप्रदः ॥ ६ ॥ ह्रीं
बीजंमे मुखं पातु हृदयं भुवनेश्वरी ॥ चंद्रबिंबं
विंशदाद्यं पातु मे गुह्यदेशकम् ॥ ७ ॥ अक्षरोऽ
सौ महामंत्रः सर्वतंत्रेषु गोपितः ॥ शिवो बह्निन
समायुक्तो वामाक्षीबिंदुभूषितः ॥ ८ ॥ एकाक्ष
रो महामंत्रः श्रीसूर्यस्य प्रकीर्तितः ॥ गुह्याद्गुह्य
तरो मंत्रो वांछाचिंतामणिः स्मृतः ॥ ९ ॥ शीर्षा
दिपादपर्यंतं सदा पातु मनूत्तमः ॥ इति ते कथि
तं दिव्यं त्रिषुलोकेषु दुर्लभम् ॥ १० ॥ श्रीप्रदं
कांतिदं नित्यं धनारोग्यविवर्धनम् ॥ कुष्ठादिरो

गशामनं महाव्याधिविनाशनम् ॥ ११ ॥ त्रिसं
ध्यं यः पठेन्नित्यमरोगी बलवान्भवेत् ॥ बहुना
किमिहोक्तेन यद्यन्मनसि वर्तते ॥ १२ ॥ तत्त
त्सर्वं भवेत्तस्य कवचस्य च धारणात् ॥ भूतप्रेत
पिशाचाश्च यक्षगंधर्वराक्षसाः ॥ १३ ॥ ब्रह्मरा
क्षसवेताला न द्रष्टुमपि तं क्षमाः ॥ दूरादेव
पलायंते तस्य संकीर्तनादपि ॥ १४ ॥ भूर्जपत्रे
समालिख्य रोचनागुरुकुंकुमैः ॥ रविवारे च संक्रा
त्यां सप्तम्यां चविशेषतः ॥ १५ ॥ धारयेत्साध
कश्रेष्ठः श्रीसूर्यस्यप्रियो भवेत् ॥ त्रिलोहमध्य
गं कृत्वा धारये दक्षिणेकरे ॥ १६ ॥ शिखायाम
थवा कंठे सोपि सूर्यो नसंशयः ॥ इति ते कथितं
सांब त्रैलोक्यमंगलाभिधम् ॥ १७ ॥ कवचं दु
र्लभं लोके तव स्नेहात्प्रकाशितम् ॥ अज्ञात्वा

कवचं दिव्यं यो जपेत्सूर्यमुत्तमम् ॥ १८ ॥ सिद्धि र्न जायते तस्य कल्पकोटिशतैरपि ॥ १९ ॥ इति श्रीब्रह्मयामले त्रैलोक्यमंगलं नाम श्रीसूर्यकवचं संपूर्णम् ॥ १९ ॥

॥ अथ आदित्यहृदयप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ शतानीक उवाच ॥ कथमादित्यमुद्यंतमुपतिष्ठे द्विजोत्तम ॥ एतन्मे ब्रूहि विप्रेंद्र प्रपद्ये शरणंतव ॥ १ ॥ सुमंतुरुवाच ॥ इदमेव पुरापृष्टः शंखचक्रगदाधरः ॥ प्रणम्य शिरसा देवमर्जुनेन महात्मना ॥ २ ॥ कुरुक्षेत्रे महाराज प्रवृत्ते भारते रणे ॥ कृष्णनाथं समासाद्य प्रार्थयित्वाब्रवीदिदम् ॥ ३ ॥ अर्जुन उवाच ॥ ज्ञानं च धर्मशास्त्राणांगुह्याद्गुह्यतरं तथा ॥ मया कृष्ण परिज्ञातं वाङ्मयंसचराचर

म् ॥ ४ ॥ सूर्यस्तुतिमयं न्यासं वक्तुमर्हसिमाध
व ॥ भक्त्या पृच्छामि देवेश कथयस्व प्रसादतः
॥ ५ ॥ सूर्यभक्तिं करिष्यामि कथं सूर्यं प्रपूज
येत् ॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि त्वत्प्रसादेन याद
व ॥ ६ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ रुद्रादिदैवतैः स
र्वैःपृष्टेन कथितं मया ॥ वक्ष्येहं सूर्यविन्यासं शृ
णु पांडव यत्नतः ॥ ॥ ७ ॥ अस्माकंयत्त्वया
पृष्टमेकचित्तो भवार्जुन ॥ तदहं संप्रवक्ष्यामि आ
दिमध्यावसानकम् ॥ ८ ॥ अर्जुन उवाच ॥ ना
रायण सुरश्रेष्ठ पृच्छामि त्वां महायशः ॥ कथ
मादित्यमुद्यंतमुपातिष्ठेत्सनातनम् ॥ ॥ ९ ॥ श्री
भगवानुवाच ॥ साधु पार्थ महाबाहो बुद्धिमानसि
पांडव ॥ यन्मां पृच्छस्युपस्थानं तत्पवित्रं विभा व
सोः॥ १० ॥सर्वमंगलमांगल्यं सर्वपाप प्रणाशनम्॥

सर्वरोगप्रशमनमायुर्वर्धनमुत्तमम् ॥ ११ ॥अमित्रदमनं पार्थ संग्रामे जयवर्धनम् ॥ वर्धनं धन पुत्राणामादित्यहृदयं शृणु ॥ १२ ॥ यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशयः ॥ त्रिषु लोकेषु विख्यातं निःश्रेयस्करं परम् ॥ १३ ॥ देवदेवं नमस्कृत्य प्रातरुत्थाय चार्जुन ॥ विघ्नान्यनेकरूपाणि नश्यंति स्मरणादपि ॥ १४ ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सूर्यमावाहयेत्सदा ॥ आदित्यहृदयंनित्यं जाप्यं तच्छृणु पांडव ॥ १५ ॥ यज्जपान्मुच्यते जंतुर्दारिद्र्यादाशु दुस्तरात् ॥ लभतेच महासिद्धिं कुष्टव्याधिविनाशिनीम् ॥ १६ ॥ अस्मिन्मंत्रेऋषिश्छंदो देवता शक्तिरेव च ॥ सर्वमेव महाबाहो कथयामि तवाग्रतः ॥ १७ ॥ मया ते गोपितं न्यासंसर्वशास्त्रप्रबोधितम् ॥ अथ ते कथयि

ष्यामि उत्तमं मंत्रमेवच ॥ १८ ॥ ओंअस्यश्रीआ
दित्यहृदयस्तोत्रमंत्रस्य ॥ श्रीकृष्णऋषिः ॥ श्री
सूर्यात्मा त्रिभुवनेश्वरो देवता ॥ अनुष्टुप् छंदः॥
हरितहयरथं दिवाकरंघृणिरिति बीजम् ॥ ओंनमो
भगवते जितवैश्वानरजातवेदस इति शक्तिः॥
ओंनमो भगवते आदित्याय नम इति कीलकम्॥
ओंअग्निगर्भदेवता इति मंत्रः॥ओंनमो भगवते
तुभ्यमादित्याय नमोनमः॥ श्रीसूर्यनारायणप्रीत्य
र्थंजपे विनियोगः ॥ अथन्यासः ॥ ओंह्रां अंगु
ष्ठाभ्यांनमः ॥ ओंह्रीं तर्जनीभ्यांनमः ॥ ओंह्रूं
मध्यमाभ्यांनमः ओंह्रैं अनामिकाभ्यांनमः॥ ओं
ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ ओंह्रः करतलकरपृ
ष्ठाभ्यांनमः॥ओंह्रां हृदयायनमः ओंह्रीं शि
रसे स्वाहा॥ ओंह्रूंशिखायै वषट् ॥ ओंह्रैंक

वचायहुं॥ ओंह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ओंह्र
अस्त्राय फट् ॥ ओंह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रःइति
दिग्बंधः॥ अथ ध्यानम्॥भास्वद्रत्नाढ्यमौलिःस्फु
रदधररुचारंजितश्चारुकेशो भास्वान्यो दिव्यते
जाः करकमलयुतः स्वर्णवर्णः प्रभाभिः॥विश्वाका
शावकाशग्रहपतिशिखरे भाति यश्चोदयाद्रौ स
र्वानंदप्रदाता हरिहरनमितः पातु मां विश्वचक्षुः
॥ १ ॥ पूर्वमष्टदलं पद्मं प्रणवादिप्रतिष्ठितम्॥
मायाबीजं दळाष्टाग्रे यंत्रमुद्धारयेदिति ॥ २ ॥
आदित्यं भास्करं भानुंरविं सूर्यं दिवाकरम् ॥ मा
र्तंडं तपनं चेति दलेष्वष्टसु योजयेत् ॥ ३ ॥ दी
प्ता सूक्ष्मा जया भद्रा विभूतिर्विमला तथा ॥अ
मोघा विद्युता चेति मध्ये श्रीः सर्वतोमुखी॥४॥
सर्वज्ञः सर्वगश्चैव सर्वकारणदेवता ॥ सर्वेशं स

यैहृदयं नमामि सर्वसाक्षिणम् ॥ ५ ॥ सर्वात्मा
सर्वकर्ता च सृष्टिजीवनपालकः ॥ हितः स्वर्गा
पवर्गश्च भास्करेश नमोऽस्तु ते ॥६॥ इतिप्रार्थ
ना ॥ नमो नमस्तेऽस्तु सदा विभावसोसर्वात्मने
सप्तहयाय भानवे ॥ अनंतशक्तिर्मणिभूषणेन द
दस्व भुक्तिं मम मुक्तिमव्ययाम् ॥ ७ अर्कं तु मू
र्ध्नि विन्यस्य ललाटे तु रविंन्यसेत् ॥ विन्यसेन्ने
त्रयोः सूर्यं कर्णयोश्च दिवाकरम् ॥ ८ ॥ नासि
कायां न्यसेद्भानुं मुखे वै भास्करं न्यसेत् ॥ पर्ज
न्यमोष्ठयोश्चैव तीक्ष्णं जिव्हांतरे न्यसेत् ॥ ९॥
सुवर्णरेतसं कंठे स्कंधयोस्तिग्मतेजसम् ॥ बाव्हो
स्तु पूषणं चैव मित्रं वै पृष्ठतो न्यसेत् ॥ १०॥
वरुणंदक्षिणेहस्ते त्वष्टारं वामतः करे ॥ हस्ता
वुष्णकरःपातुहृदयंपातु भानुमान् ॥ ११ ॥ उद

रं तु यमं विंद्यादादित्यं नाभिमंडले ॥ कट्यां तु विन्यसेद्धंसं रुद्रमूर्वोस्तु विन्यसेत् ॥ १२ ॥ जान्वोस्तु गोपतिं न्यस्य सवितारं तु जंघयोः ॥ पादयोश्च विवस्वंतं गुल्फयोश्च दिवाकरम् ॥१३॥ वाह्यतस्तु तमोध्वंसंभगमभ्यंतरे न्यसेत् ॥ सर्वांगे तु सहस्रांशुं दिग्विदिक्षुभगं न्यसेत् ॥ १४ ॥ इति दिग्बंधः ॥ एषआदित्यविन्यासो देवानामपि दुर्लभः ॥ इमं भक्त्या न्यसेत्पार्थ स याति परमां गतिम् ॥ १५ ॥ कामक्रोधकृतात्पापान्मुच्यतेनात्र संशयः ॥ सर्पादपि भयं नैव संग्रामेषु पथिष्वपि ॥ १६ ॥ रिपुसंघट्टकालेषु तथा चोरसमागमे ॥ त्रिसंध्यं जपतो न्यासं महापातकनाशनम् ॥ १७ ॥ विस्फोटकसमुत्पन्नं तीव्रज्वरसमुद्भवम् ॥ शिरोरोगं नेत्ररोगं सर्वव्याधिविनाशनम् ॥

१८ ॥ कुष्टव्याधिस्तथा दद्रुरोगाश्च विविधाश्च ये ॥ जपमानस्य नश्यंतिशृणु भक्त्या तदर्जुन ॥१९ ॥ आदित्यो मंत्रसंयुक्त आदित्यो भुवनेश्वरः ॥ आदित्यान्नापरो देवो ह्यादित्यः परमेश्वरः ॥ २० ॥ आदित्यमर्चयेद्ब्रह्मा शिव आदित्यमर्चयेत् ॥ यदादित्यमयं तेजो मम तेजस्तदर्जुन ॥ २१ आदित्यं मंत्रसंयुक्तमादित्यं भुवनेश्वरम् ॥ आदित्यं ये प्रपश्यंति मां पश्यंति न संशयः ॥ २२ ॥ त्रिसंध्यमर्चयेत्सूर्यं स्मरेद्भक्त्या तु यो नरः॥न स पश्यति दारिद्र्यंजन्मजन्मनि चार्जुन॥२३ ॥ एतत्ते कथितं पार्थ आदित्यहृदयं मया ॥ शृण्वन्मुक्तश्च पापेभ्यः सूर्यलोके महीयते ॥ २४ ॥ नमो भगवते तुभ्यमादित्याय नमो नमः ॥ आदित्यः सविता सूर्यः खगः पूषा गभस्ति

मान् ॥ २५ ॥ सुवर्णःस्फटिको भानुःस्फुरितो वि
श्वतापनः ॥ रविर्विश्वोमहातेजाःसुवर्णः सुप्रवोध
कः ॥ २६ ॥ हिरण्यगर्भस्त्रिशिरास्तपनो भास्क
रो रविः ॥ मार्तंडो गोपतिः श्रीमान्कृतज्ञश्च प्र
तापवान् ॥ २७ ॥ तमिस्रहा भगो हंसो नासत्य
श्च तमोनुदः ॥ शुद्धो विरोचनः केशी सहस्रांशु
र्महाप्रभुः ॥ २८ ॥ विवस्वान्पूषणो मृत्युर्मिहिरो
जामदग्न्यजित् ॥ घर्मरश्मिः पतंगश्च शरण्यो
मित्रहा तपः ॥ २९ ॥ दुर्विज्ञेयगतिः शूरस्तेजो
राशिर्महायशाः ॥ शंभुश्चित्रांगदः सौम्योहव्यक
व्यप्रदायकः ॥ ३० ॥ अंशुमानुत्तमो देव ऋग्यजुः
सामएवच ॥ हरिदश्वस्तमोदारः सप्तसप्तिर्मरी
चिमान् ॥ ३१ ॥ अग्निगर्भोऽदितेः पुत्रः शंभुस्ति
मिरनाशनः ॥ पूषा विश्वंभरो मित्रः सुवर्णः सुप्र

तापवान् । ३२ ॥ आतपी मंडली भास्वांस्तपनः सर्वतापनः ॥ कृतविश्वो महातेजाः सर्वरत्नमयोद्भवः ॥ ३३ ॥ अक्षरश्च क्षरश्चैव प्रभाकरविभाकरौ चंद्रश्चंद्रांगदःसौम्यो हव्यकव्यप्रदायकः ३४ अंगारकोगदोऽगस्ती रक्तांगश्चांगवर्धनः॥बुधोबुद्धासनो बुद्धिर्बुद्धात्मा बुद्धिवर्द्धनः ॥३५॥ बृहद्भानुर्बृहद्भासो बृहद्धामा बृहस्पतिः ॥ शुक्रस्त्वं शुक्ररेतास्त्वं शुक्लांगःशुक्लभूषणः ॥ ३६ ॥ शनिमान् शनिरूपस्त्वं शनैर्गच्छसि सर्वदा ॥ अनादिरादिरादित्यस्तेजोराशिर्महातपाः ॥ ३७ ॥ अनादिरादिरूपस्त्वमादित्योदिक्पतिर्यमः ॥ भानुमान् भानुरूपस्त्वं स्वर्भानुर्भानुदीप्तिमान् ॥ ३८॥ धूमकेतुर्महाकेतुः सर्वकेतुरनुत्तमः॥ तिमिरावरणः शंभुः स्रष्टा मार्तंड एव च ॥ ३९ ॥ नमः पूर्वा

य गिरये पश्चिमाय नमोनमः ॥ नमोत्तराय गि
रये दक्षिणाय नमो नमः ॥ ४० ॥ नमो नमः स
हस्रांशो ह्यादित्याय नमो नमः ॥ नमः पद्मप्र
बोधाय नमस्ते द्वादशात्मने ॥ ४१ ॥ नमो वि
श्वप्रबोधाय नमो भ्राजिष्णुजिष्णवे ॥ ज्योतिषे
च नमस्तुभ्यं ज्ञानार्काय नमो नमः ॥ ४२ ॥ प्र
दीप्तायप्रगल्भाय युगांताय नमो नमः ॥ नमस्ते
होतृपतये पृथिवीपतये नमः ॥ ४३ ॥ नमों का
रवषट्कारसर्वयज्ञ नमोऽस्तुते ॥ ऋग्वेदाय यजु
र्वेद सामवेद नमोऽस्तुते ॥ ४४ ॥ नमो हाटक
वर्णाय भास्कराय नमो नमः ॥ जयायजयभद्राय
हरिदश्वाय ते नमः ॥ ४५ ॥ दिव्याय दिव्यरू
पाय ग्रहाणां पतये नमः ॥ नमस्ते शुचये नित्यं
नमः कुरुकुलात्मने ॥ ४६ ॥ नमस्त्रैलोक्यना

थाय भूतानां पतयेनमः ॥ नमः कैवल्यनाथाय
नमस्ते दिव्यचक्षुषे ॥ ४७ ॥ त्वं ज्योतिस्त्वं
द्युतिर्ब्रह्मात्वं विष्णुस्त्वं प्रजापतिः ॥ त्वमेव रु
द्रो रुद्रात्मावायुरग्निस्त्वमेव च ॥ ४८ ॥ योज
नानां सहस्त्रेद्वे द्वे शते द्वे च योजने ॥ एकेन
नमिषार्धेन क्रममाण नमोऽस्तुते ॥ ४९ ॥ नव
योजनलक्षाणिसहस्त्रद्विशतानि च ॥ यावद्घटीप्र
माणेन क्रममाण नमोऽस्तुते ॥ ५० ॥ अग्रतश्च
नमस्तुभ्यंपृष्ठतश्चसदा नमः ॥ पार्श्वतश्च न
मस्तुभ्यं नमस्ते चास्तुसर्वदा ॥ ५१ ॥ नमः
सुरारिहंत्रे च सोमसूर्याग्निचक्षुषे ॥ नमो दिव्या
य व्योमाय सर्वतंत्रमयाय च ॥ ५२ ॥ नमो वे
दांतवेद्याय सर्वकर्मादिसाक्षिणे ॥ नमो हरितवर्णा
य सुवर्णाय नमो नमः ॥ ५३ ॥ अरुणो माघ

मासे तु सूर्यो वै फाल्गुने तथा ॥ चैत्रमासे तु वेदांगो भानुर्वै शाखतापनः ॥ ५४ ॥ ज्येष्ठमासे तपेदिंद्र आषाढे तपते रविः ॥ गभस्तिः श्रावणे मासि यमो भाद्रपदे तथा ॥ ५५ ॥ इषे सुवर्णरेताश्च कार्तिके च दिवाकरः ॥ मार्गशीर्षे तपेन्मित्रः पौषे विष्णुः सनातनः ॥ ५६ ॥ पुरुषस्त्वधिके मासे मासाधिक्ये तु कल्पयेत् ॥ इत्येते द्वादशादित्याः काश्यपेयाः प्रकीर्तिताः ॥ ५७ ॥ उग्ररूपा महात्मानस्तपंते विश्वरूपिणः ॥ धर्मार्थकाममोक्षाणां प्रस्फुटा हेतवोनृप ॥ ५८ ॥ सर्वपापहरं चैवमादित्यं संप्रपूजयेत् ॥ एकधा दशधा चैव शतधा च सहस्रधा ॥ ५९ ॥ तपंते विश्वरूपेण सृजंति संहरंति च ॥ एष विष्णुः शिवश्चैव ब्रह्मा चैव प्रजापतिः ॥ ६० ॥ महेंद्रश्चै

व कालश्च यमोवरुण एवच ॥ नक्षत्रग्रहताराणा मधिपो विश्वतापनः ॥ ६१ ॥ वायुरग्निर्धनाध्य क्षो भूतकर्ता स्वयं प्रभुः ॥ एष देवो हिदेवानां स र्वमाप्यायते जगत् ॥ ६२ ॥ एष कर्ताहिभूता नां संहर्ता रक्षकस्तथा ॥ एष लोकानुलोकाश्च सप्तद्वीपाश्च सागराः ॥ ६३ ॥ एष पातालसप्त स्तथा दैत्यदानवराक्षसाः ॥ एष धाता विधाता च बीजं क्षेत्रं प्रजापतिः ॥ ६४ ॥ एक एव प्रजा नित्यंसंवर्धयति रश्मिभिः ॥ एष यज्ञः स्वधा स्वा हा न्हीः श्रीश्च पुरुषोत्तमः ॥ ६५ ॥ एष भूता त्मको देवः सूक्ष्मो व्यक्तः सनातनः ॥ ईश्वरः सर्व भूतानां परमेष्ठीप्रजापतिः ॥ ६६ ॥ कालात्मा सर्वभूतात्मा वेदात्माविश्वतोमुखः ॥ जन्ममृत्युज राव्याधिसंसारभयनाशनः ॥ ६७ ॥ दारिद्र्यव्य

सनध्वंसी श्रीमान्देवो दिवाकरः ॥ विकर्तनो वि
वस्वांश्च मार्तंडो भास्करो रविः ॥ ६८ ॥ लोकप्र
काशकः श्रीमांल्लोकचक्षुर्ग्रहेश्वरः ॥ लोकसाक्षी
त्रिलोकेशः कर्ता हर्ता तमिस्रहा ॥ ६९ ॥ तपन
स्तापनश्चैव शुचिः सप्ताश्ववाहनः ॥ गभस्तिह
स्तो ब्रह्मण्यः सर्वदेवनमस्कृतः ॥ ७० ॥ आयु
रारोग्यमैश्वर्यं नरा नार्यश्च मंदिरे ॥ यस्य प्र
सादात्संतुष्टिरादित्यहृदयं जपेत् ॥ ७१ ॥ इ
त्येतैर्नामभिः पार्थ आदित्यं स्तौति नित्यशः ॥ प्रा
तरुत्थाय कौंतेय तस्य रोगभयं न हि ॥ ७२ ॥
पातकान्मुच्यते पार्थ व्याधिभ्यश्च न संशयः ॥
एकसंध्यं द्विसंध्यंवा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ७३ ॥
त्रिसंध्यं जपमानस्तु पश्येच्च परमं पदम् ॥ यद
न्हिकुरुते पापं तदन्हिप्रतिमुच्यते ॥ ७४ ॥ य

द्रात्रौत्कुरुते पापं तद्रात्रौप्रतिमुच्यते ॥ दद्रुस्फो टककुष्ठानि मंडलानि विषूचिका ॥७५॥ सर्वव्या धिमहारोगभूतबाधास्तथैव च ॥ डाकिनी शाकि नी चैव महारोगभयं कुतः ॥ ७६ ॥ ये चान्ये दुष्ट रोगाश्च ज्वरातीसारकादयः ॥ जपमानस्य न श्यंति जीवेच्च शरदां शतम् ॥ ७७ ॥ संवत्सरे ण मरणं यदा तस्य ध्रुवं भवेत् ॥ अशीर्षां पश्य ति च्छायामहोरात्रं धनंजय ॥७८॥ यस्त्विदं प ठते भक्त्या भानोर्वारे महात्मनः ॥ प्रातः स्ना ने कृते पार्थ एकाग्रकृतमानसः ॥ ७९ ॥ सुवर्ण चक्षुर्भवति न चांधस्तु प्रजायते ॥ पुत्त्रबान्धन संपन्नो जायते चारुजः सुखी ॥ ८० ॥ सर्वसिद्धि मवाप्नोति सर्वत्र विजयी भवेत् ॥ आदित्यहृदयं पुण्यं सूर्यनामविभूषितम् ॥ ८१ ॥ श्रुत्वा च

-निखिलं पार्थ सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ अतः परतरं नास्तिसिद्धिकामस्यपांडव ॥ ८२ ॥ एतज्जप स्वकौंतेययेन श्रेयो ह्यवाप्स्यसि ॥ आदित्यहृदयं नित्यं यः पठेत्सुसमाहितः ॥ ८३ ॥ भ्रूणहा मुच्यते पापात्कृतघ्नो ब्रह्मघातकः ॥ गोघ्नः सुरापो दुर्भोजी दुष्प्रतिग्रहकारकः ॥ ८४ ॥ पातकानि च सर्वाणि दहत्येव न संशयः ॥ य इदं शृणुयान्नित्यं जपेद्वाऽपि समाहितः ॥ ८५ ॥ सर्व्व पापविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते ॥ अपुत्त्रो लभते पुत्त्रान्निर्धनो धनमाप्नुयात् ॥ ८६ ॥ कुरोगी मुच्यते रोगाद्भक्त्या यः पठते सदा ॥ यस्त्वादित्य दिने पार्थ नाभिमात्रजलेस्थितः ॥ ८७ ॥ उदयाचलमारुढं भास्करं प्रणतः स्थितः ॥ जपतेमानवो भक्त्या शृणुयाद्वापि भक्तितः ॥ ८८ ॥ सयाति

परमं स्थानं यत्र देवो दिवाकरः ॥ अमित्रदमनं पार्थ यदा कर्तुं समारभेत् ॥ ८९ ॥ तदा प्रतिकृतिं कृत्वा शत्रोश्चरणपांसुभिः ॥ आक्रम्य वामपादेन ह्यादित्यहृदयं जपेत् ॥ ९० ॥ एतन्मंत्रं समाहूय सर्वसिद्धिकरं परं ॥ ॐ ह्रीं हिमाढीढं स्वाहा ॥ ॐ ह्रीं निलीढं स्वाहा ॥ ॐ ह्रींमालीढं स्वाहा ॥ इति मंत्रः ॥ त्रिभिश्च रोगी भवति ज्वरीभवति पंचभिः ॥ जपैस्तु सप्तभिः पार्थ राक्षसीं तनुमाविशेत् ॥ ९१ ॥ राक्षसेनाभिभूतस्य विकारान् श्रृणु पांडव ॥ गीयते नृत्यते नग्न आस्फोटयति धावति ॥ ९२ ॥ शिवारुतं च कुरुते हसते क्रंदते पुनः ॥ एवं संपीड्यते पार्थ यद्यपि स्यान्महेश्वरः ॥ ९३ ॥ किंपुनर्मानुषः कश्चिच्छौचाचारविवर्जितः ॥ पीडितस्य न संदेहो ज्वरे

भवति दारुणः ॥ ९४ ॥ यदा चानुग्रहं तस्य क
र्तुमिच्छेच्छुभंकरम् ॥ तदा सलिलमादाय जपे
न्मंत्रमिमं बुधः ॥ ९५ ॥ नमो भगवते तुभ्यमा
दित्याय नमो नमः ॥ जयाय जयभद्राय हरिद
श्वाय ते नमः ॥ ९६ ॥ स्नापयेत्तेन मंत्रेण शुभं
भवति नान्यथा ॥ अन्यथा च भवेद्दोषो नश्यते
नात्र संशयः ॥ ९७ ॥ अतस्ते निखिलः प्रोक्तः
पूजां चैव निबोध मे ॥ उपलिप्ते शुचौ देशे नि
यतो वाग्यतः शुचिः ॥ ९८ ॥ वृत्तं वा चतुरस्रं
वालिप्तभूमौलिखेच्छुचिः ॥ त्रिधा तत्र लिखेत्प
द्ममष्टपत्रं सकर्णिकम् ॥ ९९ ॥ अष्टपत्रं लिखे
त् पद्मंलिप्तगोमयमंडले ॥ पूर्वपत्रे लिखेत् सूर्य
माग्नेय्यांतु रविं न्यसेत् ॥ १०० ॥ याम्यायां च
विवस्वंतंनैर्ऋत्यां तु भगं न्यसेत् ॥ प्रतीच्यां व

णं विंद्याद्वायव्यां मित्रमेव च ॥ १ ॥ आदित्य मुत्तरे पत्रे ईशान्यां मित्रमेव च ॥ मध्ये तु भास्क रं विंद्यात्क्रमेणैवं समर्चयेत् ॥ २ ॥ अतः परतरं नास्ति सिद्धिकामस्य पांडव ॥ महातेजः समुद्यं तं प्रणमेत्सकृतांजलिः ॥ ३ ॥ सकेसराणि पद्मानि करवीराणि चार्जुन ॥ तिलतंडुलयुक्तानि कुशगं धोदकानि च ॥ ४ ॥ रक्तचंदनमिश्राणि कृत्वा वै ताम्रभाजने ॥ धृत्वा शिरसि तत्पात्रं जानु भ्यां धरणीं स्पृशेत् ॥ ५ ॥ मंत्रपूतं गुडाकेश चा र्घ्यं दद्याद्गभस्तये ॥ सायुधं सरथं चैव सूर्यमावा ह्याम्यहम् ॥ ६ ॥ स्वागतो भव ॥ सुप्रतिष्ठि तो भव ॥ सन्निधो भव ॥ सन्निहितो भव ॥ सं मुखो भव ॥ इति पंचमुद्राः ॥ स्फुटयित्वाऽहंय ह्सूर्यं भुक्तिं मुक्तिं लभेन्नरः ॥ ७ ॥ ॐ श्रीं विद्या

किलिकिलिकटकेष्टसर्वार्थसाधनाय स्वाहा ॥ ॐ श्रीं ह्रीं ह्रूंहंसः सूर्याय नमः स्वाहा ॥ ॐ श्रीं ह्रांह्रींह्रूंह्रैं ह्रौं ह्रः सूर्यमूर्तये स्वाहा ॥ ॐ श्री ह्रीं खं खः लोकाय सर्वमूर्तये स्वाहा ॥ ओं ह्रूंमार्तंडाय स्वाहा ॥ नमोऽस्तु सुर्याय सहस्रभानवे नमोऽस्तु वैश्वानरजातवेदसे ॥ त्वमेव चार्घ्यं प्रतिगृह्ण देवदेवाधिदेवाय नमोनमस्ते ॥८॥ नमो भगवतेतुभ्यं नमस्ते जातवेदसे ॥ दत्तमर्घ्यं मया भानो त्वंगृहाण नमोऽस्तुते ॥ ९ ॥ एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते ॥ अनुकंपय मां देव गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तुते ॥ १० ॥ नमो भगवते तुभ्यं नमस्ते जातवेदसे ॥ ममेदमर्घ्यं गृह्ण त्वं देवदेव नमोऽस्तुते ॥ ११ ॥ सर्वदेवाधिदेवाय आधिव्याधिविनाशिने ॥ इदं गृहाण मे

तभयंक्वचित् ॥ २३ ॥ अग्निशत्रुभयं नास्ति पार्थिवेभ्यस्तथैव च ॥ दुर्गतिं तरते घोरां प्रजां च लभते पशून् ॥ २४ ॥ सिद्धिकामो लभेत्सिद्धिं कन्याकामस्तुकन्यकाम् ॥ एतत्पठेत्सकौंतेय भक्तियुक्तेन चेतसा ॥ २५ ॥ अश्वमेधसहस्रस्यत्रा जपेयशतस्य च ॥ कन्याकोटिसहस्रस्य दत्तस्य फलमाप्नुयात् ॥ २६ ॥ इदमादित्यहृदयं योऽधीते सततं नरः ॥ सर्वपापविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते ॥ २७ ॥ नास्त्यादित्यसमो देवो नास्त्यादित्यसमा गतिः ॥ प्रत्यक्षो भगवान्विष्णुर्येन विश्वं प्रतिष्ठितम् ॥ २८ ॥ नवतियोंजनंलक्षं सहस्राणि शतानि च ॥ यावद्घटीप्रमाणेन तावच्चरति भास्करः ॥२९॥ गवां शतसहस्रस्य सम्यग्दत्तस्य यत्फलम् ॥ तत्फलं लभते विद्वान् शांतात्मा

स्तौति योरविम् ॥ १३० ॥ योऽधीते सूर्यहृदयं स
कलं सफलं भवेत् ॥ अष्टानां ब्राह्मणानां च ले
खयित्वा समर्पयेत् ३१ ॥ ब्रह्मलोके ऋषीणां च
जायते मानुषोऽपि वा ॥ जातिस्मरत्वमाप्नोति
शुद्धात्मा नात्र संशयः ॥ ३२ अजाय लोकत्रयपा
वनाय भूतात्मने गोपतये वृषाय ॥ सूर्यायसर्वप्र
लयांतकाय नमो महाकारुणिकोत्तमाय ॥ ३३ ॥
विवस्वते ज्ञानभृदंतरात्मनेजगत्प्रदीपाय जग
द्धितैषिणे ॥ स्वयंभुवे दीप्तसहस्रचक्षुषे सुरोत्तमा
यामिततेजसे नमः ॥ ३४ ॥ सुरैरनेकैः परिसेवि
ताय हिरण्यगर्भाय हिरण्मयाय ॥ महात्मने मो
क्षपदाय नित्यं नमोऽस्तु ते वासरकारणाय ॥३५
आदित्यश्चार्चितो देव आदित्यः परमं पदम् ॥
आदित्योमातृकोभूत्वा आदित्यो वाङ्मयं जगत्

॥ ३६ ॥ आदित्यं पश्यते भक्त्या मां पश्यति ध्रुवं नरः ॥ नादित्यं पश्यते भक्त्या न स पश्यति मां नरः ॥ ३७ ॥ त्रिगुणं च त्रितत्त्वं च त्रयो देवा स्त्रयोऽग्नयः ॥ त्रयाणां च त्रिमूर्तिस्त्वं तुरीयस्त्वं नमोऽस्तु ते ॥ ३८ ॥ नमः सवित्रेजगदेकचक्षुषे जगत्प्रसूतिस्थितिनाशहेतवे ॥ त्रयीमयाय त्रिगुणात्मधारिणे विरिंचिनारायणशंकरात्मने ॥३९ यस्योदयेनेह जगत्प्रबुद्ध्यते प्रवर्तते चाखिलकर्मसिद्धये ॥ ब्रह्मेंद्रनारायणरुद्रवंदितः स नः सदा यच्छतु मंगलं रविः ॥ १४० ॥ नमोऽस्तु सूर्याय सहस्ररश्मये सहस्रशाखान्वितसंभवात्मने॥ सहस्रयोगोद्भवभावभागिने सहस्रसंख्यायुगधारिणे नमः ॥ ४१ ॥ यन्मंडलं दीप्तिकरंविशालं रत्नप्रभंतीव्रमनादिरूपम् ॥ दारिद्र्यदुःखक्षयकारणं च

पुनातु मां तत्सवितुर्वरेण्यम् ॥ ४२ ॥ यन्मंडलं देवगणैः सुपूजितं विप्रैः स्तुतं भावनमुक्तिकोविदम् ॥ तं देवदेवं प्रणमामि सूर्यं पुनातु मांतत्सवितुर्वरेण्यम् ॥ ४३ ॥ यन्मंडलं ज्ञानघनं त्वगम्यं त्रैलोक्यपूज्यं त्रिगुणात्मरूपम् ॥ समस्ततेजोमयदिव्यरूपं पुनातु मां तत्सवि० ॥ ४४ ॥ यन्मंडलं गूढमतिप्रबोधं धर्मस्य वृद्धिं कुरुते जनानाम् ॥ यत्सर्वपापक्षयकारणंच पुनातु मां त० ॥ ४५ ॥ यन्मंडलं व्याधिविनाशदुःखं यदृग्यजुःसामसु संप्रगीतम् ॥ प्रकाशितं येनच भूर्भुवःस्वः पुनातु मां तत्स० ॥४६॥ यन्मंडलं वेदविदोवदंति गायंति यच्चारणसिद्धसंघाः ॥यद्योगिनोयोगजुषां च संघाः पुनातु मां तत्स० ॥ ४७ ॥ यन्मंडलंसर्वजनेषु पूजितं ज्योतिश्च कुर्यादिह मर्त्य

लोके ॥ यत्कालकालादिमनादिरूपं पुनातु मां त
त्स० ४८ ॥ यन्मंडलं विष्णुचतुर्मुखाख्यं यदक्ष
रं पापहरं जनानाम् ॥ यत्कालकल्पक्षयकारणं च
पुनातु मां तत्स० ॥ ४९ ॥ यन्मंडलं विश्वसृजां
प्रसिद्धमुत्पत्तिरक्षाप्रलयप्रगल्भम् ॥ यस्मिन्जगत्सं
हरतेऽखिलं च पुनातु मां तत्स० ॥ १५० ॥ य
न्मंडलं सर्वगतस्य विष्णोरात्मापरं धामविशुद्धत
त्वम् ॥ सूक्ष्मांतरैर्योगपथानुगम्यं पुनातु मां त
त्स० ॥ ५१ ॥ यन्मंडलं ब्रह्मविदो वदंति गायं
ति यच्चारणसिद्धसंघाः ॥ यन्मंडलं वेदविदः स्म
रंति पुनातु मां तत्स० ॥ ५२ ॥ यन्मंडलं वेदवि
दोपगीतं यद्योगिनां योगपथानुगम्यम् ॥ तत्स
र्ववेदं प्रणमामि सूर्यं पुनातु मां तत्स० ॥५३॥
मंडलाष्टमिदं पुण्यं यः पठेत्सततं नरः ॥ सर्वपा

पविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते ॥ ५४ ॥ ध्येयःस
दासवितृमंडलमध्यवर्ती नारायणः सरसिजासन
सन्निविष्टः ॥ केयूरवान्मकरकुंडलवान्किरीटीहा
री हिरण्मयवपुर्धृतशंखचक्रः ॥०५॥ सशंखचक्रं
रविमंडले स्थितं कुशेशयाक्रांतमनंतमच्युतम् ॥
भजामि बुद्ध्या तपनीयमूर्तिं सुरोत्तमं चित्रविभू
षणोज्ज्वलम् ॥ ५६ ॥ एवं ब्रह्मादयो देवा ऋष
यश्च तपोधनाः ॥ कीर्तयंति सुरश्रेष्ठं देवं नारा
यणं विभुम् ॥ ५७ ॥ वेदवेदांगशारीरं दिव्यदी
प्तिकरं परम् ॥ रक्षोघ्नंरक्तवर्णं च सृष्टिसंहारकार
कम् ॥ ५८ ॥ एकचक्ररथोयस्य दिव्यः कनकभू
षितः ॥ स मे भवतु सुप्रीतः पद्महस्तो दिवाकरः
॥ ५९ ॥ आदित्यः प्रथमं नाम द्वितीयं तु दिवा
करः ॥ तृतीयं भास्करः प्रोक्तं चतुर्थं तु प्रभाकरः

॥ १६० ॥ पंचमं तु सहस्रांशुः षष्ठं चैव त्रिलोचनः ॥ सप्तमं हरिदश्वश्च अष्टमं तु विभावसुः ॥ ६१ ॥ नवमंदिनकृत्प्रोक्तं दशमंद्वादशात्मकम् ॥ एकादशं त्रयीमूर्तिर्द्वादशं सूर्य एव च ॥६२॥ द्वादशादित्यनामानि प्रातः काले पठेन्नरः ॥ दुःस्वप्ननाशनं चैव सर्वदुःखं च नश्यति ॥६३॥ दद्रुकुष्ठहरं चैव दारिद्र्यं हरते ध्रुवं ॥ सर्वतीर्थप्रदं चैव सर्वकामप्रवर्धनम् ॥६४॥ यः पठेत्प्रातरुत्थायभक्त्यानित्यमिदंनरः॥सौख्यमायुस्तथाऽऽरोग्यंलभते मोक्षमेव च ॥ ६५ ॥ अग्निमीळे नमस्तुभ्यमिषेत्वोर्जे स्वरूपिणे ॥ अग्नआयाहिवीतस्त्वं नमस्ते ज्योतिषांपते ॥ ६६ ॥ शन्नोदेवि नमस्तुभ्यं जगच्चक्षुर्नमोऽस्तु ते ॥ पंचमायोपवेदाय नमस्तुभ्यं नमो नमः ॥ ६७ ॥ पद्मास

नः पद्मकरः पद्मगर्भसमद्युतिः ॥ सप्ताश्वरथसं युक्तो द्विभुजः स्यात्सदा रविः ॥ ६८ ॥ आदित्य स्य नमस्कारं ये कुर्वंति दिने दिने ॥ जन्मांतर सहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजायते ॥ ६९ ॥ उदय गिरिमुपेतं भास्करं पद्महस्तं निखिलभुवननेत्रं रत्नरत्नोपमेयम् ॥ तिमिरकरिमृगेंद्रं बोधकं पद्मिनीनां सुरवरमभिवंदे सुंदरं विश्ववंद्यम् ॥ ॥ १७० ॥ इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे आदित्यहृदयस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ श्री सूर्यनारायणार्पणमस्तु ॥ ८०

॥ अथ सूर्याष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ साम्ब उवाच ॥ आदिदेव नमस्तुभ्यं प्रसीद मम भास्कर ॥ दिवाकर नमस्तु भ्यं प्रभाकर नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥ सप्ताश्वरथ

मारूढं प्रचण्डं कश्यपात्मजम् ॥ श्वेतपद्मधरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ २ ॥ लोहितं रथमारूढं सर्वलोकपितामहम् ॥ महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ ३ ॥ त्रैगुण्यं च महाशूरं ब्रह्मविष्णुमहेश्वरम् ॥ महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ ४ ॥ बृंहितं तेजःपुंजं च वायुराकाशमेव च ॥ प्रभुस्त्वं सर्वलोकानां तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ ५ ॥ बंधूकपुष्पसंकाशंहारकुंडलभूषितम् ॥ एकचक्रधरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ ६ ॥ तं सूर्यं जगत्कर्त्तारं महातेजःप्रदीपनम् ॥ महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥७॥ तं सूर्यं जगतां नाथं ज्ञानविज्ञानमोक्षदम् ॥ महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥ ८ ॥ सूर्याष्टकं पठेन्नित्यं ग्रहपीडाप्रणाशन

म् ॥ अपुत्त्रो लभते पुत्त्रंदरिद्रो धनवान्भवेत् ॥
॥ ९ ॥ आमिषं मधुपानं च यः करोति रवेर्दिने
॥ सप्तजन्मभवेद्रोगी जन्मजन्मदरिद्रता ॥१०॥
स्त्रीतैलमधुमांसानि यस्त्यजेत्तु रवेर्दिने ॥ न व्या
धिः शोकदारिद्र्यं सूर्यलोकं सगच्छति ॥११॥
इति श्रीशिवप्रोक्तं सुर्याष्टकं समाप्तं ॥ ८१ ॥

॥ अथ रामगीताप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ त
तो जगन्मंगलमंगलात्मना विधाय रामायण
कीर्तिमुत्तमाम् ॥ चचार पूर्वाचरितं रघूत्तमो राज
र्षिवर्यैरभिसवेतिं यथा ॥ १ ॥ सौमित्रिणा पृष्ट
उदारबुद्धिनारामः कथाः प्राह पुरातनीः शुभाः ॥
राज्ञः प्रमत्तस्यनृगस्य शापतो द्विजस्य तिर्यक्त्व
मथाह राघवः ॥ २ ॥ कदाचिदेकांत उपस्थितं

प्रभुं रामं रमालालितपादपंकजम् ॥ सौमित्रिरासादितशुद्धभावनः प्रणम्य भक्त्या विनयान्वितोऽब्रवीत् ॥ ३ ॥ सौमित्रिरुवाच ॥ त्वंशुद्धबोधोऽसि हि सर्वदेहिनामात्माऽस्यधीशोसि निराकृतिः स्वयम् ॥ प्रतीयसे ज्ञानदृशां महामते पादाब्जभृंगाहितसंगसंगिनाम् ॥४॥ अहं प्रपन्नोऽस्मि पदांबुजं प्रभो भवापवर्गं तव योगिभावितम् ॥ यथांजसा ज्ञानमपारवारिधिं सुखं तरिष्यामि तथानुशाधि माम् ॥ ५॥ श्रुत्वाथ सौमित्रिवचोऽखिलं तदा प्राह प्रपन्नार्तिहरः प्रसन्नधीः ॥ विज्ञानमज्ञानतमोपशांतये श्रुतिप्रपन्नं क्षितिपालभूषणः ॥ ६ ॥ श्रीराम उवाच ॥ आदौ स्ववर्णाश्रमवर्णिताः क्रियाः कृत्वा समासादितशुद्धमानसः ॥ समाप्य तत्पूर्वमुपात्तसाधनः समाश्रयेत्स

ह ॱमात्मलब्धये ॥ ७ ॥ क्रिया शरीरोद्भवहेतुरा
दृता प्रियाप्रियौ तौ भवतः सुरागिणः ॥ धर्मेतरौ
तत्र पुनः शरीरकं पुनः क्रिया चक्रवदीर्यते भवः
॥ ८ ॥ अज्ञानमेवास्य हि मूलकारणं तद्ध्यान
मेवात्रविधौविधीयते ॥ विद्यैव तन्नाशविधौ प
टीयसी न कर्मतज्जं सविरोधमीरितम् ॥ ९ ॥ न
ज्ञानहानिर्न चरागसंक्षयो भवेत्ततः कर्म सदोष
मुद्भवेत् ॥ ततः पुनः संसृतिरप्यवारिता तस्माद्बु
धो ज्ञानविचारवान्भवेत् ॥ १० ॥ ननु क्रिया
वेदमुखेन चोदिता यथैव विद्या पुरुषार्थसाधन
म् ॥ कर्तव्यता प्राणभृतः प्रचोदिता विद्या सहा
यत्वमुपैति सा पुनः ॥ ११ ॥ कर्माकृतौ दोषमपि
श्रुतिर्जगौ तस्मात्सदा कार्यमिदं मुमुक्षुणा ॥ न
नुस्वतंत्रा ध्रुवकार्यकारिणी विद्या न किंचिन्मन

साऽप्यपेक्षते ॥ १२ ॥ न सत्यकार्योपि हि यद्वद ध्वरः प्रकांक्षतेऽन्यानपि कारकादिकान् ॥ तथैव विद्या विधितः प्रकाशितैर्विशिष्यतेकर्मभिरेव मुक्तये ॥ १३ ॥ केचिद्वदंतीति वितर्कवादिनस्तद प्यसदृष्टविरोधकारणात् ॥ देहाभिमानादभिवर्धते क्रिया विद्या गताहंकृतितः प्रसिध्यति ॥ ॥ १४ ॥ विशुद्धविज्ञानविरोचनांचिता विद्यात्मवृत्तिश्चरमेति भण्यते ॥ उदेति कर्माखिलकारकादिभिर्निहंति विद्याऽखिलकारकादिकम् ॥ १५ ॥ तस्मात्त्यजेत्कार्यमशेषतः सुधीर्विद्याविरोधान्न समुच्चयो भवेत् ॥ आत्मानुसंधानपरायणः सदा निवृत्तसर्वेंद्रियवृत्तिगोचरः ॥ १६ ॥ यावच्छरीरादिषुमाययात्मधीस्तावद्विधेयो विधिवादकर्मणाम् ॥ नेतीति वाक्यैरखिलं निषिध्य तज्ज्ञात्वा परा

त्मानमथ त्यजेत्क्रियाः ॥ १७ ॥ यदा परात्मा त्मविभेदभेदकं विज्ञानमात्मन्यवभाति भास्वरम् ॥ तदैव माया प्रविलीयते ंजसा सकारका कारण मात्मसंसृतेः ॥ १८ ॥ श्रुतिप्रमाणाभिविनाशिता च साकथं भविष्यत्यपि कार्यकारिणी ॥ विज्ञान मात्रादमलाद्द्वितीयतस्तस्मादविद्या न पुनर्भवि ष्यति ॥ १९ ॥ यदि स्म नष्टा न पुनः प्रसूयते कर्त्ताहमस्येति मतिः कथं भवेत् ॥ तस्मात्स्वतंत्रा न किमप्यपेक्षते विद्या विमोक्षाय विभाति केव ला ॥ २० ॥ सा तैत्तिरीयश्रुतिराह सादरं न्या सं प्रशस्ताखिल कर्मणां स्फुटम् ॥ एतावदित्या ह च वाजिनां श्रुतिर्ज्ञानं विमोक्षाय न कर्म सा धनम् ॥ २१ ॥ विद्यासमत्वेन तु दर्शितस्त्वया क्रतुर्न दृष्टांत उदाहृतः समः ॥ फलैः पृथक्त्वा

हूहुकारकैः क्रतुः संसाध्यते ज्ञानमतो विपर्ययम् ॥ २२ ॥ सप्रत्यवायो ह्यहमित्यनात्मधीरज्ञप्रसिद्धा न तु तत्त्वदर्शिनः ॥ तस्माद्बुधैस्त्याज्यमपि क्रियात्मभिर्विधानतः कर्म विधिप्रकाशितम् ॥२३ श्रद्धान्वितस्तत्त्वमसीति वाक्यतो गुरोः प्रसादादपि शुद्धमानसः ॥ विज्ञाय चैकात्म्यमथात्मजीवयोः सुखी भवेन्मेरुरिवाप्रकंपनः ॥ २४ ॥ आदौ पदार्थावगतिर्हि कारणं वाक्यार्थ विज्ञानविधौ विधानतः ॥ तत्त्वंपदार्थौ परमात्मजीवकावसीतिचैकात्म्यमथानयोर्भवेत् ॥ २५ ॥ प्रत्यक्परोक्षादिविरोधमात्मनो विहाय संगृह्य तयोश्चिदात्मताम् ॥ संशोधितां लक्षणया च लक्षितां ज्ञात्वा स्वमात्मानमथाद्वयो भवेत् ॥ २६ ॥ एकात्मकत्वाज्जहती न संभवेत्तथाऽजहल्लक्षणता विरोधतः॥

सोऽयंपदार्थाविव भागलक्षणा युज्येत तत्त्वंपद
योरदोषतः ॥ २७ ॥ रसादिपंचीकृतभूतसंभवं
भोगालयं दुःखसुखादिकर्मणाम् ॥ शरीरमाद्यं त
वदादिकर्मजं मायामयं स्थूलमुपाधिमात्मनः ॥
॥ २८ ॥ सूक्ष्मं मनोबुद्धिदशेंद्रियैर्युतं प्राणैरपं
चीकृतभूतसंभवम् ॥ भोक्तुः सुखादेरनुसाधनं भ
वेच्छरीरमन्यद्विदुरात्मनो बुधाः॥ २९ ॥ अना
दिनिर्वाच्यमपीहकारणं मायाप्रधानं तु परं शरी
रकम् ॥ उपाधिभेदात्तु यतः पृथक्स्थितं स्वात्मान
मात्मन्यवधारयेत्क्रमात् ॥ ३० ॥ कोशेषु पंच
स्वपितत्तदाकृतिर्विभाति संगात्स्फटिकोपलो यथा
॥ असंगरूपोऽयमजो यतोऽद्वयो विज्ञायतेऽस्मि
न्परितोविचारिते ॥ ३१ ॥ बुद्धेस्त्रिधा वृत्तिरपीह
दृश्यते स्वप्नादिभेदेन गुणत्रयात्मनः ॥ अन्योऽन्य

तोस्मिन्व्यभिचारतो मृषा नित्ये परे ब्रह्मणि केवले शिवे ॥ ३२ ॥ देहेंद्रियप्राणमनश्चिदात्मनां संघादजस्रं परिवर्तते धियः ॥ वृत्तिस्तमोमूलतया ऽज्ञलक्षणा यावद्भवेत्तावदसौ भवोद्भवः ॥३३॥ नेति प्रमाणेन निराकृताखिलो हृदा समास्वादितचिद्घनामृतः ॥ त्यजेदशेषं जगदात्तसद्रसं पीत्वा यथांऽभः प्रजहाति तत्फलम् ॥ ३४ ॥ कदाचिदात्मा नमृतो न जायते न क्षीयते नापि विवर्धते नवः ॥ निरस्तसर्वातिशयः सुखात्मकः स्वयंप्रभः सर्वगतोऽयमद्वयः ॥ ३५ ॥ एवंविधे ज्ञानमये सुखात्मके कथं भवो दुःखमयः प्रतीयते ॥ अज्ञानतोध्यासवशात्प्रकाशते ज्ञाने विलीयेत विरोधतः क्षणात् ॥ ३६ ॥ यदन्यदन्यत्र विभाव्यते भ्रमादध्यासमित्याहुरमुं विपश्चितः ॥ असर्पभूते

ऽहिविभावनं यथा रज्ज्वादिके तद्वदपीश्वरे जगत् ॥ ३७ ॥ विकल्पमायारहिते चिदात्मकेऽहंकार एष प्रथमः प्रकल्पितः ॥ अध्यास एवात्मनि सर्वकारणे निरामये ब्रह्मणि केवले परे ॥ ३८ ॥ इच्छादि रागादिसुखादिधर्मिकाः सदा धियः संसृतिहेतवः परे ॥ यस्मात्प्रसुप्तौ तदभावतः परः सुखस्वरूपेण विभाव्यते हि नः ॥ ३९ ॥ अनाद्यविद्योद्भवबुद्धिबिंबितो जीवः प्रकाशोयमितीर्यतेचितः ॥ आत्मा धियः साक्षितया पृथक्स्थितो बुद्ध्या परिच्छिन्नपरः स एव हि ॥ ४० ॥ चिद्विंबसाक्षात्मधियां प्रसंगतस्त्वेकत्र वासादनलाक्तलोहवत् ॥ अन्योऽन्यमध्यासवशात्प्रतीयते जडाजडत्वं च चिदात्मचेतसोः ॥ ४१ ॥ गुरोः सकाशादपि वेदवाक्यतः संजातविद्यानुभवो निरी

ज्य तम् ॥ स्वात्मानमात्मस्थमुपाधिवर्जितं त्य
जेदशेषं जडमात्मगोचरम् ॥ ४२ ॥ प्रकाशरू
पोऽहमजोऽहमद्वयोऽसकृद्विभातोऽहमतीव निर्म
लः ॥ विशुद्धविज्ञानघनो निरामयः संपूर्ण मा
नंदमयोहमक्रियः ॥ ४३ ॥ सदैव मुक्तोऽहमचिं
त्यशक्तिमानतींद्रियज्ञानमविक्रियात्मकः ॥ अनं
तपारोहमहर्निशं बुधैर्विभावितोऽहं हृदि वेदवादि
भिः ॥ ४४ ॥ एवं सदात्मानमखंडितात्मना वि
चारमाणस्य विशुद्धभावना ॥ हन्यादविद्यामचि
रेण कारकैरसायनं यद्वदुपासितं रुजः ॥ ४५ ॥
विविक्तआसीन उपारतेंद्रियो विनिर्जितात्मा वि
मलांतराशयः ॥ विभावयेदेकमनन्यसाधनो वि
ज्ञानदृक्केवलमात्मसंस्थितः ॥ ४६ ॥ विश्वं य
देतत्परमात्मदर्शनं विलापयेदात्मनि सर्वकारणे॥

पूर्णश्चिदानंदमयोऽवतिष्ठते न वेद वाह्यं न च किंचिदांतरम् ॥ ४७ ॥ पूर्वं समाधेरखिलं विचिंतयेदोंकारमात्रं सचराचरं जगत् ॥ तदेव वाच्यं प्रणवो हि वाचको विभाव्यते ज्ञानवशान्न बोधतः ॥ ४८ ॥ अकारसंज्ञः पुरुषोहि विश्वको ह्युकारकस्तैजस ईर्यते क्रमात् ॥ प्राज्ञो मकारः परिपठ्यतेऽखिलैः समाधिपूर्वं न तु तत्त्वतो भवेत् ॥ ४९ ॥ विश्वं त्वकारं पुरुषं विलापयेदुकारमध्ये बहुधा व्यवस्थितम् ॥ ततो मकारेप्रविलाप्य तैजसं द्वितीयवर्णं प्रणवस्य चांतिमम् ॥ ५० ॥ मकारमप्यात्मनि चिद्घने परे विलापयेत्प्राज्ञमपीह कारणम् ॥ सोऽहं परं ब्रह्म सदा विमुक्तिमद्विज्ञानदृङ्मुक्त उपाधितोऽमलः ॥ ५१ ॥ एवं सदा जातपरात्मभावनः स्वानंदतुष्टः परिविस्मृ

ताखिलः ॥ आस्ते स नित्यात्मसुखप्रकाशकः सा
क्षाद्विमुक्तोऽचलवारिसिंधुवत् ॥ ५२ ॥ एवं सदा
ऽभ्यस्तसमाधियोगिनो निवृत्तसर्वेंद्रियगोचरस्य
हि ॥ विनिर्जिताशेषरिपोरहं सदा दृश्यो भवेयं
जितषड्गुणात्मनः ॥ ५३ ॥ ध्यात्वैवमात्मानमह
र्निशं मुनिस्तिष्ठेत्सदा मुक्तसमस्तबंधनः ॥ प्रार
ब्धमश्नन्नभिमानवर्जितो मय्येव साक्षात्प्रविली
यतेततः ॥ ५४ ॥ आदौ च मध्यं च तथैव चां
ततो भवं विदित्वा भयशोककारणं ॥ हित्वा सम
स्तं विधिवादचोदितं भजेत्स्वमात्मानमथाखिला
त्मनाम् ॥ ५५ ॥ आत्मन्यभेदेन विभावयन्निदं
भवत्यभेदेन मयात्मना तदा ॥ यथा जलंवारिनि
धौ यथा पयः क्षीरेवियद्व्योम्न्यनिलेयथानिलः ॥
॥ ५६ ॥ इत्थं यदीक्षेत हि लोकसंस्थितो जग

न्मृषैवेति विभावयन्मुनिः ॥ निराकृतत्वाच्छ्रुति युक्तिमानतो यथैंदुभेदो दिशि दिग्भ्रमादयः ॥५७ यावन्नपश्येदखिलं मदात्मकं तावन्मदाराधनत त्परो भवेत् ॥ श्रद्धालुरत्यूर्जितभक्तिलक्षणोयस्त स्य दृश्योहमहर्निशं हृदि ॥ ५८॥ रहस्यमेतच्छ्रु तिसारसंग्रहं मया विनिश्चित्य तवोदितं प्रिय ॥ यस्त्वेतदालोचयतीह बुद्धिमान्समुच्यते पातकरा शिभिः क्षणात् ॥ ५९॥ भ्रातर्यदीदं परिदृश्यते जगन्मायैव सर्वं परिहृत्य चेतसा ॥ मद्भावना भावितशुद्धमानसः सुखी भवानंदमयो निरामयः ॥ ६० ॥ यः सेवते मामगुणं गुणात्परं हृदा क दावा यदि वा गुणात्मकम् ॥ सोऽहं स्वपादांचि तरेणुभिःस्पृशन्पुनाति लोकत्रितयं यथा रविः ॥ ॥ ६१ ॥ विज्ञानमेतदखिलं श्रुतिसारमेतंकंव द

वेंद्यचरणे नयैव गीतम ॥ यः श्रद्धया परिपठे द्गुरुभक्तियुक्तो मद्रूपमेति यदि मद्वचनेषु भक्तिः ॥ ९२ ॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणेउमामहेश्वरसंवादे उत्तरकांडे रामगीता समाप्ता ॥ ८२ ॥

अथ रामरक्षास्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीरामरक्षास्तोत्रमंत्रस्य बुधकौशिक ऋषिः ॥ श्रीसीतारामचंद्रो देवता अनुष्टुप्छंदः ॥ सीताशक्तिः ॥ श्रीमद्धनूमान् कीलकम् ॥ श्रीरामचंद्रप्रीत्यर्थे रामरक्षास्तोत्रजपेविनियोगः ॥ अथ ध्यानम् ॥ ध्यायेदाजानुबाहुंधृतशरधनुषं बद्धपद्मासनस्थं पीतं वासोवसानं नवकमलदलस्पर्धिनेत्रं प्रसन्नम् ॥ वामांकारूढसीतामुखकमलमिलल्लोचनं नीरदाभं नानाऽलंकारदीप्तं दधतमुरुजटामंडलं रामचंद्रम् ॥१॥

॥ इति ध्यानम् ॥ चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्र विस्तरम् ॥ एकैकमक्षरं पुंसां महापातकनाशन म् ॥ १ ॥ ध्यात्वा नीलोत्पलश्यामं रामं राजीव लोचनम् ॥ जानकीलक्ष्मणोपेतं जटामुकुटमंडित म् ॥ २ ॥ सासितूणधनुर्बाणपाणिंनक्तंचरांतक म् ॥ स्वलीलया जगत्त्रातुमाविर्भूतमजं विभु म् ॥ ३ ॥ रामरक्षां पठेत्प्राज्ञः पापघ्नींसर्वकामदा म् ॥ शिरोमे राघवः पातु भालं दशरथात्मजः ॥ ४ ॥ कौसल्येयोदृशौ पातु विश्वामित्रप्रियः श्रुती ॥ घ्राणं पातु मखत्राता मुखं सौमित्रिवत्स लः ॥ ५ ॥ जिव्हां विद्यानिधिः पातु कंठं भरत वंदितः ॥ स्कंधौ दिव्यायुधः पातु भुजौ भग्नेश कार्मुकः ॥ ६ ॥ करौसीतापतिः पातु हृदयं जा मदग्न्यजित् ॥ मध्यं पातु खरध्वंसी नाभिं जांब

वदाश्रयः ॥ ७ ॥ सुग्रीवेशःकटिं पातु सक्थिनी ह
नुमत्प्रभुः ॥ ऊरूरघूत्तमः पातु रक्षः कुलविनाश
कृत् ॥ ८ ॥ जानुनी सेतुकृत्पातु जंघेदशमुखां
तकः ॥ पादौ विभीषणश्रीदः पातु रामोऽखिलं
वपुः ॥ ९ ॥ एतां रामबलोपेतां रक्षां यःसुकृती प
ठेत् ॥ सचिरायुःसुखी पुत्त्री विजयी विनयी भवे
त् ॥ १० ॥ पातालभूतलव्योमचारिणश्छद्मचा
रिणः ॥ न द्रष्टुमपि शक्तास्ते रक्षितं रामनाम
भिः ॥ ११ ॥ रामेतिरामभद्रेति रामचंद्रेतिवा
स्मरन् ॥ नरो न लिप्यते पापैर्भुक्तिं मुक्तिं च
विंदति ॥ १२ ॥ जगज्जत्रैकमंत्रेण रामनाम्नाऽ
भिरक्षितम् ॥ यः कंठे धारयेत्तस्य करस्थाः सर्वसि
द्धयः ॥ १३ ॥ वज्रपंजरनामेदं यो रामकवचं स्म
रेत् ॥ अव्याहताज्ञः सर्वत्र लभते जयमंगलम् ॥

॥ १४ ॥ आदिष्टवान्यथा स्वप्ने रामरक्षामिमां हरः ॥ तथालिखितवान्प्रातः प्रबुद्धोबुधकौशिकः ॥ १५ ॥ आरामः कल्पवृक्षाणां विरामः सकलाप दाम् ॥ अभिरामस्त्रिलोकानां रामः श्रीमान्सनः प्रभुः ॥ १६ ॥ तरुणौ रूपसंपन्नौ सुकुमारौ महा बलौ ॥ पुंडरीकविशालाक्षौ चीरकृष्णाजिनांबरौ ॥ १७ ॥ फलमूलाशिनौ दांतौ तापसौ ब्रह्मचा रिणौ ॥ पुत्त्रौ दशरथस्यैतौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥ १८ ॥ शरण्यौ सर्वसत्त्वानां श्रेष्ठौ सर्वधनु ष्मताम् ॥ रक्षः कुलनिहंतारौ त्रायेतां नो रघूत्त मौ ॥ १९ ॥ आत्तसज्यधनुषाविषुस्पृशावक्षया शुगनिषंगसंगिनौ ॥ रक्षणाय मम रामलक्ष्मणा वग्रतः पथि सदैव गच्छताम् ॥ २० ॥ सन्नद्धः कवची खड्गी चापबाणधरो युवा ॥ गच्छन्मनो

रथोऽस्माकं रामः पातु सलक्ष्मणः ॥ २१ ॥ रा
मो दाशरथिः शूरो लक्ष्मणानुचरो बली ॥ काकु
त्स्थः पुरुषः पूर्णः कौसल्येयो रघूत्तमः ॥ २२ ॥
वेदांतवेद्यो यज्ञेशः पुराणपुरुषोत्तमः ॥ जानकीव
ल्लभः श्रीमानप्रमेयपराक्रमः ॥ २३ ॥ इत्येता
नि जपेन्नित्यं मद्भक्तः श्रद्धयाऽन्वितः ॥ अश्वमे
धाधिकं पुण्यं संप्राप्नोति न संशयः ॥ २४ ॥ रा
मं दूर्वादलश्यामं पद्माक्षं पीतवाससम् ॥ स्तुवं
तिनामभिर्दिव्यैर्न ते संसारिणोनराः ॥ २५ ॥ रा
मंलक्ष्मणपूर्वजं रघुवरं सीतापतिं सुदरं काकुत्स्थं
करुणार्णवं गुणनिधिं विप्रप्रियं धार्मिकम् ॥ रा
जेंद्रं सत्यसंधं दशरथतनयं श्यामलं शांतमूर्तिं वं
दे लोकाभिरामं रघुकुलतिलकं राघवं रावणारि
म् ॥२६॥ रामाय रामभद्राय रामचंद्राय वेधसे॥

रघुनाथायनाथाय सीतायाः पतये नमः ॥२७॥
श्रीराम रामरघुनंदन राम रामश्रीराम रामभरता
ग्रज राम राम ॥ श्रीराम राम रणकर्कश राम रा
म श्रीराम राम शरणं भव राम राम ॥ २८ ॥
श्रीरामचंद्रचरणौ मनसा स्मरामि श्रीरामचंद्र
चरणौ वचसागृणामि ॥ श्रीरामचंद्रचरणौशिर
सा नमामि श्रीरामचंद्रचरणौ शरणं प्रपद्ये॥२९॥
माता रामो मत्पिता रामचंद्रः स्वामी रामोमत्स
खारामचंद्रः ॥ सर्वस्वं मे रामचंद्रो दयालुर्नान्यं
जाने नैव जाने न जाने ॥ ३० ॥ दक्षिणे लक्ष्म
णो यस्य वामे तु जनकात्मजा ॥ पुरतोमारुतिर्य
स्य तं वंदे रघुनंदनम् ॥ ३१ ॥ लोकाभिरामं र
णरंगधीरं राजीवनेत्रं रघुवंशनाथम् ॥ कारुण्य
रूपं करुणाकरं तं श्रीरामचंद्रं शरणं प्रपद्ये ॥

॥ ३२ ॥ मनोजवं मारुततुल्यवेगं जितेंद्रियं बुद्धिमतां वरिष्ठम् ॥ वातात्मजं वानरयूथमुख्यं श्रीरामदूतं शरणं प्रपद्ये ३३ ॥ कूजंतं राम रामेति मधुरं मधुराक्षरम् ॥आरुह्य कविताशाखां वंदे वाल्मीकिकोकिलम् ॥ ३४ ॥ आपदामपहर्तारं दातारं सर्वसंपदाम् ॥ लोकाभिरामं श्रीरामं भूयो भूयो नमाम्यहम् ३५ ॥ भर्जनं भवबीजानामर्जनं सुखसंपदाम् तर्जनं यमदूतानां रामरामेति गर्जनम् ॥ ३६ ॥ रामोराजमणिः सदाविजयते रामं रमेशं भजे रामेणाभिहतानिशाचरचमू रामाय तस्मै नमः ॥ रामान्नास्ति परायणं परतरं रामस्य दासोस्म्यहं रामे चित्तलयः सदा भवतु मे भो राम मामुद्धर ॥ ३७ ॥ राम रामेति रामेति रमे रामे मनोरमे ॥ सहस्रनामत

तुल्यं रामनाम वरानने ॥ ३८ ॥ इति श्री बुध कौशिकविरचितं श्रीरामरक्षास्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीसीतारामचंद्रार्पणमस्तु ॥ ८३ ॥

॥ अथ रामस्तवराजप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीरामचंद्रस्तवराज स्तोत्रमंत्रस्य ॥ सनत्कुमार ऋषिः श्रीरामो देवता ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ सीता बीजम् ॥ हनुमान् शक्तिः ॥ श्रीरामप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥ सूतउवाच ॥ सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञं व्यासं सत्यवतीसुतम् ॥ धर्मपुत्रः प्रहृष्टात्मा प्रत्युवाच मुनीश्वरम् ॥ १ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ भगवन्योगिनांश्रेष्ठ सर्वशास्त्रविशारद ॥ किं तत्त्वं किं परं जाप्यं किं ध्यानं मुक्तिसाधनम् ॥ २ ॥ श्रोतुमिच्छामि तत्सर्वं ब्रूहि मेमुनिसत्तम ॥ वेदव्यास

उवोच ॥ धर्मराजमहाभाग शृणु वक्ष्यामि तत्त्वः ॥ ३ ॥ यत्परं यद्गुणातीतं यज्ज्योतिरमलं शिवम् तदेव परमं तत्त्वं कैवल्यपदकारणम् ॥४॥ श्रीरामेति परं जाप्यं तारकं ब्रह्मसंज्ञकम् ॥ ब्रह्महत्यादिपापघ्नमिति वेदविदो विदुः ॥ ५ ॥ श्रीराम रामेति जना ये जपंति च सर्वदा ॥ तेषां भुक्तिश्च मुक्तिश्च भविष्यतिन संशयः ॥ ६ ॥ स्तवराजं पुरा प्रोक्तं नारदेन च धीमता ॥ तत्सर्वं संप्रवक्ष्यामि हरिध्यानपुरः सरम् ॥७॥ तापत्रयाग्निशमनं सर्वाघौघनिकृंतनम् ॥ दारिद्र्यदुःखशमनं सर्वसंपत्करं शिवम् ॥ ८ ॥ विज्ञानफलदं दिव्यं मोक्षैकफलसाधनं ॥ नमस्कृत्यप्रवक्ष्यामि रामं कृष्णं जगन्मयम् ॥ ९ ॥ अयोध्यानगरे रम्ये रत्नमंडपमध्यगे ॥ स्मरेत्कल्पतरोर्मू

लेरत्नसिंहासनं शुभं ॥ १० ॥ तन्मध्येऽष्टदलं प
द्मं नानारत्नैश्चवेष्टितं ॥ स्मरेन्मध्ये दाशरथिं
सहस्रादित्यतेजसं ॥ ११ ॥ पितुरंकगतं राममिं
द्रनीलमणिप्रभं ॥ कोमलांगं विशालाक्षं विद्युद्व
र्णांबरावृतं ॥ भानुकोटिप्रतीकाशंकिरीटेन विरा
जितं ॥ रत्नग्रैवेयकेयूररत्नकुंडलमंडितम् ॥ १३॥
रत्नकंकणमंजीरं कटिसूत्रैरलंकृतम् ॥ श्रीवत्स
कौस्तुभोरस्कं मुक्ताहारोपशोभितम् ॥ १४ ॥ दि
व्यरत्नसमायुक्तमुद्रिकाभिरलंकृतम् ॥ राघवं द्वि
भुजं बालं राममीषत्स्मिताननम् ॥ १५ ॥ तुल
सीकुंदमंदारपुष्पमाल्यैरलंकृतम् ॥ कर्पूरागुरु
कस्तूरीदिव्यगंधानुलेपनम् ॥ १६ ॥ योगशास्त्रे
ष्वभिरतं योगेशं योगदायकम् ॥ सदा भरतसौ
मित्रिशत्रुघ्नैरुपशोभितम् ॥ १७ ॥ विद्याधरसु

राधीशसिद्धगंधर्वकिन्नरैः ॥ योगींद्रैर्नारदाद्यैश्च
स्तूयमानमहर्निशम् ॥ १८ ॥ विश्वामित्रवसि
ष्ठादिमुनिभिः परिसेवितम् ॥ सनकादिमुनिश्रे
ष्ठैर्योगिवृंदैश्च सेवितम् ॥ १९ ॥ रामं रघुव
रं वीरं धनुर्वेदविशारदम् ॥ मंगलायतनं देवं रा
मं राजीवलोचनमं ॥ २० ॥ सर्वशास्त्रार्थतत्त्व
ज्ञमानंदकरसुंरम् ॥ कौसल्यानंदनंरामं धनुर्बा
णधरं हरिम् ॥ २१ ॥ एवं संचिंतयन्विष्णुं य
ज्ज्योतिरमलं विभुम् ॥ प्रहृष्टमानसो भूत्वामुनि
वर्यः सनारदः ॥ २२ ॥ सर्वलोकहितार्थाय तुष्टा
व रघुनंदनम् ॥ कृतांजलिपुटो भूत्वा चिंतयन्न
द्भुतंहरोम् ॥ २३ ॥ यदेकं यत्परं नित्यं यदनंतं
चिदात्मकम् ॥ यदेकं व्यापकं लोके तद्रूपं चिंत
याम्यहम् ॥ २४ ॥ विज्ञानहेतुं विमलायताक्षं

मज्ञानरूपंस्वसुखैकहेतुम् ॥ श्रीरामचंद्रं हरि
मादिदेवं परात्परं राममहं भजामि ॥ २५ ॥ कविं
पुराणं पुरुषं पुरस्तात्सनातनं योगिनमीशितार
म् ॥ अणोरणीयां समनंतवीर्यं प्राणेश्वरं राम
मसौ ददर्श ॥ २६ ॥ नारद उवाच ॥ नाराय
णं जगन्नाथमभिरामं जगत्पतिम् ॥ कविं पुरा
णं पागीशं रामं दशरथात्मजम् ॥ २७ ॥ रा
जराजं रघुवरं कौसल्यानंदवर्धनम् ॥ भर्गं व
रेण्यं विश्वेशं रघुनाथं जगद्गुरुम् ॥२८॥ स
त्यंसत्यप्रियं श्रेष्ठं जानकीवल्लभं विभुम् सौमि
त्रिपूर्वजं शांतं कामदं कमलेक्षणम् ॥ २९ ॥
आदित्यंरविमीशानं घृणिं सूर्यमनामयम् ॥ आ
नंदरूपिणं सौम्यं राघवं करुणामयम् ॥ ३० ॥
जामदग्न्यं तपोमूर्तिं रामं परशुधारिणम् ॥ वा

कपतिं वरदं वाच्यं श्रीपतिं पक्षिवाहनम् ॥३१॥
श्रीशार्ङ्गधारिणं रामं चिन्मयानंदविग्रहम् ॥ ह
लधृग्विष्णुमीशानं वलरामं कृपानिधिम् ॥३२॥
श्रीवल्लभं कृपानाथं जगन्मोहनमच्युतम् ॥ म
त्स्यकूर्मवराहादिरूपधारिणमव्ययम् ॥ ३३ ॥
वासुदेवं जगद्योनिमनादिनिधनं हरिम् ॥ गोविं
दं गोपतिं विष्णुं गोपीजनमनोहरम् ॥ ३४ ॥
गोगोपालपरीवारं गोपकन्यासमावृतम् ॥ विद्यु
त्पुंजप्रतीकाशं रामं कृष्णं जगन्मयम् ॥ ३५॥
गोगोपिकासमाकीर्णं वेणुवादनतत्परम् ॥ का
मरूपं कलावंतं कामिनीकामदं विभुम् ॥ ३६ ॥
मन्मथं मथुरानाथं माधवं मकरध्वजम् ॥ श्रीध
रं श्रीकरं श्रीशं श्रीनिवासं परात्परम् ॥३७॥
भूतेशं भूपतिं भद्रं विभूतिं भूतिभूषणम् ॥ सर्वदुः

खरहरं वीरं दुष्टदानववैरिणम् ॥ ३८ ॥ श्रीनृसिं हंमहाबाहुं महांतं दीप्ततेजसम् ॥ चिदानंदमयं नित्यं प्रणवं ज्योतिरूपिणम् ॥ ३९ ॥ आदित्य मंडलगतं निश्चितार्थस्वरूपिणम् ॥ भक्तप्रियं पद्मनेत्रंभक्तानामीप्सितप्रदम् ॥४०॥ कौसल्येयं कलामूर्तिं काकुत्स्थं कमलाप्रियम् ॥ सिंहासने स मासीनं नित्यव्रतमकल्मषम् ॥४१॥ विश्वामित्र प्रियंदांतं स्वदारनियतव्रतम् ॥ यज्ञेशं यज्ञपुरुषं यज्ञपालनतत्परम् ॥४२॥ सत्यसंधं जितक्रोधं शर णागतवत्सलम् ॥ सर्वक्लेशापहरणं विभीषणाव रप्रदम् ॥ ४३ ॥ दशग्रीवहरं रौद्रं केशवं केशि मर्दनम् ॥ वालिप्रमथनं वीरं सुग्रीवेप्सितराज्यद म् ॥ ४४ ॥ नरवानरदेवैश्च सेवितं हनुमत्प्रिय म् ॥ शुद्धं सूक्ष्मंपरं शांतं तारकब्रह्मरूपिणम् ॥

४५ ॥ सर्वभूतात्मभूतस्थं सर्वाधारं सनातनम्
सर्वकारणकर्तारं निदानं प्रकृतेः परम् ॥ ४६॥
निरामयं निराभासं निरवद्यं निरंजनम् ॥ नित्यानं
दं निराकारमद्वैतं तमसः परम् ॥ ४७ ॥ परात्प
रतरं तत्त्वं सत्यानंदं चिदात्मकम् ॥ मनसा शि
रसा नित्यं प्रणमामि रघूत्तमम् ॥ ४८ ॥ सूर्यमंड
लमध्यस्थं रामं सीतासमन्वितम् ॥ नमामि पुं
डरीकाक्षममेयं गुरुतत्परम् ॥ ४९ ॥ नमोऽस्तु
वासुदेवाय ज्योतिषांपतये नमः ॥ नमोस्तु राम
देवाय जगदानंदरूपिणे ॥ ५० ॥ नमो वेदांत
निष्ठाय योगिने ब्रह्मवादिने ॥ मायामयनिरस्ता
य प्रपन्नजनसेविने ॥५१॥ वंदामहे महेशानचंड
कोदंडखण्डनम् ॥ जानकीहृदयानंदवर्धनं रघुनंदन
म् ॥५२॥ उत्फुल्लामलकोमलोत्पलदलश्यामाय

रामाय ते कामाय प्रमदामनोहरगुणग्रामाय रा
मात्मने॥ योगारूढमुनींद्रमानससरोहंसाय संसार
विध्वंसाय स्फुरदोजसे रघुकुलोत्तंसाय पुंसे नमः॥
५३ ॥ भवोद्भवं वेदविदां वरिष्ठमादित्यचंद्रान
लसुप्रभावम् ॥ सर्व्वात्मकं सर्वगतस्वरूपं नमा
मि रामं तमसः परस्तात् ॥ ५४ ॥ निरंजनं
निष्प्रतिमं निरीहं निराश्रयं निष्कलमप्रपंचम् ॥नि
त्यध्रुवं निर्विषयस्वरूपं निरंतरं राममहं भजामि
॥ ५५ ॥ भवाब्धिपोतं भरताग्रजं तं भक्तप्रियं
भानुकुलप्रदीपम् ॥ भूतत्रिनाथं भुवनाधिपं तं भ
जामि रामं भवरोगवैद्यम् ॥ ५६ ॥ सर्वाधिपत्यं
समरांगधीरं सत्यं चिदानंदमयस्वरूपम् ॥ स
त्यं शिवं शांतिमयं शरण्यं सनातनं राममहं भ
जामि ॥ ५७ ॥ कार्यक्रियाकारणमप्रमेयं कविं पु

राणं कमलायताक्षम् ॥ कुमारवेद्यं करुणामयं तं कल्पद्रुमं राममहं भजामि ॥ ५८ ॥ त्रैलोक्यनाथं सरसीरुहाक्षं दयानिधिं द्वंद्वविनाशहेतुम् ॥ महाबलं वेदनिधिं सुरेशं सनातनं राममहं भजामि ॥ ५९ ॥ वेदांतवेद्यं कविमीशितारमनादिमध्यांतमचिंत्यमाद्यम् ॥ अगोचरं निर्मलमेकरूपं नमामिरामं तमसः परस्तात् ॥ ६० ॥ अशेषवेदात्मकमादिसंज्ञमजं हरिं विष्णुमनंतमाद्यम् ॥ अपार संवित्सुखमेकरूपं परात्परं राममहं भजामि ॥ ६१ ॥ तत्त्वस्वरूपं पुरुषं पुराणं स्वतेजसा पूरितविश्वमेकम् ॥ राजाधिराजं रविमंडलस्थं विश्वेश्वरं राममहं भजामि ॥ ६२ ॥ लोकाभिरामं रघुवंशनाथं हरिं चिदानंदमयं मुकुंदम् ॥ अशेषविद्याधिपतिं कवींद्रं नमामि रामं त

मसः परस्तात् ॥ ६३ ॥ योगींद्रसंघैश्च सुसेव्य मानं नारायणं निर्मलमादिदेवम् ॥ नतोऽस्मि नित्यं जगदेकनाथमादित्यवर्णं तमसः परस्तात् ॥ ६४ ॥ विभूतिदं विश्वसृजं विरामं राजेंद्र मीशं रघुवंशनाथम् ॥ अचिंत्यमव्यक्तमनंतमूर्तिं ज्योतिर्मयं राममहं भजामि ॥ ६५ ॥ अशेषसंसारविहारहीन मादित्यगं पूर्णसुखाभिरामम् ॥ समस्तसाक्षिं तमसः परस्तान्नारायणं विष्णुमहं भजामि ॥ ६६ ॥ मुनींद्रगुह्यं परिपूर्णकामं कलानिधिं कल्मषनाशहेतुम् ॥ परात्परं यत्परमं पवित्रं नमामि रामं महतो महांतम् ॥ ॥ ६७ ॥ ब्रह्माविष्णुश्च रुद्रश्च देवेंद्रो देवतास्तथा ॥ आदित्यादिग्रहाश्चैव त्वमेव रघुनंदन ॥ ६८ ॥ तापसा ऋषयः सिद्धाः साध्याश्च मरुत

स्तथा ॥ विप्रा वेदास्तथा यज्ञाः पुराणं धर्मसंहि
ता ॥ ६९ ॥ वर्णाश्रमास्तथा धर्मा वर्णधर्मास्त
थैव च ॥ यक्षराक्षसगंधर्वा दिक्पाला दिग्गजा
दिभिः ॥ ७० ॥ सनकादिमुनिश्रेष्ठास्त्वमेव रघु
पुंगव ॥ वसवोऽष्टौ त्रयः काला रुद्रा एकाद
श स्मृताः ॥ ७१ ॥ तारका दशदिक् चैव त्व
मेव रघुनंदन ॥ सप्तद्वीपाः समुद्राश्च नगा न
द्यस्तथा द्रुमाः ॥ ७२ ॥ स्थावरा जंगमाश्चैव
त्वमेव रघुनायक ॥ देवतिर्यङ्मनुष्याणां दान
वानां तथैव च ॥ ७३ ॥ माता पिता तथा भ्रा
ता त्वमेव रघुवल्लभ ॥ सर्वेषां त्वं परं ब्रह्म त्व
न्मयं सर्वमेव हि ॥ ७४ ॥ त्वमक्षरं परं ज्योति
स्त्वमेव पुरुषोत्तम ॥ त्वमेव तारकं ब्रह्म त्व
त्तोऽन्यन्नैव किंचन ॥ ७५ ॥ शांतं सर्वगतं सू

क्ष्मं परं ब्रह्म सनातनम् ॥ राजीवलोचनं रामं प्रणमामि जगत्पतिम् ॥ ७६ ॥ व्यासउवाच ॥ ततः प्रसन्नः श्रीरामः प्रोवाच मुनिपुंगवम् ॥ तुष्टोऽस्मिमुनिशार्दूल वृणोष्ववरमुत्तमं ॥७७॥ नारद उवाच ॥ यदि तुष्टोऽसि सर्वज्ञ श्रीराम करुणानिधे ॥ त्वन्मूर्तिदर्शनेनैव कृतार्थोऽहं च सर्वदा ॥ ७८ ॥ धन्योऽहं कृतकृत्योहं पुण्योहं पुरुषोत्तम ॥ अद्य मे सफलं जन्म जीवितं सफलं च मे ॥ ७९ ॥ अद्य मे सफलं ज्ञानमद्य मे सफलं तपः ॥ अद्य मे सफलं कर्म त्वत्पादांभोजदर्शनात् ॥ अद्य मे सफलं सर्वं त्वन्नामस्मरणं तथा ॥ ८० ॥ त्वत्पादांभोरुहद्वंद्वसद्भक्तिं देहि राघव ॥ ततः परमसंप्रीतः स रामः प्राह नारदम् ॥ ८१ ॥ श्रीराम उवाच ॥ मुनिवर्य म

हाभाग मुने त्विष्टं ददामि ते ॥ यत्त्वया चेप्सित सर्वं मनसा तद्भविष्यति ॥ ८२ ॥ नारद उवाच ॥ वरं नयाचे रघुनाथ युष्मत्पादाब्जभक्तिः सततं ममास्तु ॥ इदं प्रियंनाथ वरं प्रयाचे पुनः पुनस्त्वामिदमेव याचे ॥ ८३ ॥ व्यास उवाच ॥ इत्येवमीडितो रामः प्रादात्तस्मै वरांतरम् ॥ वीरो रामो महातेजाः सच्चिदानंदविग्रहः ॥ ॥ ८४ ॥ अद्वैतममलं ज्ञानं स्वनामस्मरणं तथा ॥ अंतर्दधौ जगन्नाथः पुरतस्तस्यराघवः ॥ ८५ ॥ इति श्रीरघुनाथस्य स्तवराजमनुत्तमम् ॥ सर्वसौभाग्यसंपत्तिदायकं मुक्तिदं शुभम् ॥ ॥८६ कथितं ब्रह्मपुत्त्रेण वेदानां सारमुत्तमम् ॥ गुह्याद्गुह्यतमं दिव्यं तव स्नेहात्प्रकीर्तितम्॥८७ यःपठेच्छृणुयाद्वापि त्रिसंध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ब्रह्म

हत्यादिपापानि तत्समानि बहूनि च ॥ ८८ ॥
स्वर्णस्तेयं सुरापानं गुरुतल्पगतिस्तथा ॥ गोव
धाद्युपपापानि अनृतात्संभवानि च ॥ ८९ ॥ स
र्वैः प्रमुच्यते पापैः कल्पायुतशतोद्भवैः ॥ मान
संवाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितम् ॥ ९० ॥
श्रीरामस्मरणेनैव तत्क्षणान्नश्यति ध्रुवं ॥ इदं स
त्यमिदं सत्यं सत्यमेतदिहोच्यते ॥ ९१ ॥ रामं
सत्यंपरं ब्रह्म रामात्किंचिन्न विद्यते ॥ तस्माद्राम
स्वरूपंहि सत्यं सत्यमिदं जगत् ॥ ९२ ॥ श्रीरा
मचंद्ररघुपुंगव राजवर्य राजेंद्र राम रघुनाय
कराघवेश ॥ राजाधिराज रघुनंदन रामचंद्र
दासोहमद्य भवतः शरणागतोऽस्मि ॥ ९३ ॥
वैदेहीसहितं सुरद्रुमतले हैमे महामंडपे मध्येपु
ष्पकमासने मणिमये वीरासने संस्थितम् ॥ अ

र्ये वाचयति प्रभंजनसुते तत्त्वं मुनीन्द्रैः परं व्याख्यातं भरतादिभिः परिवृतं रामं भजे श्यामलम् ॥ ९४ ॥ रामं रत्नकिरीटकुंडलयुतं केयूरहारान्वितं सीतालंकृतवामभागममलं सिंहासनस्थं विभुम् ॥ सुग्रीवादिहरीश्वरैः सुरगणैः संसेव्यमानं सदा विश्वामित्रपराशरादिमुनिभिः संस्तूयमानं प्रभुम् ॥ ९५ ॥ सकलगुणनिधानं योगिभिः स्तूयमानं भुजविजितसमानं राक्षसेंद्रादिमानम् ॥ महितनृपभयानं सीतया शोभमानंस्मर हृदय विमानं ब्रह्म रामाभिधानम् ॥ ९६ ॥ रघुवर तव मूर्तिर्मामके मानसाब्जे नरकगतिहरं ते नामधेयं मुखे मे ॥ अनिशमतुलभक्त्या मस्तकं त्वत्पदाब्जे भवजलनिधिमग्नं रक्ष मामार्तबंधो ॥ ॥ ९७ ॥ रामरत्नमहं वंदे चित्रकूटपतिं हरिम् ॥

कौसल्याभक्तिसंभूतं जानकीकंठभूषणम् ॥९८॥
इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां नारदोक्तं श्रीराम
चंद्रस्तवराजस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ८४ ॥

॥ अथ संक्षिप्तमूलरामायणप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ तपः स्वाध्यायनिरतं तपस्वी
वाग्विदांवरम् ॥ नारदं परिपप्रच्छ वाल्मीकि
र्मुनिपुंगवम् ॥ १ ॥ कोन्वस्मिन्त्सांप्रतं लोके गु
णवान्कश्चवीर्यवान् ॥ धर्मज्ञश्च कृतज्ञश्च सत्य
वाक्यो दृढव्रतः ॥ २ ॥ चारित्रेण च को युक्तः
सर्वभूतेषु को हितः ॥ विद्वान्कः कः समर्थश्चक
श्चैकःप्रियदर्शनः ॥३॥ आत्मवान् को जितक्रोधो
द्युतिमान् कोऽनसूयक ॥ कस्य बिभ्यति देवाश्च
जातरोषस्य संयुगे ॥४॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं
परं कौतूहलं हि मे ॥ महर्षे त्वंसमर्थोऽसि ज्ञातु

मेवंविधं नरम् ॥ ५ ॥ श्रुत्वा चैतत्त्रिलोकज्ञो वाल्मीकेर्नारदो वचः ॥ श्रूयतामितिचामंत्र्य प्रहृष्टो वाक्यमब्रवीत् ॥ ६ ॥ बहवो दुर्लभाश्चैव ये त्वया कीर्तिता गुणाः ॥ मुने वक्ष्याम्यहंबुध्वा तैर्युक्तः श्रूयतां नरः ॥ ७ ॥ इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनैः श्रुतः ॥ नियतात्मा महावीर्यो द्युतिमान्धृतिमान्वशी ॥ ८ ॥ बुद्धिमान्नीतिमान्वाग्मी श्रीमाञ्छत्रुनिबर्हणः ॥ विपुलांसोमहाबाहुः कंबुग्रीवो महाहनुः ॥ ९ ॥ महोरस्को महेष्वासो गूढजत्रुररिंदमः ॥ आजानुबाहुः सुशिराः सुललाटः सुविक्रमः ॥ १० ॥ समः समविभक्तांगः स्निग्धवर्णः प्रतापवान् ॥ पीनवक्षा विशालाक्षो लक्ष्मीवाञ्छुभलक्षणः ॥ ११ ॥ धर्मज्ञः सत्यसंधश्चप्रजानां च हिते रतः ॥ यशस्वी ज्ञान

संपन्नः शुचिर्वश्यः समाधिमान् ॥१२॥ प्रजाप
तिसमः श्रीमान्धाता रिपुनिषूदनः॥ रक्षिता जी
वलोकस्य धर्मस्य परिरक्षिता ॥ १३ ॥ रक्षिता
स्वस्य धर्मस्य स्वजनस्य च रक्षिता ॥ वेदवेदां
गतत्त्वज्ञो धनुर्वेदे चनिष्ठितः ॥ १४ ॥ सर्वशा
स्त्रार्थतत्त्वज्ञः स्मृतिमान्प्रतिभानवान् ॥ सर्वलो
कप्रियः साधुरदीनात्मा विचक्षणः ॥ १५ ॥
सर्वदाऽभिगतः सद्भिः समुद्र इवसिंधुभिः ॥ आ
र्यः सर्वसमश्चैव सदैव प्रियदर्शनः॥ १६ ॥ स
च सर्वगुणोपेतः कौसल्यानंदवर्धनः॥ समुद्रइव
गांभीर्ये धैर्येण हिमवानिव॥ १७ ॥ विष्णुना
सदृशो वीर्ये सोमवत्प्रियदर्शनः ॥ कालाग्निस
दृशः क्रोधे क्षमया पृथिवीसमः ॥ १८ ॥ धनदे
न समस्त्यागे सत्ये धर्म इवापरः ॥ तमेवं गुण

संपन्नं रामं सत्यपराक्रमम् ॥ १९ ॥ ज्येष्ठं श्रे
ष्ठगुणैर्युक्तं प्रियं दशरथात्मजम् ॥ प्रकृतीनां
हितैर्युक्तं प्रकृतिप्रियकाम्यया ॥ २० ॥ यौवरा
ज्येन संयोक्तुमैच्छत्प्रीत्या महीपतिः ॥ तस्याभि
षेकसंभारान्दृष्ट्वा भार्याऽथ कैकयी ॥ २१ ॥ पूर्वं
दत्तवरादेवी वरमेनमयाचत ॥ विवासनं च राम
स्य भरतस्याभिषेचनम् ॥ २२ ॥ स सत्यवचना
द्राजाधर्मपाशेन संयुतः ॥ विवासयामास सुतं
रामं दशरथः प्रियम् ॥ २३ ॥ स जगाम वनं
वीरः प्रतिज्ञामनुपालयन् ॥ पितुर्वचननिर्देशा
त्कैकेय्याः प्रियकारणात् ॥ २४ ॥ तं व्रजंतं प्रि
यो भ्राता लक्ष्मणोऽनुजगाम ह ॥ स्नेहाद्विनयसं
पन्नः सुमित्रानंदवर्धनः ॥ २५ ॥ भ्रातरं दयि
तो भ्रातुः सौभ्रात्रमनुदर्शयन् ॥ रामस्य दयितो

भ्रातुः सुमित्रानंदवर्धनः ॥ २६ ॥ जनकस्य कु
ले जाता देवमायेव निर्मिता ॥ सर्वलक्षणसंपन्ना
नारीणामुत्तमा वधूः ॥ २७ ॥ सीताप्यनुगता रा
मं शशिनं रोहिणी यथा ॥ पौरैरनुगतो दूरं पि
त्रा दशरथेन च ॥ २८ ॥ शृंगवेरपुरे सूतं गंगा
कूलेव्यसर्जयत् ॥ गुहमासाद्यधर्मात्मा निषादा
धिपतिं प्रियम् ॥ २९ ॥ गुहेन सहितो रामो ल
क्ष्मणेन च सीतया ॥ ते वनेन वनंगत्वा नदी
स्तीर्त्वा बहूदकाः ॥ ३० ॥ चित्रकूटमनुप्राप्य भ
रद्वाजस्य शासनात् ॥ रम्यमावसथं कृत्वारममा
णा वने त्रयः ॥ ३१ ॥ देवगंधर्वसंकाशास्तत्र ते
न्यवसन्सुखम् ॥ चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोका
तुरस्तदा ॥ ३२ ॥ राजा दशरथः स्वर्गं जगाम
विलपन्सुतम् ॥ मृते तु तस्मिन् भरतो वसिष्ठ

प्रमुखैर्द्विजैः ॥ ३३ ॥ नियुज्यमानो राज्याय नैच्छद्राज्यं महाबलः ॥ स जगाम वनं वीरो रामपादप्रसादकः ॥ ३४ ॥ गत्वा तु सुमहात्मानं रामं सत्यपराक्रमम् ॥ अयाचद्भ्रातरं राममार्यंनामपुरस्कृतम् ॥ ३५ ॥ त्वमेव राजाधर्मज्ञ इति रामं वचोऽब्रवीत् ॥ रामोऽपि परमोदारः सुमुखः सुमहायशाः ॥ ३६ ॥ नचैच्छतिपतुरादेशाद्राज्यं रामो महाबलः ॥ पादुके चास्य राज्याय न्यासं दत्वा पुनः पुनः ॥ ३७ ॥ निवर्तयामास ततो भरतं भरताग्रजः ॥ स तु काममवाप्यैव रामपादावुपस्पृशन् ॥ ३८ ॥ नंदिग्रामेऽकरोद्राज्यं रामागमनकांक्षया ॥ गते तु भरते श्रीमान्स्सत्यसंधो जितेंद्रियः ॥ ३९ ॥ रामस्तु पुनरालक्ष्य नागरस्य जनस्य च ॥ तत्रागमनमेकाग्रो दंडकान्प्रवि

वेश ह ॥ ४० ॥ प्रविश्य तु महाऽरण्यं रामोरा
जीवलोचनः ॥ विराधं राक्षसं हत्वा शरभंगं दद
र्श ह ॥ ४१ ॥ सुतीक्ष्णं चाप्यगस्त्यं च अगस्त्य
भ्रातरं तथा ॥ अगस्त्यवचनाच्चैव जग्राहैं द्रं
शरासनम् ॥ ४२ ॥ खड्गं च परमं प्रीतस्तूणी
चाक्षयसायकौ ॥ बसतस्तस्य रामस्य वने वन
चरैः सह ॥ ४३ ॥ ऋषयोभ्यागमन्त्सर्वे वधाया
सुररक्षसाम् ॥ सतेषां प्रतिशुश्राव राक्षसानां
तथा बने ॥ ४४ ॥ प्रतिज्ञातश्च रामेण बधः सं
यति रक्षसाम् ॥ ऋषीणामग्निकल्पानां दंडकार
ण्यवासिनाम् ॥ ४५ ॥ तेन तत्रैव वसता जन
स्थाननिवासिनी ॥ विरूपिता शूर्पणखा राक्षसी
कामरूपिणी ॥ ४६ ॥ ततः शूर्पणखावाक्याद्
युक्तान्त्सर्वराक्षसान् ॥ खरं त्रिशिरसं चैव दूष

णं चैव राक्षसम् ॥ ४७ ॥ निजघान रणे राम
स्तेषां चैव पदानुगान् ॥ वने तस्मिन्निवसता
जनस्थाननिवासिनाम् ॥ ४८ ॥ रक्षसांनिहता
न्यासन्सहस्राणि चतुर्दश ॥ ततोज्ञातिवधंश्रुत्वा
रावणः क्रोधमूर्छितः ॥ ४९ ॥ सहायं वरयामा
स मारीचंनाम राक्षसम् ॥ वार्यमाणः सुबहुशो
मारीचेन सरावणः ॥ ५० ॥ नविरोधो बलव
ता क्षमो रावण तेन ते ॥ अनादृत्य तु तद्वाक्यं
रावणः कालचोदितः ॥ ५१ ॥ जगाम सहमा
रीचस्तस्याश्रमपदं तदा ॥ तेन मायाविना दूर
मपवाह्यनृपात्मजौ ॥ ५२ ॥ जहार भार्यां राम
स्य गृध्रं हत्वा जटायुषम् ॥ गृध्रं च निहतं दृष्ट्वा
हृतां श्रुत्वा च मैथिलीम् ॥ ५३ ॥ राघवः शो
कसंतप्तो विललापाकुलेन्द्रियः ॥ ततस्तेनैव शो

केन गृध्रं दग्ध्वाजटायुषम् ॥ ५४ ॥ मार्गमाणा
वने सीतां राक्षसं संददर्श ह ॥ कबंधंनाम रूपेण
विकृतं घोरदर्शनम् ॥ ५५ ॥ तंनिहत्य महाबा
हुर्ददाह स्वर्गतश्च सः ॥ स चास्यकथयामास श
बरीं धर्मचारिणीम् ॥ ५६ ॥ श्रमणीं धर्मनिपु
णामभिगच्छेति राघवम् ॥ सोऽभिगच्छन्महा
तेजाः शबरीं शत्रुसूदनः ॥ ५७ ॥ शबर्या पूजि
तः सम्यग्रामो दशरथात्मजः ॥ पंपातीरेहनुमता
संगतो वानरेण ह ॥ ५८ ॥ हनुमद्वचनाच्चैव
सुग्रीवेण समागमः ॥ सुग्रीवाय च तत्सर्वं शंस
द्रामो महाबलः ॥ ५९ ॥ आदितस्तद्यथा वृत्तं
सीतायाश्च विशेषतः ॥ सुग्रीवश्चापि तत्सर्वं श्रु
त्वा रामस्य वानरः ॥ ६० ॥ चकार सख्यं रामे
ण प्रीतश्चैवाग्निसाक्षिकम् ॥ ततो वानरराजेन

वैरानुकथनं प्रति ॥ ६१ ॥ रामायावेदितं सर्वं प्रणयाद्दुःखितेनच ॥ प्रतिज्ञातं च रामेण तदा वालिवधं प्रति ॥ ६२ ॥ वालिनश्च बलं तत्र कथयामास वानरः ॥ सुग्रीवः शंकितश्चासीन्नित्यं वीर्येण राघवे ॥ ६३ ॥ राघवप्रत्ययार्थं तु दुंदुभेः कायमुत्तमम् ॥ दर्शयामास सुग्रीवो महापर्वतसन्निभम् ॥ ६४ ॥ उत्स्मयित्वा महाबाहुः प्रेक्ष्य चास्थि महाबलः ॥ पादांगुष्ठेन चिक्षेप संपूर्णं दशयोजनम् ॥ ६५ ॥ बिभेद च पुनस्तालान्सप्तैकेन महेषुणा ॥ गिरिं रसातलं चैव जनयन्प्रत्ययं तदा ॥ ६६ ॥ ततः प्रीतमनास्तेन विश्वस्तः स महाकपिः ॥ किष्किंधां रामसहितो जगाम च गुहां तदा ॥ ६७ ॥ ततोऽगर्जद्धरिवरः सुग्रीवो हेमपिंगलः ॥ तेन नादेन महता नि

र्जगाम हरीश्वरः ॥ ६८ ॥ अवमन्य तदा तारां सुग्रीवेण समागतः ॥ निजघान च तत्रैवं शरे णैकेन राघवः ॥ ६९ ॥ ततः सुग्रीववचनाद्धत्वा वालिनमाहवे ॥ सुग्रीवमेव तद्राज्ये राघवः प्रत्य पादयत् ॥ ७० ॥ स च सर्वान्समानीय वानरा न्वानरर्षभः ॥ दिशः प्रस्थापयामास दिदृक्षुर्जन कात्मजाम् ॥ ७१ ॥ ततो गृध्रस्य वचनात्संपा तेर्हनुमान्बली ॥ शतयोजनविस्तीर्णं पुप्लुवे ल वणार्णवम् ॥ ७२ ॥ तत्र लंकां समासाद्य पुरीं रावणपालिताम् ॥ ददर्श सीतां ध्यायंतीमशोक वनिकागताम् ॥ ७३ ॥ निवेदयित्वा ऽभिज्ञानं प्रवृत्तिं विनिवेद्य च ॥ समाश्वास्य च वैदेहीं मर्दयामास तोरणम् ॥ ७४ ॥ पंचसेनाग्रगान्ह त्वा सप्तमंत्रिसुतानपि ॥ शूरमक्षं च निष्पिष्य

ग्रहणे समुपागतम् ॥ ७५ ॥ अस्त्रेणोन्मुक्तमात्मा नं ज्ञात्वा पैतामहाद्वरात् ॥ मर्षयन्राक्षसान्वीरो मंत्रिणस्तान्यदृच्छया ॥ ७६ ॥ ततो दग्ध्वा पुरीं लंकामृते सीतां च मैथिलीम् ॥ रामाय प्रिय माख्यातुं पुनरायान्महाकपिः ॥ ७७ ॥ सोऽभि गम्य महात्मानं कृत्वा रामं प्रदक्षिणम् ॥ न्यवेद यदमेयात्मा दृष्ट्वा सीतेतितत्त्वतः ॥ ७८ ॥ ततः सुग्रीवसहितो गत्वा तीरं महोदधेः ॥ समुद्रं क्षो भयामास शरैरादित्यसन्निभैः ॥ ७९ ॥ दर्शया मास चात्मानं समुद्रः सरितांपतिः ॥ समुद्रवच नाच्चैव नलः सेतुमकारयत् ॥ ८० ॥ तेन गत्वा पुरीं लंकां हत्वा रावणमाहवे ॥ रामः सीतामनु प्राप्य परां व्रीडामुपागमत् ॥ ८१ ॥ तामुवाच ततोरामः परुषं जनसंसदि ॥ अमृष्यमाणा सा

सीता विवेश ज्वलनं सती ॥ ८२ ॥ ततोऽग्नि वचनात्सीतां ज्ञात्वा विगतकल्मषाम् ॥ कर्मणा तेन महता त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ ८३ ॥ सदेवर्षिगणं तुष्टं राघवस्यमहात्मनः ॥ बभौ रामः सुसंहृष्टः पूजितः सर्वदैवतैः ॥ ८४ ॥ अभिषिच्य च लंकायां राक्षसेंद्रं विभीषणम् ॥ कृतकृत्यस्तदा रामो विज्वरः प्रमुमोद ह ॥ ८५ ॥ देवताभ्यो वरं प्राप्य समुत्थाप्य च वानरान् ॥ अयोध्यां प्रस्थितो रामः पुष्पकेण सुहृद्वृतः ॥ ८६॥ भरद्वाजाश्रमं गत्वा रामः सत्यपराक्रमः ॥ भरतस्यांतिकं रामो हनुमंतं व्यसर्जयत ॥ ८७ ॥ पुनराख्यायिकां जल्पन्सुग्रीवसहितस्तदा ॥ पुष्पकं तत्समारुह्य नंदिग्रामं ययौ तदा ॥ ८८ ॥ नंदिग्रामे जटां हित्वा भ्रातृभिः सहितोऽनघः ॥ रा

मः सीतामनुप्राप्य राज्यं पुनरवाप्तवान् ॥८९
प्रहृष्टमुदितो लोकस्तुष्टः पुष्टः सुधार्मिकः ॥ नि
रामयो ह्यरोगश्च दुर्भिक्षभयवर्जितः ॥ ९० ॥ न
पुत्त्रमरणं केचिद्द्रक्ष्यंति पुरुषाः क्वचित् ॥ नार्य
श्चाविधवा नित्यं भविष्यंति पतिव्रताः ॥ ९१॥
नचाग्निजं भयं किंचिन्नाप्सु मज्जंति जंतवः॥
नवातजं भयं किंचिन्नापि ज्वरकृतं तथा ॥ ९२
न चापि क्षुद्भयं तत्र न तस्करभयं तथा ॥ नग
राणि च राष्ट्राणि धनधान्ययुतानि च ॥ ९३ ॥
नित्यं प्रमुदिताः सर्वे यथा कृतयुगे तथा ॥ अश्व
मेधशतैरिष्ट्वा बहुवस्त्रसुवर्णकैः ॥ ९४ ॥ गवां
कोट्ययुतं दत्त्वा ब्रह्मलोकं गमिष्यति ॥ असंख्ये
यं धनं दत्त्वा ब्राह्मणेभ्यो महायशाः ९५ राज
वंशाञ्छतगुणान्स्थापयिष्यति राघवः ॥ चातुर्व

र्यै च लोकेऽस्मिन् स्वे स्वे धर्मे नियोक्ष्यति ॥९६
दशवर्षसहस्राणि दशवर्षशतानि च ॥ रामो राज्य
मुपासित्वा ब्रह्मलोकं गमिष्यति ॥ ९७ इदं पवि
त्रं पापघ्नं पुण्यं वेदैश्च संमितम् ॥ यः पठेद्रा
मचरितं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ९८ ॥ एतदाख्या
नमायुष्यं पठन्रामायणं नरः ॥ सपुत्रपौत्रः सगणः
प्रेत्य स्वर्गे महीयते ॥ ९९ ॥ पठन्द्विजो वागृष
भत्वमीयात्स्यात्क्षत्रस्तथा भूमिपतित्वमीयात् ॥ वणि
ग्जनः सस्यफलत्वमीयाज्जनश्च शूद्रोऽपि महत्त्वमी
यात् ॥ १०० ॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मी
कीये आदिकाव्ये नारदवाक्ये संक्षिप्तः प्रथमः स
र्गः ॥ १ ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ ८५ ॥

॥ अथ ब्रह्मदेवकृतरामस्तुतिप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ब्रह्मोवाच ॥ वंदे देवं विष्णु

मशेषस्थितिहेतुं त्वामध्यात्मज्ञानिभिरंतर्हृदिभाव्यम् ॥ हेयाहेयद्वंद्वविहीनं परमेकं सत्तामात्रं सर्वेहृदिस्थं दृशिरूपम् ॥ १ ॥ प्राणापानौ निश्चयबुद्ध्या हृदि रुध्वा छित्त्वा सर्वं संशयबंधं विषयौघान् ॥पश्यंतीशं यं गतमोहा यतयस्तं वंदे रामंरत्नकिरीटं रविभासम्॥२॥मायातीतं माधवमाद्यं जगदादिं मानातीतं मोहविनाशं मुनिवंद्यम् योगिध्येयं योगविधानं परिपूर्णं वंदे रामं रंजितलोकं रमणीयम् ॥ ३ ॥ भावाऽभावप्रत्ययहीनं भवमुख्यैर्भोगासक्तैरार्चितपादांबुजयुग्मम् । नित्यं शुद्धं बुद्ध मनंतं प्रणवाख्यं वंदे रामं वीरमशेषासुरदावम्॥४॥त्वं मे नाथोनाथितकार्याखिलकारी मानातीतो माधवरूपोऽखिलधारी ॥ भक्त्या गम्यो भावितरूपो भवहारी योगाभ्यासैर्भावितचे

तः सहचारी ॥ ५ ॥ त्वामाद्यंतं लोकततीनां प
रमीशं लोकानां नो लौकिकमानैरधिगम्यम् ॥ भ
क्तिश्रद्धाभावसमेतैर्भजनीयं वंदे रामं सुंदरमिंदो
वरनीलम् ॥६॥ को वा ज्ञातुं त्वामतिमानं गतमानं
मानासक्तो माधवशक्तो मुनिमान्यम् ॥ वृंदारण्ये वं
दितवृंदारकवृंदं बन्दे रामं भवमुखवंद्यं सुखकंदम्
॥७॥ नानाशास्त्रैर्वेदकदंबैः प्रतिपाद्यं नित्यानंदं नि
र्विषयज्ञानमनादिम् ॥ मत्सेवार्थं मानुषभावं प्रतिप
न्नं वंदे रामं मरकतवर्णं मथुरेशम् ॥८॥ श्रद्धायु
क्तो यः पठतीमं स्तवमाद्यं ब्राह्मं ब्रह्मज्ञानविधानं
भुवि मर्त्यः ॥ रामं श्यामं कामितकामप्रदमीशं ध्या
त्वा ध्याता पातकजालैर्विगतः स्यात् ॥ ९ ॥ इ
ति श्रीमदध्यात्मरामायणे युद्धकांडे ब्रह्मदेवकृतरा
मस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ८६ ॥

॥ अथ रामहृदयप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ ततो रामःस्वयं प्राहहनूमंतमुपस्थितम् ॥ शृणु तत्त्वं प्रवक्ष्यामि ह्यात्मानात्मपरात्मनाम् ॥ १ ॥ आकाशस्य यथा भेदास्त्रिविधो दृश्यते महान् ॥ जलाशये महाकाशस्तदवच्छिन्न एव हि ॥ प्रतिबिंबाख्यमपरं दृश्यते त्रिविधंनभः ॥ २ ॥ बुद्ध्यवच्छिन्नचैतन्यमेकं पूर्णमथापरम् ॥ आभासस्त्वपरंबिंबभूतमेवं त्रिधाचितिः ॥ ३ ॥ साभासबुद्धेः कर्तृत्वमविच्छिन्नेऽविकारिणि ॥ साक्षिण्यारोप्यते भ्रांत्या जीवत्वं च तथाऽबुधैः ॥ ४ ॥ आभासस्तु मृषाबुद्धिरविद्या कार्यमुच्यते ॥ अविच्छिन्नंतुतद्ब्रह्मविच्छेदस्तु विकल्पितः ॥ ५ ॥ अविच्छिन्नस्य पूर्णेन एकत्वंप्रतिपाद्यते ॥ त

त्वमस्यादिवाक्यैश्च साभासस्याहमस्तथा ॥६॥ ऐक्यज्ञानंयदोत्पन्नं महावाक्येन चात्मनोः ॥ तदाविद्या स्वकार्यैश्च नश्यत्येवनसंशयः॥ ७ ॥ एतद्विज्ञाय मद्भक्तो मद्भावायोपपद्यते॥ मद्भक्तिविमुखानां हि शास्त्रगर्तेषु मुह्यताम् ॥ न ज्ञानं न च मोक्षः स्यात्तेषां जन्मशतैरपि ॥ ८ ॥इदं रहस्यं हृदयंममात्मनो मयैव साक्षात्कथितं तवानघ ॥ मद्भक्तिहीनाय शठाय न त्वया दातव्यमैंद्रादपि राज्यतोधिकम् ॥ ९॥इतिश्रीमदध्यात्मरामायणेबालकांडेश्रीरामहृदयंसंपूर्णम्॥८७॥

अथ जटायुकृतरामस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ जटायुरुवाच ॥ अगणित गुणमप्रमेयमाद्यं सकलजगत्स्थितिसंयमादिहेतुम्॥ उपरममपरमं परात्मभूतंसततमहं प्रणतोऽस्मि रा

मचंद्रम् ॥ १ ॥ निरवधिसुखमिंदिराकटाक्षंक्षपितसुरेंद्रचतुर्मुखादिदुःखम् ॥ नरवरमनिशं नतोऽस्मि रामं वरदमहं वरचापबाणहस्तम् ॥ २ ॥ त्रिभुवनकमनीयरूपमीड्यं रविशतभासुरमीहितप्रदानम् ॥ शरणदमनिशं सुरागमूले कृतनिलयं रघुनंदनं प्रपद्ये ॥ ३ ॥ भवविपिनदवाग्निनामधेयंभवमुखदैवतदैवतं दयालुम् ॥ दनुजपतिसहस्रकोटिनाशं रवितनयासदृशं हरिं प्रपद्ये ॥ ४ ॥ अविरतभवभावनातिदूरंभवविमुखैर्मुनिभिः सदैवदृश्यम् ॥ भवजलधिसुतारणांघ्रिपोतं शरणमहं रघुनंदनं प्रपद्ये ॥ ५ ॥ गिरिशगिरिसुतामनोनिवासंगिरिवरधारिणमीहिताभिरामम् ॥ सुरवरदनुजेंद्रसेवितांघ्रिं सुरवरदं रघुनायकं प्रपद्ये ॥ ६ ॥ परधनपरदारवर्जितानां परगुणभूतिषु तुष्टमान

सानाम्॥ परहितनिरतात्मनांसुसेव्यं रघुवरमंबुज लोचनं प्रपद्ये ॥७ ॥स्मितरुचिरविकासिताननाब्जमतिसुलभं सुरराजनीलनीलम्॥सितजलरुह चारुनेत्रशोभं रघुपतिमीशगुरोर्गुरुं प्रपद्ये ॥८॥ हरिकमलजशंभुरूपभेदात्त्वमिह विभासि गुणत्रयानुवृत्तः ॥ रविरिव जलपूरितोदपात्रेष्वमरपतिस्तुतिपात्रमीशमीडे ॥ ९ ॥ रतिपतिशतकोटिसुंदरांगं शतपथगोचरभावनाविदूरम्॥यतिपतिहृदये सदाविभातं रघुपतिमार्तिहरं प्रभुं प्रपद्ये ॥१०॥ इत्येवं स्तुवतस्तस्य प्रसन्नोऽभूद्रघूत्तमः॥ उवाच गच्छ भद्रं ते मम विष्णोः परं पदम् ॥ ११॥ शृणोति य इदंस्तोत्रं लिखेद्वा नियतः पठेत् ॥ स याति मम सारूप्यं मरणे मत्स्मृतिं लभेत्॥ ॥२ ॥ इति राघवभाषितं तदा श्रुतवान्हर्षस

माकुलो द्विजः ॥ रघुनंदनसाम्यमास्थितः प्रययौ ब्रह्मसुपूजितं पदम् ॥ १३ ॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणे अरण्यकांडेजटायुकृतरामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ८८ ॥ श्रीरामार्पणमस्तु

॥ अथ श्रीसीतारामाष्टकप्रारंभः ॥

ब्रह्ममहेंद्रसुरेंद्रमरुद्गणरुद्रमुनींद्रगणैरतिरम्यंक्षीरसरित्पतितीरमुपेत्यनुतं हि सतामवितारमुदारमाभूमिभरप्रशमार्थमथप्रथितप्रकटीकृतचिद्घनमूर्तिन्त्वां भजतो रघुनंदन देहि दयाघनमे स्वपदांबुजदास्यम् ॥ १ ॥पद्मदलायतलोचन हे रघुवंशविभूषणदेव दयालो निर्मलनीरदनीलतनोऽखिललोकहृदंबुजभासकभानो॥कोमलगात्र पवित्रपदाब्जरजःकणपावितगौतमकांतं त्वां भजतो० ॥ २ ॥ पूर्णपरात्पर पालय मामतिदीनमनाथमनंत

म नमस्ते ॥ कामविभंजन कांततरानन कांचन भूषण रत्नकिरीटं त्वां भजतो० ॥ ३ ॥ दिव्य शरच्छशिकांतिहरोज्ज्वलमौक्तिकमाल विशालसु मौले कोटिरविप्रभ चारुचरित्र पवित्र विचित्रधनुः शरपाणे ॥ चंडमहा भुजदंडविखंडितराक्षसराजमहागजदंडंत्वां भजतो० ॥४॥ दोषविहिंस्रभुजंगसहस्रसुरोषमहानलकीलकलापे जन्मजरामरणोर्मिमनोमदमन्मथनक्र विचक्रभवाब्धौ ॥ दुःखनिधौ च चिरं पतितंकृपयाऽद्य समुद्धर राम ततो मां त्वां भजतो० ॥ ५ ॥ संसृतिघोरमदोत्कटकुंजरतृट्क्षुदनीरदपिंडिततुंडं दंडकरोन्मथितं च रजस्तमउन्मदमोहपदोज्झितमार्तम् ॥ दीनमनन्यगतिं कृपणं शरणागतमाशु विमोचयमूढंत्वां भजतो० ॥६ ॥ जन्मशतार्जित

पापसमन्वितहृत्कमले पतिते पशुकल्पे हे रघुवी
र महारणधीर दयां कुरु मय्यतिमंदमनीषे ॥ त्वं
जननी भगिनी च पिता मम तावदसि त्ववितापि
ऽपि कृपालो त्वां भजतो० ॥ ७ ॥ त्वां तु दया
लुमकिंचनवत्सलमुत्पलहारमपारमुदारं राम वि
हाय कमन्यमनामयमीशजनं शरणं ननु याया
म् ॥ त्वत्पदपद्ममतः श्रितमेव मुदा खलु देव स
दाऽव ससीतं त्वां भजतो० ॥ ८ ॥ यः करुणामृ
तसिंधुरनाथजनोत्तम बंधुरजोत्तमकारिभक्तभयो
र्मिभवाब्धितरी सरयूतटिनीतटचारुविहारी ॥ त
स्य रघुप्रवरस्यनिरंतरमष्टकमेतदनिष्टहरं वै य
स्तु पठेदमरः स नरो लभतेऽच्युतरामपदांबुजदा
स्यम् ॥९॥ इति श्रीमन्मधुसूदनाश्रमशिष्याऽच्युत
यतिविरचितंश्रीमत्सीतारामाष्टकं संपूर्णम् ८९॥

॥ अथ रामाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ भजे विशेषसुंदरं समस्तपापखंडनम् ॥ स्वभक्तचित्तरंजनं सदैव राममद्वयम् ॥ १ ॥ जटाकलापशोभितं समस्तपापनाशकम् ॥ स्वभक्तभीतिभंजनं भजे ह राममद्वयम् २ निजस्वरूपबोधकं कृपाकरं भवापहम् ॥ समंशिवनिरंजनंभजे ह राममद्वयम् ॥ ३ ॥ सप्रपंचकल्पितं ह्यनामरूपवास्तवम् ॥ निराकृतिं निराममयंभजे ह राममद्वयम् ॥ ४ ॥ निष्प्रपंचनिर्विकल्पनिर्मलं निरामयम् ॥ चिदेकरूपसंततं भजे ह राममद्वयम् ॥ ५ ॥ भवाब्धिपोतरूपकं ह्यशेषदेहकल्पितम् ॥ गुणाकरंकृपाकरं भजे ह राममद्वयम् ॥६ ॥ महावाक्यबोधकैर्विराजमानवाक्पदैः ॥ परब्रह्म व्यापकं भजे ह राममद्वयम् ॥७॥

शिवप्रदं सुखप्रदंभवच्छिदं भ्रमापहम्॥ विराजमा नदैशिकं भजे ह रामम‌द्वयम्॥८॥ रामाष्टकं पठति यः सुकरं सुपुण्यं व्यासेन भाषितमिदं शृणुते मनुष्यः॥ विद्यांश्रियंविपुलसौख्यमनंतकीर्त्ति संप्राप्य देहविलये लभते चमोक्षम् ॥ ९ ॥ इति श्रीव्यासविरचितं रामाष्टक संपूर्णम् ॥ १० ॥

॥ अथ श्रीमहादेवकृतरामस्तुतिप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ नमोस्तुरामाय सशक्तिकाय नीलोत्पलश्यामलकोमलाय ॥ किरीटहारांगदभूषणाय सिंहासनस्थाय महाप्रभाय ॥ १ ॥ त्वमादिमध्यांतविहीन एकः सृजस्यवस्यत्सि च लोकजातम् ॥ स्वमायया तेन न लिप्यसेत्वं यत्स्वे सुखेऽजस्त्ररतोऽनवद्यः २ लीलांविधत्से गुणसंवृतस्त्वं प्रपन्नभक्तानुविधा

नहेतोः ॥ नानाऽवतारैः सुरमानुषाद्यैः प्रतीयसे ज्ञानिभिरेव नित्यम् ॥ ३ ॥ स्वांशेन लोकं सकलं विधाय तं बिभर्षि च त्वं तदधः फणीश्वरः॥ उपर्यधोभान्वनिलोडुपौषधीप्रवर्षरूपोऽवसि नैकधा जगत् ॥ ४ त्वमिह देहभृतां शिखिरूपः पचसि भक्तमशेषमजस्रम् ॥ पवनपंचकरूपसहायो जगदखंडमनेन बिभर्षि ॥ ५ ॥ चंद्रसूर्यशिखिमध्यगतं यत्तेज ईश चिदशेषतनूनाम् ॥ प्राभवत्तनुभृतामिह धैर्यशौर्यमायुरखिलं तव सत्त्वम् ॥ ६ ॥ त्वं विरिंचिशिवविष्णुविभेदात्कालकर्मशशिसूर्यविभागात् ॥ वादिनां पृथगिवेश विभासि ब्रह्मनिश्चितमनन्यदिहैकम् ॥ ७ ॥ मत्स्यादिरूपेण यथा त्वमेकः श्रुतौ पुराणेषु च लोकसिद्धः ॥ तथैव सर्वं सदसद्विभागस्त्वमेव नान्यद्

वतो विभाति ॥ ८ ॥ यद्यत्समुत्पन्नमनंतसृष्टावु त्पत्स्यते यच्च भवच्च यच्च ॥ न दृश्यते स्थावर जंगमादौ त्वया विनातः परतः परस्त्वम् ॥९॥ तत्त्वं न जानंति परात्मनस्ते जनाः समस्तास्त वमाययातः ॥ त्वद्भक्तसेवामलमानसानां विभा तितत्त्वं परमेकमैशम् ॥ १० ॥ ब्रह्मादयस्ते न विदुःस्वरूपं चिदात्मतत्त्वं बहिरर्थभावाः ॥ ततो बुधस्त्वामिदमेव रूपं भक्त्या भजन्मुक्तिमुपैत्य दुःखः ॥ ११ ॥ अहं भवन्नामगुणैः कृतार्थो वसा मि काश्यामनिशं भवान्या ॥ मुमूर्षमाणस्य वि मुक्तयेहं दिशामि मंत्रं तव राम नाम ॥ १२ ॥ इमं स्तवं नित्यमनन्यभक्त्या शृण्वंति गायंति लिखंति ये वै ॥ ते सर्वसौख्यं परमं च लब्ध्वा भत्वपदं यांतु भवत्प्रसादात् ॥ १३ ॥ इति श्री

महादेवकृतरामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ श्रीसीताराम चंद्रार्पणमस्तु ॥ ९१ ॥

॥ अथ अहल्याकृतरामस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अहल्योवाच ॥ अहो कृतार्थाऽस्मिजगन्निवासते पादाब्जसंलग्नरजःकणादहम् ॥ स्पृशामि यत्पद्मजशंकरादिभिर्विमृग्यते रंधितमानसैः सदा ॥ अहो विचित्रं तव राम चेष्टितं मनुष्यभावेन विमोहितं जगत् ॥ चलस्यजस्रं चरणादिवर्जितः संपूर्ण आनंदमयोऽतिमायिकः ॥ २ ॥ यत्पादपंकजपरागपवित्रगात्रा भागीरथी भवविरिंचिमुखान्पुनाति ॥ साक्षात्स एव मम दृग्विषयो यदास्ते किं वर्ण्यते मम पुराकृतभागधेयम् ॥ ३ मर्त्यावतारे मनुजाकृतिं हरिं रामाभिधेयं रमणीयदेहिनम् ॥ धनुर्धरं पद्म

विशालल्लोचनं भजामि नित्यंन परान्भजिष्ये४॥
यत्पादपंकजरजः श्रुतिभिर्विमृग्यं यन्नाभिपंकज
भवः कमलासनश्च ॥ यन्नामसाररसिको भग
वान्पुरारिस्तं रामचंद्रमनिशं हृदिभावयामि॥५॥
यस्यावतारचरितानि विरंचिलोके गायंति नार
दमुखा भवपद्मजाद्याः ॥ आनंदजाश्रुपरिषिक्तकु
चाग्रसीमा वागीश्वरीच तमहं शरणं प्रपद्ये॥६।
सोयं परात्मापुरुषः पुराण एषस्वयंज्योतिरनंत
आद्यः ॥ मायातनुं लोकविमोहनीयां धत्ते परानु
ग्रह एष रामः ॥ ७ ॥ अयं हि विश्वोद्भवसंयमा
नामेकः स्वमायागुणबिंबितो यः॥ विरंचिविष्णवी
श्वरनामभेदान् धत्ते स्वतंत्रःपरिपूर्णआत्मा ॥८॥
नमोऽस्तु ते राम तवांघ्रिपंकजं श्रियाधृतं वक्ष
सि लालितं प्रियात् ॥ आक्रांतमेकेनजगत्त्रयं

पुरा ध्येयं मुनींद्रैरभिमानवर्जितैः ॥ ९ ॥जगता
मादिभूतस्त्वं जगत्त्वं जगदाश्रयः ॥ सर्वभूतेष्व
संयुक्तः एको भाति भवान्परः ॥ १० ॥ ओंका
रवाच्यस्त्वं राम वाचामविषयःपुमान् ॥ वाच्य
वाचकभेदेन भवानेव जगन्मयः ॥ ११ ॥ कार्य
कारणकर्तृत्वफलसाधनभेदतः ॥एको विभासिरा
मस्त्वं माययावहुरूपया॥१२॥त्वन्मायामोहितधि
यस्त्वांन जानन्ति तत्त्वतः॥मानुषं त्वाभिमन्यंते
मायिनं परमेश्वरम् ॥ १३ ॥ आकाशवत्त्वं सर्व
त्र वहिरंतर्गताऽमलः ॥ असंगोह्यचलो नित्यः शु
द्धो बुद्धःसदव्ययः ॥ १४ ॥ योषिन्मूढाहमज्ञा ते
तत्त्वं जानेकथं विभो ॥ तस्मात्ते शतशो राम न
मस्कुर्यामनन्यधीः ॥ १५ ॥देव मे यत्र कुत्रापि
स्थितायाअपिसर्वदा ॥ त्वत्पादकमलेसक्ता भक्ति

रैव सदाऽस्तु मे॥ १६ ॥ नमस्तेपुरुषाध्यक्ष नमस्ते भक्तवत्सल॥ नमस्तेऽस्तुहृषीकेश नारायण नमोस्तुते१७भवभयहरमेकंभानुकोटिप्रकाशं करधृतशरचापंकालमेघावभासं ॥ कनकरुचिरवस्त्रं रत्नवत्कुंडलाढ्यं कमलविशदनेत्रं सानुजं राममीडे ॥ १७ । स्तुत्वैवं पुरुषं साक्षाद्राघवं पुरतः स्थितम् ॥ परिक्रम्य प्रणम्याशु सानुज्ञाता ययौ पतिम् ॥ १९ ॥ अहल्ययाकृतं स्तोत्रं यः पठेद्भक्तिसंयुतः ॥ स मुच्यतेऽखिलैः पापैःपरब्रह्माधिगच्छति ॥ २० ॥ पुत्राद्यर्थं पठेद्भक्त्या रामं हृदिनिधाय च॥ संवत्सरेण लभते वंध्या अपि सुपुत्रकम् ॥ २१ ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति रामचंद्रप्रसादतः ॥ २२ ॥ब्रह्मघ्नो गुरुतल्पगोऽपि पुरुषः स्तेयी सुरापोऽपि वा मातृभ्रातृविहिंसकोऽपि

सततं भोगैकबद्धातुरः ॥ नित्यं स्तोत्रमिदंजपन् रघुपतिं भक्त्या हृदिस्थंस्मरन् ध्यायन्मुक्तिमुपैति किं पुनरसौ स्वाचारयुक्तो नरः ॥ २३ ॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे बालकांडांतर्गतमहल्याविरचितं रामचंद्रस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ९२ ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥

॥ अथ इंद्रकृतरामस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ इंद्र उवाच ॥ भजेऽहं सदा राममिंदीवराभं भवारण्यदावानलाभाभिधानं ॥ भवानीहृदाभावितानंदरूपं भवाभावहेतुं भवादिप्रपन्नम् ॥ १ ॥ सुरानीकदुःखौघनाशैकहेतुं नराकारदेहं निराकारमीड्यम् ॥ परेशं परानंदरूपं वरेण्यंहरिंराममीशं भजे भारनाशं ॥ २॥ प्रपन्नाखिलानंददोहं प्रपन्नं प्रपन्नार्तिनिःशेष

नाशाभिधानं॥तपोयोगयोगीशभावाभिभाव्यंकपी
शादिमित्रं भजे राममित्रं ॥३॥ सदाभोगभाजां
सुदूरे विभातं सदा योगभाजामदूरेविभातं ॥ चि
दानंदकंदंसदा राघवेशं विदेहात्मजानंदरूपं प्र
पद्ये ॥ ४ ॥ महायोगमायाविशेषानुयुक्तो विभा
सीश लीलानराकारवृत्तिः ॥ त्वदानंदलीलाकथा
पूर्णकर्णाः सदानंदरूपा भवंतीह लोके ॥ ५ ॥
अहं मान पानाभिमत्तप्रमत्तो न वेदाखिलेशाभि
मानाभिमानः॥ इदानीं भवत्पादपद्मप्रसादात्त्रि
लोकाधिपत्याभिमानोविनष्टः ॥ ६ ॥ स्फुरद्रत्न
केयुरहाराभिरामं धराभारभूतासुरानीकदावं ॥
शरच्चंद्रवक्त्रं लसत्पद्मनेत्रं दुरावारपारं भजे रा
घवेशं ॥ ७ ॥ सुराधीश नीलाभ्रनीलांगकांतिं
विराधादिरक्षोवधाल्लोकशांतिं ॥ किरीटादिशोभं

पुरारातिलाभं भजे रामचंद्रं रघूणामधीशं॥८॥
लसच्चंद्रकोटिप्रकाशादिपीठे समासीनमेकं स
माधाय सीतां॥ स्फुरद्धेमवर्णां तडित्पुंजभासां भ
जे रामचंद्रं निवृत्तार्तितंद्रं ॥ ९ ॥
इति श्रीमदध्यात्मरामायणे युद्धकाण्डे इन्द्रकृतं
रामस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥ ६३ ॥

॥ अथ धन्याष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ तज्ज्ञानं प्रशमकरं यदिंद्रि
याणां तज्ज्ञेयं यदुपनिषत्सु निश्चितार्थं ॥ ते
धन्या भुवि परमार्थनिश्चितेहाः शेषास्तु भ्रमनि
लयेपरिभ्रमंति ॥ १ ॥ आदौ विजित्य विषया
न्मदमोहरागद्वेषादिशत्रुगणमाहृतयोगराज्याः॥
ज्ञात्वा ऽमतं समनुभूय परात्मविद्याकांतासुखाव
त गृहे विचरंति धन्याः ॥ २ ॥ त्यक्त्वा गृहे रति

मनोगतिहेतुभूतामात्मेच्छयोपनिषदर्थरसं पिबंतः वीतस्पृहा विषयभोगपदे विरक्ता धन्याश्चरंतिवि जनेषु विरक्तसंगाः ॥ ३ ॥ त्यक्त्वा ममाहमिति बं धकरे पदेद्वे मानावमानसदृशाः समदर्शिनश्च कर्तारमन्यमवगम्य तदर्पितानि कुर्वंतिकर्मपरिपा कफलानिधन्याः ॥ ४ ॥ त्यक्त्वैषणात्रयमवेक्षित मोक्षमार्गाभैक्ष्यामृतेन परिकल्पितदेहयात्राः॥ ज्यो तिःपरापरतरं परमात्मसंज्ञं धन्या द्विजा रहसि हृद्यवलोकयंति ॥ ५ ॥ नासन्न सन्न सदसन्न महन्न चाणुन स्त्री पुमान्न च नपुंसकमेकबीजं यैर्ब्रह्म तत्समनुपासितमेकचित्ता धन्या विरेजुरि तरेभवपाशबद्धाः ॥६॥ अज्ञानपंकपरिमग्नमपेत सारं दुःखालयं मरणजन्मजरावसक्तं ॥ संसार बंधनमनित्यमवेक्ष्य धन्या ज्ञानासिना तदवशी

यं विनिश्चयंति ॥ ७॥ शांतैरनन्यमतिभिर्मधुरस्व भावैरेकत्वनिश्चितमनोभिरपेतमोहैः ॥ साकं व नेषु विजितात्मपदस्वरूपं शास्त्रेषु सम्यगनिशं विमृशंति धन्याः ॥ ८ ॥ अहिमिव जनयोगं स र्वदा वर्जयेद्यः कुणपमिव सुनारीं त्यक्तुकामो वि रागी ॥ विषमिव विषयान्योमन्यमानो दुरंतान् जयति परमहंसो मुक्तिभावं समेति ॥ ९ ॥ संपू र्णं जगदेव नंदनवनं सर्वेऽपि कल्पद्रुमा गांगं वारि समस्तवारिनिवहः पुण्याः समस्ताः क्रियाः ॥ वाचः प्राकृतसंस्कृताः श्रुतिशिरोवाराणसी मेदि नी सर्वावस्थितिरस्य वस्तुविषयादृष्टे परब्रह्म णि ॥ १० ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचा र्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं धन्याष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १४ ॥

॥ अथ विज्ञाननौकाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ तपोजज्ञदानादिभिः शुद्धबु द्धिर्विरक्तो नृपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या ॥ परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥ दयालुं गुरुं ब्रह्मनिष्ठं प्रशांतं समाराध्य मत्या विचार्य स्वरूपम् ॥ यदाप्नोति तत्त्वं निदिध्यास्य विद्वान्परं ब्रह्म० ॥ २ ॥ यदानंदरूपं प्रकाशस्वरूपं निरस्तप्रपंचं परिच्छेदशून्यं ॥ अहंब्रह्मवृत्त्यैकगम्यं तुरीयं परं ब्रह्म० ॥ ३ ॥ यदज्ञानता भातिविश्वं समस्तं विनष्टं च सद्यो यदात्मप्रबोधः ॥ मनोवागतीतं विशुद्धं विमुक्तं परंब्रह्म० ॥ ४ ॥ निषेधे कृते नेति नेतीति वाक्यैः समाधिस्थितानां यदा भाति पूर्णम् ॥ अवस्थात्रयातीतमेकं तुरीयं परं ब्रह्म० ॥ ५ ॥ य

दानंदलेशैः समानंदि विश्वं यदा भाति सत्त्वे तदाभाति सर्वं ॥ यदालोचने रूपमन्यत्समस्तं परं ब्रह्म० ॥ ६ ॥ अनंतं विभुं सर्वयोनिं निरीहं शिवं संगहीनं यदोंकारगम्यं ॥ निराकारमत्युज्ज्वलं मृत्युहीनं परं ब्रह्म० ॥ ७ ॥ यदानंदसिंधौ निमग्नः पुमान्स्यादविद्याविलासः समस्तप्रपंचः ॥ यदा न स्फुरत्यद्भुतं यन्निमित्तं परं ब्रह्म० ॥ ८ ॥ स्वरूपानुसंधानरूपां स्तुतिं यः पठेदादराद्भक्तिभावो मनुष्यः ॥ शृणोतीह वा नित्यमुद्युक्तचित्तो भवेद्विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात् ॥९॥ विज्ञाननावं परिगृह्य कश्चित्तरेद्यदज्ञानमयं भवाब्धिं ॥ ज्ञानासिना यो हि विच्छिद्यतृष्णां विष्णोः पदं याति स एव धन्यः ॥ १० ॥ इति श्रीशंकराचार्यवि० विज्ञाननौकासंपूर्णा ॥ ९५ ॥

॥ अथ द्वादशपंजरिकास्तोत्रं ॥

श्रीगणेशायःनमः ॥ मूढ जहीहि धनागमतृष्णां कुरुसद्बुद्धिं मनसि वितृष्णां ॥ यल्लभसे निजकर्मोपात्तं वित्तंतेन विनोदय चित्तं ॥ १ ॥ अर्थमनर्थं भावय नित्यं नास्ति ततः सुखलेशः सत्यं॥ पुत्रादपिधनभाजां भीतिःसर्वत्रैषा विहिता नीतिः ॥ २ ॥ का ते कांता कस्ते पुत्रः संसारोयमतीव विचित्रः ॥ कस्य त्वं कः कुत आयातस्तत्त्वं चिंतय यदिदं भ्रांतः ॥ ३ ॥ मा कुरु जन धन यौवनगर्वं हरति निमेषात्कालः सर्वं ॥ मायामयमिदमखिलं हित्वा ब्रह्मपदं त्वं प्रविश विदित्वा ॥४॥कामं क्रोधंमोहं लोभं त्यक्त्वात्मानं भावयकोऽहं ॥ आत्मज्ञानविहीना मूढास्ते पच्यंते नरकनिगूढाः ॥ ५ ॥ सुरमंदिरतरुमूलनिवासः शय्या

भूतलमजिनं वासः ॥ सर्वपरिग्रहभोगत्यागः क
स्य सुखं न करोति विरागः ॥ ६ ॥ शत्रौ मि
त्रे पुत्रेबंधौ मा कुरु यत्नं विग्रहसंधौ॥ भव समचि
त्तः सर्वत्र त्वं वांछस्यचिराद्यदि विष्णुत्वम्॥७॥त्वयि
मयि चान्यत्रैको विष्णुर्व्यर्थं कुप्यसि सर्वसहिष्णुः॥
सर्वस्मिन्नपि पश्यात्मानं सर्वत्रोत्सृज भेदाज्ञानम्
॥८॥प्राणायामं प्रत्याहारं नित्यानित्यविवेकविचार
म् जाप्यसमेतसमाधिविधानं कुर्ववधानं महदवधा
नम् ॥ ९ ॥ नलिनीदलगतसलिलं तरलं तद्वज्जी
वितमतिशयचपलम् ॥ विद्धि व्याध्यभिमानग्रस्तं
लोकंशोकहतं च समस्तम् ॥१०॥ कातेऽष्टादश
देशे चिंता वातुल तव किं नास्ति नियंता॥ य
स्त्वां हस्तेसुदृढनिबद्धं वोधयति प्रभवादिविरुद्धम्
॥ ११ ॥ गुरुचरणांबुजनिर्भरभक्तः संसारादचि

राद्धवमुक्तः ॥ सेंद्रियमानसनियमादेवं द्रक्ष्यसि निजहृदयस्थंदेवम् ॥ १२ ॥ द्वादशपंजरिकाम य एष शिष्याणांकथितोह्यु पदेशः ॥ येषां चित्ते नैव विवेकस्तेपच्यंतेनरकमनेकम् ॥ १३ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं द्वादशपंजरिकास्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ९६ ॥

॥ अथ चर्पटपंजरिकास्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ दिनमपि रजनी सायं प्रातः शिशिरवसंतौ पुनरायातः ॥कालः क्रीडति गच्छत्यायुस्तदपि न मुंचत्याशावायुः॥१॥भज गोविंदं भज गोविंदं भज गोपालं मूढमते ॥ प्राप्ते सन्निहिते मरणे नहि नहि रक्षति डुकृञ्करणे॥ ध्रुवपदं ॥ अग्रे वन्हिः पृष्ठे भानूरात्रौचिबुकसमर्पितजानुः॥ करतलभिक्षा तरुतलवासस्तदपि न

मुंचत्याशापाशः ॥ भज गो० ॥ २ ॥ यावद्वि
त्तोपार्जनसक्तस्तावन्निज परिवारो रक्तः॥पश्चाद्धा
वति जर्जरदेहे वार्तां पृच्छतिकोऽपि न गेहे ॥ भ
ज गोविंदं भज० ॥ ३ ॥ जटिली मुंडीलुंचित
केशः काषायांवरवहुकृतवेषः ॥ पश्यन्नपि च न
पश्यति मूढ उदरनिमित्तंवहुकृतवेषः ॥भज गोवि
दं भज० ॥ ४ ॥ भगवद्गीता किंचिदधीता गंगा
जललवकणिका पीता ॥ सकृदपि यस्य मुरारिस
मर्चा तस्य यमः किं कुरुते चर्चा ॥ भज गोविंदं
भज० ॥ ५ ॥ अंगं गलितं पलितं मुडं दशनवि
हीनं जातं तुडम् ॥ वृद्धो याति गृहीत्वा दंडं तद
पि न मुंचत्याशापिंडम् ॥ भज गोविंदं भ० ॥
॥ ६ ॥ बालस्तावत्क्रीडासक्तस्तरुणस्तावत्तरुणी
रक्तः ॥ वृद्धस्तावच्चिंतामग्नः परे ब्रह्मणि कोऽपि

न लग्नः ॥ भज गोविंदं भज० ॥ ७ ॥ पुनरपि
जननं पुनरपि मरणं पुनरपि जननीजठरे शयन
म् ॥ इह संसारे भवदुस्तारे कृपयाऽपारे पाहि
मुरारे ॥ भज गोविंदं भज० ॥ ८॥ पुनरपि रज
नी पुनरपि दिवसः पुनरपि पक्षः पुनरपि मासः॥
पुनरप्ययनं पुनरपि वर्षं तदपि न मुंचत्याशाम
र्षम् ॥ भज गोविंदं भज गोविं० ॥ ९ ॥ बयसि
गते कः कामबिकारः शुष्के नीरे कः कासारः ॥न
ष्टे द्रव्ये कः परिवारो ज्ञाते तत्त्वे कः संसारः ॥भ
ज गोविंदं भज० ॥ १० ॥ नारीस्तनभरनाभि
निवेशं मिथ्यामायामोहावेशम् ॥ एतन्मांसवसा
दिविकारं मनसि विचारय वारंवारम् ॥ भज गो
विंदं भज गो० ॥ ११ ॥ कस्त्वं कोऽहं कुत आ
यातः का मे जननी को मे तातः ॥ इति परिभा

वय सर्वमसारं विश्वं त्यक्त्वा स्वप्नविचारम् ॥भज गोविंदं भज० ॥ १२ ॥ गेयं गीतानामसहस्रं ध्येयंश्रीपतिरूपमजस्रम् ॥ नेयं सज्जनसंगे चित्त देयं दीनजनाय च वित्तम्॥भज गोविंदं०॥१३॥ यावज्जीवो निवसति देहे कुशलं तावत्पृच्छति गेहे ॥ गतवति वायौ देहापाये भार्या बिभ्यति तस्मिन्काये ॥ भज गोविंदं भज० ॥ १४ ॥ सुखतः क्रियते रामाभोगः पश्चाद्धंतशरीरे रोगः ॥ यद्यपिलोके मरणं शरणं तदपि न मुंचति पापाचरणम् ॥ भज गोविंदं भज० ॥ १५ ॥ रथ्याचर्पटविरचितकंथः पुण्यापुण्यविवर्जितपंथः ॥ नाहं न त्वं नायं लोकस्तदपि किमर्थं क्रियते शोकः॥ भज गोविंदं भज० ॥ १६ ॥ कुरुते गंगासागरगमनं व्रतपरिपालनमथवा दानम् ॥ ज्ञानविहीने

सर्वमनेन मुक्तिर्न भवति जन्मशतेन ॥ भज गो
विंदं भज० ॥ १७ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यवि
रचितं चर्पटपंजरिकास्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ६७ ॥
श्रीब्रह्मार्पणमस्तु ॥

॥ अथ हस्तामलकस्तोत्रप्रारंभः॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कस्त्वं शिशो कस्य कुतोऽ
सिगंता किं नाम ते त्वं कुत आगतोसि ॥ एत
न्मयोक्तं वद चार्भक त्वं मत्प्रीतये प्रीतिविवर्ध
नोसि ॥ १ ॥ हस्तामलक उवाच ॥ नाहं मनु
ष्यो न च देवयक्षो न ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः ॥
न ब्रह्मचारी नगृहीवनस्थो भिक्षुर्न चाहं निजबो
धरूपः ॥ २ ॥ निमित्तं मनश्चक्षुरादिप्रवृत्तौनि
रस्ताखिलोपाधिराकाशकल्पः॥ रविर्लोकचेष्टानि
मित्तं यथा यः स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽहमात्मा

॥ ३ ॥ यमग्न्युष्णवन्नित्यबोधस्वरूपं मनश्चक्षु रादीन्यबोधात्मकानि ॥ प्रवर्तंत आश्रित्य निष्कंप मेकं स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽहं० ॥ ४ ॥ मुखा भासको दर्पणे दृश्यमानो मुखत्वात्पृथक्त्वेन नैवा स्ति वस्तु ॥ चिदाभासको धीषु जीवोऽपितद्वत्सनि त्योपलब्धिस्वरूपोऽहं० ॥ ५ ॥ यथादर्पणाभाव आभासहानौ मुखं विद्यते कल्पनाहीनमेकम् ॥ तथा धीवियोगे निराभासको यःस नित्योप० ६॥ मनश्चक्षुरादेर्वियुक्तः स्वयंयो मनश्चक्षुरादेर्मन श्चक्षुरादिः ॥ मनश्चक्षुरादेरगम्यस्वरूपः स नित्योपल० ॥ ७॥ य एकोविभातिस्वतःशुद्धचेता प्रकाशस्वरूपोऽपि नानेव धीषु ॥ शरावोदकस्थो यथा भानुरेकः स नित्योपल० ॥ ८ ॥ यथाऽनेक चक्षुःप्रकाशो रविर्न क्रमेण प्रकाशी करोति प्र

काश्यम् ॥ अनेका धियो यस्तथैकः प्रबोधः सनि
त्योपल० ॥ ९ ॥ विविस्वत्प्रभातंयथारूपमक्ष
प्रगृह्णाति नाभातमेवं विवस्वान् ॥ यदाभातआ
भासयत्यक्षमेकः स नित्योपल० ॥ ११ ॥ यथासू
र्ये एकोऽप्स्वनेकश्चलासु स्थिरास्वप्यनन्यद्विभा
व्यस्वरूपः ॥ चलासु प्रभिन्नासुधीष्वेक एव स
नित्योपल० ॥ ११ ॥ घनच्छन्नदृष्टिर्घनच्छन्न
मर्कं यथानिष्प्रभं मन्यते चातिमूढः ॥ तथा ब
द्धवद्भाति योमूढदृष्टेः स नित्योपल० ॥ १२ ॥
समस्तेषु वस्तुष्वनुस्यूतमेकं समस्तानि वस्तूनि
यन्न स्पृशंति ॥ वियद्वत्सदा शुद्धमच्छस्वरूपं स
नित्योपल० ॥ १३ ॥ उपाधौ यथा भेदता सन्म
णीनां तथा भेदता बुद्धिभेदेषु तेऽपि ॥ यथा चंद्रि
काणां जले चंचलत्वं तथा चंचलत्वं तवापीह

विष्णो ॥ १४ ॥ इतिश्रीमच्छंकराचार्यकृतहस्तामलकसंवादस्तोत्रंसंपूर्णं ॥ ९८ ॥

॥ अथ वैराग्यपंचकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ शिलं किमनलं भवेदनलमौदरंबाधितुं पयः प्रसृतिपूरकं किमु न धारकं सारसम् ॥अयत्नमलमल्पकं पथि पटच्चरं कच्चरं भजंतिविबुधा मुधा अहह कुक्षितः कुक्षितः॥१ ॥दुरीश्वरद्वार बहिर्वितर्दिकादुरासिकायै रचितोयमंजलिः ॥ यदंजनाभं निरपायमस्ति नो धनंजयस्यंदनभूषणं धनम् ॥ २ ॥ काचाय नीचं कमनीयवाचा मोचाफलस्वादमुचा न याचे ॥ दया कुचेले धनदत्कुचेले स्थितेऽकुचेलेश्रितमाकुचेले ॥३॥ क्षोणीकोण शतांशपालनखलद्दुर्वारगर्वानलक्षुभ्यत्क्षुद्रनरेन्द्रचादुरचनां धन्यां न मन्यामहे ॥

देवं सेवितुमेवनिश्चिनुमहे योसौ दयालुः पुराधाना मुष्टिमुचे कुचेलमुनयेधत्तेस्मवित्तेशताम् ॥शरीर पतनावधि प्रभुनि षेवणापादनादबिंधनधनंजय प्रशमदं धनं दंधनम् ॥ धनंजयविवर्धनं धनमुदूढगोवर्धनं सुसाधनमबाधनंसुमनसां समाराधनम् ॥ ५ ॥ इति श्रीसर्वतंत्रस्वतंत्रवेदांताचार्यकृतंवैराग्यपंचकंसंपूर्णं ॥ ९९ ॥

॥ गुरुवरप्रार्थनापंचरत्नस्तोत्रं ॥

श्रीशं वंदे ॥ यं विज्ञातुं भृगुः स्वं पिरतमुपगतः पंचवारं यथावज्ज्ञानादेवामृताप्तेः सततमनुपमं चिद्विवेकादि लब्ध्वा ॥ तस्मै तुभ्यं नमः श्रीहरिहरगुरवेसच्चिदानंदमुक्तानंताद्वैतप्रतीते नकुरुकितवतां पाहि मां दीनबंधो ॥१॥ यस्माद् दृश्यस्य जन्मस्थितिविलयमिमे तैत्तिरीयाः पठंति स्वावि

द्यामात्रयोगात्सुखशयनतले सुप्यतः स्वप्नव
च्च ॥ तस्मै० ॥ २ ॥ यो वेदांतैं कलभ्यः श्रु
तिषु नियमितस्तैत्तिरीयैश्चकण्वै रन्यैरप्यानिषे
कादुदयपरिमितं चारुसंस्कारभाजाम् ॥ तस्मै०
॥ ३ ॥ यस्मिन्नेवावसन्नाःसकलनिगमवाङ्मौ
लयः सुप्तपुंसि प्रोक्तं तन्नाम यद्वन्निजमहिमग
तध्वांततत्कार्यरूपे ॥ तस्मै० ॥ ४ ॥ चित्त्वा
त्संकल्पपूर्वं सृजति जगदिदं योगिवन्मायया यः
स्वात्मन्येवामितीयेपरमसुखदृशि स्वप्नवद्भूम्नि
नित्ये ॥ तस्मै० ॥ ५ ॥ इत्यच्युतविरचितं गु
रुवरप्रार्थनापंचरत्नस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १०० ॥

॥ अथात्मबोधप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ तपोभिः क्षीणपापानां शांता
नां वीतरागिणां ॥ मुमुक्षूणामपेक्ष्योयमात्मबोधो

विधीयते ॥ १ ॥ बोधोन्यसाधनेभ्यो हि साक्षान्मो
क्षैकसाधनं ॥ पाकस्य वन्हिवज्ज्ञानं विना मोक्षो
न सिध्यति ॥ २ ॥ अविरोधितया कर्म नाविद्यां
विनिवर्तयेत् ॥ विद्याऽविद्यां निहंत्येव तेजस्तिमि
रसंघवत् ॥ ३ ॥ परिच्छिन्नइवाज्ञानात्तन्नाशे स
ति केवलः ॥ स्वयं प्रकाशते ह्यात्मा मेघापाये
ंशुमानिव ॥ ४ ॥ अज्ञानकलुषं जीवं ज्ञानाभ्या
साद्वि निर्मलम् ॥ कृत्वाऽज्ञानं स्वयं नश्येज्जलं
कतकरेणुवत् ॥ ५ ॥ संसारः स्वप्नतुल्यो हि राग
द्वेषादिसंकुलः ॥ स्वकाले सत्यवद्भाति प्रबोधे स
त्यसद्भवेत् ॥ ६ ॥ तावत्सत्यं जगद्भाति शु
क्तिकारजतं यथा ॥ यावन्न ज्ञायते ब्रह्मसर्वाधि
ष्ठानमद्वयं ॥ ७ ॥ सच्चिदात्मन्यनुस्युते नित्ये
विष्णौ प्रकल्पिताः ॥ व्यक्तयोविविधाः सर्वा हाट
- - - - - - -

के कटकादिवत् ॥ ८ ॥ यथा काशो हृषीकेशो नानोपाधिगतो विभुः ॥ तद्भेदाद्भिन्नवद्भाति तन्नाशे सति केवलः ॥ ९ ॥ नानोपाधिवशादेव जातिवर्णाश्रमादयः ॥ आत्मन्यारोपिता स्तोये रसवर्णादिभेदवत् ॥ १० ॥ पंचीकृतमहाभूतसंभवं कर्म संचितं ॥ शरीरं सुखदुःखानां भोगायतनमुच्यते ॥ ११ ॥ पंचप्राणमनोबुद्धिदशेंद्रिय समन्वितं ॥ अपंचीकृतभूतोत्थं सूक्ष्मागं भोगसाधनं ॥ १२ ॥ अनाद्यविद्याऽनिर्वाच्या कारणोपाधिरुच्यते ॥ उपाधित्रितयादन्यमात्मानमवधारयेत् ॥ १३ ॥ पंचकोशादियोगेन तत्तन्मय इवस्थितः शुद्धात्मानीलवस्त्रादियोगेन स्फटिको यथा॥ १४॥ वपु स्तुषादिभिः कोशैर्युक्तं युक्त्यावघाततः॥ आत्मानमंतरं शुद्धं विविच्यात्तंदुलं यथा ॥ १५ ॥

सदा सर्वगतोऽप्यात्मा न सर्वत्रावभासते ॥ बुद्धा
वेवावभासेत स्वच्छेषु प्रतिबिंबवत् ॥ १६ ॥ दे
हेंद्रियमनोबुद्धिप्रकृतिभ्यो विलक्षणं । तद्वृत्तिसा
क्षिणं विद्यादात्मानं राजवत्सदा ॥ १७ ॥ व्यापृ
तेष्विंद्रियेष्वात्मा व्यापारीवा विवेकिनां ॥ दृश्य
ते ऽभ्रेषु धावत्सु धावन्निव यथा शशी ॥ १८ ॥
आत्मचैतन्यमाश्रित्य देहेंद्रियमनोधियः ॥ स्वकी
यार्थेषु वर्तंते सूर्यालोकं यथा जनाः ॥ १९ ॥ दे
हेंद्रियगुणान्कर्माण्यमले सच्चिदात्मनि ॥ अध्यस्यं
त्यविवेकेन गगने नीलतादिवत् ॥ २० ॥ अज्ञा
नान्मानसोपाधेः कर्तृत्वादीनि चात्मनि ॥ कल्प्यं
तेंबुगतेचंद्रे चलनादि यथांभसः ॥ २१ ॥ रागे
च्छासुखदुःखादि बुद्धौ सत्यां प्रवर्तते ॥ सुषुप्तौ
नास्तितन्नाशे तस्माद्बुद्धेस्तुनात्मनः ॥ २२ ॥

प्रकाशोऽर्कस्यतोयस्य शैत्यमग्नेर्यथोष्णता ।। स्व
भावःसच्चिदानंदनित्यनिर्मलतात्मनः ।।२३ ।।आ
त्मनः सच्चिदंशश्च बुद्धेर्वृत्तिरिति द्वयं ।। संयोज्य
चाविवेकेन जानामीतिप्रवर्तते ।। २४ ।। आत्म
नो विक्रियानास्ति बुद्धेर्बोधो न जात्विति ।। जी
वः सर्वमलं ज्ञात्वा कर्त्ता द्रष्टेतिमुह्यति ।। २५।।
रज्जुसर्पवदात्मानं जीवं ज्ञात्वाभयं वहेत् ।। ना
हं जीवः परात्मेति ज्ञातं चेन्निर्भयोभवेत् ।।२६।।
आत्मावभासयत्येको बुध्यादीनींद्रियाणिहि ।।दी
पोघटादिवत्स्वात्मा जडैस्तैर्नावभास्यते ।। २७।।
स्वबोधेनान्यबोधेच्छा बोधरूपतयात्मनः ।। नदी
पस्यान्यदीपेच्छा यथा स्वात्मा प्रकाशते।। २८।।
निषिद्ध्य निखिलोपाधीन्नेतिनेतीति वाक्यतः ।।
विद्यादैक्यं महावाक्यैर्जीवात्मपरमात्मनोः ।। २९

आविद्यकं शरीरादिदृश्यं बुद्बुदवत्क्षरं ॥ एत
द्विलक्षणं विद्यादहं ब्रह्मेतिनिर्मलं ॥ ३० ॥ देहा
न्यत्वान्नमे जन्म जराकार्श्यलयादयः ॥ शब्दादि
विषयैः संगो निरिंद्रियतया न च ॥ ३१ ॥ अम
नस्त्वान्न मे दुःख रागद्वेषभयादयः ॥ अप्राणो
ह्यमनाः शुभ्रइत्यादि श्रुतिशासनात् ॥३२॥निर्गु
णोनिष्क्रियोनित्यो निर्विकल्पो निरंजनः॥ निर्वि
कारोनिराकारो नित्यमुक्तोऽस्मि निर्मलः ॥३३॥
अहमाकाशवत्सर्वबहिरंतर्गतोऽच्युतः ॥ सदा स
र्वसमःशुद्धो निःसंगो निर्मलोऽचलः ॥ ३४॥ नि
त्यशुद्धविमुक्तैकमखंडानंदमद्वयं ॥ सत्यं ज्ञानम
नंतं यत् परंब्रह्माहमेव तत् ॥ ३५॥ एवं निरंत
राभ्यस्ता ब्रह्मैवास्मीति वासना ॥ हरत्यविद्या
विक्षेपान् रोगानिवरसायनं ॥ ३६ ॥ विविक्तदे

शआसीनो विरागो विजितेंद्रियः ॥ भावयेदेकमा
त्मानं तमनंतमनन्यधीः ॥ ३७ ॥ आत्मन्येवाखि
लं दृश्यं प्रविलाप्य धियासुधीः ॥ भावयेदेकमा
त्मानं निर्मलाकाशवत्सदा ॥ ३८॥ रूपवर्णादि
कंसर्वं विहायपरमार्थवित्॥ परिपूर्णचिदानंदस्वरू
पेणावतिष्ठते ॥ ३९ ॥ ज्ञातृज्ञानज्ञेयभेदःपरा
त्मनि न विद्यते ॥ चिदानंदैकरूपत्वाद्दीप्यतेस्व
यमेव हि ॥ ४० ॥ एवमात्मारणौ ध्यानमंथनेस
ततंकृते ॥ उदितावगतिर्ज्वाला सर्वाज्ञानेंधनं द
हेत् ॥ ४१ ॥ अरुणेनेव बोधेन पूर्वसंतमसे हृ
ते ॥ ततआविर्भवेदात्मा स्वयमेवांशुमानिव४२
आत्मा तु सततं प्राप्तोप्यप्राप्तवदविद्यया॥तन्ना
शेप्राप्तवद्भाति स्वकंठाभरणंयथा॥ ४३॥ स्था
णौपुरुषवद्भ्रांत्याकृता ब्रह्मणि जीवता॥ जीवस्य

तात्त्विकेरूपे तस्मिन् दृष्टे निवर्तते ॥ ४४ ॥त
त्स्वस्वरूपानुभवादुत्पन्नं ज्ञानमंजसा ॥ अहंममे
ति चाज्ञानं बाधते दिग्भ्रमादिवत् ॥ ४५ ॥ स
म्यग्विज्ञानवान्योगी स्वात्मन्येवाखिलं स्थितं ॥
एवं च सर्वमात्मानमीक्षते ज्ञानचक्षुषा ॥ ४६॥
आत्मैवेदं जगत्सर्वमात्मनोन्यन्नविद्यते॥मृदोय
द्वद् घटादीनिस्वात्मानं सर्वमीक्षते ॥ ४७ ॥ जी
वन्मुक्तस्तु तद्विद्वान्पूर्वोपाधिगुणांस्त्यजेत् ॥सच्चि
दानंदरूपत्वाद्भवेद्भ्रमरकीटवत् ॥ ४८ ॥ तीर्त्वा
मोहार्णवं हत्वा रागद्वेषादिराक्षसान् ॥ योगी शां
तिसमायुक्तो ह्यात्मारामो विराजते ॥ ४९ ॥ उ
पाधिस्थोऽपि तद्धर्मैर्नलिप्तो व्योमवन्मुनिः ॥ स
र्वविन्मूढवत्तिष्ठेदसक्तो वायुवच्चरेत् ॥ ५० ॥बा
ह्यानित्यसुखासक्तिं हित्वाऽऽत्मसुखनिर्वृतः ॥ घ

टस्थदीपवत् स्वच्छः स्वांतरेवप्रकाशते ॥ ५१ ॥
उपाधिविलयाद्विष्णौ निर्विशेषंविशेन्मुनिः ॥ जले
जलं वियद्व्योम्नि तेजस्तेजसि वा यथा॥ ५२॥
यल्लाभान्नापरो लाभो यत्सुखान्नापरं सुखं ॥ य
ज्ज्ञानान्नापरंज्ञानं तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत्॥ ५३॥ यद्
दृष्ट्वानपरं दृश्यं यद्भूत्वा न पुनर्भवः ॥ यज्ज्ञा
त्वा न परं ज्ञेयं तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५४ ॥ ति
र्यगूर्ध्वमधःपूर्णं सच्चिदानंदमव्ययं ॥ अनंतं नि
त्यमेकं यत्तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५५ ॥ अतद्व्या
वृत्तिरूपेण वेदांतैर्लक्ष्यतेव्ययं ॥ अखंडानंदमेकं
यत्तद्ब्रह्मेत्यवधारयेत् ॥ ५६ ॥ अखंडानंदरूप
स्य तस्यानंदलवाश्रिताः॥ ब्रह्माद्यास्तारतम्येन
भवंत्यानंदिनोऽखिलाः ॥ ५७ ॥ तद्युक्तमखिलं
वस्तु व्यवहारस्तदन्वितः ॥ तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म

क्षीरे सर्पिरिवाखिले॥५८॥अनण्वस्थूलमन्हस्वम दीर्घमजमव्ययं ॥अरूपगुणवर्णाख्यं तद्ब्रह्मेत्यव धारयेत् ॥ ५९ ॥ यद्भासा भासतेऽर्कादिर्भास्यैर्यं त्तु न भास्यते ॥ येनसर्वमिदं भाति तद्ब्रह्मेत्यव धारयेत्॥६० स्वयमंतर्बहिर्व्याप्य भासयन्नखिलं जगत्॥ ब्रह्म प्रकाशते वन्हिप्रतप्तायसपिंडवत्॥ ६१॥जगद्विलक्षणंब्रह्म ब्रह्मणोन्यन्न किंचन ॥ब्र ह्मान्यद्भातिचेन्मिथ्या यथा मरुमरीचिका॥ ६२॥ दृश्यतेश्रूयतेयद्यद्ब्रह्मणोन्यन्न तद्भवेत् ॥ तत्त्व ज्ञानाच्च तद्ब्रह्म सच्चिदानंदमद्वयं॥६३॥ सर्वगं सच्चिदात्मानं ज्ञानचक्षुर्निरीक्षते ॥ अज्ञानचक्षु र्नेक्षेत भास्वंतं भानुमंधवत् ॥ ६४ ॥ श्रवणादि भिरुद्दीप्तो ज्ञानाग्निपरितापितः ॥ जीवःसर्वमला न्मुक्तः स्वर्णवद्द्योतते स्वयं ॥ ६५॥हृदाकाशो

दितो ह्यात्मा बोधभानुस्तमोपहृत् ॥ सर्वव्यापी सर्वधारी भातिसर्वं प्रकाशते ॥ ६६ ॥ दिग्देश कालाद्यनपेक्ष्य सर्वगं शीतादिहृन्नित्यसुखं निरंजनं ॥ यः स्वात्मतोर्थं भजते विनिष्क्रियः ससर्ववित् सर्वगतोऽमृतो भवेत्॥६७॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यकृत आत्मबोधः समाप्तः ॥ १०१ ॥

॥ अथ पंचरत्नमालिकाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ वेदो नित्यमधीयतां तदुदितंकर्म स्वनुष्ठीयतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः काम्ये मतिस्त्यज्यतां ॥पापौघःपरिधूयतां भवसुखेदोषोऽनुसंधीयतामात्मेच्छा व्यवसीयतां निजगृहात्तूर्णं विनिर्गम्यताम् ॥ संगःसत्सुविधीयतां भगवतो भक्तिर्दृढा धीयतां शांत्यादिः परिचीय

तां दृढतरं कर्माशु संत्यज्यतां ॥ सद्विद्वानुपसर्प्यतां प्रतिदिनं तत्पादुके सेव्यतां ब्रह्मैकाक्षरमर्थ्यतां श्रुतिशिरोवाक्यं समाकर्ण्यतां ॥ २ ॥ वाक्यार्थश्च विचार्यतां श्रुतिशिरःपक्षःसमाश्रीयतां दुस्तर्कात्सुविरम्यतां श्रुतिमतस्तर्कोऽनुसंधीयतां ॥ ब्रह्मैवास्मि विभाव्यतामहरहो गर्वःपरित्यज्यतां देहेहंमतिरुज्झतांबुधजनैर्वादःपरित्यज्यताम्॥ ३॥ क्षुद्व्याधिश्चचिकित्स्यतां प्रतिदिनंभिक्षौषधं भुज्यतां स्वाद्वन्नंनतुयाच्यतां विधिवशात्प्राप्तेन संतुष्यतां॥ शीतोष्णादिविषह्यतांनतुवृथावाक्यंसमुच्चार्यतामौदासीन्यमभीप्स्यतां जनकृपानैष्ठुर्यमुत्सृज्यताम् ॥ ४ ॥ एकांते सुखमास्यतां परनरे चेतः समाधीयतां पूर्णात्मा सुसमीक्ष्यतां जगदिदं तद्बाधितं दृश्यतां ॥ प्राक्कर्म प्रविलाप्यतां चि

तिबलान्नाप्युत्तरैः श्लिष्यतां प्रारब्धं त्विह भुज्यतामथ परब्रह्मात्मना स्थीयतां ॥ ५ ॥ यः श्लोकपंचकमिदं पठते मनुष्यः संचिंतयत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य ॥ तस्याशुसंसृतिदवानलतीव्रघोरतापः प्रशांतिमुपयाति चितिप्रसादात् ॥ ६ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं साधनपंचकंसंपूर्णम् ॥ १०२ ॥ श्रीशंकरार्पणमस्तु ॥

॥ अथ मनीषापंचकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सत्याचार्यस्य गमने कदाचिन्मुक्तिदायकं ॥ काशीक्षेत्रं प्रति सह गौर्यामार्गे तुशंकरं ॥ अंत्यवेषधरं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चाब्रवीत् ॥ १ ॥ शंकरः सोपि चांडालस्तंपुनः प्राह शंकरं ॥ २ ॥ अन्नमयादन्नमयमथवा चैतन्यमेव चैतन्यात् ॥ द्विजवर दूरीकर्तुं वाञ्छसि किं ब्र-

ह्गिच्छगच्छेति॥३॥किं गंगांबुनि बिंबितेंबरमणौ चंडालवाटीपयःपूरेचांतरमस्ति कांचनघटीमृत्कुंभयोर्वांतरे ॥ प्रत्यग्वस्तुनि निस्तरंगसहजानंदावबोधांबुधौ विप्रोयं श्वपचोयमित्यपि महान् कोयं विभेद भ्रमः ॥ ४ ॥ जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु स्फुटतरा या संविदुज्जृंभते याब्रह्मादिपिपीलिकांततनुषु प्रोता जगत्साक्षिणी ॥ सैवाहं नच दृश्य वस्त्विति दृढप्रज्ञापि यस्यास्तिचेच्चांडालोस्तुस तु द्विजोस्तु गुरुरित्येषामनीषा मम ॥ ५ ॥ ब्रह्मैवाहमिदं जगच्च सकलं चिन्मात्रविस्तारितं स र्वं चैतदविद्यया त्रिगुणया शेषं मयाकल्पितं ॥इत्थं यस्य दृढा मतिः सुखतरे नित्ये परेनिर्मलेचांडालोस्तु स तु० ॥ ६ ॥ शश्वन्नश्वरमेवविश्वमखिलं निश्चित्य याचा गुरोर्नित्यंब्रह्म निरंतरं वि

मृशता निर्व्याजशांतात्मना ॥ भूतंभावि चदुष्कृतं प्रदहता संविन्मये पावके प्रारब्धाय समर्पितं स्ववपुरित्येषा मनीषा मम ॥७॥ या तिर्यङ्नरदेवताभिरहमित्यंतःस्फुटा गृह्यते यद्भासा हृदयाक्षदेहविषया भांति स्वतोऽचेतनाः ॥ तां भास्यैःपिहितार्कमंडलनिभां स्फूर्तिम् सदा भावयन्योगीनिर्वृतमानसो हि गुरुरित्येषा मनीषा मम ॥ ८ ॥ यत्सौख्यांबुधिलेशलेशत इमे शक्रादयो निर्वृता यश्चित्ते नितरां प्रशांतकलने लब्ध्वा मुनिर्निर्वृतः ॥ यस्मिन्नित्यसुखांबुधौ गलितधीर्ब्रह्मैव नब्रह्मविद्यःकश्चित्ससुरेंद्रबंदितपदो नून मनीषा मम ॥ ९॥ इतिमनीषापंचकं संपूर्ण ॥ १०३ ॥

॥ अथ वाक्यवृत्तिप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिंत्य

शक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनंतमूर्तिं ॥ निर्मुक्तबंधन मपारसुखाम्बुराशिं श्रीवल्लभं विमलबोधघनं नमामि ॥ १ ॥ यस्य प्रसादादहमेव विष्णुर्मय्येव सर्वं परिकल्पितं च ॥ इत्थं विजानामि सदात्मरूपं तस्यांघ्रिपद्मं प्रणतोस्मि नित्यं॥२॥ तापत्रयार्कसंतप्तः कश्चिदुद्विग्नमानसः ॥ शमादिसाधनैर्युक्तः सद्गुरुं परिपृच्छति ॥ ३ ॥ अ अनायासेन येनास्मान्मुच्येयं भवबंधनात् ॥ तन्मे संक्षिप्य भगवन्कैवल्यं कृपया वद॥४॥साध्वी ते वचनव्यक्तिः प्रतिभाति वदामि ते ॥ इदं तदिति विस्पष्टं सावधानमनाः शृणु ॥ ५ ॥ तत्त्वमस्यादिवाक्योत्थं यज्जीवपरमात्मनोः ॥ तादात्म्यविषयं ज्ञानं तदिदं मुक्तिसाधनं ॥ ६ ॥ को जीवः कः परश्चात्मा तादात्म्यं वा कथं तयोः ॥ तत्त्वमस्या

दिवावयं वा कथं तत्प्रतिपादयेत् ॥ ७ ॥ अत्र ब्रूमः समाधानं कोन्यो जीवस्त्वमेवहि॥ यस्त्वं पृच्छसि मां कोहं ब्रह्मैवासि न संशयः ॥ ८ ॥ पदार्थमेव जानामि नाद्यापि भगवन् स्फुटं ॥ अहं ब्रह्मेति वाक्यार्थं प्रतिपद्ये कथं वद ॥ ९ ॥ सत्यमाह भवानत्र विगानं नैव विद्यते ॥ हेतुः पदार्थबोधो हि वाक्यार्थावगतेरिह ॥ १० ॥ अंतःकरणतद्वृत्तिसाक्षी चैतन्यविग्रहः ॥ आनंदरूपः सत्यः सन् किं नात्मानं प्रपद्यसे ॥ ११ ॥सत्यानंद स्वरूपं धीसाक्षिणं बोधविग्रहं ॥ चिंतयात्मतया नित्यं त्यक्त्वा देहादिगां धियं ॥ १२ ॥ रूपादिमान्यतः पिंडस्ततो नात्मा घटादिवत् ॥ वियदादिमहा भूतविकारत्वाच्च कुंभवत् ॥ १३ ॥ अनात्मा यदि पिण्डोयमुक्तहेतुबलान्मतः ॥ करा

मलकवत्साक्षादात्मानं प्रतिपादय ॥ १४ ॥ घट द्रष्टा घटाद्भिन्नः सर्वथा न घटो यथा ॥ देहद्र ष्टा तथा देहो नाहमित्यवधारय ॥ १५ ॥ एव मिंद्रियदृङ्नाहमिंद्रियाणीति निश्चिनु ॥ मनो. बुद्धिस्तथा प्राणो नाहमित्यवधारय ॥ १६ ॥ स घातोऽपि तथा नाहमिति दृश्य विलक्षणं॥ द्रष्टा रमनुमानेन निपुणं संप्रधारय ॥ १७॥ देहेन्द्रिया दयो भावा हानादिव्यापृतिक्षमाः ॥ यस्य सन्नि धिमात्रेण सोहमित्यवधारय ॥ १८ ॥ अनापन्न विकारः सन्नयस्कांतवदेव यः ॥ बुद्ध्यादींश्चाल येत्प्रत्यक् सोहमित्यवधारय ॥ १९ ॥ अजडात्मव दाभांति यत्सान्निध्याज्जडा अपि ॥ देहेंद्रियमन प्राणाः सोहमित्यवधारय ॥ २० ॥ अगमन्मे म नोऽन्यत्र सांप्रतं चस्थिरीकृतं ॥ एवं यो वेत्ति धी

वृत्तिं सोऽहमित्यवधारय ॥ २१ ॥ स्वप्नजागरिते सुप्तिं भावाभावौ धियां तथा ॥ यो वेत्त्यविक्रियः साक्षात्सोऽहमित्यवधारय ॥ २२ ॥ घटावभासको दीपो घटादन्यो यथेष्यते ॥ देहावभासको देही तथाहंबोधविग्रहः ॥ २३ ॥ पुत्रवित्तादयो भावा यस्य शेषतया प्रियाः ॥ द्रष्टा सर्वप्रियतमः सोऽह मित्यवधारय ॥ २४ ॥ परप्रेमास्पदतया मा न भूवमहं सदा ॥ भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहमित्य वधारय ॥ २५ ॥ यः साक्षिलक्षणो बोधस्त्वंपदा र्थः स उच्यते ॥ साक्षित्वमपि बोद्धृत्वमविकारि तयाऽऽत्मनः ॥ २६ ॥ देहेंद्रियमनः प्राणाहंकृ तिभ्यो विलक्षणः ॥ प्रोज्झिताशेषषड्भावविकार स्त्वं पदाभिधः ॥ २७ ॥ त्वमर्थमेवं निश्चित्य तद र्थं चिंतयेत्पुनः ॥ अतद्व्यावृत्तिरूपेण साक्षाद्विधिमु

स्वेनच ॥ २८॥ निरस्ताशेषसंसारदोषोऽस्थूलादि लक्षणः ॥ अदृश्यत्वादिगुणकः पराकृततमोमलः ॥ २९ ॥ निरस्तातिशयानंदः सत्यप्रज्ञानविग्रहः ॥ सत्तास्वलक्षणः पूर्णः परमात्मेतिगोयते ॥ ३०॥ सर्वज्ञत्वंपरेशत्वं तथा संपूर्णशक्तिता ॥ वेदैः समर्थ्यतेयस्य तद्ब्रह्मेत्यवधारय ॥ ३१ ॥ यज्ज्ञानात्सर्वविज्ञानंश्रुतिषु प्रतिपादितं ॥ मृदाद्यनेकदृष्टांतैस्तद्ब्रह्मेत्यवधारय ॥३२ ॥ यदानंत्यं प्रतिज्ञाय श्रुतिस्तत्सिद्धये जगौ ॥ तत्कार्यत्वं प्रपंचस्य तद्ब्रह्मेत्यवधारय ॥ ३३ ॥ विजिज्ञास्यतया यच्च वेदांतेषु मुमुक्षुभिः ॥ समर्थ्यतेतियत्नेन तद्ब्रह्मेत्यवधारय ॥ ३४ ॥ जीवात्मना प्रवेशश्च नियंतृत्वं च तान् प्रति ॥ श्रूयते यस्य वेदेषु तद्ब्रह्मेत्यवधारय॥ ३५ ॥कर्मणांफलदातृ

त्वं यस्यैव श्रूयते श्रुतौ ॥ जीवानां हेतुकर्तृत्वं तद्ब्रह्मेत्यवधारय । ३६ ।तत्त्वंपदार्थौनिर्णीतौवाक्यार्थश्चिंत्यतेऽधुना ॥ तदात्म्यमत्रवाक्यार्थस्तयोरेव पदार्थयोः॥ ३७ ॥ संसर्गो वा विशिष्टो वा वाक्यार्थो नात्र संमतः॥ अखंडैकरसत्वेन वाक्यार्थो विदुषां मतः ॥ ३८ ॥ प्रत्यग्बोधोयआभाति सोऽद्वयानंदलक्षणः ॥ अद्वयानंदरूपश्च प्रत्यग्बोधैकलक्षणः ॥ ३९ ॥ इत्थमन्योन्यतादात्म्यप्रतिपत्तिर्यदाभवेत् ॥ अब्रह्मत्वं त्वमर्थस्य व्यावर्तेत तदैवहि॥ ४० तदर्थस्य च पारोक्ष्यं यद्येवं किंततः शृणु ॥ पूर्णानंदैकरूपेण प्रत्यग्बोधोवतिष्ठते४१ तत्त्वमस्यादिवाक्यं च तादात्म्यप्रतिपादने ॥ लक्ष्यौतत्त्वंपदार्थौद्वावुपादाय प्रवर्तते ॥ ४२ ॥ हित्वाद्वौ शबलौ वाच्यौ वाक्यौवाक्यार्थबोधने ॥ यथा

प्रवर्ततेऽस्माभिस्तथा व्याख्यातमादरात् ॥४३॥ आलंबनतया भाति योस्मत्प्रत्ययशब्दयोः ॥ अंतःकरणसंभिन्नबोधः स त्वंपदाभिधः ॥ ४४ ॥ मायोपाधिर्जगद्योनिः सर्वज्ञत्वादिलक्षणः ॥ पारोक्ष्यशवलः सत्याद्यात्मकस्तत्पदाभिधः ॥ ४५ ॥ प्रत्यक्परोक्षतैकस्य सद्वितीयत्वपूर्णता ॥ विरुध्यते यतस्तस्माल्लक्षणा संप्रवर्तते ॥ ४६ ॥ मानांतरविरोधे तु मुख्यार्थस्य परिग्रहे । मुख्यार्थेनाविनाभूते प्रतीतिर्लक्षणोच्यते ॥ ४७ ॥ तत्त्वमस्यादिवाक्येषु लक्षणा भागलक्षणा ॥सोहमित्यादिवाक्यस्थपदयोरिव नापरा ॥ ४८ ॥ अहंब्रह्मेति वाक्यार्थबोधोयावद्दृढीभवेत् शमादिसहितस्तावदभ्यसेच्छ्रवणादिकं ॥४९ ॥ श्रुत्याचार्यप्रसादेन दृढो बोधो यदाभवेत् ॥ निरस्ताशेषसंसार

निदानः पुरुषस्तदा ॥ ५० ॥ विशीर्णकार्यकरणो भूतसूक्ष्मैरनावृतः ॥ विमुक्तकर्मनिगडः सद्य एव विमुच्यते ॥ ५१ ॥ प्रारब्धकर्मवेगेन जीवन्मुक्तो यदा भवेत् ॥ किंचित्कालमनारब्धकर्मबंधस्य संक्षये ॥ ५२ ॥ निरस्तातिशयानंदं वैष्णवं परमं पदम् ॥ पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥५३॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यविरचिता वाक्यवृत्तिः समाप्ता ॥ १०४॥ श्रीमच्छंकरार्पणमस्तु ॥

॥ अथ परापूजाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ पूर्णस्यावाहनं कुत्र सर्वाधारस्य चासनं॥स्वच्छस्य पाद्यमर्घ्यं च शुद्धस्याचमनं कुतः ॥ १ ॥ निर्मलस्य कुतः स्नानं वस्त्रं विश्वोदरस्य च ॥ निरालंबस्योपवीतं पुष्पं

निर्वासनस्यच ॥ २ ॥ निर्लेपस्यकुतोगंधो रम्य स्याभरणं कुतः ॥ नित्यतृप्तस्य नैवेद्यं तांबूलं च कुतो विभोः॥३॥ प्रदक्षिणाह्य नंतस्य ह्यद्वयस्य कुतोनतिः॥वेदवाक्यैरवेद्यस्य कुतःस्तोत्रं विधीयते ॥ ४ ॥ स्वयंप्रकाशमानस्य कुतो नीराजनं वि भोः ॥ अंतर्बहिश्चपूर्णस्य कथमुद्रासनं भवेत् ॥ ५ ॥ एवमेवपरापूजासर्वावस्थासु सर्वदाएक ॥ बुद्ध्या तु देवेशो विधेयाब्रह्मवित्तमैः ॥ ६ ॥ इति परापूजा समाप्ता ॥ १०५ ॥

॥ हरिहरात्मकस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ गोविंद माधव मुकुंद हरे मुरारे शंभो शिवेश शशिशेखर शूलपाणे ॥ दा मोदराच्युत जनार्दन वासुदेव त्याज्या भटा य इति संततमा मनंति ॥ १ ॥ गंगाधरांधकरिपो

हर नीलकंठ वैकुंठ कैटभरिपो कमठाब्जपाणे ॥ भूतेश खंडपरशो मृड चंडिकेश त्याज्या भटा य इति संततमामनंति ॥ २ ॥ विष्णो नृसिंह मधुसूदन चक्रपाणे गौरीपते गिरिश शंकर चंद्रचूड ॥ नारायणासुरनिवर्हण शार्ङ्गपाणेत्याज्या भटा य इतिसंततमा० ॥ ३ ॥ मृत्युंजयोग्र विषमेक्षण कामशत्रो श्रीकांत पीतवसनांबुदनील शौरे ॥ ईशान कृत्तिवसन त्रिदशैकनाथ त्याज्या भटा य० ॥ ४ ॥ लक्ष्मीपते मधुरिपो पुरुषोत्तमाद्य श्रीकंठ दिग्वसन शांत पिनाकपाणे ॥ आनंदकंद धरणीधर पद्मनाभ त्याज्या भटा य इति० ॥ ५ ॥ सर्वेश्वर त्रिपुरसूदन देवदेव ब्रह्मण्यदेव गरुडध्वज शंखपाणे ॥ त्र्यक्षोरगाभरण बालमृगांकमौले त्याज्या भटा य० ॥ ६ ॥ श्रीराम रा

घव रमेश्वर रावणारे भूतेश मन्मथरिपो प्रमथा
धिनाथ ॥ चाणूरमर्दन हृषीकपते मुरारे त्याज्या
भटा० ॥ ७ ॥ शूलिन्गिरीश रजनीशकलावतंस
कंसप्रणाशन सनातन केशिनाश ॥ भर्ग त्रिनेत्र
भव भूतपते पुरारे त्याज्या भटा० ॥ ८ ॥ गोपी
पते यदुपते वसुदेवसूनो कर्पूर गौर वृषभध्वज
भालनेत्र ॥ गोवर्धनोद्धरण धर्मधुरीण गोप त्या
ज्या भटा० ७ स्थाणो त्रिलोचन पिनाकधर स्म
रारे कृष्णानिरुद्ध कमलाकर कल्मषारे ॥ विश्वे
श्वर त्रिपथगार्द्र जटाकलाप त्याज्या० ॥ १० ॥
अष्टोत्तराधिकशतेन सुचारुनाम्नां संदर्भितां ललि
त रत्नकदंबकेन ॥ सन्नायकां दृढगुणां निजकंठ
गां यः कुर्यादिमां स्रजमहो स यमं न पश्येत् ॥
॥ ११ ॥ गणावूचतुः ॥ इत्थं द्विजेंद्र निजभृत्यग

णान्सदैव संशिक्षयेदवनिगान्स हि धर्मराजः ॥अ न्ये ऽपि ये हरिहरांकधरा धरायां ते दूरतः पुनर हो परिवर्जनीयाः ॥ १२ ॥ अगस्त्य उवाच ॥ यो धर्मराजरचितां ललितप्रबंधां नामावलिं सक लकल्मषबीजहंत्रीम् ॥ धीरो ऽत्र कौस्तुभभृतः श शिभूषणस्य नित्यं जपे त्स्तनरसं न पिबेत्स मा तुः ॥ १३ ॥ इति शृण्वन्कथां रम्यां शिवशर्मा प्रियेऽनघाम् ॥ प्रहर्षवक्त्रः पुरतो ददर्शाप्सरसां पुरीम् ॥ १४ ॥ इति श्रीस्कंदपुराणे काशीखंडे धर्मराजविरचिता हरिहराष्टोत्तरशत नामावलिः समाप्ता ॥ १०६ ॥

॥ अथ दत्तात्रेयस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ जटाधरं पांडुरंगं शूलहस्तं कृपानिधिम् ॥ सर्वरोगहरं देवं दत्तात्रेयमहं भजे

॥ १ ॥ अस्य श्रीदत्तात्रेयस्तोत्रमंत्रस्य भगवान्नारद ऋषिः ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ श्रीदत्तः परमात्मा देवता ॥ श्रीदत्तप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ॥ जगदुत्पत्तिकर्त्रे च स्थितिसंहारहेतवे ॥ भवपाशविमुक्ताय दत्तात्रेय नमोस्तु ते ॥ १ ॥ जराजन्मविनाशाय देहशुद्धि कराय च ॥ दिगंबर दयामूर्ते दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥ कर्पूरकांतिदेहाय ब्रह्ममूर्तिधराय च ॥ वेदशास्त्रपरिज्ञाय दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ ३ ॥ ह्रस्वदीर्घकृशस्थूलनामगोत्रविवर्जित ॥ पंचभूतकदीप्ताय दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ ४ ॥ यज्ञभोक्त्रे च यज्ञाय यज्ञरूपधराय च ॥ यज्ञप्रियाय सिद्धाय दत्तात्रेयनमोऽस्तु ते ॥ ५ ॥ आदौ ब्रह्मा मध्ये विष्णुरंते देवः सदाशिवः ॥ मूर्तित्रयस्वरूपाय दत्तात्रेय नमोस्तु ते ॥ ६ ॥

भोगालयाय भोगाय योग्ययोग्यायधारिणे ॥ जितें द्रियजितज्ञाय दत्तात्रेय० ॥७॥ दिगंबराय दिव्याय दिव्यरूपधराय च ॥ सदोदितपरब्रह्म दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ ८ ॥ जंबुद्वीपे महाक्षेत्रे मातापुर निवासिने ॥ जयमानसतांदेव दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ ९ ॥ भिक्षाटनं गृहे ग्रामे पात्रं हेममयं करे॥ नानास्वादमयी भिक्षा दत्तात्रेय नमोऽस्तु ते ॥ १० ॥ ब्रह्मज्ञानमयी मुद्रा वस्त्रमाकाशभूतले ॥ प्रज्ञानघनबोधाय दत्तात्रेय नमोस्तु ते ॥ ११ ॥ अवधूत सदानंद परब्रह्मस्वरूपिणे ॥ विदेहदेह रूपाय दत्तात्रेय० ॥ १२ ॥ सत्यरूप सदाचार सत्यधर्मपरायण ॥ सत्याश्रय परोक्षायदत्तात्रेय० ॥ १३ ॥ शूलहस्त गदापाणे वमालासुकंधर ॥ यज्ञसूत्रधरब्रह्म दत्तात्रेय० १४ क्षराक्षरस्वरू

पाय परात्परतराय च॥ दत्तमुक्तिपरस्तोत्रदत्तात्रेय०॥१५॥ दत्तविद्याय लक्ष्मीशदत्तस्वात्मस्वरूपिणे ॥ गुणनिर्गुणरूपाय दत्तात्रेय० ॥ १६ ॥शत्रुनाशकरं स्तोत्रंज्ञानविज्ञानदायकम् ॥ सर्वपापं शमंयाति दत्तात्रेयन० ॥१७॥ इदं स्तोत्रं महद्दिव्यं दत्तप्रत्यक्षकारकम् ।।दत्तात्रेयप्रसादाच्च नारदेन प्रकीर्तितम् ॥१८ ॥इतिश्रीनारदपुराणे नारदविरचितंदत्तात्रेयस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १०७ ॥

॥ अथ शिवरामाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ शिव हरे शिव रामसखे प्रभो त्रिविधतापनिवारण हे विभो ।।अज जनेश्वर यादव पाहि मां शिव हरेविजयं कुरु मे वरम्॥१॥ कमललोचन राम दयानिधे हर गुरो गजरक्षक गोपते ॥ शिवतनो भव शंकर पाहि मां शिव ह

रे वि०॥२॥स्वजनरंजन मंगळमंदिरं भजति ते पुरुषं परमं पदम् ॥ भवति यस्य सुखं परमद्भुत शिवहरे वि० ॥ ३ ॥ जय युधिष्ठिरवल्लभ भूपते जय जयार्जित पुण्यपयोनिधे ॥ जय कृपामय कृष्ण नमोस्तु ते शिव हरे विज०॥४॥भवविमोचन माधव मापते सुकविमानसहंस शिवारते ॥ जनकजारत राघव रक्ष मां शिव हरे वि० ॥ ५॥ अवनिमंडलमंगल मापते जलदसुंदर राम रमापते। निगमकीर्ति गुणार्णव गोपते शिव हरे वि० ॥ ६ ॥ पतितपावन नाममयी लता तव यशो विमलं परिगीयते ॥ तदपि माधव मां किमुपेक्षसे शिव हरे वि० ॥ ७ ॥ अमरतापरदेव रमापते विजयत स्तव नामघनोपमा ॥ मयि कथं करुणार्णव जायते शिव ह० ॥ ८ ॥ हनुमतः प्रिय चा

पङ्कर प्रभो सुरसरिद्धृतशेखर हेगुरो ॥ मम विभो किमु विस्मरणं कृतं शिव हृ० ॥ ९ ॥ नरहरेरति रंजनसुंदरं पठति यः शिवरामकृतस्तवम् ॥ विशति रामरमाचरणांबुजे शिव हृ० ॥ १० ॥ प्रातरुत्थाय यो भक्त्या पठेदेकाग्रमानसः ॥ विजयो जायते तस्य विष्णुमाराध्यमाप्नुयात् ॥ ११ ॥ इति श्रीरामानंदविरचितंशिवरामस्तोत्रं संपूर्णं ॥ ॥ १०८ ॥

॥ अथ शंकराचार्यकृतगुर्वष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ शरीरं सुरूपं तथा वा कलत्रं यशश्चारु चित्रं धनं मेरुतुल्यम् ॥ मनश्चेन्न लग्नं हरेरंघ्रिपद्मे ततः किं ततः किं ततः किं ततः किं ॥ १ ॥ कलत्रं धनं पुत्रपौत्रादि सर्वं गृहंबांधवाः सर्वमेतद्धिजातम् ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे मनश्चेन्न ल

ग्नं ततः किं ततःकिं ततःकिं ततःकिम् ॥ २ ॥ षडंगादिवेदो मुखेशास्त्रविद्या कवित्वादि गद्यं सुपद्यं करोति ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ३ ॥ विदेशेषु मान्यःस्वदेशेषु धन्यःसदाचारवृत्तेषु मत्तो नचान्यः ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ४ ॥ क्षमामंडले भूपभूपालवृंदैः सदा सेवितं यस्य पादारविन्दम् ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ५ ॥ यशो मे गतं दिक्षु दानप्रतापाज्जगद्वस्तु सर्वं करे यत्प्रसादात् ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ६ ॥ न भोगे न योगे न वा वाजिराजौ न कांतामुखे नैव वित्तेषु चित्तम् ॥ गुरोरंघ्रिप० ॥ ७ ॥ अरण्ये न वा स्वस्य गेहे न कार्ये न देहे मनो वर्त्ततेमेत्वनर्घ्ये ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ८ ॥ अनर्घ्याणिरत्नानि भुक्तानि सम्यक्समालिंगिता कामिनी तामिनीषु ॥ गुरोरंघ्रिपद्मे० ॥ ९ ॥ गु

रोरष्टकंयः पठेत्पुण्यदेही यतिर्भूपतिर्ब्रह्मचारीच गेही॥लभेद्वांछितार्थं पदं ब्रह्मसंज्ञं गुरोरुक्तवाक्ये मनोयस्य लग्नम् ॥ १० ॥ इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं गुरोर ष्टकं समाप्तम् ॥ १०९ ॥श्रीमद्गुर्वर्पणमस्तु॥

॥ अथ प्रश्नोत्तररत्नमालिकाप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कः खलु नालंक्रियते दृष्टा दृष्टार्थसाधनपटीयान् ॥ अनया कंठस्थितया प्र श्नोत्तररत्नमालिकया ॥ १ ॥ भगवन्किमुपादेयं गुरुवचनं हेयमपि च किमकार्यम् ॥ कोगुरुरधिग ततत्त्वःसत्त्वहितायोद्यतः सततम् ॥ २ ॥ त्वरितं किं कर्तव्यं सुधिया संसारसंततिच्छेदः ॥ किं मो क्षतरोर्बीजं सम्यग्ज्ञानं क्रियासहितम् ॥ ३ ॥कः पथ्यतरोधर्मः कःशुचिरिह यस्य मानसं शुद्धम् ॥

कःपंडितो विवेकी किं विषमवधीरणा गुरुषु ॥४॥
किंसंसारे सारं बहुशो विचिंत्यमानमिदमेव ॥ म
नुजेषु दृष्टतत्त्वं स्वपरहितायोद्यतं जन्म ॥ ५॥
मदिरेवमोहजनकः कःस्नेहः के च दस्यवो विषयाः॥
का भववल्ली तृष्णा को वैरी यस्त्वनुद्योगः ॥ ६॥
कस्माद्भयमिह मरणादंधादपि को विशिष्यते
रोगी ॥ कः शूरो यो ललनालोचनबाणैर्न च व्य
थितः ॥ ७ ॥ पातुंकर्णांजलिभिः किममृतमिव यु
ज्यते सदुपदेशः॥ किं गुरुताया मूलंयदेतदप्रार्थनं
नाम ॥८॥किंगहनंस्त्रीचरितं कश्चतुरो यो न खं
डितस्तेन ॥ किंदारिद्र्यमतोषः किं लाघवं परधन
परा याञ्चा ॥ ८ ॥ किं जीवितमनवद्यं किं जा
ड्यं पाटवेऽप्यनभ्यासः ॥ को जागर्ति विवेकी का
निद्रा मूढता जंतोः ॥ १० ॥ नलिनीदलगतज

लवत्तरलं किं यौवनं धनं चायुः ॥ के शशधर करनिकरानुकारिणः सज्जना एव ॥ ११ ॥ को नरकः परवशता किंसौख्यं सर्वसंगविरतिर्या ॥ किं साध्यं भूतहितं किम्नु प्रियं प्राणिनामसवः १२ किं दानमनाकांक्षं किं मित्रं यन्निवर्तयति पापा त् ॥ १३ ॥ कोऽलंकारः शीलं किं वाचां मंडनं सत्यम् ॥किमनर्थफलंमानःसुसंगतिः का सुखावहा मैत्री ॥ १४ ॥ सर्वव्यसनविनाशे को दक्षः सर्व था परित्यागो ॥ कोऽधोयोऽकार्यरतः को बधिरो यः श्रृणोति न हितानि॥ १५ ॥ को मूको यः काले प्रियाणि वक्तुं न जानाति ॥ किंमरणं मूर्ख त्वं किमनर्घ्यं दत्तमवसरेयच्च ॥ १६ ॥ आमर णात्किं शल्यं प्रच्छन्नंयत्कृतं पापम् ॥ कुत्रविधे यो यत्नो विद्याभ्यासो सदौषधेदाने ॥ १७ ॥अ

वधीरणा क्व कार्या खलपरयोषित्परधनेषु ॥ काऽ
हर्निशमनुचिंत्या संसारासारता न तु प्रमदा ॥
॥ १८ ॥ का प्रेयसी विधेया करुणा दीनेषु स
ज्जने मैत्री ॥ कंठगतैरप्यसुभिःकस्यात्मा न वश
मुपयाति ॥ १९ ॥ मूर्खस्य विषादवतो गर्ववतो
ऽपि च कृतघ्नस्य ॥ कः पूज्यः सद्वृत्तः कमधममा
चक्षतेचलितवृत्तम् ॥ २० ॥ केन जितं जगदे
तत्सत्यतितिक्षावता पुंसा ॥ कुत्रविधेयो वासः
सज्जननिकटेऽथवा काश्याम् ॥ २१ ॥ कस्मै
नमस्क्रिया स्याद्देवानामपिदया प्रधानस्य ॥ क
मादुद्वेजितव्यं संसारारण्यतःसुधिया ॥ २२ ॥
कस्य वशे प्राणिगणः सत्यप्रियभाषिणो विनत
स्य ॥ कस्थातव्यं न्याय्येपथिदृष्टार्थलाभाय २३
विद्युद्विलसितचपलं किंदुर्जनसंगतिर्युवतयश्च॥

कुलशीलनिष्प्रकंपाः केकलिकालेऽपिसत्पुरुषाः ॥ २४॥किंशोच्यं कार्पण्यं सति विभवे किं प्रशस्यमौदार्यम् तनुतरविभवस्यप्रभविष्णोर्वा किंयत्सहिष्णुत्वम्॥ २५॥ चिंतामणिरिव दुर्लभमिह किं कथयामि चतुर्भद्रम्॥ किंतद्वदेतिभूयो विधूततमसो विशेषेण ।२६ दानं प्रियवाक्सहितंज्ञानमगर्वंक्षमान्वितंशौर्यम्॥वित्तं त्यागसमेतं दुर्लभमेतच्चतुर्भद्रम् ॥२७ इति कंठगता विमलप्रश्नोत्तररत्नमालिका येषाम् ॥ तेऽमुक्ताभरणा अपि विभांति विद्वत्समाजेषु ॥ २८ ॥ इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यविरचिताप्रश्नोत्तररत्नमालिकासमाप्ता ॥ ११० ॥

॥ अथ कल्किस्तवप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ राजान ऊचुः ॥ गद्यानि ॥

जय जय निजमाययाकल्पिताशेषविशेषकल्पन परिणामजलाप्लुतलोकत्रयोपकरण माकल्य्यम नुमनिशम्य पूरितमविजनाविजनाविर्भूतमहा मीनशरीर त्वं निजकृतधर्मसेतुसंरक्षणकृतावता रः ॥ १ ॥ पुनरिहजलधिमथनाहृतदेवदानवग णानां मंदराचलानयनव्याकुलितानां साहाय्ये नाहृतचित्तः पर्वतोद्धरणामृतप्राशनरचनावतारः कूर्माकारः प्रसीद परेश त्वं दीननृपाणाम्॥ २॥ पुनरिह दितिजब लपरिलंघितवासवसूदनाहृत जितभुवनपराक्रमहिर ण्याक्षनिधनपृथिव्युद्धरण संकल्पाभिनिवेशेन धृत कोलावतार पाहि नः ॥ ३ ॥ पुनरिह त्रिभुवनजयिनो महाबलपराक्र मस्य हिरण्यकशिपोरर्दिताानां देववराणां भयभी तानां कल्याणाय दितिसुतवधप्रेप्सुर्ब्रह्मणो व

रदानादवध्यस्य न शस्त्रास्त्ररात्रिदिवा स्वर्गमर्त्य पातालतले देवगंधर्वकिन्नरनरनागैरिति विचिंत्य नरहरिरूपेण नखाग्रभिन्नोरुं दष्टदंतच्छदं त्यक्तासुं कृतवानसि ॥ ४ ॥ पुनरिह त्रिजगज्जयिनो बलेः सत्रेशक्रानुजो बटुर्वामनो दैत्यसंमोहनाय त्रिपदभूमियाञ्च्आच्छलेन विश्वकायस्तदुत्सृष्टजलसंस्पर्शविवृद्धमनोऽभिलाषस्त्वं भूतले बलेर्दौवारिकत्वमंगीकृतमुचितंदानफलम् ॥ ॥ ५ ॥ पुनरिह हैहयादिनृपाणाममितबलपराक्रमाणां नानामदोल्लंघितमर्यादावर्त्मनां निधनाय भृगुवंशजो जामदग्न्यः पितृहोमधेनुहरणप्रवृद्धमन्युवशात् त्रिःसप्तकृत्वो निःक्षत्रियांपृथिवीं कृतवानसिपरशुरामावतारः ॥ ६ ॥ पुनरिह पुलस्त्यवंशावतंसस्य विश्रवसःपुत्रस्य निशा

चरस्य रावणस्य लोकत्रयतापनस्य निधनमुररीकृत्य रविकुलजातदशरथात्मजो विश्वामित्रादस्त्राण्युपलभ्यवने सीताहरणवशात्प्रवृद्धमन्युनाऽम्बुधिं वानरैर्निबध्य सगणं दशकंधरं हतवानसि रामावतारः ॥ ७ ॥ पुनरिह यदुकुलजलधिकलानिधिः सकलसुरगणसेवितपादारविंदद्वंद्वो विविधदानवदैत्यदलनलोकत्रयदुरिततापनो वसुदेवात्मजो रामावतारो बलभद्रस्त्वमसि ॥ ८ ॥ पुनरिह विधिकृतवेदधर्मानुष्ठानविहितनानादर्शनसघृणः संसारकर्मत्यागविधिना ब्रह्माभासविलासचातुरीं प्रकृतिविमाननामसंपादयन् बुद्धावतारस्त्वमसि ॥ ९ ॥ अधुना कलिकुलनाशावतारो बौद्धपाषंडम्लेच्छादीनां च वेदधर्मसेतुपरिपालनाय कृतावतारः कल्किरूपेणास्मान् त्री

त्वनिरयादुद्धृतवानसि तवानुकम्पां किमिह क थयामः ॥ १० ॥ क्व ते ब्रह्मादीना मविदितविलासावतरणं क्व नः कामावामाकुलितमृगतृष्णार्तमनसाम् ॥ सुदुष्प्राप्यं युष्मच्चरणजलजालोकनमिदं कृपापारावारः प्रमुदितदृशाऽऽश्वासय निजान् ॥ ११ ॥ इति श्रीकल्किपुराणेऽनुभागवतेभविष्ये द्वितीयांशे नृपकृतकल्किस्तवः संपूर्णः ॥ १११

॥ अथ प्रातः स्मरणस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रातः स्मरामि हृदि संस्फुरदात्मतत्त्वं सच्चित्सुखं परमहंसगतिं तुरीयं ॥ यत्स्वप्नजागरसुषुप्तमवैति नित्यं तद्ब्रह्म निष्कलमहं नच भूतसंघः ॥ १ ॥ प्रातर्भजामि मनसो वचसामगम्यं वाचो विभांति निखिला यदनुग्रहेण ॥ यन्नेति नेति वचनैर्निगमा अवोचस्तं

देवदेवमजमच्युतमाहुरग्र्यम् ॥ २ ॥ प्रातर्नमामि तमसः परमर्कवर्णं पूर्णं सनातनपदं पुरुषोत्तमाख्यं ॥ यस्मिन्निदंजगदशेषमशेषमूर्त्तौ रज्ज्वां भुजंगम इव प्रतिभासितं वै ॥ ३ ॥ श्लोकत्रयमिदं पुण्यं लोकत्रयविभूषणम् ॥ प्रातःकाले पठेद्यस्तु स गच्छेत्परमं पदं ॥ ४ ॥ इति श्रीभगवत्पादाचार्यविरचितं प्रातः स्मरणस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ११२ ॥ ओंतत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥

॥ अथ अश्वत्थस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीनारद उवाच ॥ अनायासेन लोकोयं सर्वान्कामानवाप्नुयात् ॥ सर्वदेवात्मकंचैकं तन्मेब्रूहि पितामह ॥ १ ॥ ब्रह्मोवा० ॥ शृणु देवमुनेश्वत्थं शुद्धं सर्वात्मकं तरुम् ॥ यत्प्रदक्षिणतो लोकः सर्वान्कामान्समश्नुते ॥ २ ॥

अश्वत्थाद्दक्षिणेरुद्रः पश्चिमे विष्णुरास्थितः ।।ब्र
ह्मा चोत्तरदेशस्थःपूर्वे त्विंद्रादिदेवताः ।। ३।। स्कं
धोपस्कंधपत्रेषु गोविप्रमुनयस्तथा ।। मूलं वेदाः
पयो यज्ञास्संस्तुतामुनिपुंगव ।। ४ ।। पूर्वादिदि
क्षु संयाता नदीनदसरोब्धयः ।। तस्मात्सर्वप्रय
त्नेन ह्यश्वत्थं संश्रयेद्बुधः।।५।।त्वं क्षीर्यफलकश्चै
वशीतलश्चवनस्पते ।। त्वामाराध्य नरो विंद्या
दैहिकामुष्मिकं फलम्।।६।।चलद्दलाय वृक्षाय सर्व
दाश्रितविष्णवे ।। बोधितत्वाय देवाय ह्यश्वत्थाय
नमो नमः ।। ७ ।। अश्वत्थयस्मात्त्वयि वृक्षराज
नारायणस्तिष्ठति सर्वकाले ।। अतःश्रुतस्त्वं स
ततं तरूणां धन्योऽसि चारिष्टविनाशकोसि।।८।।
क्षीरदस्त्वं च येनेह येन श्रीस्त्वांनिषेवते ।। सत्ये
न तेनवृक्षेंद्र मामपि श्रीर्निषेवतां।।९।। एकादश

त्वमरुद्रोसि वसुनाथशिरोमणिः ॥ नारायणोसि दे वानांबृक्षराजोसि पिप्पल ॥ १० ॥ अग्निगर्भःश मीगर्भो देवगर्भः प्रजापतिः ॥ हिरण्यगर्भो भूग र्भो जज्ञगर्भोनमोस्तुते॥ ११॥आयुर्बलंयशो वर्चः प्रजाःपशुवसूनि च ॥ ब्रह्मप्रज्ञां च मेधांच त्वं नो धेहि वनस्पते ॥ १२॥ सततंवरुणोरक्षे त्त्वामा राद्दृष्टिराश्रयेत् ॥ परितरुत्वां निषेवंतां नृणां न सुखमस्तुते ॥ १३ ॥ अक्षिस्पंदं भुजस्पंदं दुः स्वप्नं दुर्वि चिंतनम् ॥ शत्रूणां च समुत्थानंह्यश्व त्थशमय प्रभो ॥ १४ ॥ अश्वत्थाय वरेण्याय स र्वैश्वर्यप्रदायिने ॥ नमो दुःस्वप्ननाशाय सुस्वप्न फलदायिने ॥१५॥ मूलतोब्रह्मरूपाय मध्यतो वि ष्णुरूपिणे ॥ अंततः शिवरूपाय वृक्षराजाय तेन मः॥१६॥यंदृष्ट्वामुच्यते रोगैस्स्पृष्ट्वापापैःप्रमुच्यते॥

यदाश्रयाच्चिरंजीवी तमश्वत्थं नमाम्यहम्॥ १७॥
अश्वत्थ सुमहाभाग सुभग प्रियदर्शन॥ इष्टकामां
श्च मे देहि शत्रुभ्यस्तु पराभवम् ॥ १८ ॥ आ
युः प्रजां धनं धान्यं सौभाग्यंसर्वसंपदम् ॥ दे
हि देव महावृक्ष त्वामहं शरणं गतः ॥ १९ ॥
ऋग्यजुः साममंत्रात्मा सर्वरूपी परात्परः ॥ अ
श्वत्थो वेदमूलोसावृषिभिः प्रोच्यते सदा॥ २०॥
ब्रह्महा गुरुहाचैव दरिद्रो व्याधिपीडितः ॥ आवृ
त्य लक्षसंख्यं तत्स्तोत्रमेतत्सुखी भवेत्॥ २१ ॥
ब्रह्मचारी हविष्याशी त्वधःशायी जितेंद्रियः॥ पा
पोपहतचित्तोपि व्रतमेतत्समाचरेत् ॥ २२ ॥ ए
कहस्तं द्विहस्तंवा कुर्याद्गोमयलेपनम् ॥ अर्चेत्पु
रुषसूक्तेन प्रणवेनविशेषतः ॥ २३ ॥ मौनी प्रद
क्षिणं कुर्यात्प्रागुक्तफलभाग्भवेत् ॥ विष्णोर्नाम

सहस्रेण ह्यच्युतस्यापिकीर्तनात् ॥ २४ ॥ पदे
पदांतरं गत्वा करचेष्टाविवर्जितः ॥ वाचा स्तोत्रं
मनो ध्याने चतुरंगं प्रदक्षिणम् ॥ २५ ॥ अश्व
त्थः स्थापितो येन तत्कुलं स्थापितं ततः ॥
धनायुषां समृद्धिस्तु नरकात्तारयेत्पितॄन् ॥ २६॥
अश्वत्थमूलमाश्रित्य शाकान्नोदकदानतः ॥ एक
स्मिन्भोजिते विप्रे कोटिब्राह्मणभोजनम् ॥२७ ॥
अश्वत्थमूलमाश्रित्य जपहोमसुरार्चनात् ॥ अक्ष
यं फलमाप्नोति ब्रह्मणो वचनं तथा ॥ २८ ॥ए
व माश्वासितो ऽश्वत्थः सदा श्वासाय कल्पते ॥
यज्ञार्थं छेदितेऽश्वत्थे ह्यक्षय्यं स्वर्गमाप्नुयात्
॥ २९ ॥ छिन्नो येन वृथाश्वत्थश्छेदिताः पितृ
देवताः ॥ अश्वत्थः पूजितो यत्र पूजिताः सर्व
देवताः ॥ ३० ॥ इति ब्रह्मनारदसंवादे अश्वत्थ

स्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ११३ ॥

॥ अथ नवग्रहस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महाद्युतिं ॥ तमोरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम् ॥ १ ॥ दधिशंखतुषाराभं क्षीरार्णवसमुद्भवं ॥ नमामि शशिनं सोमं शंभोर्मुकुटभूषणम् ॥ २ ॥ धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कांतिसमप्रभम् ॥ कुमारं शक्तिहस्तं तं मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥ ३ ॥ प्रियंगुकलिकाश्यामं रूपेणाप्रतिमं बुधम् ॥ सौम्यं सौम्य गुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥४॥ देवानां च ऋषीणां च गुरुं कांचनसन्निभम् ॥ बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥ ५ ॥ हिमकुंदमृणालाभं दैत्यानां परमं गुरुम् ॥ सर्वशास्त्रप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥ ६ ॥ नी

ळांजनसमाभासंरविपुत्रं यमाग्रजम्॥ छायामार्तंडसंभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥ ७ ॥ अर्धकायं महावीर्यं चंद्रादित्यविमर्दनं ॥ सिंहिकागर्भसंभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥ ८ ॥ पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहमस्तकम् ॥ रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥ ९ ॥ इति व्यासमुखोद्गतं यः पठेत्सुसमाहितः॥ दिवा वा यदि वा रात्रौ विघ्नशांतिर्भविष्यति ॥ १० ॥ नरनारीनृपाणां च भवेद्दुःस्वप्ननाशनम् ॥ ऐश्वर्यमतुलंतेषामारोग्यं पुष्टिवर्धनम् ॥ ग्रहनक्षत्रजाः पीडास्तस्कराग्निसमुद्भवाः ॥ ताः सर्वाः प्रशमं यांति व्यासो ब्रूते न संशयः ॥ १२ ॥ इति श्रीव्यासविरचितं नवग्रहस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ११४ ॥

॥ अथ शनिस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीशनैश्चरस्तोत्रमं
त्रस्य दशरथऋषिः ॥ शनैश्चरो देवता ॥ त्रिष्टु
प्छंदः ॥ शनैश्चरप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥ द
शरथ उवाच ॥ कोणोंतको रौद्रयमो ऽथ बभ्रुः
कृष्णः शनिः पिंगल मंदसौरिः ॥ नित्यं स्मृतो यो
हरते च पीडां तस्मैनमः श्रीरविनंदनाय ॥ १ ॥
सुरासुराः किंपुरुषोर गेंद्रागंधर्वविद्याधरपन्नगा
श्च ॥ पीडयंति सर्वे विषम स्थितेन तस्मै नमः
श्रीरविनंदनाय ॥ २ ॥ नरानरेंद्राः पशवो मृगे
न्द्रा वन्याश्च ये कीटपतंगभृंगाः ॥ पीड्यंति स
र्वे विषमस्थितेन तस्मै नमः श्रीरविनंदनाय ॥३॥
देशाश्च दुर्गाणि वनानि यत्र सेना निवेशाः पु
रपत्तनानि ॥ पीड्यंति सर्वे विषमस्थितेन तस्मै
नमः श्रीरविनंदनाय ॥ ४ ॥ तिलैर्यवैर्माषगुडा

न्नदानैर्लोहेन नीलांबरदानतो वा ॥ प्रीणाति मंत्रैर्निजवासरे च तस्मै नमः श्रीरविनंदनाय॥५॥ प्रयागकूले यमुनातटे च सरस्वतीपुण्यजले गुहायाम् ॥ यो योगिनां ध्यानगतोपि सूक्ष्मस्तस्मै नमः श्रीरविनंदनाय ॥ ६ ॥ अन्यप्रदेशात्स्वगृहं प्रविष्टस्तदीयवारे स नरः सुखी स्यात् ॥ गृहाद्गतो योन पुनः प्रयाति तस्मै नमः श्रीरविनंदनाय ॥ ७ ॥ स्रष्टा स्वयं भूर्भुवनत्रयस्य त्राता हरीशो हरते पिनाकी ॥ एकस्त्रिधा ऋग्यजुः सामभूर्तिस्तस्मै नमःश्री रविनंदनाय ॥८॥ शन्यष्टकं यः प्रयतः प्रभाते नित्यं स पुत्रैः पशुबांधवैश्च ॥ पठेच्च सौख्यं भुवि भोगयुक्तः प्राप्नोति निर्वाणपदंतदंते ॥ ९ ॥ कोणस्थः पिंगलोबभ्रुः कृष्णो रौद्रोंतको यमः ॥ सौरिः शनैश्चरो मंदः

पिप्पलादेन संस्तुतः ॥ १० ॥ एतानि दशनामानि प्रातरुत्थाय यः पठेत् ॥ शनैश्चरकृता पीडा न कदाचिद्भविष्यति ॥ ११ ॥ इति श्रीशनैश्चर स्तोत्रंसंपूर्णम् ॥ श्रीशनैश्चरार्पणमस्तु॥ ११५॥

॥ अथ ऋणमोचकमंगलस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मंगलो भूमिपुत्रश्च ऋणहर्ता धनप्रदः ॥ स्थिरासनो महाकायः सर्वकर्मावरोधकः ॥ १ ॥ लोहितो लोहिताक्षश्च सामगानां कृपाकरः धरात्मजः कुजो भौमो भूतिदो भूमिनंदनः ॥ २॥अंगारको यमश्चैव सर्वरोगापहारकः॥ वृष्टिकर्ताऽपहर्ता च सर्वकामफलप्रदः ॥ ३ ॥ एतानि कुजनामानि नित्यं यः श्रद्धया पठेत् ॥ ऋणं न जायते तस्य धनं शीघ्रमवाप्नुयात् ॥४॥ धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कांतिसमप्रभम् ॥ कुमारं

शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥ ५ ॥ स्तो
त्रमंगारकस्यैतत्पठनीयं सदा नृभिः ॥ न तेषां भौ
मजा पीडा स्वल्पापि भवति क्वचित् ६ अंगा
रक महाभाग भगवन्भक्तवत्सल ॥ त्वां नमामि
ममाशेषमृणमाशुविनाशय ॥ ७ ॥ ऋणरोगादि
दारिद्र्यं ये चान्ये चापमृत्यवः ॥ भयक्लेशमन
स्तापा नश्यंतु मम सर्वदा ॥ ८ ॥ अतिवक्र दु
राराध्य भोगमुक्तजितात्मनः ॥ तुष्टो ददासि सा
म्राज्यं रुष्टो हरसि तत्क्षणात् ॥ ९ ॥ विरिंचिश
क्रविष्णूनां मनुष्याणां तु का कथा ॥ ते न त्वं स
र्वसत्त्वेन ग्रहराजो महाबलः ॥ १० ॥ पुत्रान्देहि धनं
देहि त्वामस्मि शरणंगतः ॥ ऋणदारिद्र्यदुःखेन श
त्रूणां च भयात्ततः ॥ ११ ॥ एभिर्द्वादशभिःश्लो
कैर्यः स्तौति च धरासुतम् ॥ महतींश्रियमाप्नो

ति ह्यपरो धनदोयुवा॥ १२॥इति श्रीस्कंदपुराणे भार्गवप्रोक्तं ऋणमोचकमंगलस्तोत्रंसंपूर्णम् ॥ श्रीमन्मंगलार्पणमस्तु ॥ ११६ ॥

॥ अथ श्रीमच्छंक० कृ० गंगाष्ट० प्रा० ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ भगवति भवलीलामौलिमाले तवांभःकणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्पृशंति ॥ अमरनगरनारीचामरग्राहिणीनां विगतकलिकलंकातंकमंके लुठंति ॥ १ ॥ ब्रह्मांडं खंडयंती हरशिरसि जटावल्लिमुल्लासयंती स्वर्लोकादापतंती कनकगिरिगुहागंडशैलात्स्खलंती ॥ क्षोणीपृष्ठे लुठंती दुरितचयचमूनिर्भरं भर्त्सयंती पाथोधिं पूरयंती सुरनगरसरित्पावनी नः पुनातु ॥२ ॥ मज्जन्मातंगकुंभच्युतमदमदिरामोदमत्तालिजालंस्नानैः सिद्धांगनानां कुचयुगविगलत्कुंकुमासंगपिंग

म् ॥ सायं प्रातमुं नीनां कुशकुसुमचयैश्छन्नतीर स्थनीरंपायान्नोगांगमंभःकरिकरमकराक्रांतरंहस्त रंगम् ॥ ३ ॥ आदावादिपितामहस्य नियमव्या पारपात्रे जलं पश्चात्पन्नगशायिनो भगवतः पा दोदकं पावनम् ॥ भूयः शंभुजटाविभूषणमणिर्जन्हो मेहर्षेयिं कन्या कल्मषनाशिनी भगवती भागी रथी भूतले ॥ ४ ॥ शैलेंद्रादवतारिणी निजजले मज्जज्जनोत्तारिणी पारावारविहारिणी भवभयश्रे णीसमुत्सारिणी ॥ शेषांगैरनुकारिणी हरशिरोव ल्ली दलाकारिणी काशीप्रांतविहारिणी विजयते गंगामनोहारिणी ॥ ५ ॥ कुतो वीचिर्वीचिस्तव यदि गता लोचनपथं त्वमापीता पीतांबरपुरनि वासं वितरसि ॥ त्वदुत्संगे गंगे पतति यदि का यस्तनुभृतां तदा मातः शातक्रतवपदलाभोप्यति

लघुः ॥ ६ ॥ भगवति तव तीरे नीरमात्राशनोऽ
हं विगतविषय तृष्णः कृष्णमाराधयामि ॥ सक
लकलुषभंगे स्वर्ग सोपानसंगे तरलतरतरंगे दे
वि गंगे प्रसीद ॥ ७ ॥ मातः शांभवि शंभुसंग
मिलिते मौलौ निधायांजलिं त्वत्तीरे वपुषोऽवसा
नसमये नारायणांघ्रिद्वयम् ॥ सानंदं स्मरतो भ
वष्यति मम प्राणप्रयाणोत्सवे भूयाद्भक्तिरवि
च्युता हरिहराद्वैतात्मिका शाश्वती ॥ ८ ॥ गं
गाष्टकमिदं पुण्यं यः पठेत्प्रयतो नरः ॥ सर्वपा
पविनिर्मुक्तो विष्णुलोकं स गच्छति ॥ ९ ॥ इ
ति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंक
राचार्यविरचितं गंगाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १७
श्रीमद्गंगार्पणमस्तु ॥

॥ अथ वाल्मीकिकृतगंगाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मातः शैलसुतासपत्नि वसु
धा शृंगरहारावलि स्वर्गारोहणवैजयंति भवतीं
भागीरथीं प्रार्थये ॥ त्वत्तीरे वसतस्त्वदंबु पिबत
स्त्वद्वीचिषु प्रेंखतस्त्वन्नामस्मरतस्त्वदर्पितदृशः
स्यान्मे शरीरव्ययः ॥ १ ॥ त्वत्तीरे तरुकोटरांत
रगतो गंगे विहंगो वरं त्वन्नीरे नरकांतकारिणि
वरं मत्स्योऽथवा कच्छपः ॥ नैवान्यत्र मदांध
सिंधुरघटासंघट्ट घंटारणत्कारत्रस्तसमस्तवैरिव
नितालब्धस्तुतिर्भूपतिः ॥ २ ॥ उक्षा पक्षी तुर
ग उरगः कोऽपि वा वारणो वा वाराणस्यां
जननमरणक्लेशदुःखासहिष्णुः ॥ न त्वन्यत्र प्र
विरलरणत्कंकणक्वाणमिश्रं वारस्त्रीभिश्चमरम
रुता वीजितोभूमिपालः ॥ ३ ॥ काकैर्निष्कुषितंश्व
भिःकवलितं गोमायुभिर्लुंठितं स्रोतोभिश्चलितं

तटांचुलुलितं वीचीभिरांदोलितम् ॥ दिव्यस्त्रीकर चारुचामरमरुत्संवीज्यमानः कदा द्रक्ष्येऽहं परमेश्वरि त्रिपथगे भागीरथि स्वं वपुः ॥ ४ ॥ अभिनवबिसवल्ली पादपद्मस्य विष्णोर्मदनमथनमौलेर्मालतीपुष्पमाला ॥ जयति जयपताका काप्यसौ मोक्षलक्ष्म्याः क्षपितकलिकलंका जान्हवी नः पुनातु ॥ ५ ॥ एतत्तालतमालसालसरलव्यालोलवल्लीलताच्छन्नं सूर्यकरप्रतापरहितं शंखेंदुकुंदोज्वलम् ॥ गंधर्वामरसिद्धकिन्नरवधूतुंगस्तनास्फालितं स्नानाय प्रतिवासरं भवतु मे गांगं जलं निर्मलम् ॥ ६ ॥ गांगं वारि मनोहारि मुरारिचरणच्युतम् ॥ त्रिपुरारिशिरश्चारि पापहारि पुनातु माम् ॥ ७ ॥ पापापहारि दुरितारि तरंगधारि शैलप्रचारि गिरिराजगुहाविदारि ॥ झंकारकारि हरिपादरजोप

हारि गांगं पुनातु सततं शुभकारि वारि॥८॥गं
गाष्टकंपठतियः प्रयतः प्रभाते वाल्मीकिना विर
चितं शुभदंमनुष्यः ॥ प्रक्षाल्य गात्रकलिकल्मष
पंकमाशु मोक्षं लभेत्पतति नैव नरो भवाब्धौ ॥
९ ॥ इतिश्रीवाल्मीकिना विरचितं गंगाष्टकं संपू
र्णम् ॥ ११८ ॥ श्रीमद्‌गंगार्पणमस्तु ॥

॥ अथ कालिदासकृतगंगाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कत्यक्षोणि करोटयः कति
कति द्वीपिद्विपानां त्वचः काकोलाः कति पन्नगाः
कति सुधाधाम्नश्च खंडाः कति ॥ किंचत्वं च कति
त्रिलोकजननी त्वद्वारिपूरोदरे मज्जज्जंतुकदंबकं
समुदयत्येकैकमादाय यत्॥१ ॥ देवि त्वत्पुलिनां
गणे स्थितिजुषां निर्मानिनां ज्ञानिनांस्वल्पाहारनि
बद्धशुद्धवपुषां तार्णं गृहं श्रेयसे । नान्यत्र क्षितिमंड

ले श्वरशतैः संरक्षितो भूपतेः प्रासादो ललनाग

णैरधिगतो भोगींद्रभोगोन्नतः ॥ २ ॥ तत्ती

र्थगतैःकदर्थनशतैः किंनैरमर्थाश्रितैर्ज्योतिष्टोममु

खैः किमीशविमुखैर्यज्ञै रवज्ञाहृतैः॥ सूते केशव

वासवादित्रिबुधागाराभिरामां श्रियं गंगे देवि

भवत्तटे यदि कुटीवासः प्रयासं विना ॥ ३ ॥ गं

गातीर मुपेत्य शीतलशिलामालंब्य हैमाचलीं

यैराकर्णिकुतूहलाकुलतया कल्लोलकोलाहलः ॥

ते शृण्वंति सुपर्वपर्वतशिलासिंहासनाध्यासनाःसं

गीतागमशुद्धसिद्धरमणीमंजीरधीरध्वनिम् ॥ ४॥

दूरं गच्छ सकच्छग च भवतो नालोकयामो मुखं

रे पाराक वराक साकमितरैर्नाकप्रदे गम्यताम्॥

सद्यः प्रोद्यत मंदमारुतरजः प्राप्ता कपोलस्थले

गंगांभः कणिका विमुक्तगणिका संगाय संभाव्य

ते ॥ ५ ॥ विष्णोः संगतिकारिणी हरजटाजूटाटवीचारिणी प्रायश्चित्तनिवारिणी जलकणैः पुण्यौघविस्तारिणी ॥ भूभृत्कंदरदारिणी निजजले मज्जज्जनोत्तारिणी श्रेयः स्वर्गविहारिणी विजयते गंगा मनोहारिणी ॥ ६ ॥ वाचालंविकलं खलं श्रितमलं कामाकुलं व्याकुलं चांडालं तरलं निपीतगरलं दोषाविलं चाखिलम् ॥ कुंभीपाकगतं तमंतककरादाकृष्य कस्तारयेन्मातर्जन्हुनरेंद्रनंदिनितव स्वल्पोदबिंदुं विना ॥ ७॥ श्लेष्मश्लेषणयानलेऽमृतबिले काशाकुले व्याकुलेकंठे घर्घरघोषनादमलिने काये च संमीलति ॥ यां ध्यायन्नपि भारभंगुरतरां प्राप्नोति मुक्तिं नरः स्नातुश्चेतसि जान्हवी निवसतां संसारसंतापहृत् ॥ ८ ॥ इति श्रीमत्कालिदासविरचितं गंगा

ष्टकस्तोत्रं संपूर्णम्॥ ११९॥श्रीमद्गंगार्पणमस्तु

॥ अथ गंगाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नमस्तेऽस्तु गंगे त्वदंगप्र
संगाद्भुजंगा स्तुरंगाः कुरंगाः प्लवंगाः ॥ अ
नंगारिरंगाः सगंगाःशिवांगा भुजंगाधिपांगीकृतां
गा भवंति ॥ १ ॥ नमो जन्हुकन्ये न मन्ये त्व
दन्यैर्निसर्गेंदुचिन्हादिभिर्लोकभर्तुः ॥ अतोऽहं न
तोहं सतो गारतोये वसिष्ठादिभिर्गीयमानाभिधे
ये ॥ २ ॥ त्वदामज्जनात्सज्जनो दुर्जनो वा वि
मानैः समानैः समानैर्हिमानैः ॥ समायाति त
स्मिन्पुराराति लोके पुरद्वारसंरुद्धदिकपाललोके ३॥
स्वरावासदंभोलिदंभोऽपिरंभापरीरंभसंभावनाधी
रचेताः॥समाकांक्षते त्वत्तटे वृक्षवाटीकुटीरे वसन्ने
तुमायुर्दिनानि ॥४॥ त्रिलोकस्य भर्तुर्जटाजूटबंधा

त्स्वसीमांतभागे मनाक्प्रस्खलंतः ॥ भवान्या रु
षा प्रौढसापत्नभावात्करेणाहतास्त्वत्तरंगा जयंति
॥ ५ ॥ जलोन्मज्जदैरावतोद्दानकुंभस्फुरत्प्रस्ख
लत्सांद्रसिंदूररागे ॥ क्वचित्पद्मिनीरेणुभंगे प्रसं
गे मनः खेलतां जन्हुकन्यातरंगे ॥ ६ ॥ भवत्ती
रवानीरवातोत्थधूलीलवस्पर्शतस्तत्क्षणं क्षीणपा
पः ॥ जनोऽयं जगत्पावने त्वत्प्रसादात्पदे पौरुहूते
ऽपिधत्तेऽवहेलाम् ॥ ७ ॥ त्रिसंध्यानमल्लेखकोटीरना
नाविधानेकरत्नांशुबिंबप्रभाभिः ॥ स्फुरत्पादपी
ठे हठेनाष्टमूर्तेर्जटाजूटवासे नताः स्मः पदं ते ॥
८ ॥ इदं यः पठेदष्टकं जन्हुपुत्र्यास्त्रिकालं कृतं
कालिदासेन रम्यम् ॥ समायास्यतींद्रादिभिर्गी
यमानं पदं कैशवं शैशवं नो लभेत्सः ॥ ९ ॥ इ
ति श्रीकालिदासकृतं गंगाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

१२० ॥ श्रीमद्गंगार्पणमस्तु ॥

॥ अथ गंगास्तवप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सूत उवाच ॥ शृणुध्वंमुनयः सर्वे गंगास्तवमनुत्तमम् ॥ शोकमोहहरंपुंसामृषिभिः परिकीर्तितम् ॥ १ ॥ ऋषय ऊचुः ॥ इयं सुरतरंगिणीभवनवारिधेस्तारिणी स्तुता हरिपदांबुजादुपगता जगत्संसदः ॥ सुमेरुशिखरामरप्रियजला मलक्षालिनी प्रसन्नवदनाशुभा भवभयस्य विद्राविणी ॥ २ ॥ भगीरथरथानुगा सुरकरींद्रदर्पापहा महेशमुकुटप्रभा गिरिशिरःपताकासिता ॥ सुरासुरनरोरगैरजभवाच्युतैः संस्तुता विमुक्तिफलशालिनी कलुषनाशिनी राजते ॥ ३ ॥ पितामहकमंडलुप्रभवमुक्तिबीजा लता श्रुतिस्मृतिगणस्तुतद्विजकुलालवालावृता ॥ सुमेरुशिखरा

भिदानिपतिता त्रिलोकावृता सुधर्मफलशालिनी
सुखपलाशिनी राजते ॥ ४ ॥ चरद्विहगमालिनी
सगरवंशमुक्तिप्रदा मुनींद्रवरनंदिनी दिवि मता
च मंदाकिनी ॥ सदा दुरितनाशिनी विमलवारि
संदर्शनप्रणामगुणकीर्तनादिषु जगत्सु संराजते
॥ ५ ॥ महाभिषसुतांगना हिमगिरीशकूटस्तना
सफेनजलहासिनी सितमरालसञ्चारिणी ॥ चल
लहरिसत्करा वरसरोजमालाधरा रसोल्लसितगा
मिनीजलधिकामिनी राजते ॥ ६ ॥ क्वचिन्मुनिगणैः
स्तुता क्वचिदनंतसंपूजिता क्वचित्कलकलस्वना
क्वचिदधीरयादोगणा क्वचिद्रविकरोज्ज्वला क्वचि
दुदग्रपाताकुला क्वचिज्जनविगाहिता जयति भीष्म
माता सती ॥ ७ ॥ सएव कुशली जनः प्रणमता हि भा
गीरथीं सएव तपसां निधिर्जपति जान्हवीमादरा

न्॥स एवपुरुषोत्तमः स्मरति साधु मंदाकिनीं स एव विजयी प्रभुः सुरतरंगिणीं सेवते॥८॥तवामल जलाचितं खगसृगालमीनक्षतं चलल्लहरिलोलि तंरुचिरतीरजंबालितम्॥ कदा निजवपुर्मुदा सुर नरोरगैः संस्तुतोऽप्यहं त्रिपथगामिनि प्रियम तीव पश्याम्यहो ॥ ९ ॥ त्वत्तीरे वसतिं तवा मलजलस्नानं तव प्रेक्षणं त्वन्नामस्मरणं तवो दयकथासंलापनं पावनम् ॥ गंगे मे तव सेवनैक निपुणोप्यानंदितश्चादृतः स्तुत्वा त्वोद्गतपात कोभुवि कदा शांतश्चरिष्याम्यहम् ॥ १० ॥ इ त्येतदृषिभिः प्रोक्तं गंगास्तवनमुत्तमम् ॥ स्वर्ग्यं यशस्यमायुष्यंपठनाच्छ्रवणादपि ॥ ११ ॥ सर्व पापहरंपुंसां बलमायुर्विवर्धनम् ॥ प्रातर्मध्यान्ह सायान्हे गंगासान्निध्यता भवेत् ॥ १२ ॥ इत्ये

तद्भागीरथ्याख्यानं शुकदेवान्मया श्रुतम् ॥ पठितं श्रावितं चात्र पुण्यं धन्यं यशस्करम् ॥ १३ ॥ अवतारं महाविष्णोः कल्केः परममद्भुतम् ॥ पठतां शृण्वतां भक्त्या सर्वाशुभविनाशनम् ॥ १४ ॥ इति श्रीकल्किपुराणेऽनुभागवते भविष्ये तृतीयांशे ऋषिकृतो गंगास्तवः संपूर्णः ॥ १२१ ॥

॥ अथ सत्यज्ञानानंदतीर्थकृतगंगाष्टक० ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ यदवधि तव नीरं पातकी नैति गंगे तदवधि मलजालैर्नैव मुक्तः कलौ स्यात् तव जलकणिकाऽलं पापिनां पापशुद्धयै पतितपरमदीनांस्त्वं हि पासि प्रपन्नान् ॥ १ ॥ तव शिवजललेशं वायुनीतं समेत्य सपदि निरयजालं शून्यतामेति गंगे ॥ शमलगिरिसमूहाः प्रस्फुटंति प्रचंडास्त्वयि सखिविशतां नः पापशं

का कुतः स्यात् ॥ २ ॥ तव शिवजलजालं निःसृतं यर्हि गंगे सकलभुवनजालं पूतपूतं तदाऽभूत् ॥ यमभटकलिवार्ता देवि लुप्ता यमोऽपि व्यधिकृतवरदेहाः पूर्णकामाः सकामाः ॥ ३ ॥ मधुमधुवनपूगैरत्नपूगैर्नपूगैर्मधुमधुवनपूगैर्देवपूगैः सपूगैः पुरहरपरमांगे भासि मायेव गंगे शमयसि विषतापं देवदेवस्य वंद्यं ॥ ४ ॥ चलितशशिकुलाभैरुत्तरंगैस्तरंगैरमितनदनदीनामंगसंगैरसंगैः ॥ विहरसि जगदंडे खंडयंती गिरींद्रान् रमयसि निजकांतं सागरं कांतकांते ॥ ५ ॥ तव परमहिमानं चित्तवाचाममानं हरिहरविधिशक्रा नापि गंगे विदंति ॥ श्रुतिकुलमभिधत्ते शंकितं तं गुणांतं गुणगणसुविलापैर्नेति नेतीति सत्यम् ॥ ६ ॥ तवनुतिनतिनामान्यप्यघं पावयंति ददति परम

शांतिं दिव्यभोगान् जनानां ॥ इति पतितशरण्ये त्वांप्रपन्नोऽस्मि मातर्ललिततरतरंगे चांग गंगे प्रसीद ॥ ७ ॥ शुभतरकृतयोगाद्विश्वनाथप्रसादाद्भवहरवरविद्यांप्राप्य काश्यां हि गंगे ॥ भगवति तव तीरे नीरसारं निपीय मुदितहृदयकंजे नंदसूनुं भजेऽहम् ॥ ८ ॥ गंगाष्टकमिदं कृत्वा भुक्तिमुक्तिप्रदं नृणाम् ॥ सत्यज्ञानानंदतीर्थयतिना स्वर्पितं शिवे ॥ ९ ॥ तेनप्रीणातु भगवान् शिवो गंगाधरो विभुः ॥ करोतु शंकरः काश्यां जनानां सततं शिवम् ॥ १० ॥ इति सत्यज्ञानानंदतीर्थयतिना विरचितं गंगाष्टकं संपूर्णम् ॥ १२२ ॥

॥ अथ नर्मदाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सविंदुसिंधुसुस्खलत्तरंगभंगरंजितं द्विषत्सु पापजातजातकारिवारिसंयुतम् ॥

कृतांतदूतकालभूतभीतिहारिवर्मदे त्वदीयपादपं
कजं नमामि देवि नर्मदे ॥ १ ॥ त्वदंबुलीनदी
नमीनदिव्यसंप्रदायकं कलौ मलौघभारहारि स
र्वतीर्थनायकम् ॥ सुमच्छकच्छनक्रचक्रचक्रवाक
शर्मदेत्वदीयपादपंकजं नमामि देवि नर्मदे॥२॥
महागभीरनीरपूरपापधूतभूतलं ध्वनत्समस्तपात
कारि दारितापदाचलम् ॥ जगल्लये महाभये मृ
कंडुसूनुहर्म्यदे त्वदीयपादप० ॥ ३ ॥ गतं तदैव
मे भयं त्वदंबुवीक्षितं यदा मृकंडुसूनुशौनकासुरा
रिसेवि सर्वदा ॥ पुनर्भवाब्धिजन्मजं भवाब्धिदुः
खवर्मदे त्वदीयपादपं० ॥ ४ अलक्षलक्षकिन्नरा
मरासुरादि पूजितं सुलक्षनीरतीरधीरपक्षिल
क्षकूजितम् ॥ वसिष्ठशिष्टपिप्पलादिकर्दमादिश
र्मदे त्वदीयपाद० ॥ ५ ॥ सनत्कुमारनाचिकेतक

श्यपात्रिषट्पदैर्धृतं स्वकीयमानसेषुनारदादिषट्पदैः ॥ रवींदुरंतिदेव देवराजकर्मशर्मदे त्वदीयपा० ॥ ६ ॥ अलक्षलक्षलक्षपापलक्षसारसायुधं ततस्तु जीवजंतुतंतुभक्ति मुक्तिदायकम् ॥ विरिंचिविष्णुशंकरस्वकीयधामवर्मदे त्वदीयपाद० ७ ॥ अहो मृतं स्वनं श्रुतं महेशकेशजातटे किरातसूतवाडवेषुपंडिते शठे नटे ॥ दुरंतपापतापहारि सर्वजंतुशर्मदे त्वदीयपाद० ॥ ८ ॥ इदं तु नर्मदाष्टकं त्रिकालमेव ये सदा पठंति ते निरंतरं न यांति दुर्गतिं कदा ॥ सुलभ्यदेहदुर्लभं महेशधामगौरवं पुनर्भवा नरा न वै विलोकयंति रौरवम् ॥ ९ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचित नर्मदाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १२३ ॥

॥ अथ यमुनाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मुरारिकायकालिमाललामवारिधारिणी तृणीकृतत्रिविष्टपा त्रिलोकशोकहारिणी ॥ मनोऽनुकूलकूलकुंजपुंजधूतदुर्मदा धुनोतुमे मनोमलं कलिंदनंदिनी सदा ॥ १ ॥ मलापहारिवारिपूरिभूरिमंडितामृताभृशं प्रपातकप्रपंचनातिपंडितानिशा ॥ सुनंदनंदिनांगसंगरागरंजिताहिता धुनो० ॥ २ ॥ लसत्तरंगसंगधूतभूतजातपातका नवीनमाधुरीधुरीणभक्तिजातचातका ॥ तटांतवासदासहंससंसृताह्निकामदा धुनोतु० ३ ॥ विहाररासखेदभेदधीरतीरमारुता गता गिरामगोचरे यदीयनीरचारुता ॥ प्रवाहसाहचर्यपूतमेदिनीनदीनदा धुनोतु० ॥ ४ ॥ तरंगसंगसैकतांतरातितंसदासिता शरन्निशाकरांशुमंजुमंजिरी सभाजिता ॥ भवार्चनाप्रचारुणांबुनाधुनानि

शारदा धुनोतु० ॥ ५ ॥ जलांतकेलिकारिचारुरा धिकांगरागिणी स्वभर्तुरन्यदुर्लभागतांगताशभा गिनी ॥ स्वदत्तसुप्तसप्तसिंधुभेदिनांतिकोविदा धुनो० ॥ ६ ॥ जलच्युताच्युतांगरागलंपटालि शालिनी विलोलराधिकाकचांतचंपकालिमालिनी सदावगाहनावतीर्णभर्तृभृत्यनारदा धुनोतु० ॥ ७ ॥ सदैव नंदिनंदकेलिशालिकुंजमंजुला तटो त्थफुल्लमल्लिकाकदंबरेणुसूज्ज्वला ॥ जलाव गाहिनां नृणां भवाब्धिसिंधुपारदा धुनोतु० ८ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं यमुनाष्टकं संपू र्णम् । १२४ ॥

॥ अथ यमुनाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ कृपापारावारां तपनतनयांताप शमनीं मुरारिप्रेयस्यां भवभयदवां भक्तिवरदां

वियज्जालान्मुक्तां श्रियमपि सुखाप्तेः परिदिनं सदा धीरो नूनं भजति यमुनां नित्यफलदां ॥ १

मधुवनचारिणि भास्करवाहिनि जान्हविसंगिनि सिंधुसुते मधुरिपुभूषिणि माधवतोषिणि गोकुलभीतिविनाशकृते ॥ जगदघमोचनि मानसदायिनि केशवकेलिनिदानगते जय यमुने जय भीतिनिवारिणि संकटनाशिनि पावय माम् ॥ २ ॥

अयि मधुरे मधुमोदबिलासिनि शैलविदारिणि वेगभरे परिजनपालिनि दुष्टनिषूदिनि वांछितकामविलासधरे ॥ ब्रजपुरवासिजनार्जितपातकहारिणि विश्वजनोद्धरिके जय यमुने जय भीति० ॥ ३ ॥ अतिविपदाम्बुधिमग्नजनं भवतापशताकुलमानसकं गतिमतिहीनमशेषभयाकुलमागत पादसरोजयुगम् ॥ ऋणभयभीतिमनिष्कृतिपा

तककोटिशतायुतपुंजतरं जय यमुने० ॥ ४ ॥न
वजलदद्युतिकोटिलसत्तनुहेममयाभररञ्जितके
तडिद्वहेलिपदांचलचंचलशोभितपीतसुचैलधरे
मणिमयभूषणचित्रपटासनरंजितगंजितभानुकरे
जययमुने०॥५॥शुभपुलिने मधुमत्तयदूद्भवरास
महोत्सवकेलिभरे उच्चकुलाचलराजितमौक्तिकहा
रमयाभररोदसिके॥ नवमणिकोटिकभास्करकंचु
किशोभिततारकहारयुते जय यमुने०॥६॥करिवर
मौक्तिकनासिकभूषणवातचमत्कृतचंचलके मुखक
मलामलसौरभचंचलमत्तमधुव्रतलोचनिके ॥ म
णिगणकुंडल लोलपरिस्फुरदाकुलगण्डयुगामल
के जययमुने०॥७॥कलरवनूपुरहेममयाचितपाद
सरोरुहसारुणिके धिमिधिमिधिमिधिमितालविनो
दितमानसमंजुलपादगते । तव पदपंकजमाश्रि

तमानवचित्तसदाखिलतापहरे जय यमुने०८॥
भवोत्तापांभोधौ निपतितजनो दुर्गतियुतो यदि
स्तौति प्रातः प्रतिदिनमनन्याश्रयतया॥ हयान्हे
षैःकामं करकुसुमपुंजैरविसुतां सदा भोक्ता भोगा
न्मरणसमये याति हरिताम् ॥ ९ ॥ इति श्रीम
त्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यवि
रचितं यमुनाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ अथ सरस्वत्यष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ शतानीक उवाच ॥ महाम
ते महाप्राज्ञ सर्वशास्त्रविशारद ॥ अक्षीणकर्मबंध
स्तुपुरुषो द्विजसत्तम ॥ १ ॥ मरणे यज्जपे ज्जा
प्यं यं च भावमनुस्मरन् ॥ परं पदमवाप्नोति त
न्मे ब्रूहि महामुने ॥ २ ॥ शौनक उवाच ॥ इदमे
व महाराज पृष्टवांस्ते पितामहः ॥ भीष्मं धर्म

विदां श्रेष्ठं धर्मपुत्त्रो युधिष्ठिरः ॥ ३ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ पितामह महाप्राज्ञ सर्वशास्त्रविशारद ॥ बृहस्पतिस्तुता देवी वागीशाय महात्मने ॥ आत्मानं दर्शयामास सूर्यकोटिसमप्रभम् ॥ ४ ॥ सरस्वत्युवाच ॥ वरं वृणीष्व भद्रं ते यत्ते मनसि वर्तते ॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ यदि मेवरदा देवि दिव्यंज्ञानंप्रयच्छनः ॥ ५ ॥ देव्युवाच ॥ हंत ते निर्मलं ज्ञानं कुमतिध्वंसकारकम् ॥ स्तोत्रेणानेन ये भक्त्या मां स्तुवंतिमनीषिणः ॥ ६ ॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ लभते परमं ज्ञानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ॥ प्राप्नोति पुरुषो नित्यंमहामायाप्रसादतः ॥ ७ ॥ सरस्वत्युवाच ॥ त्रिसंध्यं प्रयतो नित्यं पठेदष्टकमुत्तमम् ॥ तस्य कंठे सदा वासं करिष्यामि नसंशयः ॥ ८ ॥ इति श्रीपद्मपुराणे दिव्यज्ञा

नप्रदायकं सरस्वत्यष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १२६

॥ अथ तुलसीस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ जगद्धात्रि नमस्तुभ्यं विष्णोश्च प्रियवल्लभे ॥ यतो ब्रह्मादयो देवाः सृष्टिस्थित्यंतकारिणः ॥ १ ॥ नमस्तुलसि कल्याणि नमो विष्णुप्रिये शुभे ॥ नमो मोक्षप्रदे देवि नमः संपत्प्रदायिके ॥ २ ॥ तुलसी पातु मां नित्यं सर्वापद्भ्योपि सर्वदा ॥ कीर्तितापि स्मृतावापि पवित्रयति मानवम् ॥ ३ ॥ नमामि शिरसा देवीं तुलसीं विलसत्तनुम् ॥ यां दृष्ट्वा पापिनो मर्त्या मुच्यंते सर्वकिल्बिषात् ॥ ४ ॥ तुलस्या रक्षितं सर्वं जगदेतच्चराचरम् ॥ या विनिर्हंति पापानि दृष्ट्वा वा पापिभिर्नरैः ॥५॥ नमस्तुलस्यतितरां यस्यै बध्वावलिं कलौ ॥ कलयंति सुखं सर्वं स्त्रियो

वैश्यास्तथापरे ॥ ६ ॥ तुलस्या नापरं किंचिद्दैव
तं जगतीतले ॥ यया पवित्रितो लोको विष्णुसं
गेन वैष्णवः ॥ ७ ॥ तुलस्याः पल्लवं विष्णोःशि
रस्यारोपितं कलौ ॥आरोपयतिसर्वाणि श्रेयांसिव
रमस्तके ॥ ८ ॥ तुलस्यां सकला देवा वसंति स
ततं यतः॥अतस्तामर्चयल्लोके सर्वान्देवान्समर्च
यन् ॥ ९ ॥ नमस्तुलसि सर्वज्ञे पुरुषोत्तमवल्ल
भे ॥ पाहि मां सर्वपापेभ्यः सर्वसंपत्प्रदायिके १०
इति स्तोत्रं पुरागीतं पुंडरीकेणधीमता ॥ विष्णु
मर्चयता नित्यं शोभनैस्तुलसीदलैः ॥ ११ ॥ तु
लसी श्रीमहालक्ष्मीर्विद्या विद्यायशस्विनी॥धर्म्या
धर्मानना देवी देवदेवमनःप्रिया॥१२॥लक्ष्मीः प्रि
यसखी देवीद्यौर्भूमिरचला चला॥षोडशैतानि ना
मानि तुलस्याः कीर्तयेन्नरः ॥ १३ ॥ लभते सुत

रां भक्तिमंतेविष्णुपदं भवेत् ॥ तुलसी भूर्महाल
क्ष्मीः पद्मिनीश्रीर्हरिप्रिया ॥ १४ ॥ तुलसिश्री
सखि शुभे पापहारिणिपुण्यदे ॥ नमस्ते नारदनु
ते नारायणमनःप्रिये ॥ १५ ॥ इति श्रीपुंडरीक
कृतं तुलसीस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ १२७ ॥

॥ अथ तुलसीकवचप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ अस्य श्रीतुलसीकवचस्तो
त्रमंत्रस्य ॥ श्रीमहादेवऋषिः ॥ अनुष्टुप्छंदः॥
श्रीतुलसीदेवता ॥ मनईप्सितकामनासिद्ध्यर्थं
जपे विनियोगः ॥ तुलसि श्रीमहादेवि नमः पंक
जधारिणि ॥ शिरो मे तुलसी पातु भालं पातु य
शस्विनी ॥ १ ॥ दृशौ मे पद्मनयना श्रीसखी
श्रवणे मम ॥ घ्राणं पातु सुगंधा मे मुखं च सु
मुखी मम ॥ २ ॥ जिह्वां मे पातु शुभदा कंठं वि

श्यामयी मम ॥ स्कंधौ कल्हारिणी पातु हृदयं विष्णुवल्लभा ॥ ३ ॥ पुण्यदा मे पातु मध्यं नाभिं सौभाग्यदायिनी ॥ कटिं कुंडलिनी पातु ऊरू नारदवंदिता ॥ ४ ॥ जननी जानुनी पातु जंघे सकलवंदिता ॥ नारायण प्रिया पादौ सर्वांगं सर्वरक्षिणी ॥ ५ ॥ संकटे विषमे दुर्गे भये वादे महाहवे ॥ नित्यं हि संध्ययोः पातु तुलसी सर्वतः सदा ॥ ६ ॥ इतीदं परमं गुह्यं तुलस्याः कवचामृतम् ॥ मर्त्यानाममृतार्थाय भीतानामभयायच ॥ ७ ॥ मोक्षाय च मुमुक्षूणांध्यायिनां ध्यानयोगकृत् ॥ वशाय वश्यकामानां विद्यायै वेदवादिनाम् ॥ ८ ॥ द्रविणाय दरिद्राणां पापिनां पापशांतये ॥ ९ ॥ अन्नाय क्षुधितानां च स्वर्गाय स्वर्गमिच्छताम् ॥ पशव्यं पशुकामानां पुत्रदं पुत्र

कांक्षिणाम् ॥ १० ॥ राज्याय भ्रष्टराज्यानामशां
तानां च शांतये ॥ भक्त्यर्थं विष्णुभक्तानां वि
ष्णौ सर्वांतरात्मनि ॥ ११ ॥ जाप्यं त्रिवर्गसिद्ध्य
र्थं गृहस्थेन विशेषतः ॥ उद्यंतं चंडकिरणमुप
स्थाय कृतांजलिः ॥ १२ ॥ तुलसीकानने तिष्ठ
न्नासीनो वा जपेदिदम् ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति
तथैव मम सन्निधिम् ॥ १३ ॥ मम प्रियकरं नि
त्यं हरिभक्तिविवर्धनम् ॥ या स्यान्मृतप्रजानारी
तस्या अंगं प्रमार्जयेत् ॥ १४ ॥ सा पुत्रं लभ
ते दीर्घजीविनं चाप्यरोगिणम् ॥ वंध्याया मार्ज
येदंगं कुशैर्मंत्रेण साधकः ॥ १५ ॥ साऽपि सं
वत्सरादेव गर्भं धत्ते मनोहरम् ॥ अश्वत्थे राजव
श्यार्थी जपेदग्नेः सुरूपभाक् ॥ १६ ॥ पलाश
मूले विद्यार्थी तेजोऽर्थ्यभिमुखो रवेः ॥ कन्यार्थी

चंडिकागेहे शत्रुहत्यै गृहे मम ॥ १७ ॥ श्रीकाम
विष्णुगेहे च उद्याने स्त्रीवशा भवेत् ॥ किमत्र
वहुनोक्तेन शृणु सैन्येश तत्त्वतः ॥ १८ ॥ यं यं
काममभिध्यायेत्तं तं प्राप्नोत्यसंशयम् ॥ मम गे
हगतस्त्वं तु तारकस्य वधेच्छया ॥ १९ ॥ जप
न् स्तोत्रं च कवचं तुलसीगतमानसः ॥ मंडला
त्तारकं हंता भविष्यसि न संशयः ॥ २० ॥ इति
श्रीब्रह्माण्डपुराणे तुलसीमाहात्म्ये तुलसीकवचं
नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥ १२८ ॥

॥ अथ पुष्कराष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रियायुतं त्रिदेहतापपापरा
शिनाशकं मुनींद्रसिद्धसाध्यदेवदानवैरभिष्टुतम्
तटेऽस्ति यज्ञपर्वतस्य मुक्तिदं सुखाकरं नमामि
ब्रह्मपुष्करं सवैष्णवं सशंकरम् ॥ १ ॥ सदार्यमास

शुष्कपंचवासरे धरागतं तदन्यथांतरिक्षगं सुतंत्र भावनानुगम् ॥ तदंबुपानमज्जनं दृशांसदामृताक रंनमामि० ॥२॥ त्रिपुष्करत्रिपुष्करत्रिपुष्करेतिसंस्म रेत्सदूरदेशगोऽपि यस्तदंगपापनाशनम् ॥ प्रपन्न दुःखभंजनं सुरंजनं सुधाकरं नमामि० ॥३॥ मृकं डुमंकणौ पुलस्त्यकण्वपर्वतासिता अगस्त्य भार्ग वौ दधीचिनारदौशुकादयः॥सपद्मतीर्थपावनैक दृष्टयो दयाकरं नमामि० ॥४॥ सदा पितामहे क्षितं वराहविष्णुनेक्षितं तथाऽमरेश्वरेक्षितं सुरा सुरैः समीक्षितम् ॥ इहैवभुक्तिमुक्ति दंप्रजाकरं घनाकरं नमामि० ॥ ५ ॥ त्रिदंडिदंडिब्रह्मचारि तापसैः सुसेवितं पुराब्दचंद्रप्राप्तदेवनंदिकेश्वरा भिधैः ॥ सवैद्यनाथनीलकंठसेवितं सुधाकरं नमा मि० ॥ ६ ॥ सुपंचधा सरस्वतीविराजते यदंत

रे तथैकयोजनायतं विभाति तीर्थनायकम् ॥अ नेकदेवपैत्रतीर्थसागरं रसाकरं नमामि० ॥७॥ यमादिसंयुतो नरस्त्रिपुष्करं निमज्जति पितामहश्च माधवोप्युमाधवः प्रसन्नताम्॥ प्रयाति तत्पदं द दात्ययत्नतो गुणाकरं नमामि० ॥८॥ इदं हि पुष्कराष्टकं सुनीतिनीरजाश्रितं स्थितं मदीयमा नसे कदापि माऽपगच्छतु ॥ त्रिसंध्यमापठंति ये त्रिपुष्कराष्टकं नराः प्रदीप्तदेहभूषणा भवंतिमे शकिंकराः ॥ ९ ॥ इति श्रीपुष्कराष्टकं समाप्त म् ॥ १२९ ॥

अथ श्रीमणिकर्णिकाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ त्वत्तीरे मणिकर्णिके हरिहरौ सायुज्यमुक्तिप्रदौ वादंतौ कुरुतः परस्परमुभौ जं तोःप्रयाणोत्सवे ॥ मद्रूपो मनुजोऽयमस्तु हरिणा

प्रोक्तः शिवस्तत्क्षणात्तन्मध्याद् भृगुलांछनो गरु
डगःपीतांबरो निर्गतः ॥ १ ॥ इंद्राद्यास्त्रिदशाःप
तंतिनियतं भोगक्षये ये पुनर्जायंते मनुजास्ततो
पि पशवः कीटाः पतंगादयः ॥ ये मातर्मणिकर्णि
के तवजले मज्जंति निष्कल्मषाः सायुज्येऽपिकि
रीटकौस्तुभधरा नारायणाः स्युर्नराः ॥ २ ॥का
शी धन्यतमा विमुक्तिनगरी सालंकृता गंगया
तत्रेयं मणिकर्णिका सुखकरी मुक्तिर्हि तत्किंकरी।
स्वर्लोकस्तुलितः सहैव विबुधैः काश्या समं ब्रह्म
णा काशी क्षोणितले स्थिता गुरुतरा स्वर्गो ल
घुः खे गतः ॥ ३ गंगातीरमनुत्तमं हि सकलं त
त्रापि काश्युत्तमा तस्यां सा मणिकर्णिकोत्तमतमा
यत्रेश्वरोमुक्तिदः ॥ देवानामपि दुर्लभं स्थलमिदं
पापौघनाशक्षमं पूर्वोपार्जितपुण्यपुंजगमकं पु

ण्यैर्जनैः प्राप्यते ॥ ४॥ दुखांभोनिधिमग्नजंतुनि
वहास्तेषां कथं निष्कृतिर्ज्ञात्वा तद्धि विरंचिन
विरंचिता वाराणसो शर्मदा ॥ लोका स्वर्गसु
खास्ततोपि लघवो भोगांतपातप्रदा काशीमु
क्तिपुरी सदा शिवकरीधर्मार्थकामोत्तरा ॥ ५ ॥
एको वेणुधरो धराधरधरः श्रीवत्सभूषाधरो योप्ये
कः किल शंकरो विषधरो गंगाधरोभाधवः॥ ये मा
तर्मणिकर्णिके तव जलेमज्जंति ते मानवा रुद्रा
वा हरयो भवंति बहवस्तेषांवहुत्वं कथम् ॥ ६ ॥
त्वत्तीरे मरणं तु मंगलकरं देवैरपि श्लाघ्यते श
क्रस्तं मनुजं सहस्रनयनैर्द्रष्टुं सदा तत्परः ॥ आ
यांतं सविता सहस्रकिरणैः प्रत्युद्गतोऽभूत्सदा प
ण्योऽसौ वृषगोथवा गरुडगः किं मंदिरं यास्यति
॥ ७ ॥ मध्याह्ने मणिकर्णिकास्नपनजंपुण्यं न व

त्कुं क्षमः स्वीयैरब्दशतैश्चतुर्मुखसुरो वेदार्थदीक्षागुरुः ॥ योगाभ्यासबलेन चंद्रशिखरस्तत्पुण्य पारं गतस्त्वत्तीरे प्रकरोतिसुप्तपुरुषं नारायणं वा शिवम् ॥ ८॥ कृच्छैः कोटिशतैः स्वपापनिधनं यच्चाऽश्वमेधैः फलं तत्सर्वं मणिकर्णिकास्नपनजे पुण्ये प्रविष्टं भवेत् ॥ स्नात्वा स्तोत्रमिदं नरः पठतिचेत्संसारपाथोनिधिं तीर्त्वा पल्वलवत्प्रयाति सदनं तेजोमयं ब्रह्मणः॥ ९ ॥ इतिश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं मणिकर्णिकाष्टकस्तोत्रं संपूर्णं १ ३०

॥ अथ प्रयागाष्टकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ मुनय ऊचुः ॥ सुरमुनिदितिजेंद्रैः सेव्यते योऽस्ततंद्रै र्गुरुतरदुरितानां का कथा मानवानाम् ॥ सभुवि सुकृतकर्तुर्वांछितावाप्तिहेतुर्जयति विजितयागस्तीर्थराजः प्रयागः ॥

॥ १ ॥ श्रुतिः प्रमाणं स्मृतयः प्रमाणं पुराणम
प्यत्र परं प्रमाणम् ॥ यत्रास्ति गंगा यमुना प्र
माणं स तीर्थराजो जयति प्रयागः ॥ २ ॥ न य
त्र योगाचरणप्रतीक्षा न यत्र यज्ञेष्टिविशिष्टदी
क्षा ॥ न तारकज्ञानगुरोरपेक्षा स तीर्थराजो ज
यति प्रयागः ॥ ३ ॥ चिरं निवासं न समीक्षते
यो ह्युदारचित्तः प्रददाति च क्रमात् ॥ यः कल्पि
तार्थांश्च ददाति पुंसः स तीर्थरा० ॥ ४ ॥ यत्र
प्लुतानां न यमो नियंता यत्रस्थितानां सुगतिप्र
दाता ॥ यत्राश्रितानाममृतप्रदाता स तीर्थरा०
॥ ५ ॥ पुर्यः सप्तप्रसिद्धा प्रतिवचनकरीस्तीर्थरा
जस्य नार्यौनैकट्यान्मुक्तिदाने प्रभवति सुगुणा
काश्यते ब्रह्म यस्याम् ॥ सेयं राज्ञी प्रधाना प्रि
यवचनकरी मुक्तिदानेन युक्ता येन ब्रह्मांडमध्ये

स जयति सुतरां तीर्थराजः प्रयागः ॥६॥ तीर्था
वली यस्य तु कंठभागे दानावली वल्गति पाद
मूले ॥ व्रतावली दक्षिणपादमूले स तीर्थराजो ज
यति प्रयागः ॥ ७ ॥ आज्ञापियज्ञा प्रभवोपि
यज्ञा सप्तर्षिसिद्धा सुकृतानभिज्ञा ॥ विज्ञापयं
तः सततं हि काले स तीर्थरा० ॥ ८॥ सितासि
ते यत्र तरंगचामरे नद्यौ विभाते मुनिभानुकन्य
के॥लीलातपत्रे वट एव साक्षात्स तीर्थराजोज०
॥ ९ ॥ तीर्थराजप्रयागस्य माहात्म्यं कथयिष्य
ति ॥ शृण्वतः सततं भक्त्या वांछितं फलमाप्नु
यात् ॥ १० ॥ इति श्रीमत्स्यपुराणे प्रयागराज
माहात्म्याष्टकं समाप्तम् ॥ १३१ ॥

॥ अथ काशीपंचकप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥मनोनिवृत्तिः परमोपशांतिः सा

तीर्थवर्या मणिकर्णिका च ॥ ज्ञानप्रवाहा विम
लादिगंगा सा काशिकाहं निजवोधरूपा ॥ १ ॥
यस्यामिदं कल्पितमिंद्रजालं चराचरं भाति मनो
विलासं॥सच्चित्सुखैका परमात्मरूपा सा का०
॥ २ ॥ कोशेषु पंचस्वधिराजमाना बुद्धिर्भवानी
प्रतिदेहगेहं ॥ साक्षी शिवः सर्वगतोंतरात्मा सा
का० ॥ ३ ॥ काश्यां हि काशते काशी काशी स
र्वं प्रकाशिका ॥ सा काशी विदिता येन तेन प्रा
प्ता हि काशिका ॥ ४ ॥ काशीक्षेत्रं शरीरं त्रि
भुवनजननी व्यापिनी ज्ञानगंगा भक्ति श्रद्धा ग
येयं निजगुरुचरणध्यानयोगः प्रयागः ॥ विश्वेशो
यं तुरीयः सकलजनमनः साक्षिभूतोऽतरात्मा दे
हे सर्वं मदीये यदि वसति पुनस्तीर्थमन्यत्किम
स्ति ॥ ५ ॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितंका

श्रीपंचकंसंपूर्णम् ॥ १३२ ॥

॥ श्रीवेंकटेश्वरमंगलस्तोत्रम् ॥

श्रीवेंकटेश्वराय नमः ॥ श्रियः कांताय देवाय कल्याणनिधये ऽर्थिनाम् ॥ श्रीवेंकटनिवासाय श्रीनिवासाय मंगलम् ॥ १॥ लक्ष्मीसविभ्रमालोकसभ्रूविभ्रमचक्षुषे ॥ चक्षुषे सर्वलोकानां वेंकटेशाय मंगलम् ॥ २ ॥ श्रीवेंकटाद्रिशृंगाय मंगलाभरणांघ्रये ॥ मंगलानां निवासाय श्रीनिवासाय मंगलम् ॥ ३ ॥ सर्वावयवसौंदर्यसंपदा सर्वचेतसां ॥ सदा संमोहनायास्तु वेंकटेशाय मंगलम् ॥ ४ ॥ नित्याय निरवद्याय सत्यानंतचिदात्मने ॥ सर्वांतरात्मने श्रीमद्वेंकटेशाय मंगलम् ॥५॥स्वतस्सर्वविदेसर्वशक्तये सर्वशेषिणे॥ सुलभाय सुशीलाय वेंकटेशाय मंगलम्॥६॥परस्मैब्रह्म

णे पूर्णकामाय परमात्मने।। प्रपन्नपरतत्त्वाय वेंक
टेशाय मंगलम्।।७।।अकालतत्त्वविश्रांतावात्मान
मनुपश्यतां अतृप्तामृतरूपाय वेंकटेशाय मंगलम्
।।८।।प्रायस्स्वचरणौ पुंसां शरणत्वेन पाणिना।।कृ
पयादृश्यते श्रीमद्वेंकटेशाय मंगलम् ॥ ९ ॥ द
यामृततरंगिण्यास्तरंगैरपि शीतलैः ॥ अपांगैस्सिं
चते विश्वंवें कटेशाय मंगलम् ॥ १० ॥ स्त्रग्भूषां
बरहेतीनां सुषमावहमूर्तये।। सर्वार्तिशमनायास्तु
वेंकटेशायमंगलम् ॥ ११ ॥ श्रीवैकुंठविरक्ताय
स्वामिपुष्करिणीतटे।।रमया रममाणाय वेंकटेशा
य मंगलम् ॥ १२ ॥ श्रीमत्सुंदरजामातृमुनिमा
नसवासिने ॥ सर्वलोकनिवासाय श्रीनिवासाय
मंगलम् ॥ १३ ॥ नमः श्रीवेंकटेशाय शुद्धज्ञान
स्वरूपिणे ।।वासुदेवाय शांताय श्रीनिवासाय मं

गलम् ॥ १४ ॥ मंगलाशासनपरैर्मदाचार्यपुरोग
मैः ॥सर्वैश्च पूर्वैराचार्य्यैःस्सत्कृतायास्तु मंगलम्
॥ १५ ॥ इति श्रीवेंकटेशमंगलस्तोत्रं संपूर्ण ॥
१३३ ॥ श्री वेंकटेश्वरार्पणमस्तु

॥ अथ रामचंद्राष्टकं ॥

ओंश्रीगणेशाय नमः॥ ओंचिदाकारोधातापरम
सुखदःपावनतनुर्मुनींद्रैर्योगींद्रैर्यतिपतिसुरेंद्रैर्हनु
मता ॥ सदा सेव्यः पूर्णोजनकतनयांगः सुरगु
रू रमानाथो रामो रमतु मम चित्ते तु सततम्
॥ १ ॥ मुकुंदोगोविंदोजनकतनयाललितपदःप
दं प्राप्ता यस्याधमकुलभवाचापि शबरी ॥ गि
रातीतोगम्योविमलधिषणैर्वेदवचसा रमानाथो रा
मोरमतु मम चित्ते तुसततम् ॥ २ ॥ धराधीशो
धीशः सुरनरवराणां रघुपतिः किरीटी केयूरी क

नककपिशः शोभितवपुः ॥ समासीनः पीठे रवि
शतनिभे शांतमनसो रमानाथो रामो रमतु मम
चित्ते तु सततम् ॥ ३ ॥ वरेण्यः शरण्यः कपि
पतिसखश्चांतविधुरो ललाटे काश्मीरोरुचिरगति
भंगः शशिमुखः ॥ नराकारोरामोर्यातपतिनुतःसं
सृतिहरो रमानाथो रामो रमतु मम चित्ते तु स
ततम् ॥ ४ ॥ विरूपाक्षः काश्यामुपदिशतियन्ना
म शिवदं सहस्रं यन्नाम्नां पठति गिरिजा प्रत्यु
षसि वै ॥ कल्लोके गायंतीश्वरविधिमुखा यस्य च
रितं रमानाथो रामो रमतु मम चित्ते तु सतत
म् ॥ ५ ॥ परो धीरो धीरोऽसुरकुलभवश्चासुरह
रः परात्मा सर्वज्ञोनरसुरगणैर्गीतयशसः ॥ अह
ल्याशापघ्नः शरकर अजः कौशिकसखा रमाना
थोरामोरमतु ममचित्ते तु सततम् ॥ ६ ॥ हृषी

केशः शौरिर्धरणिधरशायी मधुरिपुरुपेंद्रो वैकुंठो गजरिपुहरस्तुष्टमनसः ॥ बलिध्वंसी वीरो दशरथ सुतो नीतिनिपुणो रमानाथो रामो रमतु मम चित्ते तु सततम् ॥ ७॥कविः सौमित्रीड्यः कपटमृगघाती वनचरो रणश्लाघीदांतो धरणिभरहर्ता सुर नुतः ॥ असानी मानज्ञो निखिलजनपूज्यो हृदि शयारमानाथो रामोरमतु ममचित्ते तु सततम् ॥ ८ ॥ इदं रामस्तोत्रं वरममरदासेनरचित मुषःकालेभक्त्या यदि पठति यो भावसहितं ॥ मनुष्यः स क्षिप्रं जनिमृतिभयं तापजनकं परित्यज्यश्रेष्ठं रघुपतिपदं यातिशिवदं ॥ ९ ॥ इति श्रीमद्रामदासपूज्यपाद शिष्य श्रीमद्धंसदासशिष्येणामरदासाख्यकविना विरचितं श्रीमद्रामाष्टकं समाप्तम् ॥ १ ॥१३४॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥

॥ अथ भगवत्यष्टकम् ॥

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ नमोस्तु ते सरस्वति त्रिशूल चक्रधारिणि सितांबरावृते शुभे मृगेंद्रपीठसंस्थिते ॥ सुवर्णबंधुराधरे सुझल्लरीशिरोरुहे सुवर्णपद्मभूषितेनमोस्तु ते महेश्वरि ॥ १ ॥ पितामहादिभिर्नुते स्वकांतिलुप्तचंद्रभे सुरत्नमालयावृते भवाब्धिकष्टहारिणि ॥ तमालहस्तमंडिते तमालभालशोभितेगिराम गोचरे इले नमोस्तु ते महेश्वरि ॥ २ ॥ स्वभक्तवत्सले ऽनघेसदाऽपवर्गभोगदे दरिद्रदुःखहारिणि त्रिलोक शंकरीश्वरि ॥ भवानिभीम अंबिके प्रचंडतेजउज्ज्वले भुजाकलापमंडिते नमोस्तु ते महेश्वरि ॥ ३ ॥ प्रपन्नभीतिनाशिके प्रसूनमाल्यकंधरे धियस्तमोनिवारिके विशुद्धबुद्धिकारिके ॥ सुरार्चितांघ्रिपंक

ज्जे प्रचंड विक्रमेऽक्षरे विशालपद्मलोचने नमो स्तु ते महेश्वरि ॥ ४ ॥ हतस्त्वया स दैत्यधूम्र लोचनोयदा रणे तदा प्रसूनवृष्टयस्त्रिविष्टपे सुरैः कृताः॥निरीक्ष्य तत्र ते प्रभामलज्जत प्रभाकरस्त्वये दयाकरेध्रुवे नमोस्तु ते महेश्वरि ॥५॥ ननाद केसरी यदा चचाल मेदिनी तदा जगाम दैत्यनायकः स्वसेनया द्रुतं भिया ॥ सकोपकंप दच्छदे सचंडमुंडघातिके मृगेंद्रनादनादिते नमोस्तु ते महेश्वरि ॥ ६ ॥ कुचंदनार्चितालके सितोष्णवारणाधरे सवर्करानने वरे निशुंभशुंभ मर्दिके ॥ प्रसीद चंडिके अजे समस्तदोषघाति केशुभामतिप्रदे चले नमोस्तु ते महेश्वरि ॥ ७॥ त्वमेव विश्वधारिणी त्वमेवविश्वकारिणी त्वमेव सर्वहारिणी न गम्यसेऽजितात्मभिः ॥ दिवौकसां

हितेरता करोषि दैत्यनाशनं शताक्षिरक्तदंतिके न
मोस्तु ते महेश्वरि ॥ ८ ॥ पठंति येसमाहिता
इमं स्तवं सदा नरा अनन्यभक्तिसंयुता अहर्मुखे
नुवासरम् ॥ भवंति ते तु डिताः सुपुत्रधान्यसं
युताः कलत्रभूतिसंयुता व्रजंति चामृतं सुखम् ॥
॥ ९ ॥ इति श्रीमद्रामदासपूज्यपादशिष्यश्रीमद्वं
सदास शिष्येणामरदासाख्यकविना विरचितं भ
गवत्यष्टकं समाप्तम् ॥ २ ॥ १३५ ॥ श्रीभगव
त्यर्पणमस्तु ॥

॥ अथ हरिनाममालास्तोत्रप्रारंभः ॥

ॐतत्सत् ॥ गोविंदं गोकुलानंदंगोपालं गोपिव
ल्लभं ॥ गोवर्द्धनोद्धरं धीरं तं वंदे गोमतीप्रियं॥१॥
नारायणं निराकारं नरवीरं नरोत्तमं ॥ नृसिंहं ना
गनाथं च तं वंदे नरकान्तकं॥२॥पीताम्बरंपद्मनाभं

पद्माक्षं पुरुषोत्तमं ॥ पवित्रं परमानंदं तं वंदेप
रमेश्वरं ३ ॥ राघवं रामचंदं च रावणारिं रमा
पतिं ॥ राजीवलोचनं रामं तं वंदे रघुनंदनं॥४॥
वामनं विश्वरूपं च वासुदेवं च विठ्ठलं ॥ वि
श्वेश्वरं विष्णुव्यासं तं वंदे देववल्लभं ॥ ५ ॥ दा
मोदरं दिव्यसिंहं दयालुं दीननायकं ॥ दैत्यारिं
देवदेवेशं तं वंदे देवकीसुतं ॥ ६ ॥ मुरारिं माध
वं मत्स्यं मुकुंदं मुष्टिमर्दनं ॥ मुंजकेशं महाबा
हुं तं वंदे मधु सूदनं ॥ ७ ॥ केशवं कमलाका
न्तं कामेशंकौस्तुभप्रियं ॥ कौमोदकीधरं कृष्णं
तंवंदे कौरवांतकं ॥ ८ ॥ भूधरं भुवनानंदं भूतेशं
भूतनायकं ॥ भावनैकं भुजंगेशं तं वंदे भावना
शनं ॥ ९ ॥ जनार्दनं जगन्नाथं जगज्जाड्यवि
नाशकम् ॥ जामदग्निं वरं ज्योतिस्तं वंदे जल

शायिनं ॥ १० ॥ चतुर्भुजं चिदानंदं चाणूरमल्ल
मर्दनं ॥ चराचरगतं देवं तं वंदे चक्रपाणिनं ११
श्रियङ्करं श्रियो नाथं श्रीधरं श्रीवरप्रदम् ॥ श्रीव
त्सलधरं सौम्यं तं वंदे श्रीसुरेश्वरं ॥ १२ ॥ योगी
श्वरं यज्ञपतिं यशोदानंददायकं ॥ यमुनाजलक
ल्लोलं तं वंदे यदुनायकं ॥ १३ ॥ शालिग्राम
शिलाशुद्धं शंखचक्रोपशोभितं ॥ सुरासुरसदा
सेव्यं तं वंदे साधुवल्लभं ॥ १४ ॥ त्रिविक्रमं त
पोमूर्तिं त्रिविधाघौघनाशनम् ॥ त्रिस्थलं तीर्थरा
जेंद्रं तं वंदे तुलसीप्रियं ॥ १५ ॥ अनंतमादिपुरुषम
च्युतं च वरप्रदं ॥ आनंदं च सदानन्दं तं वंदे चाघ
नाशनं ॥ १६ लीलया धृतभूभारं लोकसत्त्वैकवंदितं
॥ लोकेश्वरं च श्रीकांतं तं वंदे लक्ष्मणप्रियं ॥ १७ ॥
हरिं च हरिणाक्षं च हरिनाथं हरिप्रियं ॥ हलायुध

सहायं च तंवंदेहनुमतपतिं ॥ १८ ॥ हरिनाम
कृता मालापवित्रापापनाशिनी ॥ बलिराजेंद्रेण
चोक्ता कंठे धार्याप्रयत्नतः ॥ १९ ॥ इतिबलिरा
जेंद्रोक्तहरिनाममालास्तोत्रं १३६ ॥

॥ अथ विष्णुशतनामस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नारदउवाच ॥ ओंवासुदे
वं हृषीकेशं वामनं जलशायिनं ॥ जनार्दनं हरिं
कृष्णंश्रीवक्षं गरुडध्वजं॥ १॥ वाराहं पुण्डरीका
क्षं नृसिंहं नरकान्तकं ॥ अव्यक्तं शाश्वतं वि
ष्णुमनंतमजमव्ययम् ॥ २ ॥ नारायणं गदाध्य
क्षं गोविंदं कीर्तिभाजनं ॥ गोवर्धनोद्धरं देवं भूध
रं भुवनेश्वरं ॥ ३ ॥ वेत्तारं यज्ञपुरुषं यज्ञेशं य
ज्ञवाहकं ॥ चक्रपाणिं गदापाणिं शंखपाणिं न
रोत्तमं ॥४॥वैकुंठं दुष्टदमनं भूगर्भं पीतवाससं

त्रिविक्रमं त्रिकालज्ञं त्रिमूर्तिं नंदकेश्वरं ॥५॥
रामं रामं हयग्रीवं भीमं रौद्रं भवोद्भवं ॥ श्रीप
तिं श्रीधरं श्रीशं मंगलं मंगलायुधं ॥ ६ ॥ दा
मोदरं दमोपेतं केशवं केशिसूदनं ॥ वरेण्यं वर
दं विष्णुमानंदं वसुदेवजं ॥ ७ ॥ हिरण्यरेतसं
दीप्तं पुराणं पुरुषोत्तमं ॥ सकलं निष्कलं शुद्धं
निर्गुणं गुणशाश्वतम् ॥ ८ ॥ हिरण्यतनुसंकाशं
सूर्यायुतसमप्रभं ॥ मेघश्यामं चतुर्बाहुं कुशलं
कमलेक्षणं ॥ ९ ॥ ज्योतीरूपमरूपंच स्वरूपंरू
पसंस्थितं ॥ सर्वज्ञं सर्वरूपस्थं सर्वेशं सर्वतोमु
खं ॥ १० ॥ ज्ञानंकूटस्थमचलं ज्ञानदं परमं प्र
भुं ॥ योगीशं योगनिष्णातं योगिनं योगरूपि
णं ॥ ११ ॥ ईश्वरं सर्वभूतानां वंदे भूतमयं प्र
भुं ॥ इतिनामशतंदिव्यं वैष्णवंखलु पापहं॥ १२

व्यासेन कथितं पूर्वं सर्वपापप्रणाशनं ॥ यः प
ठेत्प्रातरुत्थाय स भवेद्वैष्णवो नरः ॥ १३ ॥ स
र्वपापविशुद्धात्मा विष्णुसायुज्यमाप्नुयात् ॥ चां
द्रायणसहस्राणि कन्यादानशतानि च ॥ १४ ॥
गवां लक्ष सहस्राणि मुक्तिभागी भवेन्नरः ॥
अश्वमेधायुतं पुण्यं फलं प्राप्नोति मानवः ॥
१५ ॥ इतिश्रीविष्णुपुराणे विष्णुशतनामस्तोत्रं
संपूर्णम् । १३७ ॥

॥ अथ संकटानामाष्टकम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नारद उवाच ॥ जैगी
षव्य मुनिश्रेष्ठ सर्वज्ञ सुखदायक ॥ आख्याता
नि सुपुण्यानि श्रुतानि त्वत्प्रसादतः ॥ १ ॥ न
तृप्ति मधिगच्छामि तव वागमृतेन च ॥ वदस्वै
कं महाभाग संकटाख्यानमुत्तमम् ॥ २ ॥ इति

तस्य वचः श्रुत्वा जैगीषव्योऽब्रवीत्ततः ॥ संकष्ट नाशनं स्तोत्रं शृणु देवर्षिसत्तम ॥ ३ ॥ द्वापरे तु पुरा वृत्ते भ्रष्टराज्यो युधिष्ठिरः ॥ भ्रातृभिः सहितो राज्यनिर्वेदं परमं गतः ॥ ४ ॥ तदानीं तु ततः काशीं पुरीं यातो महामुनिः॥ मार्कंडेय इति ख्यातः सह शिष्यैर्महायशाः ॥ ५ ॥ तं दृष्ट्वा स समुत्थाय प्रणिपत्य सुपूजितः ॥ किमर्थं म्लानवदन एतत्त्वं मां निवेदय ॥ ६ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ संकष्टं मे महत्प्राप्तमेतादृग्वदनं ततः ॥ एत न्निवारणोपायं किंचिद् ब्रूहि मुने मम ॥ ७ ॥ मार्कंडेय उवाच ॥ आनन्दकानने देवी संकटानाम विश्रुता ॥ वीरेश्वरोत्तरे भागे पूर्वं चन्द्रेश्वरस्य च ॥ ८ ॥ शृणु नामाष्टकं तस्याः सर्वसिद्धिकरं नृणाम् ॥ संकटा प्रथमं नाम

द्वितीयं विजया तथा ॥ ९ ॥ तृतीयं कामदा प्रोक्ता चतुर्थं दुःखहारिणी ॥ शर्वाणी पंचमं नाम षष्ठं कात्यायनी तथा ॥ १० ॥ सप्तमं भीमनयना सर्वरोगहराऽष्टमम् ॥ नामाष्टकमिदं पुण्यं त्रिसंध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ११ ॥ यः पठेत्पाठयेद्वापि नरो मुच्येत संकटात् ॥ इत्युक्त्वा तु द्विजश्रेष्ठमृषिर्वाराणसीं ययौ ॥ १२ ॥ इति तस्य वचः श्रुत्वा नारदो हर्षनिर्भरः ॥ ततः संपूजितां देवीं वीरेश्वरसमन्विताम् ॥ १३ ॥ भुजैस्तु दशभिर्युक्तां लोचनत्रयभूषिताम् ॥ मालाकमंडलुयुतां पद्मशंखगदायुताम् ॥ १४ ॥ त्रिशूलडमरुधरां खड्गचर्मविभूषितां ॥ वरदाभयहस्तांतां प्रणम्य विधिनंदनः ॥ १५ ॥ वारत्रयं गृहीत्वा ततो विष्णुपुरं ययौ ॥ एतत्स्तोत्रस्य पठनं पुत्र

पौत्रविवर्धनं ॥ १६ ॥ संकष्टनाशनं चैव त्रिषु लोकेषु विश्रुतं ॥ गोपनीयं प्रयत्नेनमहावंध्याप्रसूतिकृत् ॥ १७ ॥ इति श्रीपद्मपुराणे संकटानामाष्टकं ॥ १३८ ॥

॥ अथ सत्यव्रतोक्तदामोदरस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ सिंधुदेशोद्भवो विप्रो नाम्ना सत्यव्रतः सुधीः ॥ विरक्त इंद्रियार्थेभ्यस्त्यक्त्वा पुत्रगृहादिकम् ॥ १ ॥ वृंदावने स्थितः कृष्णमाराध दिवा निशं ॥ निःस्वः सतयव्रतो विप्रो निर्जनेऽव्यग्रमानसः ॥ २ ॥ कार्तिके पूजयामास प्रीत्या दामोदरं नृप ॥ तृतीयेऽन्हि सकृद्भुंक्ते पत्त्रं मूलं फलं तथा ॥ ३ ॥ पूजयित्वा हरिं स्तौति प्रीत्या दामोदराभिधम् ॥ ४ ॥ सतयव्रत उवाच ॥ नमामीश्वरं सच्चिदानंदरूपं लसत्कुंड

मे ॥ २ ॥ दुःस्वप्ने स्मर गोविन्दं संकटे मधु
सूदनं ॥ काननेनारसिंहं च पावके जलशायिनं
॥ ३ ॥ जलमध्येवराहं च पर्वते रघुनन्दनं ॥
गमने वामनं चैव सर्वकार्येषु माधवं ॥ ४ ॥ षो
डशैतानि नामानिप्रातरुत्थाय यःपठेत् ॥ सर्वपा
पविनिर्मुक्तोविष्णुलोकेमहीयते ॥ ५ ॥ इतिश्रीवि
ष्णोःषोडशनामस्तोत्रं ॥ १४० ॥

॥ अथ परमेश्वरस्तुतिसारस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ त्वमेकः शुद्धोऽसि त्वयि नि
गमबाह्यामलमयं प्रपंचं पश्यंति भ्रमपरवशाः
पापनिरताः ॥ वहिस्तेभ्यः कृत्वा स्वपदशरणं मा
नय विभो गजेन्द्रे दृष्टंते शरणद वदान्यं स्वप
ददम् ॥ ११ न सृष्टेस्ते हानिर्यदि हि कृपयातो
ऽवसि च मां त्वयाऽनेके गुप्ताव्यसनमिति ते ऽ

स्तिश्रुतिपथे ॥ अतो मामुद्धर्तुं घटय मयि दृष्टिं सुविमलां न रिक्तां मे याञ्चां स्वजनरत कर्तुं भवहरे॥२॥कदाऽहं भोः स्वामिन्नियतमनसा त्वांहृदि भजन्नभद्रे संसारे ह्यनवरतदुःखेति विरसः ॥ लभेयं तां शांतिं परममुनिभिर्याह्यधिगता दयांकृत्वा मेऽत्वंवितर परशान्तिं भवहर॥३॥विधाता चेद्विश्वं जसतिजसृतां मे शुभकृतिं विधुश्चेत्पाता माऽवतु जनिमृतेर्दुःखजलधेः ॥ हरःसंहर्त्ता संहरतु मम शोकं सजनकं यथाऽहं मुक्तःस्यां किमपि तु तथा ते विदधतां ॥ ४ ॥ अहंब्रह्मानंदस्त्वमपि च तदाख्यः सुविदितस्ततोऽहंभिन्नोन कथमपि भवत्तःश्रुतिदृशा ॥ तथा चेदानीं त्वं त्वयि मम विभेदस्य जननीं स्वमायां संवार्य प्रभव मम भेदं निरसितुं ॥ ५ कदाऽहं हे स्वामिन्

जनिमृतिमयं दुःखनिबिडं भवं हित्वासत्येऽनवर
तसुखे स्वात्मवपुषि ॥ रमे तस्मिन्नित्यं निखिल
मुनयो ब्रह्मरसिका रमंते यस्मिंस्ते कृतसकलकृ
त्या यतिवराः ॥ ५ पठन्त्येके शास्त्रं निगममपरे
तत्परतया यजंत्यन्ये त्वां वै ददति च पदार्थांस्त
व हितं ॥ अहं तु स्वामिंस्ते शरणमगमं संसृति
भयाद्यथा ते प्रीतिस्स्याद्धितकर तथा त्वं कुरु वि
भो ॥ ७ ॥ अहं ज्योतिर्नित्यो गगनमिव तृप्तः
सुखमयःश्रुतिः सिद्धोऽद्वैतः कथमपि नभिन्नोऽ
स्मि विधुतः ॥ इति ज्ञाते तत्त्वे भवति चपरः सं
सृतिलयादतस्तत्त्वज्ञानं मयि विघटयेस्त्वं हि कृ
पया ॥ ८ ॥ अनादौ संसारे जनिमृतिमयेदुःखि
तमना मुमुक्षुः सन्कश्चिद्व्रजति हि गुरुं ज्ञानप
रमं ॥ ततो ज्ञात्वा यं वै मुदति न पुनः क्लेशनि

यहैं भजेऽहं तं देवं भवति च परो यस्य भजना
त् ॥ ९ ॥ विवेको वैराग्यं न च शमदमाद्याः ष
डपरे मुमुक्षा मे नास्ति प्रभवति कथं ज्ञानमम
लं ॥ अतः संसाराब्धेस्तरणसरणिं मामुपदिशन्
स्वबुद्धिं श्रौतीं मे वितर भगवंस्त्वं हि कृपया ॥
१० कदाऽहं भो स्वामिन्निगममतिवेद्यं शिवम
यं चिदानंदं नित्यं श्रीतिहृतपरिच्छेदनिवहं ॥ त्व
मर्थाभिन्नं त्वामभिरम इहात्मन्यविरतं मनीषामे
वं मे सफलय वदान्य स्वकृपया॥ ११ ॥ यदर्थं सर्वं
वै प्रियमसुधनादि प्रभवति स्वयं नान्यार्थो हि
प्रिय इति च वेदे प्रविदितं ॥ स आत्मा सर्वेषां
जनिमृतिमतां वेदगदितस्ततोऽहं तं वेद्यं सत
तममलं यामि शरणम् ॥ १२ ॥ मया त्यक्तं स
र्वं कथमपि भवेत्स्वात्मनि मतिस्त्वदीया माया

मां प्रति तु विपरीतं कृतवती ॥ ततोऽहं किं कुर्यां नहि मम मतिः क्वापि चरति दयां कृत्वा नाथ स्वपद शरणं देहि शिवदम् ॥ १३ ॥ नगा दैत्याः कीशा भवजलधिपारं हि गमितास्त्वया चान्ये स्वामिन्किमिति समयेऽस्मिञ्छयितवान् ॥ न हेलां त्वं कुर्यास्त्वयि निहितसर्वे मयि विभो न हित्वाऽहं हित्वा कमपि शरणं चान्यमगमम् ॥ १४ ॥ अनंताद्याविज्ञानगुणजलधेस्तेऽतमगमन्नतत् पारंयायात्तव गुणगणानां कथमयम् ॥ गुण्यावहित्वा जनिमृतिहरं याति परमां गतिं योगिप्राप्यामिति मनसि बुध्वाहमनवम् ॥ १५ ॥ इति श्रीमन्मौक्तिकरामोदासीनशिष्यब्रह्मानंदविरचितं परमेश्वरस्तुतिसारस्तोत्रं संपूर्णम् १४१ ॥

॥ अथ भगवच्छरणस्तोत्रप्रारंभः ॥

ओं नमोजनार्दनहराभ्यां ॥ सच्चिदानंदरूपाय भक्तानुग्रहकारिणे ॥ मायानिर्मितविश्वाय महेशाय नमोनमः ॥ १ ॥ रोगा हरंति सततं प्रबलाः शरीरं कामादयोऽप्यनुदिनं प्रदहंति चित्तम् ॥ मृत्युश्च नृत्यति सदा कलयन्दिनानि तस्मात्त्वमद्य शरणं मम दीनबंधो ॥ २ ॥ देहो विनश्यति सदा परिणामशीलश्चित्तं च खिद्यति सदा विषयानुरागि ॥ बुद्धिः सदा हि रमते विषयेषु नांत स्तस्मात्त्वमद्य शरणं मम दीनबंधो ३ आयुर्विनश्यति यथामघटस्थतोयं विद्युत्प्रभेव चपलाबत यौवनश्रीः ॥ वृद्धा प्रधावति यथा मृगराजपत्नी तस्मात्त्वमद्य शरणं मम दीनबंधो ॥ ४ ॥ आयाद्व्ययो मम भवत्यधिको विनीतेः कामादयोहि बलिनो निबलाः शमाद्याः ॥ मृ

स्युर्यदा तुदतिमां वत किं वदेयं तस्मात्० ॥५॥
तप्तं तपो न हि कदाऽपि मयेह तन्वा वाण्या त
था न हि कदाऽपि तपश्च तप्तम् ॥ मिथ्याभिभा
षणपरेण न मानसं हि तस्मात्० ॥ ६ ॥ स्त
ब्धं मनो मम सदा न हि याति सौम्यं चक्षुश्च
मे न तव पश्यति विश्वरूपं ॥ वाचा तथैव न
वदेन्मम सौम्यवाणीं तस्मात्० ॥ ७॥ सत्त्वं न
मे मनसि याति रजस्तमोभ्यां विद्धे तदा कथम
हो शुभकर्मवार्ता ॥ साक्षात्परंपरतया सुखसाधनं
तत् तस्मात्० ॥ ८ ॥ पूजा कृता न हि कदापि
मया त्वदीया मंत्रं त्वदीयमपि मे न जपेद्रसज्ञा॥
चित्तं न मे स्मरति ते चरणौ ह्यवाप्य तस्मात्०
॥ ९ ॥ यज्ञोन मे स्ति हुतिदानदयादियुक्तो ज्ञा
नस्य साधनगणो न विवेकमुख्यः ॥ ज्ञानं कसा

धनगणेनविना क्व मोक्षस्तस्मात्० ॥ १० ॥ स
त्संगतीह विदिता तव भक्तिहेतुः साऽप्यद्य नास्ति
वत पंडितमानिनो मे ॥ तामंतरेण न हि सा क्व
च बोधवार्ता तस्मात्० ॥ ११ ॥ दृष्टिर्न भूतवि
षया समताभिधाना वैषम्यमेव तदियं विषयीक
रोति ॥ शांतिः कुतो मम भवेत्समता न चेत्स्या
त् तस्मात्० ॥ १२ ॥ मैत्री समेषु न च मेऽस्ति
कदाऽपि नाथ दीने तथा न करुणा मुदिता च
पुण्ये ॥ पापेऽनुपेक्षणवतो मम मुत्कथं स्यात् त
स्मात्० ॥ १३ ॥ नेत्रादिकं मम वहिर्विषयेषु स
क्तं नांतमुखं भवति तान्प्रविहाय तस्य ॥ कांत
र्मुखत्वमपहाय सुखस्य वार्ता तस्मात्० ॥१४॥
त्यक्तं गृहाद्यपि मया भवतापशांत्यै नासीदसौ
त्वृत त्वृदो मम मायया ते ॥ सा चाधुना किमु

विधास्यति नेति जाने तस्मात्० ॥ १५ ॥ प्रा
प्ता धनं गृहकुटुंबगजाश्वदारा राज्यं यदैहिकम
थेंद्रपुरश्चनाथ ॥ सर्वं विनश्वरमिदं नफलाय
कस्मैं तस्मात्० ॥ १६ ॥ प्राणान्निरुह्य वि
धिना नकृतो हि योगो योगं विनाऽस्ति मनसः
स्थिरता कुतो मे ॥ तां वै विना मम न चेतसि
शांतिवार्त्ता तस्मात्० ॥ १७ ॥ ज्ञानं यथा मम
भवेत्कृपया गुरूणां सेवां तथा न विधिनाऽकरवं
हि तेषां ॥ सेवाऽपि साधनतया विदिताऽस्ति
वित्ते स्तस्मात्त्वम० ॥ १८ ॥ तीर्थादिसेवनम
हो विधिना हि नाथ नाकारि येन मनसो मम
शोधनं स्यात् ॥ शुद्धिं विना न मनसोऽवगमा
पवर्गौ तस्मात्० ॥ १९ ॥ वेदांतशीलनमपि प्र
मितिं करोति ब्रह्मात्मनः प्रमितिसाधनसंयुतस्य

॥ नैवाऽस्ति साधनलघो मयि नाथतस्यास्तस्मा
त्० ॥ २० ॥ गोविंद शंकर हरे गिरिजेश मेश
शंभो जनार्दन गिरीश मुकुंद साम्ब ॥ नान्या
गतिर्मम कथं च न वां विहाय तस्मात्प्रभू मम
गतिः कृपया विधेया ॥ २१ ॥ एतत्स्तवं भग
वदाश्रयणाभिधानं ये मानवाः प्रतिदिनं प्रणताः
पठंति ॥ ते मानवा भवरतिं परिभूय शांतिं ग
च्छंति किंच परमात्मनि भक्तिमद्धा ॥ २२ ॥
इति श्रीमन्मौक्तिकरामोदासीनशिष्यब्रह्मानंद वि
रचितं भगवच्छरणस्तोत्रंसमाप्तम् ॥ १६२ ॥

॥ अथ शिवभुजङ्गप्रयातस्तोत्रप्रारंभः ॥

श्रीगणेशाय नमः॥भवानीपतिंशङ्करंशम्भुमीशं
जटाधारिणंव्योमकेशंपरेशम् ॥ शिरश्चन्द्रभासंस
दानन्दरूपम्वपंभीमवेशंमहेशंनमामः ॥ १ ॥गि

रीशंभवेशंभवं चित्स्वरूपं शिवंनिर्गुणं निर्विका
रंतुरीयम्॥ निराऽऽकारमाकारमोंकारमूर्तिम्स्वयंभी
मवेशंमहेशंनमामः॥ २ ॥दरिद्राऽपहंनित्यमीशा
नमीड्यंभुजङ्गाऽधिपंशूलपाणिंदिनेशम् ॥ पशू
नांपतिंपापनाशंविकासंवयं०॥३॥कृताऽन्तांऽन्तकं
वामदेवंवृषाङ्कंपरंवेदवेद्यं सुरैरर्चिताऽङ्घ्रिम् ॥
विरूपाक्षकंदेवदेवंपुराणंवयं० ॥४॥चलल्लोलला
वण्यगङ्गातरङ्गंशिवाशोभितंशुभ्रवस्त्रोत्तरीयम् ॥
जगज्जातदुःखाऽपहंनीलकंठंवयं०॥५॥सहस्रांशु
रूपंविरूपंसुरूपंविशालंमहाकालकालंकरालम् म
हादेवदेवंपुरारिंमुरारिंवयं० ॥ ६ ॥ स्मशाना
धिनाथंदिशैवाऽम्बराणंमुकुंदाऽख्यकंकारुणीकंशर
ण्यम् ॥ प्रसन्नाऽननंसर्वदंसर्ववेशंवयं० ॥ ७ ॥
नगाधीशमादित्यमेकंस्मरारिं पतिंरक्षसामस्थिध

न्वानमीड्यम् ॥ ज्वलल्लोचनं भैरवं भूतिभूषं व
यं० ॥ ८ ॥ पठेदम्बिकाभर्तुरेकाग्रचित्तः समीपे
मदीयंभुजङ्गप्रयातम् ॥ कृती सोऽचिरं सर्व्वदापा
पहारी भवेच्छत्रुमध्येजयीतत्प्रसादात् ॥ ९ ॥
इतिश्री श्रीश्रीमतःभिषग्विश्वेश्वरदयालुशर्म्मणः
कनिष्टाऽऽत्मजश्रीमद्भगवत्प्रसादशर्म्मणा विरचि
तंशिवभुजङ्गप्रयातस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

इतिबृहत्स्तोत्ररत्नाकरः समाप्तः

